

ntu

Nationella trygghetsundersökningen

NTU 2010

Om utsatthet, trygghet och förtroende

NTU 2010

Om utsatthet, trygghet och förtroende

Rapport 2011:1

Brå – centrum för kunskap om brott och åtgärder mot brott

Brottsförebyggande rådet (Brå) verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsförebyggande arbete och rättsväsendets reaktioner på brott.

Denna rapport kan beställas hos bokhandeln eller hos Fritzes Kundservice, 106 47 Stockholm
Telefon 08–598 191 90, fax 08–598 191 91, e-post order.fritzes@nj.se

Produktion:
Brottsförebyggande rådet, Information och förlag,
Box 1386, 111 93 Stockholm. Telefon 08-401 87 00, fax 08-411 90 75,
e-post info@bra.se
Brå på Internet www.bra.se

Författare: Anna Frenzel, Åsa Irlander, Annika Töyrä
Omslag: Ylva Hellström
Omslagsbild: Helena Halvarsson
Tryck: Edita Norstedts Västerås 2011

© Brottsförebyggande rådet 2011
ISSN 1100-6676
ISBN 978-91-86027-64-3
URN:NBN:SE:BRA-421(pdf)

Innehåll

Figur- och tabellförteckning	5	Brott mot enskild person	30
Tabeller	5	Misshandel.....	35
Figurer	7	Hot	37
Förord	11	Sexualbrott	40
Sammanfattning	12	Personrån.....	42
Utsatthet för brott.....	12	Bedrägerier.....	43
Trygghet.....	13	Trakasserier	44
Förtroende för rättsväsendet	14	Egendomsbrott mot hushåll	46
Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet.....	15	Fordonsrelaterade brott	49
Resultat för Sveriges län.....	15	Bostadsinbrott.....	51
1 Inledning	17	4 Trygghet	52
Bakgrund till undersökningen	17	Sammanfattning	52
Syfte och frågeställningar	18	Otrygghet ute sen kväll	53
2 Metod	19	Oro för brott.....	57
Frågeinnehåll	19	Otrygghetens konsekvenser	63
Upplägg och genomförande.....	20	Otrygghet relaterat till egna erfarenheter och inställningar	66
Bortfall.....	21	5 Förtroende för rättsväsendet	69
Tillförlitlighet och jämförbarhet.....	22	Sammanfattning	69
Resultatredovisningen	23	Rättsväsendet och de enskilda myndigheterna... 70	
3 Utsatthet för brott	27	Hur rättsväsendet utför olika arbetsuppgifter.... 75	
Sammanfattning.....	27	Förtroende för rättsväsendet relaterat till er- farenheter av brott och/eller av rättsväsendet 81	

6 Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet.....	85
Sammanfattning.....	85
Erfarenheter av polisen.....	86
Erfarenheter av åklagare	89
Erfarenheter av rättegång.....	90
Referenser	93
Bilagor	95
Bilaga 1. Tabeller.	95
Bilaga 2. Statistisk säkerhet.....	163

Figur- och tabellförteckning

Tabeller

I resultatredovisningen

2.1.	Urval och bortfall i NTU 2010.	21
3.1.	Utsatthet i befolkningen (16–79 år) för olika typer av brott mot enskild person 2005–2009 samt skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser 2009, enligt NTU 2010.	31
3.2	Andel utsatta hushåll i befolkningen (16–79 år) för olika typer av brott mot egendom, skattat antal händelser samt andel polisanmälda händelser 2006–2009, enligt NTU 2007–2010.	48
4.1	Otrygga vid utevistelse sen kväll (andel ”går inte ut på grund av otrygghet”) i två befolkningsgrupper, enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	57
5.1.	Stor (mycket/ganska) och litet (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet hos personer som utsatts för brott 2009, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	81

I tabellbilagan

2A.	Antal individer som medverkat i NTU 2010 samt populationsstorlekar för redovisningsgrupperna.	95
2B.	Antal individer som medverkat i NTU 2010 samt populationsstorlekar för redovisningsgruppen län. ...	96
2C.	Antal individer som medverkat i NTU 2010 för redovisningsgruppen kommun.	97
3A.	Utsatta för brott mot enskild person 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	98
3B.	Utsatthet i befolkningen (16–79 år) för olika typer av brott mot enskild person samt skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Andel i procent.	104
3C.	Typ av brottsplats för hot, misshandel och sexualbrott 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Totalt samt särredovisning efter kön. Andel händelser av totalt antal händelser för respektive brottstyp, i procent.	106
3D.	Relation till gärningspersonen för olika typer av brott 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Totalt samt särredovisning efter kön. Andel händelser av totalt antal händelser för respektive brottstyp, i procent.	107
3E.	Andel utsatta hushåll i befolkningen (16–79 år) för olika typer av brott mot egendom, skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser 2006–2009, enligt NTU 2007–2010. Andel i procent.	108
3F.	Utsatta för egendomsbrott 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter familje- och boendeförhållanden. Andel för respektive grupp av hushåll i befolkningen, i procent.	109
3G.	Upprepad utsatthet för brott mot enskild person 2009, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	110
3H.	Upprepad utsatthet för brott mot hushåll 2009, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp av hushåll i befolkningen, i procent.	112
3I.	Utsatthet för brott i län och i vissa kommuner. Personer utsatta för brott mot person och hushåll utsatta för egendomsbrott 2009, enligt NTU 2010. Andel för respektive län och kommun, i procent. ...	113

4A.	Otrygghet i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2006–2010. Andel otrygga inom respektive grupp i befolkningen, i procent.	114
4B.	Oro över brottsligheten i samhället samt oro över närstående i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	117
4C.	Oro över att utsättas för olika brottstyper, enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	120
4D.	Otrygghetens påverkan på beteende och livskvalitet samt särskild otrygghet enligt index inom olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	123
4E.	Otrygghet hos personer med olika erfarenheter/inställningar, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.	126
4F.	Särskilt otrygga enligt index efter utsatthet för olika typer av brott, enligt NTU 2010. Redovisning totalt samt efter kön. Andel i procent.	127
4G.	Andel som i stor utsträckning känner oro över brottsligheten i samhället, oro över närstående, som känner mycket eller ganska stor otrygghet vid utevistelse en sen kväll i det egna området samt som känner mycket eller ganska stor oro över att utsättas för olika brottstyper, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län och vissa kommuner.	128
4H.	Otrygghetens påverkan på beteende (valt annan väg/färdssätt samt avstått aktivitet) och livskvalitet, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län och vissa kommuner.	130
5A.	Allmänhetens förtroende för rättsväsendet, enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	131
5B.	Ingen uppfattning (ingen åsikt/vet ej) om förtroende för rättsväsendet i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	132
5C.	Förtroende för rättsväsendet i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	135
5D.	Förtroende för rättsväsendet hos personer med olika erfarenheter av brott i befolkningen, enligt NTU 2010. Andel i procent.	137
5E.	Förtroende för rättsväsendet hos personer utsatta för olika brottstyper under 2009, enligt NTU 2010. Andel i procent.	138
5F.	Förtroendebalanser (stort förtroende – litet förtroende) för rättsväsendet, enligt NTU 2006–2010.	141
5G.	Förtroendebalanser (stort förtroende – litet förtroende) för rättsväsendet i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2010. I den högra kolumnen (kursiverat) anges differensen från föregående år.	142
5H.	Förtroendebalanser (stort förtroende – litet förtroende) för rättsväsendet hos personer med olika erfarenheter av brott i befolkningen, enligt NTU 2010. I den högra kolumnen (kursiverat) anges differensen från föregående år.	144
5 I.	Förtroendebalanser (stort förtroende – litet förtroende) hos personer utsatta för olika brottstyper under 2009, enligt NTU 2010. I den högra kolumnen (kursiverat) anges differensen från föregående år.	145
5J.	Förtroende för rättsväsendet som helhet, för polisens, åklagarnas, domstolarnas och Kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete samt för att rättsväsendet respektive polisen hanterar misstänkta rättvist/ behandlar utsatta bra, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län och vissa kommuner.	148
5K.	Förtroendebalanser (stort förtroende – litet förtroende) för rättsväsendet som helhet, för polisens, åklagarnas, domstolarnas och Kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete samt för att rättsväsendet respektive polisen hanterar misstänkta rättvist/behandlar utsatta bra, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län och vissa kommuner.	150
6A.	Erfarenhet av polis i samband med utsatthet för brott, totalt samt uppdelat på om händelsen innehöll respektive inte innehöll hot och/eller våld, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp som varit i kontakt med polisen, i procent.	152
6B.	Upplevelse av att på ett enkelt sätt få kontakt med polis i samband med utsatthet för brott, totalt samt uppdelat på om händelsen innehöll respektive inte innehöll hot och/eller våld, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp som varit i kontakt med polisen, i procent.	154

6C.	Upplevelse av bemötandet från polis i samband med utsatthet för brott, totalt samt uppdelat på om händelsen innehöll respektive inte innehöll hot och/eller våld, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp som varit i kontakt med polisen, i procent.	156
6D.	Upplevelse av den information man fått om hur polisen arbetar med ärendet i samband med utsatthet för brott, totalt samt uppdelat på om händelsen innehöll respektive inte innehöll hot och/eller våld, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp som varit i kontakt med polisen, i procent.	158
6E.	Upplevelse av polisens arbete med att utreda och klara upp brottet, totalt samt uppdelat på om händelsen innehöll respektive inte innehöll hot och/eller våld, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp som varit i kontakt med polisen, i procent.	160
6F.	Erfarenheter av rättsväsendets myndigheter under de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp i befolkningen som varit i kontakt med respektive myndighet, i procent.	162

Figurer

3.1.	Fördelning av det totala antalet brott i befolkningen (16–79 år) under 2009, enligt NTU 2010. Avser de brottstyper som specificerats i NTU.	29
3.2.	Fördelning av det totala antalet anmälda brott enligt den officiella kriminalstatistiken (Brå 2010b) under 2009. Avser de brottstyper som specificerats i NTU.	29
3.3.	Utsatthet för olika typer av brott mot enskild person 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.	30
3.4.	Andel polisanmälda brott mot enskild person 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Andel händelser i procent av det totala antalet rapporterade händelser.	32
3.5.	Upprepad utsatthet för brott mot enskild person 2009, enligt NTU 2010. Andel utsatta 1 gång, 2–3 gånger samt 4 gånger eller fler, i förhållande till andel händelser, i procent.	33
3.6.	Utsatthet för brott mot person fyra gånger eller fler 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	33
3.7.	Utsatthet för brott mot enskild person 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län inklusive konfidensintervall (95 %). Andel för respektive län, i procent.	34
3.8.	Utsatta för misshandel 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	35
3.9.	Utsatta för misshandel 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	35
3.10.	Typ av brottsplats för misshandel 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter kön. Andel händelser i procent av det totala antalet rapporterade händelser.	36
3.11.	Relation till gärningspersonen vid misshandel 2005 och 2009, enligt NTU 2006 och 2010. Särredovisning efter kön. Andel händelser i procent av det totala antalet rapporterade händelser.	37
3.12.	Relation till gärningspersonen vid misshandel 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel händelser i procent av det totala antalet rapporterade händelser.	37
3.13.	Utsatta för hot 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	38
3.14.	Utsatta för hot 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	38
3.15.	Typ av brottsplats för hot 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter kön. Andel händelser i procent av det totala antalet rapporterade händelser.	39
3.16.	Relation till gärningspersonen vid hot 2005 och 2009, enligt NTU 2006 och 2010. Särredovisning efter kön. Andel händelser i procent av det totala antalet rapporterade händelser.	39
3.17.	Relation till gärningspersonen vid hot 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel händelser i procent av det totala antalet rapporterade händelser.	39
3.18.	Utsatta för sexualbrott 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	40

3.19. Utsatta för sexualbrott 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	40
3.20. Typ av brottsplats för sexualbrott 2009, enligt NTU 2010. Andel händelser i procent av det totala antalet rapporterade händelser.	41
3.21. Relation till gärningspersonen vid sexualbrott 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Andel händelser i procent v det totala antalet rapporterade händelser.	41
3.22. Utsatta för personrån 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	42
3.23. Utsatta för personrån 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	42
3.24. Utsatta för bedrägerier 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	43
3.25. Utsatta för bedrägerier 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	44
3.26. Utsatta för trakasserier 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	45
3.27. Utsatta för trakasserier 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	45
3.28. Relation till gärningspersonen vid trakasserier 2005 och 2009, enligt NTU 2006 och 2010. Särredovisning efter kön. Andel händelser i procent av det totala antalet rapporterade händelser.	46
3.29. Relation till gärningspersonen vid trakasserier 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel händelser i procent av det totala antalet rapporterade händelser.	46
3.30. Utsatthet för olika typer av egendomsbrott mot hushåll 2006–2009, enligt NTU 2007–2010. Andel i befolkningen, i procent.	47
3.31. Andel polisanmälda egendomsbrott mot hushåll 2006–2009, enligt NTU 2007–2010. Andel händelser, i procent.	48
3.32. Upprepad utsatthet för egendomsbrott mot hushåll 2009, enligt NTU 2010. Andel hushåll utsatta 1 gång, 2–3 gånger samt 4 gånger eller fler, i förhållande till andel händelser, i procent.	49
3.33. Utsatthet för egendomsbrott mot hushåll 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län inklusive konfidensintervall (95 %). Andel för respektive län, i procent.	50
3.34. Utsatthet för fordonsrelaterade brott 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter bostadstyp. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	51
3.35. Utsatthet för bostadsinbrott 2006–2009, enligt NTU 2007–2010. Särredovisning efter bostadstyp. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	51
4.1. Otrygghet, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.	54
4.2. Andel som svarat att de inte går ut på grund av annat skäl än otrygghet, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.	54
4.3. Otrygghet i Sveriges län, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län inklusive konfidensintervall (95 %). Andel för respektive län, i procent.	55
4.4. Otrygghet, enligt NTU 2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	55
4.5. Otrygghet (mycket/ganska otrygga samt går inte ut på grund av otrygghet), enligt NTU år 2006–2010. Totalt samt särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	56
4.6. Otrygghet, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	56
4.7. Oro över brottsligheten i samhället, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.	58
4.8. Stor oro över brottsligheten i samhället, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	59
4.9. Stor oro över brottsligheten i samhället, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	59

4.10. Oro över att närstående ska drabbas av brott, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.....	59
4.11. Oro (mycket/ganska ofta) över att närstående ska drabbas av brott, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel i befolkningen, i procent.	60
4.12. Oro (mycket/ganska ofta) över att närstående ska drabbas av brott, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	60
4.13. Oro över att utsättas för olika brottstyper, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen som uppger att de inte oroar sig.	60
4.14. Oro över att utsättas för olika brottstyper, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen som oroar sig ganska eller mycket ofta, i procent.	61
4.15. Oro över att utsättas för bostadsinbrott, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län inklusive konfidensintervall (95 %). Andel för respektive län, i procent.	61
4.16. Oro över att utsättas för olika brottstyper, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	62
4.17. Oro över att utsättas för olika brottstyper, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	62
4.18. Otrygghetens konsekvenser, enligt NTU 2010. Andel i befolkningen, i procent.	64
4.19. Otrygghetens påverkan på beteende och livskvalitet, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	65
4.20. Otrygghetens påverkan på beteende och livskvalitet, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	65
4.21. Otrygghet (index) hos personer med olika erfarenheter av brott, enligt NTU 2006–2010. Andel särskilt otrygga för respektive grupp i befolkningen, i procent.	67
4.22. Otrygghet (index) hos personer som utsatts för olika typer av brott, enligt NTU 2010. Särredovisning efter kön. Andel särskilt otrygga för respektive grupp i befolkningen, i procent.	68
4.23. Otrygghet (index) hos personer med olika uppfattning om brottsutvecklingen och rättsväsendet, enligt NTU 2006–2010. Andel särskilt otrygga för respektive grupp i befolkningen, i procent.	68
5.1. Allmänhetens förtroende för rättsväsendet, enligt NTU 2010. Andel i befolkningen, i procent.	71
5.2. Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.	71
5.3. Andel svarande som tagit ställning i förtroendefrågan (uppgett antingen stort, litet eller varken stort eller litet förtroende), enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.	72
5.4. Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet som helhet, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län inklusive konfidensintervall (95 %). Andel för respektive län, i procent.	73
5.5. Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning för män. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	74
5.6. Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning för kvinnor. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	74
5.7. Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	74
5.8. Förtroende för rättsväsendets myndigheter, enligt NTU 2010. Särredovisning efter utbildningsnivå. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	75
5.9. Allmänhetens förtroende för hur rättsväsendet och polisen utför olika uppgifter, enligt NTU 2010. Andel i befolkningen, i procent.	76
5.10. Stort (mycket/ganska) förtroende för hur rättsväsendet och polisen utför olika uppgifter, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.	77
5.11. Stort (mycket/ganska) förtroende för att rättsväsendet hanterar misstänkta rättvist, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län inklusive konfidensintervall (95 %). Andel för respektive län, i procent.	78
5.12. Stort (mycket/ganska) förtroende för att rättsväsendet behandlar utsatta bra, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län inklusive konfidensintervall (95 %). Andel för respektive län, i procent.	79
5.13. Stort (mycket/ganska) förtroende för hur rättsväsendet samt polisen utför olika uppgifter, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning för män. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	79

5.14. Stort (mycket/ganska) förtroende för hur rättsväsendet samt polisen utför olika uppgifter, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning för kvinnor. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	80
5.15. Stort (mycket/ganska) förtroende för hur rättsväsendet samt polisen utför olika uppgifter, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	80
5.16. Förtroendebalanser (stort – litet förtroende) för rättsväsendet och dess arbetsuppgifter, enligt NTU 2010. Särredovisning efter personer som inte utsatts för något brott 2009, personer som utsatts för något brott 2009 samt efter personer som utsatts för misshandel 2009.	82
5.17. Stort (mycket/ganska) förtroende för polisen hos personer som uppger att de åtalats för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Andel för gruppen åtalade, i procent.	83
5.18. Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendets myndigheter hos personer med olika uppfattning om brottsutvecklingen de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.	84
6.1. Erfarenhet av polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Särredovisning efter om (den senaste) händelsen innehöll hot eller våld eller ej. Andel för respektive grupp, i procent.	87
6.2. Erfarenhet av polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Särredovisning efter kön samt om (den senaste) händelsen innehöll hot eller våld eller ej. Andel för respektive grupp, i procent.	87
6.3. Andel nöjda och missnöjda med olika delar av kontakten med polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp, i procent.	88
6.4. Andel nöjda och missnöjda med olika delar av kontakten med polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp, i procent.	89
6.5. Andel nöjda och missnöjda med olika delar av kontakten med polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Särredovisning efter om händelsen innehållit hot eller våld eller ej. Andel för respektive grupp, i procent.	89
6.6. Erfarenhet av åklagare de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Totalt samt särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp, i procent.	90
6.7. Upplevelse av bemötande i domstol bland målsägande i rättegång de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Totalt samt särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp, i procent.	90
6.8. Erfarenhet av målsägandebiträde i samband med medverkan som målsägande i rättegång de senaste tre åren, enligt NTU 2010.	91
6.9. Förståelse av rättegången bland målsägande i rättegång de senaste tre åren, enligt NTU 2010.	91
6.10. Upplevelse av information om rättegången bland målsägande i rättegång de senaste tre åren, enligt NTU 2010.	91

Förord

Under valåret 2010 var brottslighetens utveckling uppe till debatt. Blir allt fler utsatta för brott? Är folk i allmänhet rädda för att utsättas för brott? Har otryggheten i samhället ökat?

Brottslighet är ett ämne som ständigt engagerar, och allt högre krav ställs på samhällets förmåga att motverka de problem som brottsligheten innebär i form av brottsoffer, otrygga människor och ett ifrågasättande av de rättsvärdande myndigheternas förmåga. Därmed ökar behoven av att kunna följa och analysera brottsligheten och otryggheten. I detta sammanhang är den Nationella trygghetsundersökningen (NTU) en viktig källa.

På uppdrag av regeringen ges här en övergripande redogörelse av allmänhetens utsatthet för brott och erfarenheter av kontakter med rättsväsendet, av allmänhetens upplevda trygghet samt av förtroendet för rättsväsendet. Redovisningarna görs främst på nationell nivå, men också för län och vissa kommuner.

Rapporten är överlag beskrivande. Djupgående analyser eller förklaringar till resultat presenteras i stället i olika fördjupningsstudier. NTU är för närvarande föremål för forskning på Brå och materialet är tillgängligt för forskning på landets universitet och högskolor. Exempel på en nyligen publicerad forskningsrapport är *Brottsoffers kontakter med rättsväsendet* (Brå 2010:1).

Rapportens författare är Anna Frenzel, Åsa Irlander och Annika Töyrä, samtliga utredare vid Brå.

Avslutningsvis vill vi rikta ett stort tack till alla de drygt 14 000 personer som deltagit genom att svara på frågorna i NTU – och som gör studier och rapporter av detta slag möjliga.

Stockholm i januari 2011

Jan Andersson
Generaldirektör

Erik Grevholm
T.f. Enhetschef

Sammanfattning

I denna rapport redovisas de övergripande resultaten från den Nationella trygghetsundersökningen (NTU) år 2010. Nära tre fjärdedelar av de 20 000 personer i åldern 16–79 år som valdes ut att delta har besvarat frågorna (huvudsakligen per telefon) detta år.

Nedan sammanfattas rapportens resultat för frågeområdena utsatthet för brott, trygghet, förtroende för rättsväsendet samt brottsoffers kontakter med rättsväsendet.

Utsatthet för brott

Enligt NTU 2010 har nästan var fjärde person (24 %) i befolkningen (16–79 år) utsatts för ett eller flera brott under år 2009, vilket är en oförändrad nivå jämfört med tidigare år.

Brott mot enskild person

Av dem som svarat på frågorna i NTU uppger 11,4 procent att de utsatts för något eller några av följande brottstyper: misshandel, hot, sexualbrott, personrån, bedrägeri eller trakasserier (kallat brott mot enskild person). Utsatthet för de olika brottstyperna ligger på en tämligen stabil nivå över de fem mätillfällena (2006–2010), även om andelen som uppgett att de utsatts för trakasserier har minskat något över åren. De vanligaste brottstyperna är hot och trakasserier som ungefär 4 procent av befolkningen utsatts för enligt NTU 2010. Minst vanligt är utsatthet för sexualbrott och personrån, där ungefär 1 procent uppger att de blivit utsatta.

Utsattheten är ojämnt fördelad. Olika befolkningsgrupper har olika höga andelar utsatta och olika höga andelar som utsatts flera gånger (upprepat utsatta). Grupperna skiljer sig också åt i fråga om vilka typer av brott de utsatts för.

Kvinnor och män utsatts för olika typer av brott och av olika typer av gärningspersoner

Män och kvinnor utsatts för brott mot enskild person i ungefär lika stor utsträckning, men de utsatts för olika typer av brott. Det är oftast män som uppger att de utsatts för misshandel, personrån och bedrägerier, medan det oftast är kvinnor som rapporterar att de utsatts för hot, sexualbrott och trakasserier.

Kvinnor som utsatts för hot, trakasserier och misshandel rapporterar oftare än män som utsatts för samma brott, att gärningspersonen varit en bekant eller närstående. Skillnaden mellan könen är särskilt stor när det handlar om misshandel. Hot och misshandel mot kvinnor sker oftare i hemmet, i skolan eller på arbetet än hot och misshandel mot män, som i stället oftast sker på allmän plats.

Yngre mer utsatta än äldre

Generellt är andelen som uppger sig vara utsatta för någon av ovan nämnda brottstyper högre ju yngre åldersgrupp som studeras. Det gäller i synnerhet för hot och misshandel. För sexualbrott gäller sambandet enbart för kvinnor.

Andra grupper, där andelen utsatta för brott mot enskild person är högre, är lågutbildade, ensamstående, boende i flerfamiljshus och boende i storstäder (jämfört med högutbildade, sammanboende, boende i småhus och boende på mindre orter).

Merparten av brotten polisanmäls inte

Andelen brott som anmäls till polisen varierar kraftigt mellan brottstyperna, men sammantaget uppges drygt en fjärdedel av brotten mot enskild person vara polis-anmälda. Allvarlig misshandel och personrån uppges vara anmälda i störst utsträckning (64 % respektive 45 %), medan sexualbrott och trakasserier anmäls i minst utsträckning (12 % respektive 19 %).

En betydande andel av utsattheten är upprepad

En hög andel av brotten mot enskild person begås mot en liten del av befolkningen. Enligt rapporteringen begicks över hälften (54 %) av brotten mot enskild person under 2009 mot den lilla gruppen i befolkningen (1,3 %) som utsatts för fyra eller fler brott av denna typ under året.

Egendomsbrott mot hushåll

Enligt NTU utsattes vart nionde hushåll (11 %) för bilstöld, stöld ur eller från fordon, cykelstöld eller bostadsinbrott (kallat egendomsbrott mot hushåll). Det vanligaste egendomsbrottet var cykelstöld; ungefär 7 procent av hushållen utsattes för detta under 2009. Minst vanligt förekommande är bostadsinbrott och bilstöld, där färre än 1 procent av hushållen utsattes.

Hushåll med barn mer utsatta

Hushåll i storstäder är särskilt utsatta för egendomsbrott. Hushåll med barn utmärker sig också som utsatta, i synnerhet när det gäller cykelstöld. Särskilt utsatta är ensamstående med barn. Utsattheten för bostadsinbrott är jämnare fördelad. Hushåll i storstäderna och andra större städer är dock något oftare utsatta än hushåll i småstäder och på landsbygden. Mönstret är likartat när det gäller bilstöld och stöld ur eller från fordon.

Hälften av brotten polisanmäls

Egendomsbrott mot hushåll uppges vara anmälda i ungefär hälften av fallen. Det är med andra ord dubbelt så vanligt att man anmäler egendomsbrott mot hushåll än brott mot enskild person. Bilstöld är det brott som anmäls i störst utsträckning (98 %), medan cykelstöld anmäls i minst utsträckning (38 %).

Mindre vanligt med upprepad utsatthet för brott mot egendom

Upprepad utsatthet för brott mot egendom är betydligt lägre än upprepad utsatthet för brott mot person. Omkring 5 procent av brotten mot egendom under 2009 rapporteras ha begåtts mot den låga andelen i befolkningen (0,1 %) som utsatts för fyra brott eller fler under samma period.

Regionala skillnader

Generellt sett är det enligt NTU en högre andel hushåll och personer som utsatts för brott i storstadslänen än i län med stor andel landsbygd. Utsattheten för egen-

domsbrott mot hushåll varierar dock mer mellan länen än utsattheten för brott mot enskild person.

Trygghet

Trygghet är ett komplicerat fenomen att mäta. Därför är det viktigt att försöka fånga in så många aspekter av trygghet som möjligt, och i NTU finns goda möjligheter till det. Resultaten varierar mycket beroende på vilken typ av otrygghet som efterfrågas.

Majoriteten är trygg men orolig över brottsligheten i samhället

Undersökningen visar att boende i Sverige (16–79 år) huvudsakligen är ett tryggt folk som i liten utsträckning oroar sig för att utsättas för olika typer av brott. Ändå upplever tre av fyra tillfrågade i NTU att brottsligheten i samhället ökar – 30 procent anser att den ökar kraftigt. Resultaten i NTU visar att ju mer konkret oro som efterfrågas, såsom otrygghet för egen del och oro att själv utsättas för brott, desto färre är det som uppger att de känner oro. Det är även tämligen ovanligt att otryggheten leder till att man väljer att ta en annan väg utomhus eller att oro för brott påverkar livskvaliteten. Det finns dock vissa grupper som kan karakteriseras som mer otrygga eller oroliga än andra.

Kvinnor och utrikes födda mest otrygga

De två grupper som uppger otrygghet och oro i störst utsträckning är kvinnor och utrikes födda personer. Till skillnad från män och personer födda i Sverige, är de mer oroliga över brottsligheten i samhället, mer oroliga för att utsättas för brott och betydligt mer otrygga vid utevistelse en sen kväll än övriga grupper. Otryggheten har också större konsekvenser för dessa grupper, som i högre utsträckning väljer att anpassa sitt beteende efter sin otrygghet genom att välja en annan väg eller att avstå från en aktivitet. De upplever också i högre grad att deras livskvalitet påverkas av otrygghet och oro för brott.

Unga och äldre otrygga på olika sätt

Även ålder är en viktig faktor för hur trygg eller otrygg man känner sig. En vanlig föreställning är att de äldsta är mest oroliga och otrygga i samhället. Det stämmer till viss del – de äldsta uppger i störst utsträckning att de inte alls går ut på grund av otrygghet. Men det är ungdomar och unga vuxna (16–24 år) som oftast upp-

ger att de känner sig otrygga när de vistas ute. Samma mönster visas även när man studerar män och kvinnor i respektive åldersgrupp separat. Det är de yngre som mest oroar sig för att utsättas för våldsbrott, medan de äldsta oroar sig minst. Inte heller uppger de äldsta i särskilt stor utsträckning att deras livskvalitet påverkas av oro för brott (detta uppges främst av personer i åldern 25–64 år). En rimlig tolkning är att de äldsta främst har andra källor till otrygghet när de vistas ute sen kväll än just oro för brott.

Barnfamiljer mer oroliga än familjer utan barn

Barnfamiljer oroar sig mest av alla för sina närstående, i synnerhet ensamstående föräldrar där nära hälften uppger att de oroar sig för sina närstående. Denna grupp uppger också, jämfört med övriga familjetyper, i högst utsträckning att deras livskvalitet påverkas av oro för brott.

Boende spelar roll

Resultaten visar även att otrygghet varierar beroende på hur man bor. Personer som bor i villa i en liten stad eller på landsbygden är mindre otrygga ute sena kvällar, mindre oroliga att utsättas för brott (undantaget bostadsinbrott) och upplever i lägre grad att otryggheten får konsekvenser för beteendet eller påverkan på livskvaliteten. Boende i flerfamiljshus i större städer uppger oro och otrygghet i ungefär dubbelt så stor utsträckning.

Brottsutsatta är mer otrygga

Alla erfarenheter av utsatthet för brott – såväl direkta som indirekta – är förenade med högre grader av otrygghet. I synnerhet egen utsatthet för integritetskränkande brott, som misshandel, hot och bostadsinbrott, korresponderar med högre otrygghet än bland dem som inte utsatts. Men också indirekta erfarenheter, exempelvis att bevittna våld eller att en nära anhörig blir utsatt för brott, samvarierar med större otrygghet. Även uppfattningen att brottsligheten ökat kraftigt de senaste tre åren, samt ett lågt förtroende för rättsväsendet, sammanfaller med högre andelar otrygga.

Förtroende för rättsväsendet

Rättsväsendet består av flera olika myndigheter. Av dem tas fyra upp i NTU – polisen, åklagarna, domsto-

larna och Kriminalvården. I och med att NTU efterfrågar förtroende för flera av rättsväsendets myndigheter på årlig basis får intresserade ett stabilt underlag för att följa utvecklingen.

Högst förtroende för polisen – ökat för Kriminalvården

Förtroendet för rättsväsendet och alla de efterfrågade myndigheterna har ökat sedan mätningarna inleddes 2006. Sedan föregående år har förtroendet ökat något för polisen och för Kriminalvården.

Polisen är den myndighet som allmänheten har det största förtroendet för. Tre av fem av de tillfrågade uppger att de har stort förtroende för polisen. Varannan tillfrågad uppger att de har ett stort förtroende för domstolarna och åklagarna, medan två av fem uppger detsamma för Kriminalvården. Samtidigt har ökningen sedan mätningarna inleddes varit störst för just Kriminalvården. Detta innebär att andelen personer med ett litet förtroende nu är på samma nivå för polisen och Kriminalvården (13 %). Åklagarna har den lägsta andelen med litet förtroende (8 %). Runt var femte tillfrågad har uppgett att de saknar uppfattning om vilket förtroende de har för polisen, åklagarna och domstolarna, medan nära var tredje uppger detta om Kriminalvården.

Ålder, ursprung och utbildning spelar roll

De bakgrundsfaktorer som har störst inverkan på förtroende är ålder, där de yngsta i undersökningen (16–19 år) oftare uppger ett stort förtroende än de äldre, och svensk eller utländsk bakgrund där utrikes födda uppger låga förtroendenivåer jämfört med de personer som är födda i Sverige. Avseende utbildning är det intressant att notera att högutbildade uppger störst förtroende med ett undantag, Kriminalvården, där tydliga skillnader saknas. Könsskillnaderna är små, men kvinnor har ett högre förtroende för polisen än män.

Högre förtroende för polisen än för rättsväsendet i brottsofferfrågan

När det gäller hur rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta respektive behandlar utsatta, är förtroendet mycket större för att misstänkta hanteras rättvist än för att utsatta behandlas bra. Ett intressant resultat är att förtroendet för att polisen behandlar brottsoffer bra är mycket högre än vad som är fallet för rättsväsendet i sin helhet i samma fråga. Det antyder att det bristande förtroendet avseende behandling av brotts-

utsatta sannolikt inte beror på bedömningen av polisens insats, utan bedömningen av någon annan instans inom rättsväsendet.

Lägre förtroende hos personer med erfarenheter av brott

Personer som har varit utsatta för brott uppger lägre förtroende för såväl rättsväsendet i stort som för dess myndigheter och deras förmåga att utföra sina arbetsuppgifter. Även utsatthet hos en anhörig eller vän eller en upplevelse av en kraftigt ökande brottsutveckling samvarierar med lågt förtroende. Personer med erfarenheter av att själva ha åtalats för brott har lägre förtroende. Resultaten visar att personer som åtalats för brott under de senaste tre åren hyser mycket lågt förtroende för polisen samt för att rättsväsendet hanterar misstänkta rättvist.

Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet

De som varit i kontakt med rättsväsendet med anledning av att de varit utsatta för brott någon gång under de tre senaste åren före frågetillfället tillfrågas om sina erfarenheter av några av rättsväsendets instanser.

Erfarenheter av polisen

Var femte person (19 %) uppger att de under de senaste tre åren varit i kontakt med polisen i samband med att de anmält brott. Drygt hälften (57 %) av brottsoffren uppger att de överlag har haft positiva erfarenheter av polisen, och var sjunde person uppger negativa erfarenheter. Kvinnor uppger oftare att de har positiva erfarenheter än män.

I de fall där händelsen innehöll hot eller våld var erfarenheten av polisen mer negativ än i övriga fall. När det gäller mer specifika aspekter av kontakten med polisen är betyget ojämnt. Det är betydligt fler som är nöjda med polisens tillgänglighet och bemötande än med den information som de fått om ärendet och med polisens arbete med att utreda brottet.

Erfarenheter i samband med rättegång

En mycket liten del av befolkningen (1,9 %) uppger att de under de senaste tre åren har medverkat som målsägande i en rättegång. Resultaten belyser erfarenheter av målsägandebitråde (i de fall ett sådant har funnits) och åklagare. Dessutom efterfrågas uppfatt-

ningen om bemötandet i domstolen, hur man bedömer den information man fått samt hur man upplevde att man förstod vad som hände under rättegången. I samtliga dessa avseenden har majoriteten en positiv inställning, men det förekommer också en grupp (14–34 %) vars erfarenheter är negativa.

De flesta som deltagit som målsägande i en rättegång tyckte att rättegången var lätt att förstå och att de fått tillräcklig information, men var tredje person tyckte inte att de fått tillräcklig information inför rättegången och ungefär var sjunde person upplevde att det var svårt att förstå rättegången.

Resultat för Sveriges län

I denna rapport redogörs för utsatthet för brott, trygghet och förtroende för rättsväsendet med uppdelning på Sveriges län och vissa kommuner. Resultaten återfinns under respektive kapitel men sammanfattas här under ovanstående rubrik. För kapitlet Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet redovisas inte regionala resultat.

Utsatthet för brott

Andelen utsatta för brott skiljer sig mellan länen. Andelen utsatta för brott mot enskild person varierar mellan drygt 7 procent (Kalmar, Västerbottens och Norrbottens län) och drygt 13 procent (Stockholms län). Utsattheten för egendomsbrott mot hushåll varierar mellan 6 procent (Jämtlands län) och knappt 17 procent (Västmanlands och Skåne län). Det är statistiskt säkerställt att dessa län skiljer sig från riksgenomsnittet.

Trygghet och oro för brott

Trygghet och oro för brott varierar beroende på var i riket man bor. Knappt en av tio boende i Jämtlands, Norrbottens och Värmlands län uppger att de känner sig otrygga och oroliga för att utsättas för brott. Samtidigt är det ungefär en av fem boende i Skåne, Västmanlands och Örebro län som är otrygga eller oroar sig. Det kan även förekomma stora variationer inom ett visst län, där grannkommuner kan ha helt olika nivåer av otrygghet.

Förtroende för rättsväsendet

Resultaten visar att förtroendet för rättsväsendet i många fall är lägre i södra Sverige än i norra delen av

landet. Det är främst boende i Kronobergs och Västernorrlands län som uppger att de hyser ett lågt förtroende för rättsväsendet. Boende i Skåne, Kronoberg och Västernorrland hyser ett lågt förtroende för domstolar och åklagare. I Kronobergs län är förtroendet för Kriminalvården lägst. När det gäller rättsväsendets respektive polisens förmåga att utföra sina arbetsuppgifter är det främst boende i Västernorrland, Skåne och Blekinge som ger underbetyg. Boende i Västernorrlands län uppger genomgående ett stort förtroende för rättsväsendet och dess myndigheter.

1 Inledning

Medborgarnas utsatthet för brott, otrygghet och erfarenheter av rättsväsendet är sedan lång tid tillbaka naturliga fokus för kriminalpolitiken. Att minska människors utsatthet för brott och otrygghet är två viktiga kriminalpolitiska mål. Därför är det viktigt med detaljerad kunskap om vilka grupper som är mest utsatta för olika typer av brott, vilka som i störst utsträckning påverkas negativt av oro för brott och vilka som hyser lägst förtroende för rättsväsendet. En sådan kunskap ger bättre möjligheter att satsa på brottsförebyggande åtgärder där de behövs mest.

Bakgrund till undersökningen

År 2005 fick Brottsförebyggande rådet (Brå) i uppdrag av regeringen att i samarbete med övriga berörda myndigheter inom rättsväsendet planera och genomföra en årlig brottsoffer- och trygghetsundersökning. Undersökningen, som benämns Nationella trygghetsundersökningen (NTU), genomförs i form av telefonundersökningar och vänder sig till ett stort slumpmässigt urval av befolkningen (16–79 år). I föreliggande rapport redogörs för den femte undersökningsomgången.

Nationella offerundersökningar är sedan länge en viktig kunskapskälla i flera andra västländer. I USA och England har medborgarnas utsatthet studerats på detta sätt i ett par decennier, och i en del andra länder – såsom Finland, Nederländerna, Italien och Australien – genomförs sedan några år offerundersökningar regelbundet. I England presenteras sedan många år resultaten från offerundersökningen tillsammans med kriminalstatistiken, vilket ger en nyanserad bild av brottsutvecklingen.

Utsatthet för brott

NTU är en alternativ källa till information om utsatthet för brott.¹ Den officiella kriminalstatistiken – som traditionellt är den källa som används för att beskriva brottsutvecklingen – tenderar att bäst beskriva utsatthet för egendomsbrott.² Självrapporteringsstudier som NTU tenderar å andra sidan att bättre beskriva enskild persons utsatthet för brott. Genom att årligen fråga ett slumpmässigt urval av befolkningen om deras erfarenheter av utsatthet för brott ökar kunskapen om brottslighetens omfattning, struktur och utveckling. NTU är utformad så att det ska vara möjligt att relatera resultaten till flera olika typer av brott som ingår i kriminalstatistiken. Med dessa båda källor, kriminalstatistiken och NTU, ökar efterhand möjligheten att beskriva brottsutvecklingen. Inom detta frågeområde belyses även brottsoffers erfarenheter av kontakter med rättsväsendet.

Trygghet

Ett av kriminalpolitikens övergripande mål är att öka människors trygghet. Att mäta trygghet är dock inte helt enkelt då begreppet är mångfacetterat.³ Detta har beaktats vid konstruktionen av frågorna, som har formulerats för att täcka in olika dimensioner av trygghetsbegreppet. Därmed framträder en tydligare bild av vari otryggheten består. NTU ger möjlighet att studera allmänhetens upplevda trygghet, såväl generell

¹ Statistiska centralbyråns (SCB) undersökning av levnadsförhållanden (ULF) tar också upp utsatthet för brott och genomförs sedan 1978. ULF:s bredare inriktning på individers välfärdssituation innebär dock att jämförbarheten med den anmälda brottsligheten är mycket begränsad (SCB 2006).

² En anledning till detta är att egendom ofta är försäkrad och att polisanmälan krävs vid förlustanmälan. Anmälningsbenägenheten i befolkningen är således högre vid egendomsbrott.

³ Se exempelvis Heber (2007).

som i olika befolkningsgrupper. Undersökningen omfattar frågor om en allmän upplevelse av trygghet, om mer konkret oro för att bli utsatt för olika typer av brott samt frågor om huruvida otryggheten får konsekvenser för beteendet.⁴

Förtroende för rättsväsendet

Allmänhetens förtroende för rättsväsendet och polisen är relativt högt i Sverige jämfört med andra länder.⁵ Förtroende är centralt för att upprätthålla rättsväsendets legitimitet och för dess möjlighet att arbeta effektivt. Om medborgarna inte har förtroende för att polisen eller åklagarna utför sitt arbete väl kan detta leda till en ovilja att exempelvis lämna vittnesmål i utredningar och rättegångar, vilket gör det svårt för rättsväsendet att bedriva sin verksamhet. I NTU studeras allmänhetens förtroende både för rättsväsendet i sin helhet och för ett antal enskilda myndigheter inom rättsväsendet. Styrkan med NTU, jämfört med andra undersökningar, är att förtroendet kan beskrivas för samtliga centrala delar av rättsväsendet i relation till exempelvis utsatthet för brott och uppfattning om brottsutvecklingen.

Syfte och frågeställningar

I denna rapport presenteras resultat från den femte datainsamlingen som genomfördes under perioden januari till maj 2010. En del nya redovisningar har tillkommit; exempelvis redovisas förtroende för hur polisen utför olika arbetsuppgifter, samt otrygghet bland personer som utsatts för olika typer av brott.

Syfte

Syftet med denna rapport, som är en årsbok för NTU, är att på övergripande nivå presentera resultaten för de fyra frågeområdena utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet samt brottsoffers erfarenheter av rättsväsendet. Mer djupgående analyser och förklaringar av resultaten sker huvudsakligen i fördjupningsstudier.

Syftet är också att i möjligaste mån redogöra för resultaten för olika grupper i befolkningen, som skillnader mellan män och kvinnor, mellan olika regioner

med mera. I rapporten redogörs även för resultat från tidigare undersökningar (NTU 2006, 2007, 2008 och 2009), och tidsserier för flera olika indikatorer redovisas.

Frågeställningar

De huvudsakliga frågeställningarna i rapporten är följande:

- Hur stor del av befolkningen utsattes under år 2009 för de tio aktuella brottstyperna? Hur många brott har befolkningen utsatts för och hur ser fördelningen ut mellan olika typer av brott? Finns det skillnader mellan olika grupper i befolkningen? Vilka är omständigheterna kring brotten?
- Hur utbredd är otryggheten i befolkningen? Hur vanligt är det att människor oroar sig för olika typer av brott? Får otryggheten konsekvenser för beteendet och i så fall vilka? Finns det skillnader mellan olika befolkningsgrupper, och finns det skillnader när det gäller deras erfarenheter av brott och inställning till rättsväsendet?
- Hur stort är förtroendet för rättsväsendet som helhet, för de enskilda myndigheterna och deras sätt att utföra olika uppgifter? Finns det skillnader mellan olika befolkningsgrupper?
- Vilka erfarenheter har brottsutsatta som haft kontakter med rättsväsendet? Finns det skillnader mellan olika grupper i befolkningen?

⁴ Också i detta avseende finns en värdefull tidsserie att studera genom ULF-undersökningarna. ULF ställer dock enbart ett fåtal frågor om otrygghet och oro.

⁵ Det är dock lägre än i våra grannländer Finland och Danmark, se exempelvis Eurobarometer (2009) och Van Dijk m.fl. (2008).

2 Metod

I detta kapitel beskrivs metoden för NTU främst i förhållande till datainsamlingen år 2010. En mer omfattande och detaljerad redovisning av undersökningens metod ges i en fristående teknisk rapport (Teknisk rapport för Nationella trygghetsundersökningen 2010 [Brå 2011]).

Frågeinnehåll

De fyra frågeområden som behandlas i denna rapport är *utsatthet för brott, trygghet, förtroende för rättsväsendet och brottsoffers kontakter med rättsväsendet*.⁶ Även bakgrundsinformation om de personer som deltagit i NTU samlas in och utgör sedan redovisningsunderlag.

Utsatthet för brott

Frågeområdet om utsatthet för brott inleds med ett antal så kallade screeningfrågor, som tar reda på om den tillfrågade varit utsatt för olika typer av brott – och i så fall hur många – under närmast föregående kalenderår (i detta fall år 2009).⁷ För personer som uppger att de utsatts för brott ställs ett antal uppföljningsfrågor om brottet eller brotten.

Screeningfrågor

Screeningfrågorna avser tio brottstyper. För att frågorna ska bli begripliga och tydliga beskrivs handlingen i stället för att efterfråga brottstypen enligt respektive

brottbenämning. Exempelvis undersöks utsatthet för misshandel genom frågan *Slog, sparkade eller utsatte någon dig för någon annan typ av fysiskt våld, så att du skadades eller så att det gjorde ont under förra året (2009)?* i stället för att fråga *Utsatte någon dig för misshandel under förra året (2009)?*. Följande brottstyper efterfrågas i NTU och redovisas i denna rapport:

- misshandel
- hot
- sexualbrott
- personrån
- trakasserier⁸
- bedrägeri
- stöld av bil
- stöld ur eller från
- motordrivet fordon
- stöld av cykel
- bostadsinbrott.

Utöver de listade brottskategorierna innehåller undersökningen också en fråga om huruvida de tillfrågade under den aktuella perioden har varit utsatta för något eller några andra brott. Av naturliga skäl kan brott som utsätter exempelvis allmänheten i stort, staten eller företag inte ingå.

Valet av brottstyper är delvis styrt av vilka brottskategorier som används i kriminalstatistiken och som det är möjligt att formulera tydliga frågor om. Valet har också styrts till brottstyper som bedöms som angelägna av olika skäl, exempelvis för att de är särskilt vanliga eller allvarliga eller i stor utsträckning är en källa till oro. För några typer av egendomsbrott (fordonsrelaterade brott samt bostadsinbrott) tillfrågas undersökningsspersonerna både om de själva eller någon i deras hushåll har utsatts. Detta eftersom dessa brottstyper kan antas drabba hela hushållet i någon form, exempelvis genom ekonomisk förlust. För brott direkt riktade mot en person, exempelvis misshandel

⁶ De frågor som ligger till grund för redovisningen framgår av intervjuföreläret, som finns tillgängligt på Brås webbplats (www.bra.se) som bilaga till den tekniska rapporten.

⁷ Den här typen av undersökningar efterfrågar ofta utsatthet under de senaste tolv månaderna (räknat från undersökningstillfället), men i NTU efterfrågas utsatthet under *föregående kalenderår*, huvudsakligen för att jämförelser med den kalenderårsbaserade anmälningsstatistiken ska vara möjliga.

⁸ I brottsbalken definieras inte trakasserier som en egen brottstyp. Om någon eller några enskilda handlingar som begås är brottsliga (det kan till exempel handla om hot, ofredande eller hemfridsbrott), klassificeras de enligt gällande brottsrubricering. För aktuell frågeformulering, se kapitel 3, avsnittet "Trakasserier".

och hot, undersöks däremot endast om den tillfrågade själv har utsatts.

I och med valet av brottskategorier är det möjligt att studera ett brett spektrum av utsatthet. I anmälningsstatistiken motsvarar de valda brottskategorierna 43 procent av samtliga anmälda brottsbalksbrott. En utgångspunkt för formuleringen av de flesta screeningfrågorna har, som tidigare framgått, varit att sträva efter jämförbarhet med någon eller några av de juridiska brottskategorier som används i anmälningsstatistiken. Tidigare erfarenheter visar dock att ambitionen att mer i detalj fånga in exakt samma typ av händelser som i anmälningsstatistiken är orealistisk. När frågorna formulerats har därför strävan i första hand varit att fånga brotts handlingar så pass väl att utvecklingen över tid i NTU går att jämföra med utvecklingen över tid i anmälningsstatistiken, snarare än att få exakta mått på brottsnivåer som är jämförbara med anmälningsstatistiken för ett givet år.

Uppföljningsfrågor om brott

De personer som uppger att de själva eller deras anhöriga utsatts för någon eller några av de tio efterfrågade brottstyperna har också fått följdfrågor om brottet. Följdfrågorna skiljer sig något åt mellan de olika brottstyperna men handlar exempelvis om var och när brottet ägde rum, om det anmälts till polisen, vilka skador som uppkom till följd av brottet, vilken relation brottsoffret har till gärningspersonen och vilket behov av stöd brottsoffret har haft. Frågorna berör således både omständigheterna kring brottet och brottsoffrets erfarenheter.

För att inte belasta intervjupersonerna med alltför långa intervjuer har följdfrågor ställts för maximalt tre av de brott som personen uppgett. Tidigare erfarenheter från NTU visar att de flesta uppger ett eller några enskilda brott och att merparten därför får redogöra för samtliga brott som de utsatts för.⁹ Om en person utsatts för mer än tre brott används en prioriteringslista¹⁰ som avgör vilka brott den intervjuade ska besvara i uppföljningsformuläret. I huvudsak innebär detta att ovanliga och mer allvarliga brottstyper går före vanliga och mindre allvarliga.

Trygghet

Som framgått tidigare innehåller NTU även frågor om otrygghet och oro för brott. Frågorna belyser såväl oro att för egen del utsättas för brott som oro för

närståendes utsatthet, oro över brottsligheten i stort samt en mer allmän känsla av otrygghet. När det gäller frågan om otrygghet är det därmed tänkbart att andra faktorer, som inte är kopplade till brott, vägs in i svaren. I undersökningen frågas också om otryggheten får konsekvenser för det egna beteendet och livskvaliteten.

Förtroende för rättsväsendet

I undersökningen ingår frågor om förtroendet för såväl rättsväsendet i stort som för enskilda myndigheter (polisen, åklagarna, domstolarna och Kriminalvården). Eftersom allmänheten i begränsad utsträckning har kontakter med de aktuella myndigheterna, kan man emellertid inte räkna med att alla tillfrågade har bestämda uppfattningar om dem.

Vidare ingår även frågor om förtroendet för att misstänkta personer hanteras rättvist samt förtroendet för att personer som utsatts för brott behandlas bra av polisen och av rättsväsendet generellt.

Brottsoffers kontakter med rättsväsendet

För att även fånga in de senare delarna i rättskedjan, såsom åklagare och domstol, tillfrågas de svarande om de under *de senaste tre åren* drabbats av något eller några brott som anmälts till polisen. Om så är fallet får den svarande också ett antal frågor om sina erfarenheter av kontakterna med rättsväsendets myndigheter. Frågorna avser erfarenheten av kontakten med polisen, och i de fall där en anmälan har lett till rättegång ställs frågor om erfarenheten av målsägandebiträde och åklagare, om bemötandet i domstol och om förståelsen av rättegången.

Upplägg och genomförande

För att kunna redovisa resultat om mindre vanliga brottstyper utifrån olika undergrupper i befolkningen krävs ett stort urval (eftersom få utsätts för brott). Upplägget har i huvudsak utgått från att resultaten ska kunna redovisas på nationell nivå, men i vissa avseenden även regionalt. Statistiska åtgärder har också vidtagits för att öka precisionen i skattningarna och för att korrigera för bortfallet.

⁹ Se till exempel avsnitten om upprepad utsatthet för brott i kapitel 3 i denna rapport.

¹⁰ Se bilaga i *Teknisk rapport för Nationella trygghetsundersökningen 2010*, Brå 2011:2.

Urval

NTU bygger på ett nationellt slumpmässigt urval av personer i åldern 16–79 år.¹¹ För att uppnå ett tillräckligt underlag för att kunna göra önskvärda nedbrytningar krävs ett stort underlag. Till NTU 2010 drogs 20 000 personer ur Statistiska centralbyråns register över totalbefolkningen.¹²

Tabell 2.1. Urval och bortfall i NTU 2010.¹

	Antal	Procent
Bruttourval	20 000	
– övertäckning (avlidna/utlandsflytt)	277	
Nettourval	19 723	100
Svarande	14 120	71,6
därav via enkäter	1 305	6,6
Bortfall	5 603	28,4
därav		
förhindrad att medverka	408	2,1
ej anträffad	2 723	13,8
avböjt att medverka	2 472	12,5

¹ För motsvarande uppgifter från NTU 2006, NTU 2007, NTU 2008 samt NTU 2009 se tabell 2.1 i Brå 2007b, Brå 2008a, Brå 2009a samt Brå 2010a.

Unga och äldre väljer oftare än övriga åldersgrupper att inte delta i denna typ av undersökningar och riskerar då att bli alltför få för att studeras separat med acceptabel precision i skattningarna. För att motverka detta har dessa åldersgrupper översamplats i urvalet. Även för de fyra befolkningmässigt minsta länen har antalet urvalspersoner utökats för att ge möjlighet till regionala analyser.¹³

I analyserna av materialet används ett viktning-förfarande som tar hänsyn till överrepresentationer i urvalet och även korrigerar för bortfallet så att resultaten ska bli så representativa som möjligt för befolkningen (16–79 år). Urvalsundersökningar av det här slaget antas generellt sett representera normalbefolkningen väl (Brå 2000).

¹¹ Urvalet består av personer som är födda mellan 1931 och 1994. De som är födda 1994 fyller 16 år undersökningsåret 2010. Därmed ingår även personer som vid undersökningstillfället är 15 år gamla.

¹² Det innebär att NTU 2010 är den fjärde fullskaliga insamlingen. I 2006 års undersökning bestod urvalet av 10 000 personer.

¹³ De län för vilka urvalsförstärkningar gjorts är Kronoberg, Gotland, Blekinge och Jämtland.

Genomförande och datainsamling

Datainsamlingen genomfördes av Statistiska centralbyrån, i huvudsak genom telefonintervjuer. Den genomsnittliga intervjutiden var cirka 15 minuter. Till de personer i urvalet som inte gick att nå och till dem som inte ville svara på frågorna per telefon skickades en förkortad enkät.¹⁴

År 2010 samlades materialet in under perioden januari till maj.¹⁵ Ett informationsbrev skickades ut till urvalspersonerna några veckor innan SCB:s intervjuare tog kontakt per telefon. Innan intervjun påbörjades säkerställdes att den utvalda personen hade tagit del av informationen och samtyckte till att delta i undersökningen.

Utöver intervjudata samlades också vissa registeruppgifter in, exempelvis intervjupersonernas ålder, bostadsort och utbildning (se avsnittet om redovisningsgrupper).

Bortfall

Frågeundersökningar dras alltid med ett visst bortfall eftersom en del av de personer som valts för att ingå i undersökningen inte vill eller kan delta (externt bortfall) eller eftersom vissa av dem som deltar inte besvarar alla frågor (internt bortfall).

Externt bortfall

Det totala bortfallet för datainsamlingen år 2010 uppgår till 28,4 procent av urvalet (tabell 2.1). Det motsvarar en svarsfrekvens på 71,6 procent, vilket är 1,2 procentenheter högre jämfört med NTU 2009. Svarsfrekvensen har dock sjunkit sedan mätningarna inleddes 2006, då närmare 78 procent av de utvalda deltog i undersökningen. I den tekniska rapporten för NTU 2010 redovisas en genomgång av tillgängliga uppgifter om bortfallens beskaffenhet vid de fem datainsamlingsomgångar som hittills genomförts (Brå 2011). Slutsatsen är att det ökande bortfallet kommer sig av att en högre andel av bruttourvalet var ”ej anträffade” vid telefonintervjuerna jämfört med de första åren. Vad detta i sin tur beror på är inte helt klarlagt. En

¹⁴ Postenkäten innehåller samtliga frågor i grundformuläret, däremot ingår inte uppföljningsfrågorna om brott.

¹⁵ Datainsamlingen i 2006 års undersökning genomfördes under augusti–oktober 2006. Datainsamlingarna har sedan 2007 skett i början av året.

analys av bortfallen visar att de svarande *avviker* från dem som inte svarat.¹⁶

För att minska bortfallets snedvridande effekt samt för att minska urvals- och täckningsfel har olika viktningssystem använts. Bedömningen som görs är att det något större bortfallet leder till en viss ökad osäkerhet i skattningar men att dess storlek fortfarande är på en acceptabel nivå i paritet med liknande undersökningar samt att skevheter effektivt kompenseras av viktningssystemet. Cirka 7 procent av de utvalda personerna deltog genom att fylla i postenkäten, och denna andel är något högre än tidigare år som direkt följd av den högre andelen ”ej anträffade” i telefonintervjufasen.

Även andra åtgärder har vidtagits för att hålla det externa bortfallet nere, exempelvis har de tillfrågade haft möjlighet att styra tidpunkten för intervjun.

Internt bortfall

Det interna bortfallet hanteras, med något enstaka undantag, som slumpmässigt bortfall i rapporten. Till det interna bortfallet i undersökningen räknas i de flesta fall även svarsalternativen vet ej/vill ej svara (dock inte i frågeavsnittet om förtroende för rättsväsendet, se kapitel 5). I postenkäten tillkommer fall där inget svarsalternativ fyllts i. I denna rapport förekommer inte internt bortfall över 5 procent, varför det interna bortfallet inte redovisas.

Tillförlitlighet och jämförbarhet

Det finns anledning att ta upp några generella begränsningar med undersökningen. Urvalet är inte representativt för alla åldersgrupper i befolkningen, till exempel inkluderas inte ungdomar under 16 år eller de allra äldsta över 79 år. Detsamma gäller för personer som vistas på institution (exempelvis inom sjuk- eller kriminalvård). Det är inte heller troligt att de mest marginaliserade grupperna i befolkningen, som hemlösa, missbrukare och grovt kriminella, är tillräckligt representerade.¹⁷

Generellt sett anses den här typen av undersökningar spegla förhållandena bland den vuxna normalbefolkningen (även om 16–17-åringar kan kategoriseras som barn eller ungdomar).

Tillförlitlighet

I urvalsundersökningar är mätfel ofta den felkälla som har störst betydelse. I vilken utsträckning resultaten i undersökningen ger en korrekt bild av verkligheten beror främst på mätfelens omfattning. Problem orsakas huvudsakligen av frågeformulärens utformning, omständigheter vid intervjutillfället, intervjuaren eller den svarande och kan leda till såväl över- som under-skattningar i resultaten.

I denna undersökning bedöms det huvudsakliga problemet vara de tillfrågades vilja och möjlighet att lämna sanna svar. Det kan vara svårt att minnas exakt när en händelse ägde rum, och därigenom kan brott som inte borde vara med i undersökningen ändå rapporteras. En annan anledning kan vara att den tillfrågade väljer att tillrättalägga svaret, antingen för att uppge ”rätt” svar, exempelvis att ett brott är polisanmält trots att så inte är fallet eller för att intervjun inte äger rum i enskildhet och den svarande därför inte vill tala öppet om sina erfarenheter.

Felen kan också bero på okunnighet. De tillfrågade kan ha varit utsatta för händelser som enligt brottsbalken inte definieras som brott (vilket exempelvis kan gälla i vissa fall av upplevda hot eller trakasserier), men som uppfattats som brott av den utsatte. Man kan också ha varit utsatt för en brottslig handling utan att själv ha definierat händelsen som ett brott.

En annan typ av problem är relaterat till uppföljningsformulären, som innehåller följdfrågor om de brott som intervjupersonen utsatts för. Uppföljningsfrågor ställs om maximalt tre brott per person, vilket gör att brott som är vanliga vid upprepad utsatthet blir underrepresenterade i resultaten.¹⁸ Mer om felkällor och åtgärder som vidtagits mot dessa står att läsa i den tekniska rapporten (Brå 2011).

Tolkningsutrymme

Sammanfattningsvis representerar de drygt 14 000 personer, som besvarat frågorna i NTU 2010, mycket väl Sveriges befolkning i åldrarna 16–79 år. Resultaten för trygghet och inställning till rättsväsendet – liksom erfarenheter av brott på nationell och regional nivå – speglar förhållandet i befolkningen mycket väl. För de flesta frågeområdena kan även en hel del resultat gällande skillnader mellan olika grupper i befolkningen med säkerhet studeras utifrån NTU 2010.

¹⁶ Exempelvis har kvinnor och personer födda i Norden svarat i större utsträckning än män och utomnordiskt födda.

¹⁷ Dessa marginaliserade grupper tenderar att vara mer drabbade av brott än andra (Brå 2002, Nilsson 2002, Brå 2000).

¹⁸ Ett exempel är misshandelsbrott mot kvinnor, som förmodligen sker i hemmiljö och av en närstående gärningsperson i större utsträckning än vad NTU visar. Kvinnors utsatthet för misshandel i hemmet är ofta upprepad (se exempelvis Brå 2002).

Osäkerheten mellan olika grupper gäller framför allt de mer ovanliga brottstyperna där antalet utsatta som intervjuats är lågt. Grundprincipen är att ju större antal svarande ett resultat grundar sig på och ju större skillnaderna är mellan olika grupper, desto mer statistiskt robusta är resultaten i denna rapport.

Ett sätt att bedöma tillförlitligheten i statistiska skattningar är att använda konfidensintervall.¹⁹ Dessa används vid de regionala redovisningarna i rapporten. De beräkningar av konfidensintervall som görs tar inte fullt ut hjälp av den avancerade viktningen men ger en god uppfattning om vilka skillnader som inte är uppkomna av slumpen; beräkningarna är mer konservativa än vad som vore fallet om viktningförloppet kunde nyttjas till fullo (Brå 2011).

I bilaga 2 finns en lathund för beräkningen av osäkerhetsintervall till rapportens skattningar. Osäkerhetsintervallet är ett grövre osäkerhetsmått som baseras på principen för konfidensintervall.

Jämförbarhet med tidigare NTU (2006, 2007, 2008 och 2009)

Resultaten i NTU 2007–2010 bedöms vara jämförbara fullt ut. Det bör dock noteras att NTU 2006 skiljer sig från de övriga och att jämförelser dem emellan bör göras med försiktighet. Skillnaderna mellan de två första insamlingarna består huvudsakligen av olika urvalsstorlekar²⁰ och olika tidpunkter för datainsamling.²¹ Det sistnämnda innebär att de två första undersökningarnas referensperioder till viss del överlappar varandra för vissa frågeområden (se avsnittet Referensperioder nedan). På grund av ett mindre urval i NTU 2006 är dessa skattningar behäftade med en större osäkerhet än de som gjorts utifrån NTU 2007–2010. Till detta kommer att skillnader i resultaten mellan enstaka år kan, trots att de är signifikanta, ändå vara av mycket liten betydelse, om det rör sig om så kallade ”naturliga variationer”, det vill säga att det som mäts vanligtvis varierar på detta sätt från år till år. Ju fler år som läggs till tidsserien, desto tydligare framstår vilka skillnader som är mer relevanta.

¹⁹ Konfidensintervall är ett statistiskt osäkerhetsmått kring punkt-skattningen, inom vilket det sanna värdet finns i (till exempel) 95 fall av 100.

²⁰ 10 000 personer år 2006 och 20 000 personer år 2007.

²¹ Andra delen av året 2006 och första delen av året 2007.

Jämförbarhet med andra källor

Jämförelser med andra källor görs generellt sett inte i denna rapport. Jämförelser görs dock inom ramen för fördjupningsstudier. I den tekniska rapporten (Brå 2011) finns en sammanställning över källor, inklusive den officiella kriminalstatistiken, som på något sätt belyser NTU:s frågeområden. Nedan följer en kort beskrivning av den officiella kriminalstatistiken och hur NTU:s mätning av utsatthet för brott förhåller sig till den.

Den officiella kriminalstatistiken

Kriminalstatistiken består bland annat av brottsstatistiken, som grundar sig på polisanmäld brottslighet. Denna statistik beskriver brottsligheten endast i begränsad utsträckning eftersom långt ifrån alla brott anmäls till polisen. Det finns stora skillnader mellan olika typer av brott när det gäller hur väl de anmälda brotten speglar den faktiska brottsligheten (det vill säga de brott som faktiskt begås och som anmäls eller inte anmäls till polisen). Detta beror på att anmälningsbenägenheten varierar kraftigt mellan olika typer av brott. Statistiken påverkas också av de rutiner som finns för att registrera och räkna antalet brott, liksom av lagstiftningen.

Gällande jämförelser mellan NTU och den officiella kriminalstatistiken är det huvudsakliga syftet att på sikt kunna jämföra resultaten från NTU med kriminalstatistiken avseende brottslighetens utveckling. Däremot är direkta jämförelser av brottslighetens *omfattning* inte lämpliga (se avsnittet om frågeinnehåll ovan).

Resultatredovisningen

I kapitel 3–6 presenteras huvudresultaten uppdelat på områdena utsatthet för brott, trygghet, förtroende för rättsväsendet samt brottsoffers kontakter med rättsväsendet. För alla dessa områden, utom brottsoffers kontakter med rättsväsendet, finns regionala resultatredovisningar. Länsvisa redovisningar återfinns under respektive kapitel medan resultat för vissa kommuner återfinns i tabellbilagan i slutet av rapporten, tillsammans med resultat för samtliga redovisningsgrupper. Notera att i huvudparten av tabellerna redovisas svarsfördelningen i procent. Avrundning av procenttal innebär i vissa fall att svarsandelarna inte summerar till exakt 100 procent.

Redovisningsgrupper

I faktarutan nedan redogörs för den bakgrundsinformation och de redovisningsgrupper som används i undersökningen (antalet individer i undersökningen samt motsvarande andelar i befolkningen för dessa redovisningsgrupper återfinns i tabell 2A och 2B i tabellbilagan).

Generellt gäller att dessa redovisningsgrupper används i beskrivande och inte i förklarande syfte. Man bör ha i åtanke att redovisningsgrupperna i vissa fall samvarierar med varandra. Till exempel finns det ett samband mellan ålder och utbildningsnivå. Det är framför allt äldre personer och mycket unga personer som har förgymnasial utbildning som högsta utbildningsnivå. För resultatredovisningen kan sådana samband innebära att en bakgrundsfaktor (exempelvis utbildningsnivå) ser ut att ha ett samband med en undersökningsvariabel (exempelvis utsatthet för brott), trots att den egentligen fångat upp effekten av en annan bakgrundsfaktor (exempelvis ålder).

Dessa och övriga förhållanden som används för att studera olika grupper framgår av tabellredovisningarna. Andra begrepp och mått som används i redovisningen beskrivs i det sammanhang där de används. Några enheter beskrivs emellertid nedan.

Några redovisningsenheter

I resultatredovisningen för utsatthet för brott bör man vara uppmärksam på att redovisningsenheterna, och därmed redovisnings sättet, skiljer sig åt för de olika typerna av brott.

• Enskilda personer som utsatts för brott

För att undersöka hur många personer i befolkningen som utsatts för brott mot enskild person (misshandel, hot, sexualbrott, personrån, trakasserier samt bedrägerier) efterfrågas endast den egna utsattheten. Resultaten för dessa brottstyper redovisas således utifrån andelen *personer i befolkningen* som utsatts under ett givet kalenderår.

• Hushåll som utsatts för egendomsbrott

När det gäller brotten mot egendom (det vill säga stöld av bil, stöld ur eller från motordrivet fordon, stöld av cykel samt bostadsinbrott) är det hela hushållets utsatthet som efterfrågas. Resultaten för dessa brottstyper redovisas utifrån andelen *hushåll i befolkningen* som utsatts under ett givet kalenderår.

Redovisningsgrupper i NTU 2010

Kön	Ålder	Familjetyp	Typ av boendeort*
Män	4 kategorier	Sammanboende	Storstäder
Kvinnor	16–24 år	– med barn	– <i>Stockholm</i>
	25–44 år	– utan barn	– <i>Göteborg</i>
Högsta utbildning	45–64 år	Ensamstående	– <i>Malmö</i>
Förgymnasial	65–79 år	– med barn	Större städer
Gymnasial		– utan barn	Mindre städer/landsbygd
Eftergymnasial	8 kategorier	Bostadstyp	Regional indelning
Svensk/utländsk bakgrund	16–19 år	Småhus	Län (21)**
Svenskfödda med	20–24 år	Flerfamiljshus	Kommuner (32)***
– en eller båda föräldrarna inrikes född(a)	25–34 år		
– båda föräldrarna utrikes födda	35–44 år		
Utrikes födda	45–54 år		
	55–64 år		
	65–74 år		
	75–79 år		

* Utifrån H-regioner (se närmare beskrivning i den tekniska rapporten (Brå 2011:2).

** Länsnumrering efter länskod.

*** Endast kommuner med fler än 100 svarande redovisas.

- **Antalet brott (händelser)**

För varje brottstyp frågas hur många gånger händelsen inträffat under föregående kalenderår, vilket syftar till att ge svar på frågan om hur många brott befolkningen utsatts för. Utifrån uppgiften om antalet gånger som händelsen ägt rum skattas antalet brottsändelser i befolkningen. För att skattningarna av förekomst (antal brott) i befolkningen ska bli mer stabila räknas höga antal ner till 52 tillfällen, vilket i genomsnitt motsvarar ett tillfälle per vecka. För en mer utförlig diskussion om hur skattningen av antal brott påverkas av extremvärden hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2011).

Referensperioder

Undersökningens frågeområden studerar förhållanden under olika tidsperioder. Detta framgår löpande i resultatredovisningen, men en sammanfattande beskrivning ges nedan.

- **Utsatthet för brott**

Referensperioden när det gäller utsatthet för brott är *föregående kalenderår* (när källan anges som NTU 2010 avses alltså utsattheten år 2009).

- **Trygghet**

– I kapitlet om trygghet redovisas resultat gällande oro för olika typer av brott för de *senaste tolv månaderna* (räknat från intervjudatum).

– På frågorna om man varit vittne till misshandel eller att någon anhörig utsatts för brott under det senaste året avses *föregående kalenderår* (2009).

– De mer övergripande frågorna avser den uppfattning som intervjupersonen har vid *intervjutillfället*.

- **Förtroende för rättsväsendet**

I frågeavsnittet om allmänhetens förtroende för rättsväsendet efterfrågas intervjupersonens uppfattning vid *intervjutillfället*.

- **Brottsoffers kontakter med rättsväsendet**

I avsnittet om brottsoffers erfarenheter av kontakter med rättsväsendet redovisas erfarenheter under de *senaste tre åren* (räknat från intervjutillfället).

Tänk på detta vid läsning av resultaten

- I kapitlet om utsatthet för brott varierar redovisningsenheterna. Utsatthet för *brott mot enskild person* redovisas i *andel utsatta personer* medan utsatthet för egendomsbrott mot hushåll redovisas i *andel utsatta hushåll*.
- Frågan om *otrygghet* i kapitlet om trygghet avser *allmän otrygghet* och innefattar därför andra tänkbara orsaker till otrygghet än otrygghet relaterad till brott.
- I denna rapport redogörs huvudsakligen för samvariation mellan två variabler, till exempel otrygghet och utbildning. Eventuella skillnader behöver inte innebära att det finns ett *orsakssamband*. Vissa variabler är inte oberoende av varandra, exempelvis samvarierar utbildningsnivå med ålder (de yngsta har, som en följd av sin ålder, oftast en förgymnasial eller gymnasial utbildning).
- I de regionala redovisningarna redogörs för konfidensintervall (illustrerat med en tunnare linje i varje stapel). Konfidensintervallet är ett osäkerhetsmått som i detta fall visar inom vilket intervall populationsvärdet finns i 95 fall av 100. Om konfidensintervall för två olika län överlappar varandra innebär det att skillnaden dem emellan inte är statistiskt säker. Läs mer om detta i bilaga 2.
- Referensperioderna i NTU varierar beroende på frågeområde; exempelvis avser *förtroende för rättsväsendet* inställningen vid frågetillfället, medan *utsatthet för brott* avser kalenderåret före frågetillfället. Tänk på detta vid jämförelser av olika frågeområden.
- Till följd av avrundningar summerar inte alla tabeller och diagram till 100 procent.

3 Utsatthet för brott

Sammanfattning

Antalet personer som uppger att de utsatts för brott har inte ökat de senaste fem åren. Utsattheten ligger på en stabil nivå, med en svag antydning till minskning över tid från 26 procent utsatta i befolkningen år 2005 till 24 procent 2009. Det är framför allt utsatthet för trakasserier och stöld ur/från fordon som minskar.

Det är vanligast att utsättas för brott som kan anses vara mindre allvarliga, såsom hot, trakasserier och cykelstöld (4–7 %), medan det är mindre vanligt att utsättas för grövre brott, som personrån, allvarlig misshandel och sexualbrott (omkring 1 %).

Mer än hälften av dem som utsätts för brott uppger att de inte anmält händelsen till polisen. Sexualbrott och trakasserier anmäls i minst utsträckning medan stöldbrott, som bostadsinbrott och bilstöld, anmäls i störst utsträckning.

Utsattheten är ojämnt fördelad sett till antal utsatta personer i olika grupper i befolkningen. Den mest drabbade gruppen är unga vuxna (20–24 år) där utsatthet för brott mot enskild person (till exempel misshandel, personrån, sexualbrott) är mer än dubbelt så hög som i den övriga befolkningen. När man studerar särskilda brottstyper noteras att unga män är den grupp som har högst utsatthet för misshandel (10 %) och att utsatthet för hot är vanligast bland unga kvinnor (8 %). Ensamstående föräldrar (främst mödrar) är också en grupp med hög utsatthet och här noteras en särskilt hög utsatthet för trakasserier (10 %).

Hur många gånger man utsätts för brott under ett år är också mycket ojämnt fördelat i befolkningen. Medan majoriteten av dem som utsätts för brott uppger att det skedde vid ett enstaka tillfälle, rapporterar en liten del av befolkningen hög upprepad

utsatthet. När det gäller utsatthet för misshandel, hot, sexualbrott, personrån, bedrägeri och trakasserier under 2009 innebär det att 1 procent av befolkningen utsattes för över hälften av händelserna.

När kvinnor utsätts för brott som hot, misshandel och trakasserier är gärningspersonen oftast en bekant eller en närstående och brottsplatsen är oftast i hemmet eller på arbetet. När män utsätts för den typen av brott är gärningspersonen oftast en okänd person och brottet sker oftast på en allmän plats. Det är betydligt vanligare att offer och/eller gärningsperson varit påverkade av alkohol eller droger i fall där män varit utsatta för hot eller misshandel än i fall där kvinnor varit utsatta.

NTU visar att utsatthet för brott inte sammanhänger med allmänhetens syn på brottsutvecklingen i samhället. Trots att tre fjärdedelar av befolkningen uppger att de inte har utsatts för något brott under 2009, samt att denna grupp har ökat något i antal sedan 2005, anger majoriteten (75 %) att de upplever att brottsligheten i samhället ökar.

Ett annat intressant resultat är att unga män (16–24 år), som är den mest brottsutsatta gruppen, i mindre grad än övriga grupper i befolkningen oroar sig för att utsättas för brott eller känner sig otrygga när de är ute sent på kvällen.

Den sammantagna bilden visar att de allra flesta i befolkningen inte har utsatts för något brott under 2009 och att den mindre andel av befolkningen som drabbas av brott inte har ökat sedan 2005. Det är dock viktigt att notera att utsattheten är hög i vissa grupper och att den är koncentrerad till ett litet antal personer i befolkningen.

Kom ihåg:

I NTU redovisas utsatthet för brott under föregående kalenderår, vilket innebär att resultaten för NTU 2010 avser utsatthet under 2009.

I detta kapitel redovisas resultat från NTU 2010 om enskilda personers respektive hushållens utsatthet för brott under 2009. Vidare redovisas hur utsattheten har utvecklats sedan 2005.

De olika avsnitten belyser utsatthet för totalt tio brottstyper, nämligen *hot*, *misshandel*, *sexualbrott*, *personrån*, *trakasserier*, *bedrägerier*, *bostadsinbrott*, *bilstöld*, *stöld ur eller från fordon* och *cykelstöld*. Dessa brottstyper utgör tillsammans drygt 40 procent av samtliga anmälda brott mot brottsbalken.

NTU belyser i huvudsak utsatthet för brott i Sverige, men det förekommer naturligtvis att de tillfrågade har utsatts för brott utomlands, och även denna utsatthet ingår i de redovisade resultaten. Med undantag för personrån är dock andelen brott som ägt rum utomlands relativt låg för de flesta brottstyper.²²

En stor del av huvudresultaten presenteras grafiskt. En utförlig redovisning av resultat och bakgrundsfaktorer återfinns dock som tabeller i tabellbilagan i slutet av rapporten (tabell 3A–I).²³ Genomgången av de enskilda brottstyperna inleds med en sammanställning av utsattheten inom kategorierna *brott mot enskild person* respektive *egendomsbrott mot hushåll*.²⁴ Därpå följer ett avsnitt om anmälningsbenägenheten för de olika brottskategorierna samt en redogörelse för hur utsattheten fördelar sig regionalt. Utöver detta presenteras också resultat för några *omständigheter kring brotten*.²⁵ För respektive brottskategori finns

²² Av de personrån som rapporteras i NTU uppges 12 procent ha ägt rum utomlands. Motsvarande andel för övriga brottstyper varierar mellan 0 och 5 procent.

²³ Vilka befolkningsgrupper som redovisas i tabellbilagan varierar för olika brottstyper. För brott mot egendom redovisas skillnader enbart utifrån hushållsrelaterade bakgrundsfaktorer såsom familje- och boendeförhållanden. Detta med anledning av att de tillfrågade för dessa brottstyper svarar på frågor om hela hushållets utsatthet, medan individbaserade bakgrundsuppgifter endast finns tillgängliga specifikt för den intervjuade personen.

²⁴ Brottskategorin brott mot enskild person består av brottstyperna hot, misshandel, sexualbrott, personrån, trakasserier och bedrägerier. Kategorin egendomsbrott mot hushåll består av brottstyperna bostadsinbrott, bilstöld, stöld ur eller från fordon och cykelstöld.

²⁵ Uppföljningsfrågor ställs inte för samtliga brott som rapporteras i NTU. Det innebär att redovisningar av omständigheterna kring brotten baseras på det urval av brott för vilka sådan information finns (se vidare *Teknisk rapport för Nationella trygghetsundersökningen 2009, Brå 2010:3*).

även ett avsnitt som handlar om *upprepad utsatthet för brott*.

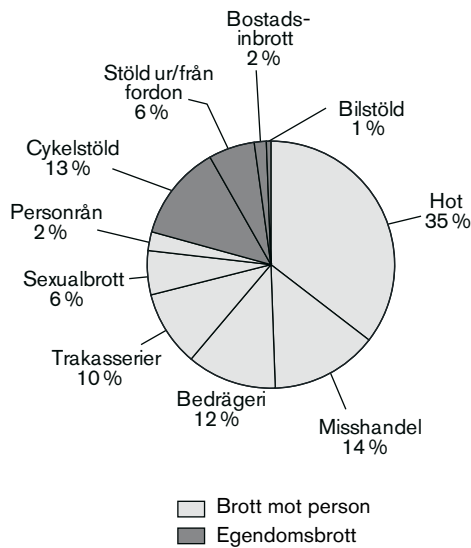
Var fjärde person har utsatts för brott

Enligt NTU uppger 24 procent av individerna i befolkningen (16–79 år) att de själva eller deras hushåll har utsatts för något brott under 2009. De flesta av dem, 21 procent av befolkningen, uppger att de utsatts för någon av de tio specificerade brottstyperna och 4 procent uppger att de utsatts för något annat brott. Andelen är oförändrad jämfört med åren 2005–2008 (då den totala andelen utsatta var 24 %–26 %). Hur fördelningen mellan det totala antalet rapporterade brott av de tio specificerade brottstyperna ser ut framgår av figur 3.1. Figuren visar att av de brottstyper som undersöks i NTU utgör brott mot enskild person 79 procent av de rapporterade händelserna medan egendomsbrott mot hushåll utgör 21 procent. För att ge en övergripande jämförelse med den officiella kriminalstatistiken redovisas i figur 3.2 fördelningen för anmälda brott av motsvarande brottstyper som de som efterfrågas i NTU. Här framgår att andelen anmälda brott mot enskild person är betydligt lägre i förhållande till andelen anmälda brott mot egendom än vad som framkommer i NTU. Skillnaden i fördelning mellan de två kategorierna liknar föregående år (2008), men skiljer sig mot resultaten från tidigare år (2005–2007). Jämfört med de tidigare åren har andelen egendomsbrott mot hushåll minskat och andelen brott mot enskild person ökat bland de anmälda brotten i den officiella kriminalstatistiken. År 2009 utgör brott mot enskild person 63 procent medan egendomsbrott mot hushåll utgör 37 procent. Motsvarande procentandelar för 2008 var 61 respektive 39 procent, medan fördelningen för 2007 var 51 respektive 49 procent. Förändringen i kriminalstatistiken beror framför allt på en ökning av antalet anmälda brott mot enskild person. Ökningen har skett för flertalet brottstyper men bedrägerier står för en större del av den totala ökningen. En liten del av förändringen hänger också samman med en minskning i antal anmälda egendomsbrott mot hushåll, framför allt ett minskat antal polisanmälda bilstölder samt stölder ur och från fordon.

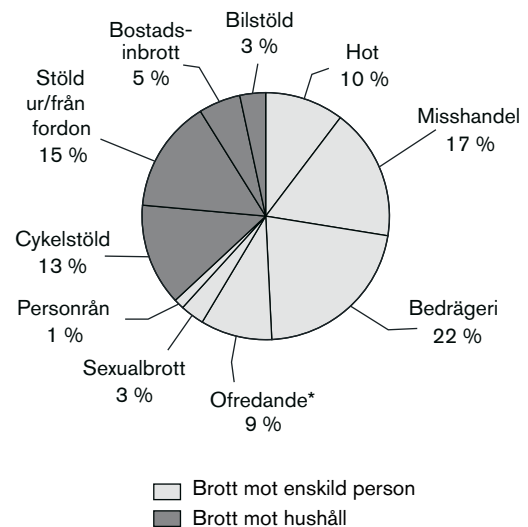
Trots förändringen är andelen brott mot person fortfarande betydligt högre bland händelserna rapporterade till NTU än bland dem som anmälts till polisen. Resultaten indikerar att den dolda brottsligheten är större för brott mot enskild person än för brott mot

egendom.²⁶ Det är dock viktigt att notera att dessa två källor inte är helt jämförbara (se Brå 2010b), bland annat eftersom de mäter olika dimensioner av brottsligheten (självrapporterad utsatthet för brott respektive polisanmäld brottslighet).

Figur 3.1. Fördelning av det totala antalet brott i befolkningen (16–79 år) under år 2009, enligt NTU 2010. Avser de brottstyper som specificerats i NTU.

Figur 3.2. Fördelning av det totala antalet anmälda brott enligt den officiella kriminalstatistiken (Brå 2010c) under år 2009. Avser de brottstyper som specificerats i NTU.

* Trakasserier ingår inte som en enskild brottstyp i kriminalstatistiken, varför andelen ofredandebrott i stället redovisas i denna jämförelse.

²⁶ Detta framgår även när man studerar andelen anmälda brott enligt NTU för de olika brottskategorierna (se inledningarna till avsnitten om respektive brottskategori). Värt att notera är att när motsvarande jämförelse görs mellan fördelningen av antalet anmälda brott enligt kriminalstatistiken och antalet polisanmälda brott enligt NTU så närmar sig fördelningarna varandra (63 respektive 37 procent enligt kriminalstatistiken jämfört med 67 respektive 33 procent enligt NTU).

Brott mot enskild person

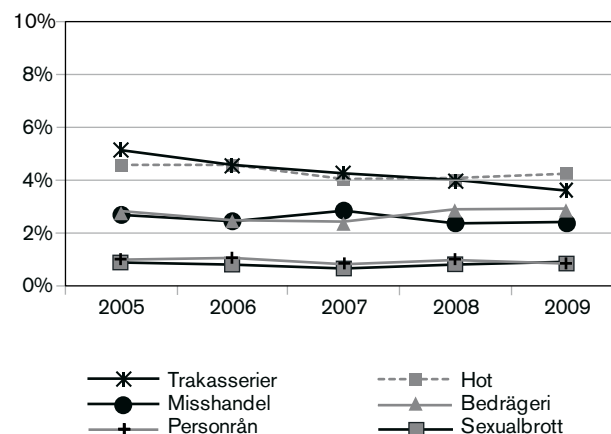
Resultat i korthet

- Omkring 11 procent av befolkningen uppger att de utsatts för något eller några brott mot enskild person under år 2009. Andelen har minskat något sedan 2005. Framför allt har andelen personer utsatta för trakasserier minskat.
- Andelen utsatta är större i de yngre åldersgrupperna.
- I en jämförelse mellan könen framgår att det är dubbelt så vanligt att män utsätts för misshandel och personrån jämfört med kvinnor. Det är vanligare att kvinnor är utsatta när det handlar om sexualbrott och trakasserier.
- Drygt en fjärdedel (27 %) av brotten mot enskild person uppges vara polisanmälda. Allvarlig misshandel och personrån anmäls i störst utsträckning och sexualbrott och trakasserier i minst utsträckning.
- En stor andel av brottsligheten begås mot en liten del av befolkningen. Över hälften (54 %) av brotten mot enskild person år 2009 begicks mot den lilla grupp svarande (1,3 % av befolkningen) som uppger att de har utsatts för fyra eller fler brott mot enskild person under samma period.

Inom kategorin *brott mot enskild person* ingår brotts typerna *misshandel*, *hot*, *sexualbrott*, *personrån*, *bedrägerier* samt *trakasserier*. Sammantaget uppger varionde person (11,4 %) av befolkningen (16–79 år) att de utsattes för något eller några av dessa brott under 2009. Vid skattningen av antalet brott i hela befolkningen rör det sig om närmare två miljoner brotts händelser. Jämfört med resultaten från det första undersökningsåret (tabell 3B) har andelen utsatta i befolkningen minskat (-1,7 procentenheter), medan andelen jämfört med föregående år är närmast oförändrad. Det uppskattade antalet brott i befolkningen har legat relativt stabilt över de fem år som mätningarna har genomförts.

Andelen utsatta för olika typer av brott mot enskild person framgår av tabell 3.1 och av figur 3.3. Hot och trakasserier är de typer av brott mot enskild person som uppges i störst utsträckning (4,3 % respektive 3,7 %).

Figur 3.3. Utsatthet för olika typer av brott mot enskild person år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.

Andelen utsatta för *hot* ökade något, till 4,3 procent 2009, efter att ha legat stabilt på 4,1 procent mellan 2007 och 2008. Andelen utsatta för hot är dock lägre 2009 än när mätningarna inleddes 2005. Andelen som har utsatts för *trakasserier* har minskat stadigt (med sammanlagt 1,5 procentenheter) sedan 2005. Andelen som uppger att de utsatts för *misshandel* 2009 är 2,4 procent, vilket är en oförändrad nivå jämfört med året innan. Här skiljer sig utvecklingen i NTU från utvecklingen av antalet polisanmälda brott i den officiella kriminalstatistiken, där man noterat en ökning under samma tidsperiod. Även antalet polisanmälningar om *bedrägeri* har ökat relativt kraftigt i den officiella kriminalstatistiken de senaste åren, men i NTU noteras en ökning i andelen utsatta för den typen av brott först 2008 (från 2,4 % 2007 till 2,9 % 2008) och 2009 är nivån oförändrad. *Sexualbrott* (0,9 %) och *personrån* (0,8 %), är de brottstyper som lägst andel uppger sig ha blivit utsatta för. Det ökande antalet polisanmälda fall av sexualbrott och i synnerhet våldtäkt har rönt stor uppmärksamhet i media. Resultaten i NTU tyder dock på att omfattningen av sexualbrott varit relativt oförändrad de senare åren. Här bör dock noteras att frågan om sexualbrott omfattar ett brett spektrum av händelser, vilket innebär att såväl lindrigare som allvarligare brott ingår. Som en följd av frågans känsliga art är det inte säkert att NTU fångar in alla de händelser som man avser mäta i undersökningen.

Antalet händelser i befolkningen (16–79 år) skattas utifrån uppgifter om hur många gånger informanterna uppger att de har utsatts för respektive brottstyp

Tabell 3.1. Utsatthet i befolkningen (16–79 år) för olika typer av brott mot enskild person år 2005–2009 samt skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser år 2009, enligt NTU 2010.

	Andel utsatta personer i procent					Skattat antal utsatta personer i befolkningen	Skattat antal händelser i befolkningen	Andel polis-anmälda händelser i procent
	2005	2006	2007	2008	2009	2009	2009	2009
SAMTLIGA BROTT MOT ENSKILD PERSON¹	13,1	12,1	11,9	11,5	11,4	825 000	1 872 000	27
Misshandel	2,7	2,5	2,9	2,4	2,4	174 000	378 000	32
därav allvarlig ²	0,8	0,6	0,7	0,6	0,6	45 000	75 000	64
Hot	4,6	4,6	4,1	4,1	4,3	311 000	956 000	24
Sexualbrott	0,9	0,8	0,7	0,8	0,9	67 000	156 000	12
Personrån ³	1,0	1,1	0,8	1,0	0,8	55 000	66 000	45
Bedrägeri	2,8	2,5	2,4	2,9	2,9	211 000	316 000	41
Trakasserier	5,2	4,6	4,3	4,0	3,7	267 000	– ⁴	19 ⁵

¹ Netto-redovisning, vilket innebär att en och samma person endast redovisas en gång även om den kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

² Avser misshandel som varit så allvarlig att den lett till besök hos läkare, sjuksköterska eller tandläkare.

³ Andel och antal utsatta personer samt skattat antal personrån avser samtliga personrån rapporterade till NTU. Andel anmälda personrån avser endast de personrån som rapporteras ha begåtts i Sverige. (Enligt de utsatta i NTU har 12 procent av personrånen begåtts utomlands.)

⁴ Trakasserier utgörs per definition av en serie händelser, därför anges inte antalet händelser i tabellen.

⁵ Andel utsatta personer som polisanmält en eller flera händelser. Detta eftersom trakasserier inte räknas i antal händelser i NTU.

under det föregående året (tabell 3.1).²⁷ Hot är den brottstyp som högst andel av befolkningen (4,3 %) utsatts för och utsatthet för personrån den brottstyp som lägst andel utsatts för (0,8 %), och följaktligen är också antalet skattade händelser högst för hot (956 000) och lägst för personrån (66 000). En hög andel utsatta för en viss brottstyp innebär generellt ett högre antal skattade händelser i befolkningen, men det förekommer variationer beroende på hur vanlig den upprepade utsattheten är. Exempel på detta är sexualbrott och personrån, som 0,9 respektive 0,8 procent uppger att de utsattes för under 2009. *Andelen utsatta* för dessa brottstyper är således ungefär lika stor, men *antalet* skattade sexualbrott är betydligt högre (156 000) än *antalet skattade* personrån (66 000). Detta beror på att upprepad utsatthet är vanligare vid sexualbrott än vid personrån.

Genom att studera olika grupper (tabell 3A) framgår att män och kvinnor utsätts för brott mot enskild person i nästan samma utsträckning (11,4 % respektive 11,3 %). När enskilda brottstyper studeras var för sig framträder emellertid vissa skillnader i utsatthet mellan män och kvinnor. Detta belyses närmare

i avsnitten om de olika typerna av brott mot enskild person. Nedan följer ett avsnitt om anmälningsbenägenhet för de olika brotten mot enskild person samt ett avsnitt om hur utsattheten för brott mot enskild person fördelar sig på regional nivå.

En majoritet av brotten anmäls inte

De flesta brotten mot enskild person anmäls inte till polisen, och för vissa brottstyper är det så kallade mörkertalet mycket stort. Av tabell 3.1 framgår att 27 procent av de brott mot enskild person som rapporteras i NTU 2010 uppges vara polisanmälda. Andelen anmälda händelser varierar dock kraftigt mellan de olika brottstyperna (figur 3.4).

Personrån, ett brott med jämförelsevis högt straffvärde, uppges vara anmälda i 45 procent av fallen. Bedrägeri anmäls nästan lika ofta (41 %). Enligt de utsatta är omkring vart tredje fall av misshandel anmält (32 %), medan endast vart fjärde fall av hot (24 %) uppges vara polisanmält. De brottstyper som anmäls i lägst utsträckning är trakasserier (19 %) och sexualbrott²⁸ (12 %).

²⁷ Antalet skattade händelser i NTU kan variera kraftigt över tid, vilket är anledningen till att utvecklingen av utsatthet för brott huvudsakligen redovisas i andel utsatta personer. Variationen i antal händelser beror på att enskilda personer med mycket hög upprepad utsatthet får stor inverkan på skattningarna.

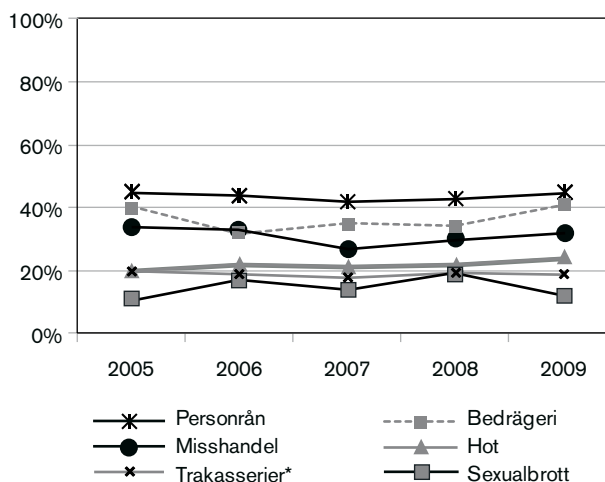
²⁸ Frågan om sexualbrott omfattar ett brett spektrum av händelser, vilket innebär att såväl lindrigare som allvarigare brott ingår. Som en följd av frågans känsliga art är det inte säkert att NTU fångar in alla typer av sexualbrott som omfattas av kriminalstatistiken, och då blir troligen inte bilden av anmälningsbenägenheten komplett.

Tidigare studier har visat att det är vanligare att en person som utsatts för brott väljer att anmäla händelsen till polisen om brottet är allvarligt, är av hatbrottskaraktär, är yrkesrelaterat samt om gärningspersonen är äldre (över 25 år) och/eller om den utsatte själv är äldre (över 18 år) (Brå 2006, Brå 2008). Däremot är anmälningsbenägenheten inte kopplad till om man har ett högt eller lågt förtroende för polisen (Brå 2008, Brå 2009a, Brå 2009b).

Relationen till gärningspersonen har visat sig vara av stor betydelse, då det är mindre vanligt att man polisanmäler ett brott om gärningspersonen är en bekant eller en närstående (Brå 2006). När det gäller sexual- och våldsbrott visar forskning att brott som begås på privat plats (i synnerhet i den drabbades bostad) och/eller där gärningspersonen och den utsatte är bekanta eller närstående, anmäls i lägre utsträckning till polisen än då gärningspersonen är okänd och/eller brottet begås på allmän plats (Walby och Myhill 2001).²⁹

För flertalet brottstyper finns tydliga skillnader mellan *det skattade antalet anmälda brott* enligt NTU och *det faktiska antalet anmälda brott* enligt anmälningsstatistiken. I huvudsak hänger skillnaderna samman med att skattningarna enligt NTU renderar betydligt högre antal än vad som framkommer i anmälningsstatistiken.³⁰ Som konstaterats är direkta nivåjämförelser mellan dessa två källor inte lämpliga, vilket gäller även i detta avseende.³¹ Även när det gäller *utvecklingen* av antalet anmälda händelser över tid (figur 3.4) skiljer sig resultaten i NTU från den officiella kriminalstatistiken. Det finns en lång rad tänkbara förklaringar till detta, inte minst att de båda källorna belyser brottsligheten från olika perspektiv (självrapporterad utsatthet för brott respektive polisanmäld brottslighet).

Figur 3.4. Andel polisanmälda brott mot enskild person år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Andel händelser i procent.

*Andel personer utsatta för trakasserier.

En tiondel av de utsatta har utsatts för hälften av brotten

Det vanligaste vid utsatthet för brott är att det rör sig om en enskild händelse. En liten del av befolkningen utsätts dock för brott flera gånger under ett och samma år. Förutom att studera andelar av befolkningen som utsätts för olika antal brott, är det därför också av intresse att undersöka hur hög andel av den rapporterade brottsligheten som utgör så kallad upprepade utsatthet.

Figur 3.5 visar att de som utsatts för ett brott (65 % av de utsatta) står för en fjärdedel (25 %) av alla händelser. De som utsatts för två eller tre brott (24 %) står för en dryg femtedel av händelserna (21 %). Den lilla gruppen (11 %) svarande som uppger att de har utsatts för fyra eller fler brott står dock för över hälften av brotten mot enskild person.³² Ett annat sätt att uttrycka detta är att en mycket låg andel (1,3 %) av den totala befolkningen utsattes för hälften (54 %) av alla brott mot enskild person under 2009.

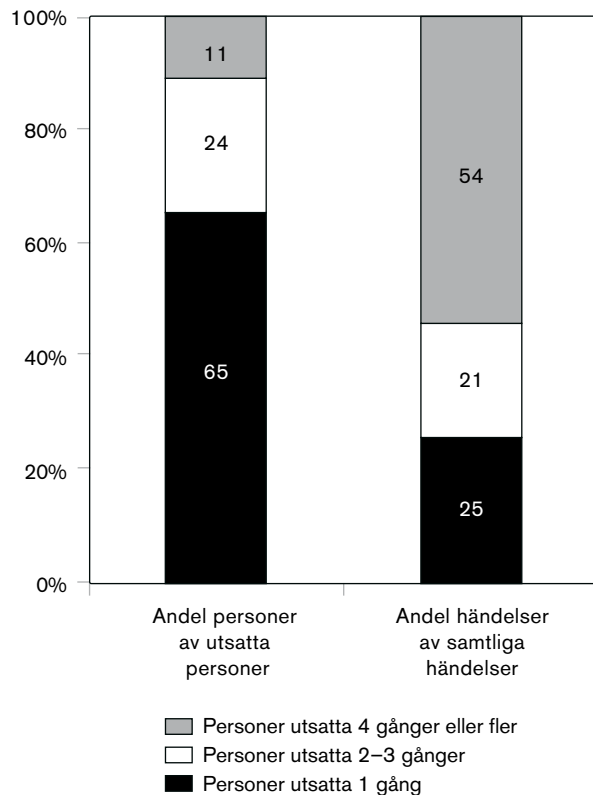
²⁹ Som tidigare nämnts, förmodas detsamma gälla när det handlar om att över huvud taget berätta om utsattheten i undersökningar som NTU.

³⁰ En bidragande orsak till denna skillnad är troligen att utsatta personer kan få uppfattningen att brottet är polisanmält som en följd av att de varit i kontakt med polisen, även om ingen anmälan upprättats. Också "social önskvärdhet" kan vara en bidragande orsak: man uppger att brottet är anmält fast man vet att så inte är fallet (se vidare *Teknisk rapport för Nationella trygghetsundersökningen 2010*, Brå 2011:2).

³¹ För vidare resonemang om jämförbarheten mellan NTU och anmälningsstatistiken, se kapitel 2.

³² Viktigt att notera är att varje *händelse* som de tillfrågade i NTU uppger, endast redovisas som *ett brott*. En händelse där en person exempelvis både har blivit hotad och misshandlad, redovisas därmed endast som misshandel. Vilken brottstyp som ska redovisas i NTU, i händelse av att flera brottstyper har ingått i samma händelse, framgår i frågeformuläret (se *Teknisk rapport för Nationella trygghetsundersökningen 2010*, Brå 2011:2).

Figur 3.5. Upprepad utsatthet för brott mot enskild person år 2009, enligt NTU 2010. Andel utsatta 1 gång, 2–3 gånger samt 4 gånger eller fler, i förhållande till andel händelser, i procent.

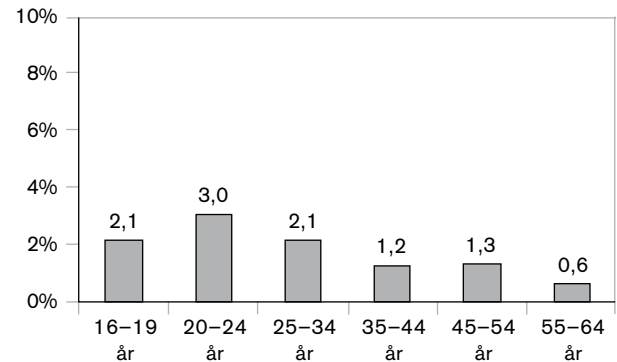
Befintlig kunskap, både nationell och internationell (Brå 2001), pekar på att upprepade utsatthet för brott inte är slumpmässigt fördelad i befolkningen. Det finns faktorer som ökar respektive minskar risken för att en enskild individ drabbas av upprepade brott under en begränsad tidsperiod.

Vilka grupper är upprepade utsatta för brott mot enskild person?

Resultaten hittills visar att den upprepade utsattheten för brott mot enskild person svarar för en mycket hög andel av det totala antalet brott. Kunskap om *vilka grupper* som är särskilt utsatta för upprepade brott är exempelvis användbar som underlag för riktade åtgärder inom rättsväsendet. Eftersom de som utsatts fyra gånger eller fler utsatts för över hälften av alla brott mot enskild person blir det angeläget att studera just dessa, i synnerhet om någon enskild grupp skulle visa på särskilt stor upprepade utsatthet. Resultaten visar dock att *upprepade utsatthet* för brott mot enskild person följer mönstret för utsatthet i allmänhet, vilket innebär att andelen upprepade utsatta är högre i de grupper där utsattheten generellt är stor och lägre i de grupper där utsattheten är liten.

Som figur 3.6 visar är det främst unga personer som utsatts för brott mot enskild person fyra eller fler gånger. Vanligast är det i gruppen 20–24 år och därefter blir det mindre vanligt ju äldre åldersgrupper som studeras.

Figur 3.6. Utsatthet för brott mot person fyra eller fler gånger år 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder.³³ Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Resultaten visar att det är något vanligare bland kvinnor (1,5 %) än bland män (1,0 %) att ha utsatts för brott mot enskild person vid minst fyra tillfällen. Övriga särskilt utsatta grupper är ensamstående med barn (4,0 %), boende i flerfamiljshus (1,8 %) och boende i storstad (1,7 %), se tabell 3G. När det gäller svensk/utländsk bakgrund är utsatthet vid minst fyra tillfällen vanligare bland personer som är födda utomlands (2,0 %) än bland personer födda i Sverige (1,1 %–1,3 %).

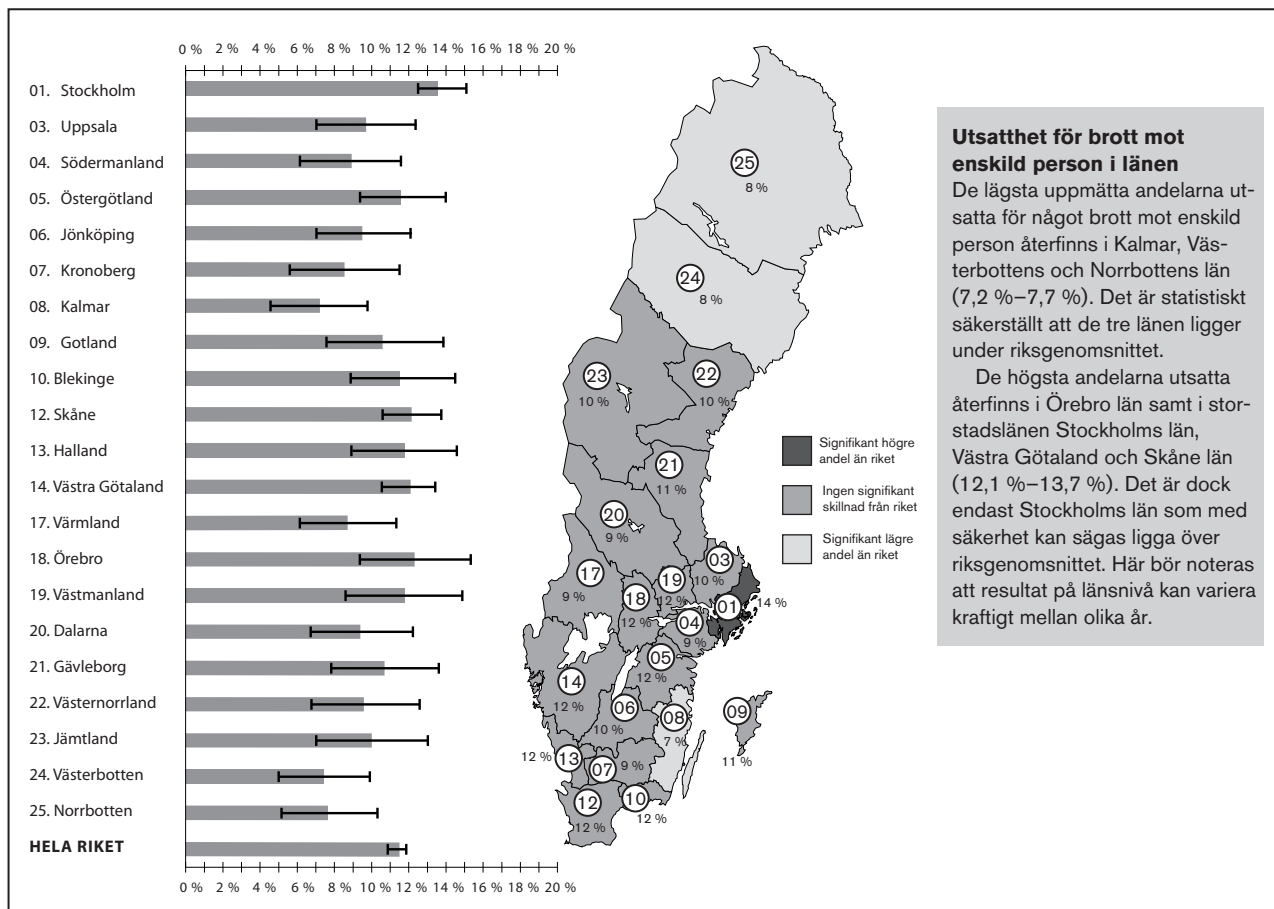
Tre händelser av tio är yrkesrelaterade

Det är relativt vanligt att brotten mot enskild person är *yrkesrelaterade*. Frågan om händelsen inträffat i samband med yrkesutövning ställs till dem som utsatts för hot, misshandel, personrån och trakasserier. För 30 procent av händelserna³⁴ svarar de tillfrågade att så är fallet, men andelen händelser som är yrkesrelaterade varierar mellan brottstyperna. Högst andel (36 %) yrkesrelaterade händelser återfinns bland de *hot* som rapporterats i NTU. *Misshandel* uppges vara yrkesrelaterat i nästan lika hög grad som hot, i 31 procent av fallen. En fjärdedel (24 %) av dem som utsatts för *trakasserier* sätter utsattheten i samband med sin yrkesutövning. När det gäller *personrån* rapporterar

³³ I åldersgruppen 65–79 år är det ett för litet antal som uppgett att de utsatts fyra gånger eller fler för att det ska kunna redovisas.

³⁴ Detta gäller enbart för personer i yrkesverksam ålder (20–64 år). Studeras hela befolkningen (16–79 år) är andelen yrkesrelaterade händelser 20 procent.

Figur 3.7. Utsatthet för brott mot enskild person år 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län inklusive konfidensintervall (95 procent). Andel för respektive län i riket, i procent.

Utsatthet för brott mot enskild person i länen

De lägsta uppmätta andelarna utsatta för något brott mot enskild person återfinns i Kalmar, Västerbottens och Norrbottens län (7,2 %–7,7 %). Det är statistiskt säkerställt att de tre länen ligger under riksgenomsnittet.

De högsta andelarna utsatta återfinns i Örebro län samt i storstadslänen Stockholms län, Västra Götaland och Skåne län (12,1 %–13,7 %). Det är dock endast Stockholms län som med säkerhet kan sägas ligga över riksgenomsnittet. Här bör noteras att resultat på länsnivå kan variera kraftigt mellan olika år.

de utsatta att händelsen varit yrkesrelaterad i 10 procent av fallen.

Det innebär att 1,6 procent av befolkningen (20–64 år) har utsatts för hot (ca 90 000 personer) inom ramen för sitt yrke. Motsvarande andel för misshandel är 0,7 procent (cirka 37 000 personer), 0,8 procent (cirka 44 000 personer) för trakasserier och 0,1 procent (cirka 7 000 personer) för personrån.

Resultaten i NTU visar vidare att kvinnor som utsätts för misshandel sätter händelsen i samband med sin yrkesutövning oftare än män (46 % jämfört med 22 %). Detta är i linje med tidigare forskning på området (Estrada, Nilsson & Wikman 2007), där skillnaden mellan könen förklaras med att yrkesrelaterad utsatthet för våld är vanligare inom vård och omsorg (som är kraftigt kvinnodominerade yrken) än inom andra yrken (Arbetsmiljöverket 2006). Forskningen (Estrada, Nilsson & Wikman 2007) har också visat att utsatthet för våld, i synnerhet våld mot kvinnor, i samband med yrkesutövning har ökat sedan 1980-talet och fram till början på 2000-talet, men därefter

tycks andelen utsatta för våld i samband med yrkesutövning ha minskat något (SCB 2009).

Små regionala skillnader

När utsattheten för brott mot enskild person studeras utifrån regional indelning (figur 3.7 och tabell 3.I) kan man konstatera att skillnaderna mellan länen är ganska små, men att storstadslänen Stockholm, Västra Götaland och Skåne ligger något högre än de övriga länen i riket (12,1 %–13,7 %), vilket är väntat och i linje med resultaten i föregående mätning. I storstäder bor en högre andel ensamstående personer och personer som lever i flerfamiljshus och dessa grupper uppger oftare än andra att de är utsatta för den här typen av brott. Utifrån redovisningen i den här rapporten går det dock inte att avgöra vilken av faktorerna som i första hand påverkar utsattheten.

Misshandel

För att fånga omfattningen av utsatthet för misshandel ställs följande fråga i NTU:

Slog, sparkade eller utsatte någon dig för någon annan typ av fysiskt våld, så att du skadades eller så att det gjorde ont under förra året (2009)?³⁵

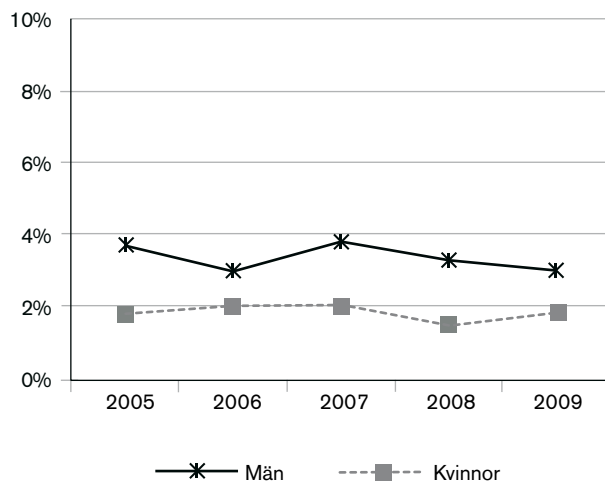
I NTU uppger 2,4 procent att de utsattes för misshandel under 2009, vilket motsvarar cirka 174 000 personer i befolkningen (16–79 år). Andelen är oförändrad sedan 2008, som i sin tur var en återgång från den något högre andelen (2,9 %) året innan. Cirka 0,6 % (eller 45 000 i befolkningen) uppger att misshandeln var så allvarlig att den ledde till besök hos läkare, sjuksköterska eller tandläkare. Det är en nivå som varit relativt stabil alltsedan mätningarna inleddes 2005. Antalet händelser av misshandel kan utifrån undersökningen skattas till 378 000 under 2009, varav cirka 75 000 kan betraktas som allvarliga (tabell 3.1).

De flesta (70 %) som utsatts för misshandel uppger att det handlar om en enstaka händelse under året. Några (26 %) uppger att de utsatts för mellan två och nio brott, och ett litet antal (4 %) uppger att de utsatts för tio misshandelsbrott eller fler under 2009.

Kön och ålder

Generellt uppger män betydligt oftare än kvinnor att de utsatts för misshandelsbrott (3,0 % jämfört med 1,8 %), men i och med resultaten för 2009 har skillnaden minskat något (figur 3.8).

Figur 3.8. Utsatta för misshandel år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

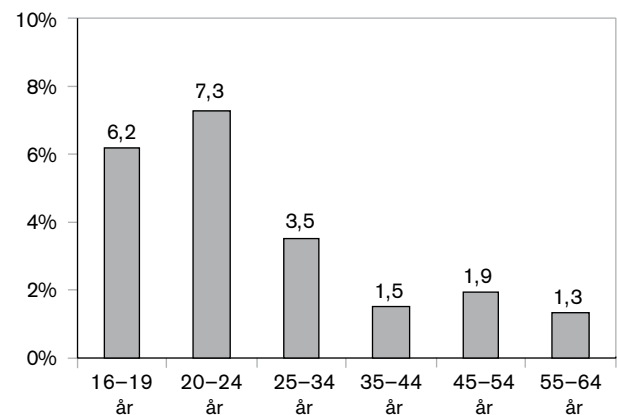

³⁵ Personrån som även innehållit misshandel inkluderas inte här utan redovisas i NTU enbart som personrån.

Bland de män och kvinnor som utsattes för misshandel 2009 rapporteras utsatthet för allvarlig misshandel i samma utsträckning. Eftersom män utsattes för misshandel oftare än kvinnor var det antalsmässigt totalt sett fler män än kvinnor som uppger att de utsatts för allvarlig misshandel (0,7 % av männen och 0,4 % av kvinnorna, tabell 3A). Nivåerna är relativt likartade jämfört med föregående års resultat. I detta sammanhang är det viktigt att understryka att kvinnors utsatthet för allvarlig misshandel sannolikt underskattas i högre grad än männens. Antagandet bygger på att kvinnor oftare än män utsätts av närstående, vilket är en omständighet som enligt tidigare studier bidrar till underrapportering av utsattheten (Brå 2001).

Skillnaderna mellan åldersgrupperna är mycket stora, vilket visas i figur 3.9. I likhet med resultaten från föregående år är det de yngsta som i störst utsträckning uppger att de utsatts för misshandel. I princip är utsattheten lägre ju äldre åldersgrupp som studeras. Personer i åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år uppger ungefär dubbelt så ofta (6,2 % respektive 7,3 %) att de blivit misshandlade som personer i åldersgruppen 25–34 år (3,5 %) och ungefär 5 gånger så ofta som personer i grupperna 55–64 år. I den äldsta åldersgruppen (65–79 år) är antalet som uppgett utsatthet så lågt att den inte kan redovisas. Den grupp som i särskilt stor utsträckning uppger att de utsatts för misshandel är unga män (tabell 3.A). År 2009 uppger närmare var tionde man (9,6 %) i åldern 16–24 år att han har utsatts för misshandel.

Figur 3.9. Utsatta för misshandel år 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder.³⁶ Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

³⁶ Då antalet personer i de äldsta åldersgrupperna (65–79 år) som uppgett att de blivit utsatta för misshandel är för få, redovisas inte den gruppen i figuren.

Andra grupper utsatthet för misshandel

Precis som för de flesta andra brott mot enskild person uppger lågutbildade, ensamstående (med eller utan barn) och boende i flerfamiljshus i större utsträckning att de har utsatts för misshandel under 2009 än högt utbildade, sammanboende (med eller utan barn) och boende i småhus (tabell 3A).

Personer födda i utlandet har generellt sett en högre utsatthet för misshandel än personer födda i Sverige (3,4 % jämfört med 2,2 %).

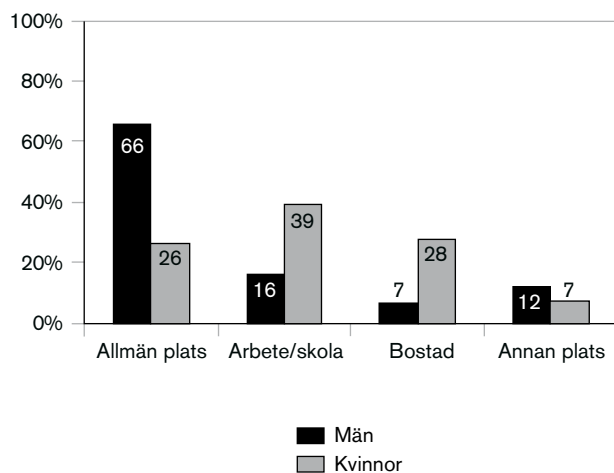
Motsvarande skillnader gäller även när man studerar utsatthet för allvarlig misshandel.

Omständigheter kring misshandel

Den typ av *brottsplats* som är vanligast vid misshandel är allmän plats (tabell 3C). Därefter följer den utsattes arbetsplats eller skola. Att ett misshandelsbrott har ägt rum i en bostad (den egna, gärningspersonens eller någon annans bostad) eller på någon annan plats uppges i minst utsträckning. När det gäller plats för misshandelsbrott är skillnaderna stora mellan könen, vilket också framgår i figur 3.10.

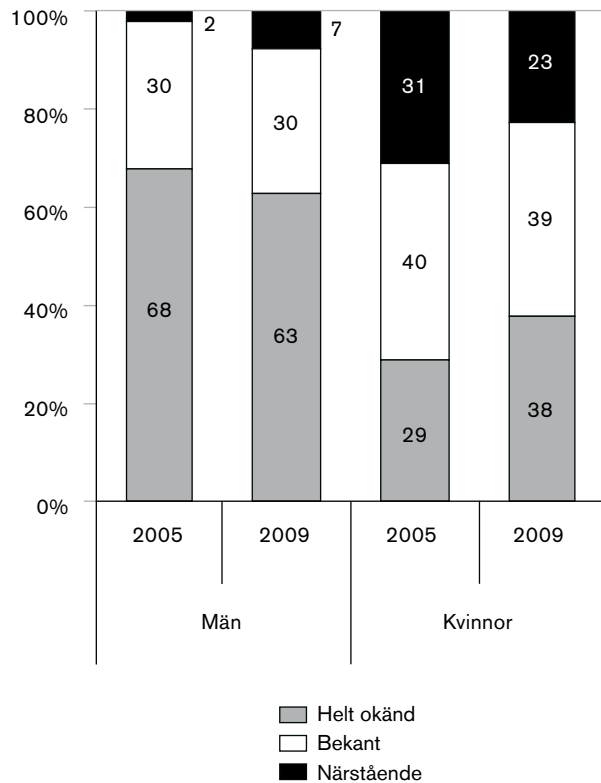
Kvinnor uppger i betydligt högre grad än män att de utsatts för misshandel i en bostad (28 % respektive 7 %). När män utsatts för misshandel är brottsplatsen i två tredjedelar av fallen (66 %) en allmän plats medan motsvarande andel för kvinnorna är en fjärdedel (26 %). Det är vidare mer än dubbelt så vanligt att kvinnor uppger att de utsatts för misshandel på arbetsplatsen eller i skolan jämfört med män (39 % respektive 16 %). Resultaten bekräftar den vedertagna uppfattningen att män i regel utsätts för misshandel i nöjeslivet medan misshandel mot kvinnor oftare sker i hemmet.

Figur 3.10. Typ av brottsplats för misshandel år 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter kön. Andel händelser i procent.

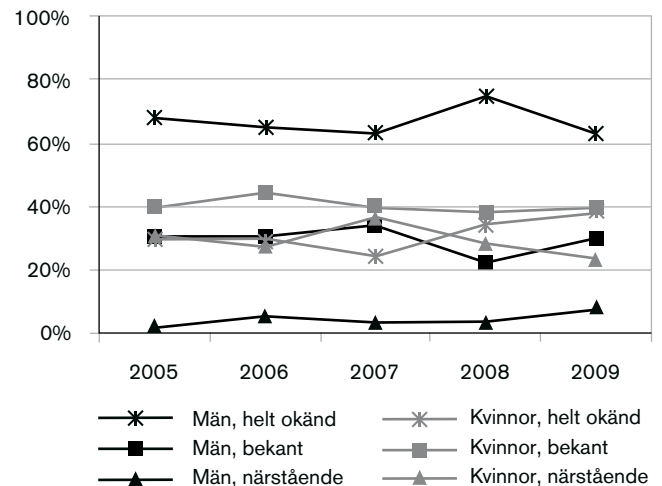
Även resultaten rörande relationen till gärningspersonen bekräftar uppfattningen att män i regel utsätts för misshandel i nöjeslivet medan misshandel mot kvinnor oftare sker i hemmet. I ungefär hälften av misshandelsbrotten (54 %) uppger den utsatte att *gärningspersonen* var helt okänd. I en tredjedel (33 %) av fallen uppges gärningspersonen ha varit en bekant och i 13 procent av fallen en närstående person (tabell 3D). Även när det gäller relationen till gärningspersonen är skillnaderna mellan kvinnor och män mycket stora (figur 3.11). För utsatta kvinnor är bekant den vanligaste relationen till gärningspersonen (39 %), medan männen i en majoritet av fallen uppger att gärningspersonen var helt okänd (63 %). I de fall där kvinnor har utsatts för misshandel uppges att gärningspersonen var en närstående person i ungefär en fjärdedel (23 %) av händelserna. Motsvarande andel för de utsatta männen är 7 procent.

Figur 3.11. Relation till gärningspersonen vid misshandel år 2005 och 2009, enligt NTU 2006 och 2010. Särredovisning efter kön. Andel händelser i procent.

Relationen till gärningspersonen vid misshandel har varierat något sedan 2005, men andelen okända gärningspersoner i fall av misshandel mot män har minskat något samtidigt som andelen okända gärningspersoner i fall av misshandel mot kvinnor har ökat (figur 3.11 och 3.12). Den här utvecklingen skiljer sig något från utvecklingen för hot och trakasserier där andelen okända gärningspersoner har minskat något för såväl män som kvinnor.

Figur 3.12. Relation till gärningspersonen vid misshandel år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel händelser i procent.

Förekomst av alkohol och droger är vanligt vid misshandel. I närmare sju misshandelsfall av tio (66 %) hade den utsatte intrycket att gärningspersonen var påverkad av alkohol eller droger och i fyra fall av tio (39 %) uppger den utsatte att han eller hon själv varit påverkad av alkohol vid tillfället.³⁷ Här är skillnaden mellan män och kvinnor stor. Män uppger oftare än kvinnor (77 % jämfört med 48 %) att gärningspersonen varit påverkad av alkohol eller droger och/eller att de själva varit påverkade av alkohol vid tillfället (50 % jämfört med 17 %).

Hot

För att belysa omfattningen av utsatthet för hot ställs frågan:

*Blev du under förra året (2009) hotad på ett sådant sätt, att du blev rädd?*³⁸

Enligt resultaten i NTU uppger 4,3 procent att de utsattes för hot under 2009, vilket motsvarar cirka 311 000 personer i befolkningen (16–79 år). Uppskattningsvis handlar det om 956 000 händelser av hot (tabell 3.1). De flesta av de utsatta uppger att det har rört sig om en händelse under 2009, men eftersom det finns ett fåtal personer med mycket hög grad av upprepad utsatthet (exempelvis har 6 % av de utsatta

³⁷ I NTU efterfrågas gärningspersonens påverkan av *alkohol eller droger*, men för den utsatte efterfrågas enbart påverkan av *alkohol*.

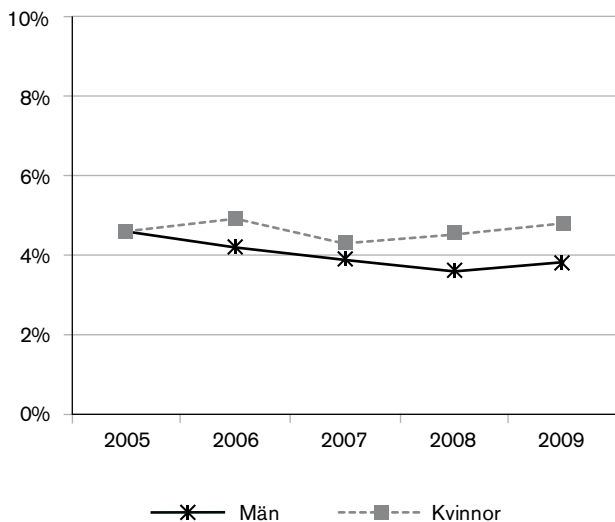
³⁸ Personrån, misshandel och sexualbrott som även innehållit hot inkluderas inte här. Dessa händelser redovisas under respektive brottstyp.

utsatts för tio hot eller fler) blir det skattade antalet händelser tre gånger så stort som antalet utsatta.

Kön och ålder

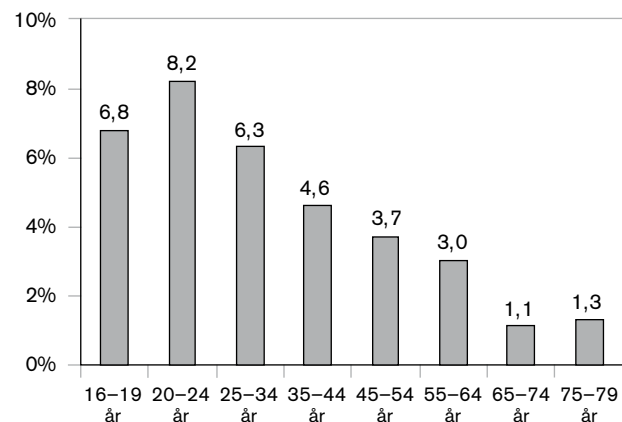
Kvinnor uppger att de utsatts för hot något oftare än män (4,8 % jämfört med 3,8 %), en skillnad som noterats sedan 2006 (figur 3.13).

Figur 3.13. Utsatta för hot år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Utsattheten för hot är störst i de yngsta grupperna och ju äldre åldersgrupp som studeras, desto lägre är utsattheten (figur 3.14). Den yngsta åldersgruppen uppger utsatthet över fem gånger så ofta som den äldsta (6,8 % jämfört med 1,3 %). Även när hänsyn tas till kön är utsattheten likartat fördelad mellan åldersgrupperna (tabell 3A).

Figur 3.14. Utsatta för hot år 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Andra grupper utsatthet för hot

Resultaten visar att det även finns skillnader mellan andra befolkningsgrupper när det gäller utsatthet för hot (tabell 3A). Ensamstående personer uppger att de blivit utsatta för hot ungefär dubbelt så ofta som sammanboende (6,0 %–8,4 %, jämfört med 2,9 %–3,5 %). Det är också vanligare att boende i flerfamiljshus rapporterar utsatthet för hot jämfört med boende i småhus (5,5 % jämfört med 3,4 %). Boende i storstad uppger vidare utsatthet för hot i större utsträckning än personer som bor i mindre städer eller på landsbygden (5,5 % jämfört med 3,4 %–3,8 %). Bland personer med utländsk bakgrund³⁹ är andelen utsatta för hot högre än bland personer med svensk bakgrund⁴⁰ (5,1 %–5,2 % jämfört med 4,1 %). Personer med eftergymnasial utbildning uppger mer sällan utsatthet för hot jämfört med personer med lägre utbildning (3,9 % jämfört med 4,3 %–4,8 %).

Omständigheter kring hot

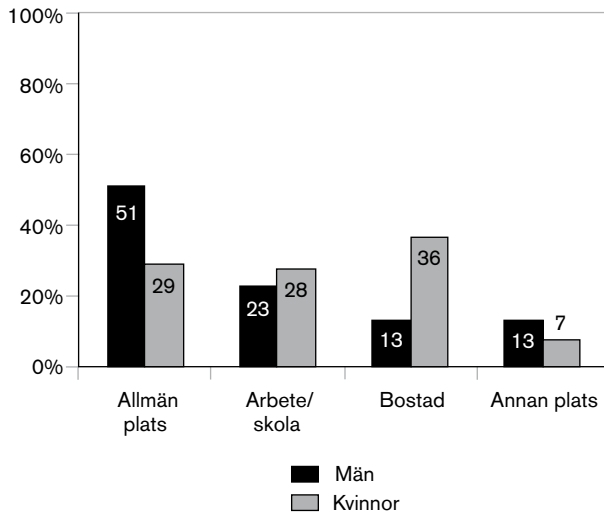
Den vanligaste *typen av brottsplats* vid hot är allmän plats (38 %, tabell 3C). Ungefär en fjärdedel av hoten (26 %) uppges ha ägt rum på arbetsplatsen eller i skolan. Ungefär lika många (27 %) ägde rum i en bostad. Resultaten indikerar att andelen som uppger att de utsatts i en bostad har ökat sedan mätningarna inleddes 2005.

I figur 3.15 framgår att män i större utsträckning än kvinnor uppger att de utsatts för hot på allmän plats (51 % jämfört med 29 %), medan kvinnor i större utsträckning än män uppger att de blivit hotade i en bostadsmiljö (36 % respektive 13 %), på arbetsplatsen eller i skolan (28 % jämfört med 23 %).

³⁹ Till gruppen utländsk bakgrund räknas personer som är utrikes födda eller födda i Sverige men som har två utrikes födda föräldrar.

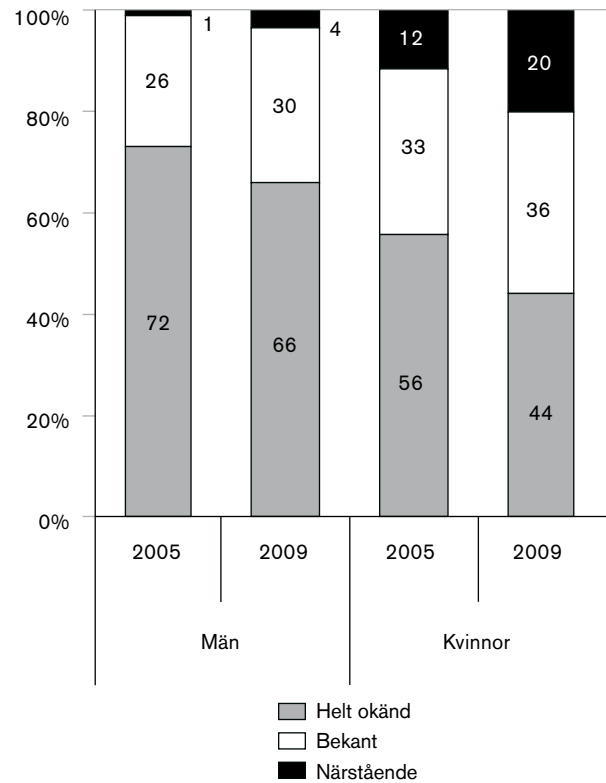
⁴⁰ Till gruppen svensk bakgrund räknas personer som är födda i Sverige med en eller två svenskfödda föräldrar.

Figur 3.15. Typ av brottsplats för hot år 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter kön. Andel händelser i procent.

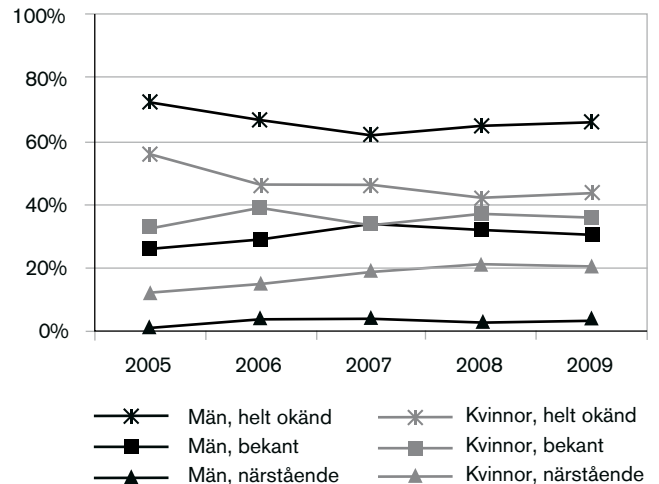
I de flesta fall uppges *gärningspersonen* vara helt okänd för den utsatte (tabell 3D). Kvinnor uppger i betydligt större utsträckning än män att de har utsatts för hot av en närstående (20 % jämfört med 4 %). Män utsätts oftare än kvinnor för hot från en helt okänd person (66 % jämfört med 44 %). För både män och kvinnor är ungefär var tredje (30 % respektive 36 %) av gärningspersonerna bekanta.

Figur 3.16. Relation till gärningspersonen vid hot år 2005 och 2009, enligt NTU 2006 och 2010. Särredovisning efter kön. Andel händelser i procent.

Andelen okända gärningspersoner har minskat något för såväl män som kvinnor sedan 2005. För kvinnor noteras också en ökad andel närstående gärningspersoner (figur 3.16 och 3.17).

Figur 3.17. Relation till gärningspersonen vid hot år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel händelser i procent.

Vad beträffar förekomsten av *alkohol eller droger* i samband med händelser av hot bedömer den utsatte att gärningspersonen i ungefär hälften (53 %) av fallen var påverkad av någondera. I 14 procent av händelserna uppger den utsatte att han eller hon själv varit påverkad av alkohol.⁴¹ Som vid misshandel är skillnaden mellan män och kvinnor stor när det gäller förekomst av alkohol eller droger vid hot. Män uppger oftare än kvinnor (65 % jämfört med 45 %) att gärningspersonen varit påverkad av alkohol eller droger och/eller att de själva varit påverkade av alkohol vid tillfället (26 % jämfört med 7 %).

Sexualbrott

En mycket känslig, men angelägen, brottstyp att undersöka är sexualbrott. I NTU ställs följande fråga:

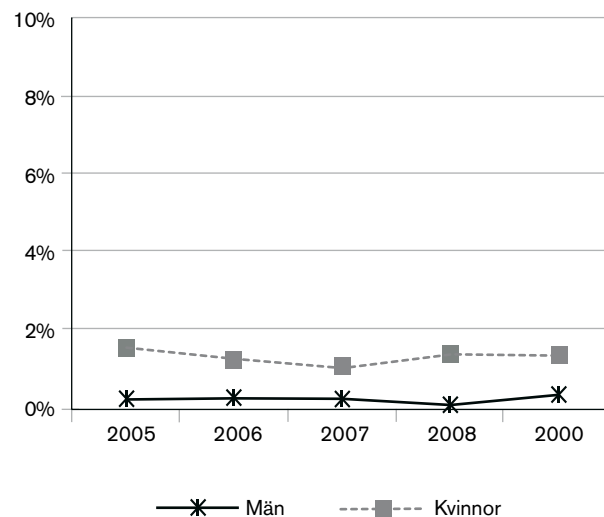
*Ofredade, tvingade eller angrep någon dig sexuellt under förra året (2009)? Det gäller både allvarliga och mindre allvarliga händelser, till exempel hemma, på jobbet, i skolan eller på någon allmän plats.*⁴²

Omkring 0,9 procent av de tillfrågade, vilket motsvarar ungefär 67 000 personer i befolkningen (16–79 år), uppger att de utsattes för sexualbrott under 2009. Antalet händelser under samma period uppgår uppskattningsvis till ungefär 156 000 personer i befolkningen. Andelen utsatta för sexualbrott har varit relativt stabil över de fem mättillfällena, detsamma gäller för det skattade antalet brott (tabell 3B). Precis som för hot och misshandel har de flesta personer utsatts för ett enstaka sexualbrott under 2009, även om det finns en liten grupp som är upprepat utsatta.

Kön och ålder

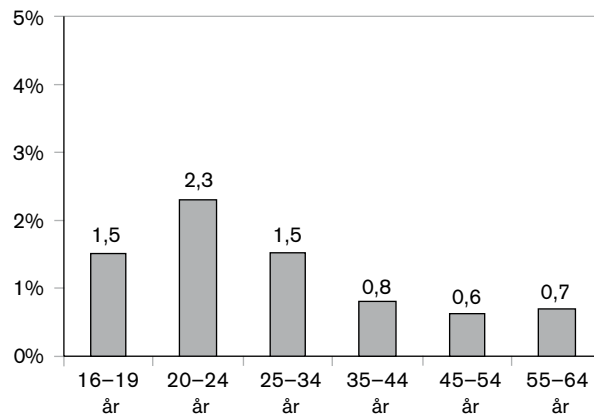
Figur 3.18 visar att det är betydligt fler kvinnor än män som uppger att de utsatts för sexualbrott. Enligt NTU blev 1,4 procent av kvinnorna och 0,4 procent av männen sexuellt tvingade, angripna eller ofredade under 2009. Skillnaden mellan män och kvinnor har varit relativt oförändrad sedan 2005.

Figur 3.18. Utsatta för sexualbrott år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Utsatthet för sexualbrott är vanligast i de tre yngsta åldersgrupperna, 16–34 år, där andelen utsatta varierar mellan 1,5 procent och 2,3 procent (figur 3.19). Denna grupp utgörs framför allt av kvinnor mellan 16 och 24 år, där 3,5 procent uppger utsatthet för sexualbrott under 2009 (tabell 3A).

Figur 3.19. Utsatta för sexualbrott år 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning för ålder.⁴³ Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

När utsattheten i olika åldersgrupper studeras uppdelat på kön (tabell 3A) är det bara bland kvinnorna som utsattheten för sexualbrott skiljer sig mellan åldersgrupperna, medan män uppger att de utsatts för sex-

⁴¹ I NTU efterfrågas gärningspersonens påverkan av *alkohol eller droger*, men för den utsatte efterfrågas enbart påverkan av *alkohol*.

⁴² Personrån och misshandelsbrott som även innehållit sexuellt angrepp, ofredande eller tvång inkluderas inte här. Sådana händelser redovisas endast som personrån respektive misshandel.

⁴³ Då antalet personer i de äldsta åldersgrupperna (65–79 år) som uppgett att de blivit utsatta för sexualbrott är litet, redovisas inte den gruppen i figuren.

ualbrott i nästan samma relativt låga (0,4 %–0,6 %) utsträckning oavsett vilken åldersgrupp som studeras.

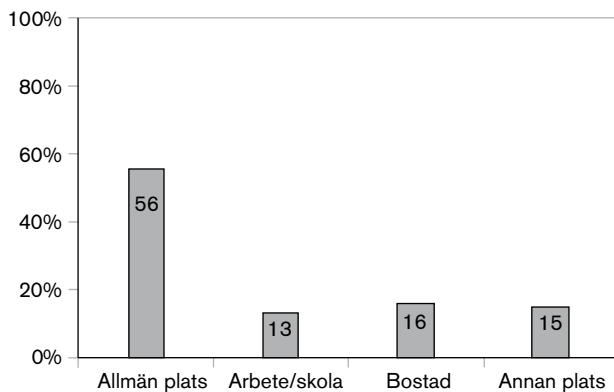
Andra grupper utsatthet för sexualbrott

Precis som för merparten av de andra brotten mot en skild person uppges utsatthet för sexualbrott oftare i vissa grupper av befolkningen (tabell 3A). Exempelvis är andelen utsatta högre bland personer som är födda utomlands (1,5 %) än bland personer födda i Sverige (0,8 %–1,0 %). I gruppen ensamstående personer är utsatthet för sexualbrott vanligare än i gruppen sammanboende personer (1,4 %–2,9 % jämfört med 0,5 %–0,7 %). Personer boende i flerfamiljshus utsätts dubbelt så ofta som personer boende i småhus (1,3 % jämfört med 0,6 %).

Omständigheter kring sexualbrott

Fördelningen mellan olika typer av brottsplatser vid sexualbrott ser ut på liknade sätt som i föregående undersökning (figur 3.20). Drygt hälften av händelserna (56 %) uppges ha ägt rum på en allmän plats och 13 procent på den utsattes arbetsplats eller skola, medan 16 procent av händelserna uppges ha ägt rum i bostadsmiljö.

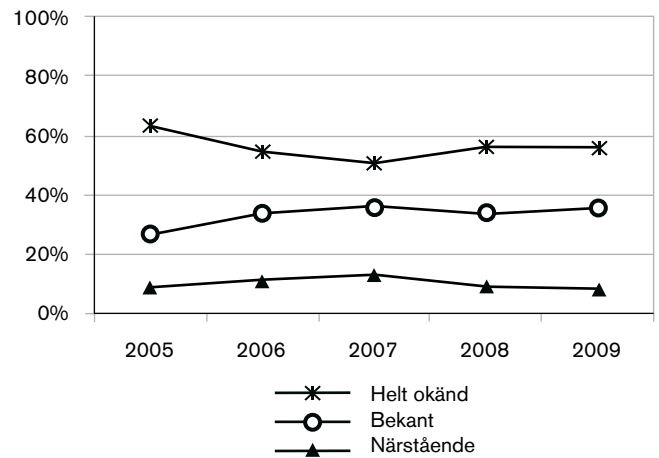
Figur 3.20. Typ av brottsplats för sexualbrott år 2009, enligt NTU 2010. Andel händelser i procent.⁴⁴

I 57 procent av fallen var *gärningspersonen* helt okänd för den utsatte, i 36 procent av fallen var gärningspersonen en bekant och i 8 procent av fallen var gärningspersonen en närstående person (figur 3.21). Andelen bekanta gärningspersoner har ökat något sedan det första mättilfället 2005, samtidigt som andelen fall där gärningspersonen varit okänd har minskat. Andelen händelser där gärningspersonen varit närstående har minskat svagt sedan 2007.

⁴⁴ Då antalet personer som uppgett utsatthet för sexualbrott är få redovisas inte brottsplats uppdelat på kön.

Figur 3.21. Relation till gärningspersonen vid sexualbrott år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Andel händelser i procent.⁴⁵

NTU belyser ett brett spektrum av sexualbrott eftersom såväl lindrigare som allvarigare händelser efterfrågas. De som uppges att de utsatts för sexualbrott får svara på ett antal frågor om brottets *allvarlighetsgrad*. Drygt en fjärdedel (26 %) av sexualbrotten beskrivs som en händelse där någon tvingade eller försökte tvinga den utsatta till någon sexuell handling genom att hota, hålla fast eller göra illa på något sätt, vilket är i linje med resultaten från föregående mätningar. I vart tionde fall (10 %) uppges att den utsatte blivit sexuellt utnyttjad i situationer när han eller hon inte kunde försvara sig, exempelvis sov eller var alkohol- eller drogpåverkad. En ungefär lika hög andel (12 %) av sexualbrotten beskrivs av de utsatta som en *våldtäkt*. Det skulle innebära att det skattade antalet våldtäkter i befolkningen uppgår till drygt 18 000 händelser under 2009. Här bör noteras att det kan vara svårt för en person att tolka huruvida en händelse juridiskt sett ska bedömas som sexuellt tvång eller våldtäkt. Det innebär att de våldtäktshändelser som rapporterats i NTU i juridisk mening kan vara lindrigare sexualbrott, som sexuellt tvång, eller vice versa. Man bör också vara medveten om att det, precis som för hot- och misshandelsbrott, finns anledning att tro att händelser där personer utsatts för sexualbrott av en närstående person, troligen ofta i hemmet, är underrepresenterade i undersökningen. Den typen av ut-

⁴⁵ Då antalet personer som uppgett utsatthet för sexualbrott är få redovisas inte relation till gärningsperson uppdelat på kön.

satthet kan upplevas som särskilt känslig och är därmed svår att fånga upp i en frågeundersökning.⁴⁶

Personrån

I NTU ställs följande fråga för att undersöka hur många i befolkningen (16–79 år) som utsattes för personrån 2009:

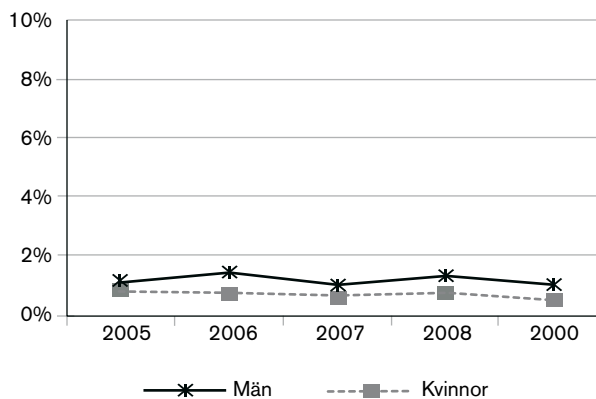
Rånade eller försökte någon råna dig genom att använda hot eller våld under förra året (2009)?

Undersökningen visar att andelen utsatta för personrån uppgår till 0,8 procent. Det motsvarar ungefär 55 000 personer i befolkningen (16–79 år). Det skattade antalet händelser av det här slaget uppgår till drygt 66 000 (tabell 3.1). Antalet personer som uppger utsatthet för personrån har minskat något sedan föregående mätning, liksom även det skattade antalet personrån. Det skattade antalet händelser i förhållande till antalet utsatta personer styrs av hur vanligt det är med upprepad utsatthet. Upprepad utsatthet för personrån är relativt ovanligt och resultaten för 2009 indikerar dessutom en något lägre grad av upprepad utsatthet, jämfört med tidigare år. De allra flesta (89 %) av dem som uppger utsatthet för personrån under 2009 har utsatts för ett sådant brott under året.

Kön och ålder

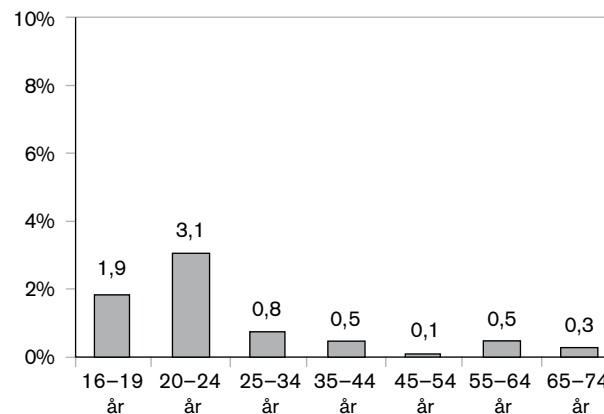
Av figur 3.22 framgår att män oftare än kvinnor uppger att de utsatts för personrån. Sammantaget uppger 1,0 procent av männen att de utsatts för personrån under 2009, medan motsvarande andel hos kvinnorna är 0,5 procent. Skillnaden mellan män och kvinnor har varit relativt oförändrad sedan 2005.

Figur 3.22. Utsatta för personrån år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

I likhet med de flesta brott mot enskild person uppger yngre personer att de har varit utsatta för personrån i betydligt större utsträckning än övriga åldersgrupper (figur 3.23). Den högsta andelen utsatta återfinns i gruppen unga män (tabell 3A). I den yngsta åldersgruppen (16–24 år) uppger 3,9 procent av männen att de utsatts för personrån under 2009, vilket är den högsta andelen i befolkningen. Det är dessutom den enda befolkningsgrupp där utsatthet för personrån har ökat något från föregående år (3,3 % 2008). I samtliga andra grupper – liksom i befolkningen totalt sett – har utsatthet för personrån minskat.

Figur 3.23. Utsatta för personrån år 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Personrån är en brottstyp som ofta betraktas som ett typiskt ungdomsbrott, och resultaten i NTU bekräftar den bilden när det gäller utsatthet. De utsatta uppger dessutom i sex fall av tio (60 %) att de antingen vet

⁴⁶ En indikation på detta kan fås genom övergripande jämförelser med resultaten i frågeundersökningen *Slagen Dam* (Lundgren m.fl. 2001). Där har andelen händelser av sexuellt våld som drabbar kvinnor i betydligt större utsträckning inträffat i hemmet än vad som uppges i NTU. Det bör dock nämnas att den undersökningens utförande skiljer sig från NTU.

eller uppskattar att gärningspersonen var 24 år eller yngre.⁴⁷

Andra grupper utsatthet för personrån

I resultaten framgår skillnader i utsatthet för personrån utifrån utbildningsnivå samt familje- och boendeförhållanden (tabell 3A). Resultaten visar att utrikes födda personer uppger utsatthet för personrån i samma utsträckning som inrikes födda.⁴⁸ Resultatet skiljer sig från föregående år då utrikes födda personer uppgav en högre utsatthet för personrån än personer födda i Sverige. I likhet med 2008 uppger personer med förgymnasial utbildning (1,2 %) i större utsträckning än personer med gymnasial (0,7 %) och eftergymnasial utbildning (0,4 %) att de utsatts för personrån under 2009.⁴⁹ Boende i flerfamiljshus (1,1 %) och boende i storstad (1,2 %) uppger också högre nivåer av utsatthet jämfört med boende i småhus (0,5 %) samt boende i större och mindre städer eller på landsbygden (0,4 %–0,6 %). Skillnaderna mellan dessa grupper återkommer i samtliga undersökningar. Även ensamstående personer utan barn (1,6 %) uppger en högre utsatthet för personrån 2009 än sammanboende personer med och utan barn (0,1 %–0,5 %).

Omständigheter kring personrån

För att mäta *allvarlighetsgraden* i personrån kan flera olika faktorer studeras. Ett mått på allvarlighetsgrad är om det förekom våld i samband med rånet. I 36 procent av det totala antalet rapporterade rån 2009 uppger den utsatte att han eller hon blev slagen, sparkad eller utsatt för annat fysiskt våld i samband med rånet, vilket är en ökning från föregående år (27 %). Ett annat sätt att belysa allvarlighetsgrad är huruvida det förekommer kniv, skjutvapen eller något annat tillhygge vid personrån. I NTU uppger den utsatte att vapen eller tillhyggen förekom i en fjärdedel (25 %) av händelserna, vilket i stället är en noterbar minskning från föregående år (44 %). Åren dessförinnan har andelen varierat mellan 27 och 39 %.

När det gäller *brottsplats* uppges de flesta personrån ha ägt rum på en allmän plats (84 %). Beträffande relationen till *gärningspersonen* uppges de allra flesta rånhandlingar ha utförts av en för den utsatte helt okänd person (89 %).

⁴⁷ Även i fall där gärningspersonen inte uppskattas vara en ungdom uppskattas gärningspersonen vid rån vara relativt ung. I närmare nio fall av tio (86 %) gör den utsatte bedömningen att gärningspersonens ålder är under 35 år.

⁴⁸ Inklusivt personer med utrikes födda föräldrar.

⁴⁹ Det är troligt att samvariationen mellan utbildningsnivå och utsatthet för rån helt eller delvis kan förklaras av att dessa båda fenomen även samvarierar med *ålder*.

Bedrägerier

Bedrägeri är en brottstyp som utöver privatpersoner också drabbar exempelvis företag och myndigheter. I NTU är det dock endast bedrägeri mot privatpersoner som efterfrågas. För att utreda omfattningen av den typen av bedrägerier ställs följande fråga i NTU:

Blev du som privatperson på ett brottsligt sätt lurad på pengar eller andra värdesaker under förra året (2009)?

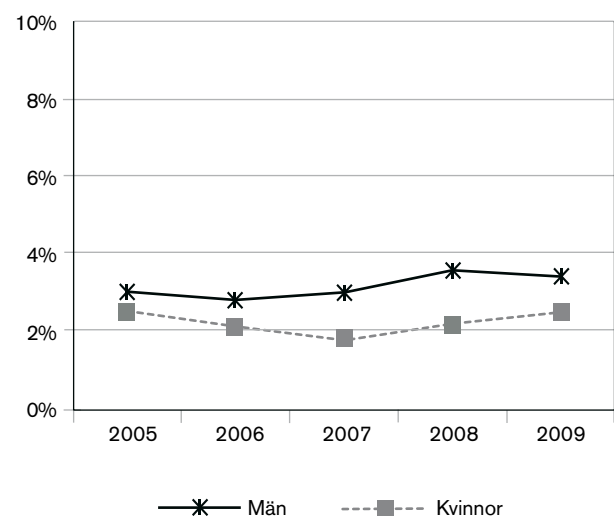
Enligt NTU 2010 uppger 2,9 procent, vilket motsvarar ungefär 211 000 personer i befolkningen (16–79 år), att de utsatts för den här typen av bedrägeri under 2009. Det skattade antalet händelser i befolkningen uppgår till cirka 316 000 (tabell 3.1).

Resultaten är i linje med föregående år (2008) men något högre än tidigare år (tabell 3B). De flesta (85 %) som utsatts för bedrägeri under 2009 uppger att det rör sig om en enskild händelse. Bedrägeri är en brottstyp som det kan vara svårt att fånga in i frågeundersökningar, bland annat för att man kan ha utsatts utan att själv veta om det. Det kan påverka utfallet i undersökningen och bör beaktas när resultaten tolkas.

Kön och ålder

En högre andel män än kvinnor uppger att de blivit utsatta för bedrägeri under 2008 (3,4 % respektive 2,5 %, figur 3.24). Mönstret är ungefär detsamma som vid tidigare mättillfällen. Skillnaden mellan könen ökade fram till 2008, för att sedan minska 2009.

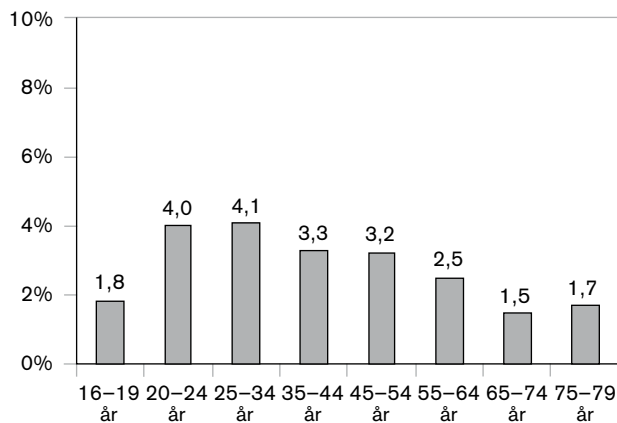
Figur 3.24. Utsatta för bedrägerier år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Utsatthet för bedrägerier är något mer jämnt fördelad mellan åldrarna än övriga brott mot enskild person.

Personer i åldrarna 20–34 år uppger dock utsatthet i större utsträckning än övriga åldersgrupper, vilket visas i figur 3.25.

Figur 3.25. Utsatta för bedrägerier år 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Andra grupper utsatthet för bedrägerier

Utrikes födda personer utsätts för bedrägeri i högre grad än personer födda i Sverige (4,9 % respektive 2,5 %–3,4 %, tabell 3A). Ensamstående personer utsätts också för bedrägeri i större utsträckning än sammanboende, något som i synnerhet gäller ensamstående med barn där 4,1 procent uppger att de utsätts för bedrägerier, vilket kan jämföras med 2,5 och 2,7 procent bland sammanboende med respektive utan barn. Även i föregående undersökning noterades en skillnad som då var något större.⁵⁰

Det är även vanligare att boende i flerfamiljshus och boende i storstäder uppger utsatthet för bedrägeri, jämfört med andra grupper. Resultaten visar dock inte några skillnader i utsatthet mellan olika utbildningsgrupper.

Omständigheter kring bedrägerier

Ett mått på *allvarlighetsgrad* när det gäller bedrägeri är värdet på det man blivit lurad på. Att som privatperson bli lurad på 100 000 kronor eller mer är ovanligt, men det förekommer i cirka 2,5 procent av fallen. Det vanligaste är att bli lurad på 2 000–9 999 kronor, vilket de utsatta uppger för 34 procent av bedrägeribrotten. I ungefär en femtedel (21 %) av fallen handlar det om 500–1 999 kronor och i nästan lika hög

⁵⁰ Här bör uppmärksammas att gruppen ensamstående med barn är relativt liten i NTU (n=559) och att det därför inte är uteslutet att den större skillnaden som noterades förra året kan ha uppstått av en slump.

andel (18 %) av fallen rör det sig om en summa som understiger 500 kronor.

Det finns en mängd *olika sätt* som gärningspersoner kan använda för att lura till sig pengar eller värdesaker från privatpersoner. NTU ger inte en komplett bild av vilka metoder som används men belyser ett par av de mest uppmärksammade. Ofta handlar det om bank- eller kontokortsbedrägerier (30 % av fallen), vilka exempelvis kan ske genom så kallad *skimming*.⁵¹ I ungefär lika stor utsträckning (28 % av händelserna) uppges att bedrägerierna har skett via Internet. Resultaten är i linje med föregående års undersökning.

Trakasserier

Trakasserier handlar om en serie av mer eller mindre allvarliga händelser, till exempel hot, ofredande eller hemfridsbrott. Alla händelser som sammantaget definieras som trakasseri behöver inte vara kriminaliserade, och därför klassificeras inte trakasseri som ett eget brott juridiskt sett. Men om någon eller några enskilda handlingar är kriminella, klassificeras de enligt gällande brottsrubricering.

För att undersöka hur många som upplever sig ha varit utsatta för trakasserier ställs denna fråga i NTU:

Trakasserier kan vara att vid upprepade tillfällen t.ex. bli förföljd eller få oönskade besök, telefonsamtal, meddelanden och liknande. Blev du trakasserad vid flera tillfällen under förra året (2009)?

Enligt resultaten uppger 3,7 procent, vilket motsvarar cirka 267 000 personer i befolkningen (16–79 år), att de utsatts för trakasserier under 2009. När det gäller trakasserier har andelen utsatta (och därmed även antalet utsatta personer) i befolkningen minskat något varje år sedan det första mättillfället 2005 (tabell 3.1).⁵²

Kön och ålder

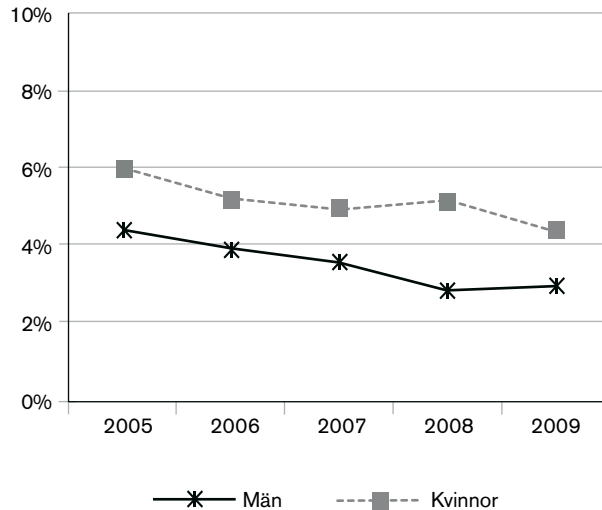
Kvinnor uppger i större utsträckning än män att de varit utsatta för trakasserier (figur 3.26), en skillnad

⁵¹ Vardaglig benämning på en form av kreditkortsbedrägeri där någon olovligen använder en speciell avläsare för att kopiera innehållet i magnetremsan på ett kreditkort. Källa: *Nationalencyklopedin*.

⁵² Här bör noteras att frågan om utsatthet för trakasserier omformulerats något mellan det första och det andra mättillfället, vilket kan vara orsaken till minskningen av andelen utsatta mellan år 2005 och 2006. I NTU 2006 ställdes frågan på detta sätt: *Trakasserier kan vara att vid upprepade tillfällen t.ex. bli förföljd eller få oönskade besök, telefonsamtal, meddelanden och liknande. Blev du trakasserad under förra året (2005)?* Här ingick alltså inte frasen "vid flera tillfällen".

som är genomgående sedan 2005. Den ovan nämnda minskningen över tid gäller dock båda könen.

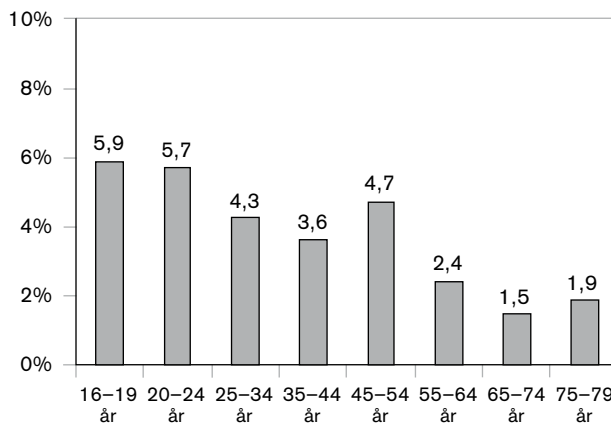
Figur 3.26. Utsatta för trakasserier år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Generellt sett är det unga personer som i högst grad uppger att de utsatts för trakasserier, medan utsattheten är lägre bland medelålders och äldre personer (figur 3.27). Skillnaderna i utsatthet mellan åldersgrupperna är i paritet med de åldersskillnader som finns för exempelvis misshandel och sexualbrott.

Utsattheten är särskilt stor bland unga kvinnor: 7,6 procent av kvinnorna i åldern 16–24 år uppger att de utsatts för trakasserier 2009 (tabell 3A). Lägst andel utsatta under samma period återfinns bland både män och kvinnor i åldern 65–79 år, där 1,6 procent uppger att de har utsatts för trakasserier.

Figur 3.27. Utsatta för trakasserier år 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Andra grupper utsatthet för trakasserier

I likhet med flertalet andra brott mot enskild person uppger utrikes födda personer (6,3 %), ensamstående personer (5,5 %–10,1 %), boende i flerfamiljs-hus (4,9 %) och boende i storstad (4,2 %) i större utsträckning än övriga befolkningsgrupper att de utsatts för trakasserier 2009 (tabell 3A). Däremot visar inte resultaten 2009 på någon skillnad i utsatthet mellan olika utbildningsgrupper.

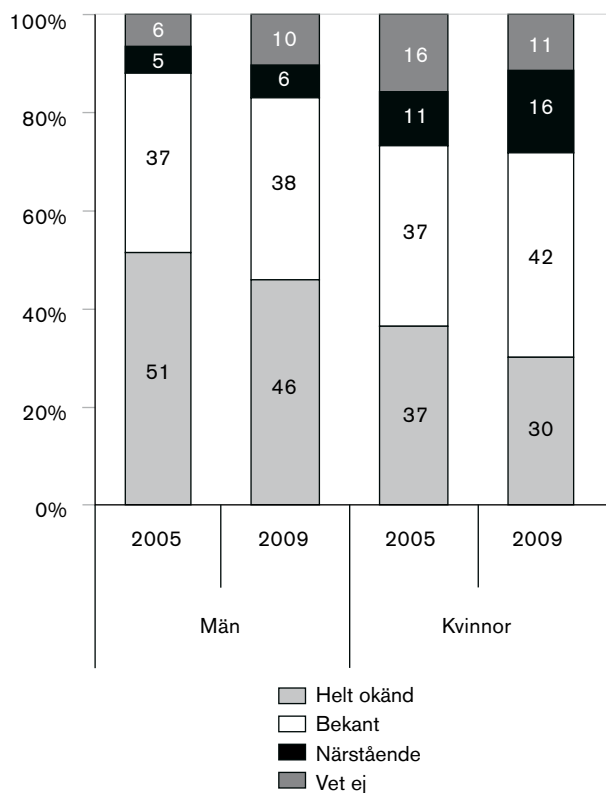
Omständigheter kring trakasserier

I närmare fyra av tio fall av trakasserier (36 %) uppger den utsatte att *gärningspersonen* är helt okänd och i lika stor utsträckning (40 %) uppger att gärningspersonen är en bekant. Var åttonde (12 %) uppger att det rör sig om en närstående person och en ungefär lika hög andel (11 %) uppger att de inte vet vem gärningspersonen är (tabell 3D).⁵³

Relationen till gärningspersonen skiljer sig något åt mellan kvinnor och män, men skillnaden är något mindre än för andra brottstyper. Bland både män och kvinnor som utsatts för trakasserier 2009 är det vanligaste svaret att gärningspersonen är helt okänd eller en bekant (figur 3.28). Däremot uppger kvinnor betydligt oftare än män att gärningspersonen är en närstående person. Bland de kvinnor och män som uppger att de utsatts för trakasserier av en närstående eller nära bekant framgår i närmare fyra fall av tio (36 %) att det rör sig om en nuvarande eller före detta partner.

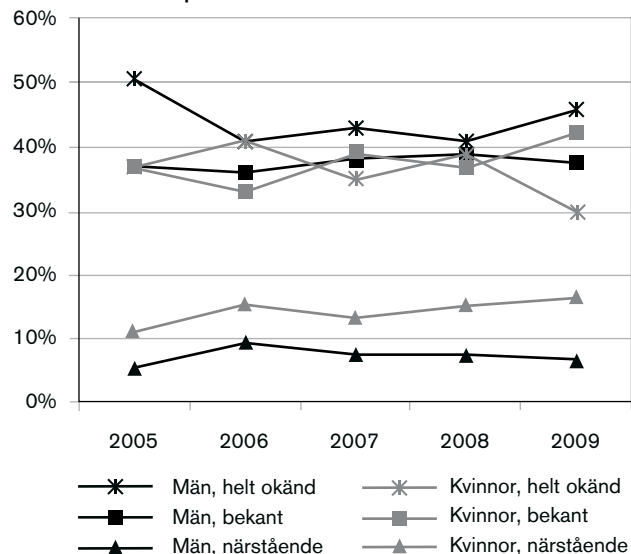
⁵³ Här bör uppmärksammas att svarsalternativet "vet ej" ingår i redovisningen. Anledningen till detta är att en förhållandevis stor andel av de tillfrågade har uppgett detta svar. Just för trakasserier bedöms det också som fullt möjligt att man kan vara utsatt utan att ha en uppfattning om vem gärningspersonen är, och därigenom kan man inte bedöma om han eller hon är en närstående, bekant eller okänd person.

Figur 3.28. Relation till gärningspersonen vid trakasserier år 2005 och 2009, enligt NTU 2006 och 2010. Särredovisning efter kön. Andel händelser i procent.

Precis som för hot har andelen okända gärningspersoner minskat sedan 2005 (figur 3.28 och 3.29). För trakasserier mot kvinnor syns också en ökning i andelen närstående gärningspersoner.

Figur 3.29. Relation till gärningspersonen vid trakasserier år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel händelser i procent.

Trakasserier kan naturligtvis vara mer eller mindre allvarliga. En indikator på allvarlighetsgrad kan vara hur händelserna upplevs av den som utsätts. I NTU frågas hur skrämmande den utsatte tycker att händelserna var. Av dem som uppger att de utsatts för trakasserier upplever drygt hälften (55 %) att händelserna var ganska eller mycket skrämmande, medan övriga antingen upplever händelserna som inte särskilt (26 %) eller inte alls skrämmande (18 %).

En annan indikator på *allvarlighetsgrad*, som också belyser omfattningen på utsattheten, är antalet rapporterade händelser. Med händelser menas i detta avseende varje telefonsamtal, besök, brev, sms och så vidare som trakasserierna uppges ha omfattat. Trakasserier skiljer sig här från de andra brottstyperna i NTU genom att en *serie av händelser*, i stället för en *enstaka händelse*, räknas som ett brott.⁵⁴ De flesta (65 %) utsatta uppger att det totalt rörde sig om tio eller färre händelser. Knappt en tiondel, 9 %, vilket motsvarar ungefär 24 000 personer av befolkningen, uppger dock att trakasserierna omfattade ett mycket stort antal händelser (100 eller fler).

Egendomsbrott mot hushåll

Resultat i korthet

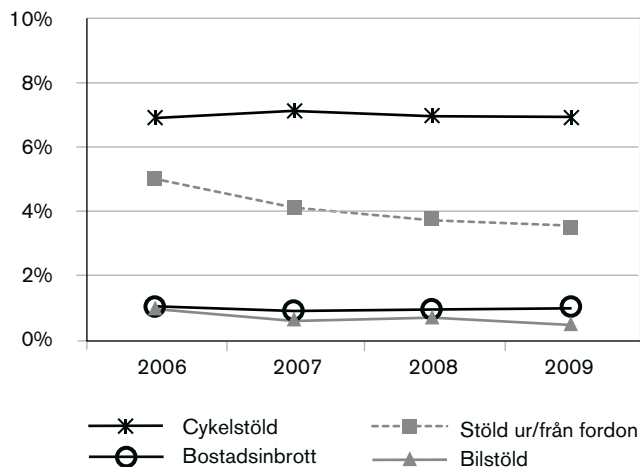
- Ungefär vart nionde hushåll (11 %) utsattes för något egendomsbrott under år 2009.
- Andelen har minskat något sedan 2005. Framför allt har andelen hushåll utsatta för stöld ur eller från fordon minskat.
- Särskilt utsatta är hushåll med barn, i synnerhet ensamstående med barn, hushåll i flerfamiljshus samt boende i storstäder eller större städer.
- Drygt hälften av de brott mot egendom som rapporterats i NTU uppges vara anmälda till polisen. I störst utsträckning anmäls bilstöld och bostadsinbrott.
- Den upprepade utsattheten för brott mot egendom är betydligt lägre än motsvarande andel av brotten mot enskild person.

⁵⁴ När det handlar om trakasserier kan det totala antalet händelser naturligtvis sträcka sig över en längre tidsperiod än bara ett år. I NTU fångas det totala antalet händelser in, men någon eller några av händelserna ska ha ägt rum under år 2009 för att brotten ska räknas med.

Brottskategorin *egendomsbrott mot hushåll* omfattas i NTU av brottstyperna *bostadsinbrott*, *bilstöld*, *stöld ur eller från fordon* och *cykelstöld*. Gemensamt för dessa brottstyper är att utsatthet ofta gäller hushållet som helhet. Att exempelvis en cykel eller bil som tillhör någon i familjen blir stulen innebär, förutom de integritetskränkande aspekterna av att bli utsatt för brott, även omkostnader som kan påverka hela hushållets ekonomiska rörlighet. För samtliga nämnda brottstyper får de tillfrågade därför svara på frågor om utsatthet inom hela hushållet. Med anledning av att redovisnings sättet för dessa brottstyper ändrades mellan det första och det andra årets undersökning kan inte några jämförelser göras med utsattheten 2005. Av figur 3.30 framgår att det vanligaste egendomsbrottet är *cykelstöld*, där 6,9 procent av hushållen har utsatts, en nivå som varit relativt stabil sedan 2006. Därefter följer *stöld ur eller från fordon*, vilket 3,5 procent av hushållen uppges vara utsatta för. Stöld ur eller från fordon är en brottstyp där andelen utsatta har minskat (-1,5 procentenheter) de senaste tre åren.

Bostadsinbrott och *bilstöld* uppges i lägst utsträckning: 1,0 procent av hushållen rapporterar att de har drabbats av bostadsinbrott under 2009 och bilstöld uppges ha drabbat 0,5 procent av de hushåll där någon ägde en bil under samma period. Andelen hushåll som utsatts för bilstöld har minskat successivt under åren (från 0,9 % 2006 till 0,5 % 2009). En betydande minskning kan också observeras i den officiella statistiken över polisanmälda bilstölder under samma tidsperiod.

Figur 3.30. Utsatthet för olika typer av egendomsbrott mot hushåll år 2006–2009, enligt NTU 2007–2010. Andel i befolkningen, i procent.

Enligt NTU 2010 utsattes 11,0 procent av hushållen i befolkningen för något av de efterfrågade egendoms-

brotten 2009, vilket är en aning lägre än resultatet för 2008 (11,2 %) som i sin tur var lägre än resultaten för 2006 och 2007 (12,6 % respektive 11,7 %, se även tabell 3.2). Minskningen består framför allt av en sjunkande andel utsatta för stöld ur eller från fordon.

Antalet händelser i befolkningen skattas utifrån uppgifter om hur många gånger de utsatta hushållen har utsatts för respektive brottstyp under det föregående året (tabell 3.2). Eftersom den upprepade utsattheten för egendomsbrott mot hushåll är relativt låg är antalet händelser nästan desamma som antalet utsatta hushåll. Cykelstöld har den största skillnaden mellan antal händelser (337 000) och antal utsatta hushåll (271 000).

I följande avsnitt presenteras först resultat avseende anmälningsbenägenheten för de olika brottstyperna, därefter presenteras dels ett avsnitt om upprepad utsatthet för egendomsbrott mot hushåll, dels hur utsattheten för egendomsbrott mot hushåll fördelar sig regionalt. Sedan följer ett avsnitt om hur utsattheten för de olika typerna av egendomsbrott mot hushåll förhåller sig till olika bakgrundsfaktorer som boende- och familjeförhållanden. Utöver detta redovisas resultat som gäller en del av omständigheterna kring egendomsbrotten mot hushåll. Ett mer utförligt tabellunderlag (tabell 3E–3I) med de grundläggande resultaten finns i tabellbilagan.

I stort sett alla bilstölder anmäls

Brott mot egendom uppges generellt i betydligt högre grad än brott mot enskild person vara anmälda till polisen. Drygt hälften (52 %) av de brott mot egendom som de utsatta i NTU besvarat frågor om uppges vara polisanmälda. För stöldbrott varierar anmälningsbenägenheten bland annat beroende på värdet på det som blivit stulet (Persson 1990). Stöldbrott där det stulna har ett högt ekonomiskt värde (exempelvis bilstöld) innebär oftare att den utsatte begär ersättning från försäkringsbolag, vilka vanligtvis kräver att brottet ska vara polisanmält (Brå 2006). Därför är det inte förvånande att bilstölder anmäls i större utsträckning än stöld ur och från fordon och i betydligt större utsträckning än cykelstölder (tabell 3.2).

Nästan samtliga (98 %) bilstölder som hushållen i befolkningen utsatts för uppges vara anmälda till polisen enligt NTU. Motsvarande andel för stöld ur eller från fordon är 66 procent. När det gäller cykelstölderna uppges 38 procent vara polisanmälda. Precis som bilstöld är bostadsinbrott en brottstyp som anmäls till polisen i relativt hög grad och därmed har en förhållandevis liten dold brottslighet.

Tabell 3.2. Andel utsatta hushåll i befolkningen (16–79 år) för olika typer av brott mot egendom, skattat antal händelser samt andel anmälda händelser år 2006–2009, enligt NTU 2007–2010.

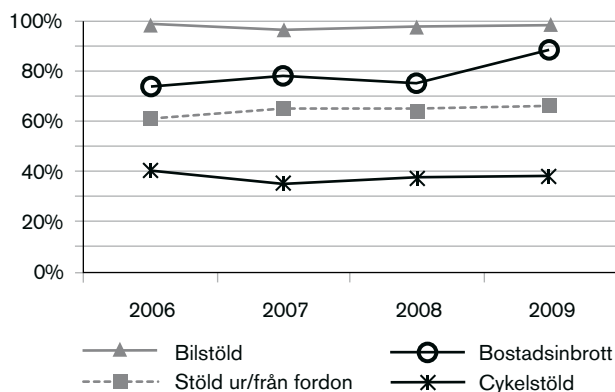
	Andel utsatta hushåll i procent				Skattat antal utsatta hushåll	Skattat antal händelser i populationen	Andel polisanmälda händelser i procent
	2006	2007	2008	2009			
SAMTLIGA EGENDOMSBROTT MOT HUSHÅLL¹	12,6	11,7	11,2	11,0	436 000	558 000	52
Bostadsinbrott	1,0	0,9	1,0	1,0	41 000	43 000	88
Bilstöld ²	0,9	0,8	0,7	0,5	16 000	16 000	98
Stöld ur/från fordon	5,0	4,1	3,7	3,5	140 000	162 000	66
Cykelstöld	6,9	7,1	6,9	6,9	271 000	337 000	38

¹ Netto redovisning, vilket innebär att ett och samma hushåll endast redovisas en gång även om det kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

² I tabellen redovisas bilstöld bland hushåll som ägde bil under respektive år eftersom det är den mest vedertagna redovisningsformen. Andelen hushåll utsatta för bilstöld av hela befolkningen 2009 är 0,4 procent.

Enligt resultaten i NTU anmäldes 88 procent av bostadsinbrotten under 2009. Resultaten för andel anmälda egendomsbrott mot hushåll är i linje med föregående års resultat, men med en svag ökning för de flesta brottstyper. För bostadsinbrott är det däremot en relativt stor ökning i andelen anmälda brott jämfört med 2008 då 75 procent av bostadsinbrotten uppgavs vara polisanmälda. När det gäller utvecklingen av antalet anmälda händelser över tid (figur 3.31) skiljer sig resultaten i NTU från den officiella kriminalstatistiken. Det finns en lång rad tänkbara förklaringar till detta, inte minst att de båda källorna belyser brottsligheten från olika perspektiv (självrapporterad utsatthet för brott respektive polisanmäld brottslighet).

Figur 3.31. Andel polisanmälda egendomsbrott mot hushåll år 2006–2009, enligt NTU 2007–2010. Andel händelser i procent.

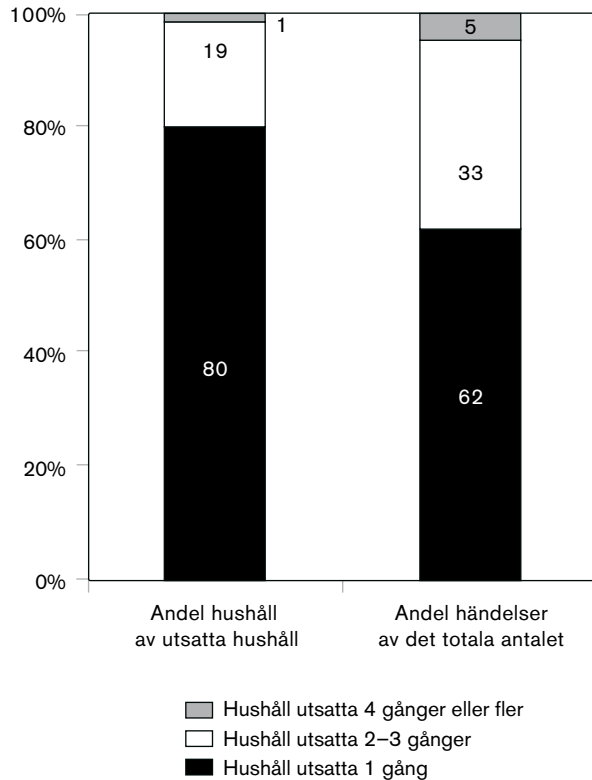
Upprepad utsatthet mindre vanligt

I föregående avsnitt visades att en betydande andel av det totala antalet brott mot enskild person begås mot en liten grupp upprepat utsatta. Det är sedan tidigare känt att upprepat utsatthet för vissa brott mot

egendom är förhållandevis ovanlig i Sverige, både i jämförelse med andra brottstyper men också vid internationell jämförelse (Brå 2001). I linje med det visar resultaten i NTU att upprepad utsatthet för egendomsbrott mot hushåll är ovanligt.

Av figur 3.32 och tabell 3H framgår att 80 procent av de utsatta hushållen endast utsatts för ett egendomsbrott under 2009. Andelen hushåll som utsatts för egendomsbrott vid fyra tillfällen eller fler under 2009 är således betydligt lägre än motsvarande andel utsatta för brott mot enskild person, som enligt resultaten i föregående avsnitt uppgår till 11 procent av de utsatta och drygt 1 procent av den totala befolkningen (tabell 3G).

Figur 3.32. Upprepad utsatthet för egendomsbrott mot hushåll år 2009, enligt NTU 2010. Andel hushåll utsatta 1 gång, 2–3 gånger samt 4 gånger eller fler, i förhållande till andel händelser, i procent.

Figur 3.32 visar att de hushåll som utsatts för ett brott tillsammans stod för 62 procent av samtliga rapporterade händelser, medan de hushåll som utsatts för två eller tre brott utsattes för 33 procent av händelserna. Den lilla grupp hushåll (1 % av de utsatta hushållen) som under 2009 utsattes för fyra eller fler brott stod för 5 procent av de rapporterade händelserna.

Det kan jämföras med motsvarande fördelning för brott mot enskild person där den mest utsatta gruppen (fyra brott eller fler) utsattes för över hälften (54 %) av brotten (figur 5). Det är med andra ord en jämförelsevis mycket låg andel av hushållen i befolkningen (0,1 %) som har utsatts för fyra eller fler brott mot egendom under 2009.

Vilka hushåll drabbas av upprepade egendomsbrott?

Trots att upprepade utsatthet för brott mot egendom inte är lika vanligt förekommande som upprepade brott mot enskild person, utgör resultaten om vilka grupper som utsatts för upprepade brott mot egen-

dom en viktig kunskap som kan användas för att identifiera särskilda riskgrupper i befolkningen.

De grupper som i störst utsträckning uppger att deras hushåll har utsatts för något brott mot egendom är också de grupper som uppger högst grad av upprepade utsatthet (tabell 3H). Det gäller sammanboende respektive ensamstående med barn, boende i flerfamiljshus samt boende i storstäder (storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö) eller större städer.

Regionala skillnader

När utsattheten för egendomsbrott mot hushåll studeras utifrån den regionala fördelningen (figur 3.33) kan det noteras att spridningen mellan länen är något större för utsatthet för egendomsbrott mot hushåll än för utsattheten för brott mot person (figur 3.7). Generellt är fördelningen sådan att län som till stor del består av landsbygd och småstäder har en lägre andel utsatta hushåll än län som omfattar storstäder eller större städer.

Fordonsrelaterade brott

Fordonsrelaterade brott tillhör vad som brukar kallas mängdbrott och utgör en relativt hög andel (cirka 13 %) av det totala antalet anmälda brott mot brottsbalken.⁵⁵ De fordonsrelaterade brotten i NTU innefattar tre brottstyper: bilstöld, stöld ur eller från fordon och cykelstöld.⁵⁶

För att undersöka omfattningen av bilstöld ställs följande fråga i NTU till dem som uppgett att någon i hushållet ägde en bil under 2009:

Fick du eller någon annan i hushållet en bil stulen under förra året (2009)?

För att belysa omfattningen av stöld ur eller från fordon och cykelstöld ställs dessa frågor:

Fick du eller någon annan i hushållet något stulet ur eller från en bil, en motorcykel, en moped, en husvagn eller liknande under förra året (2009)?

och

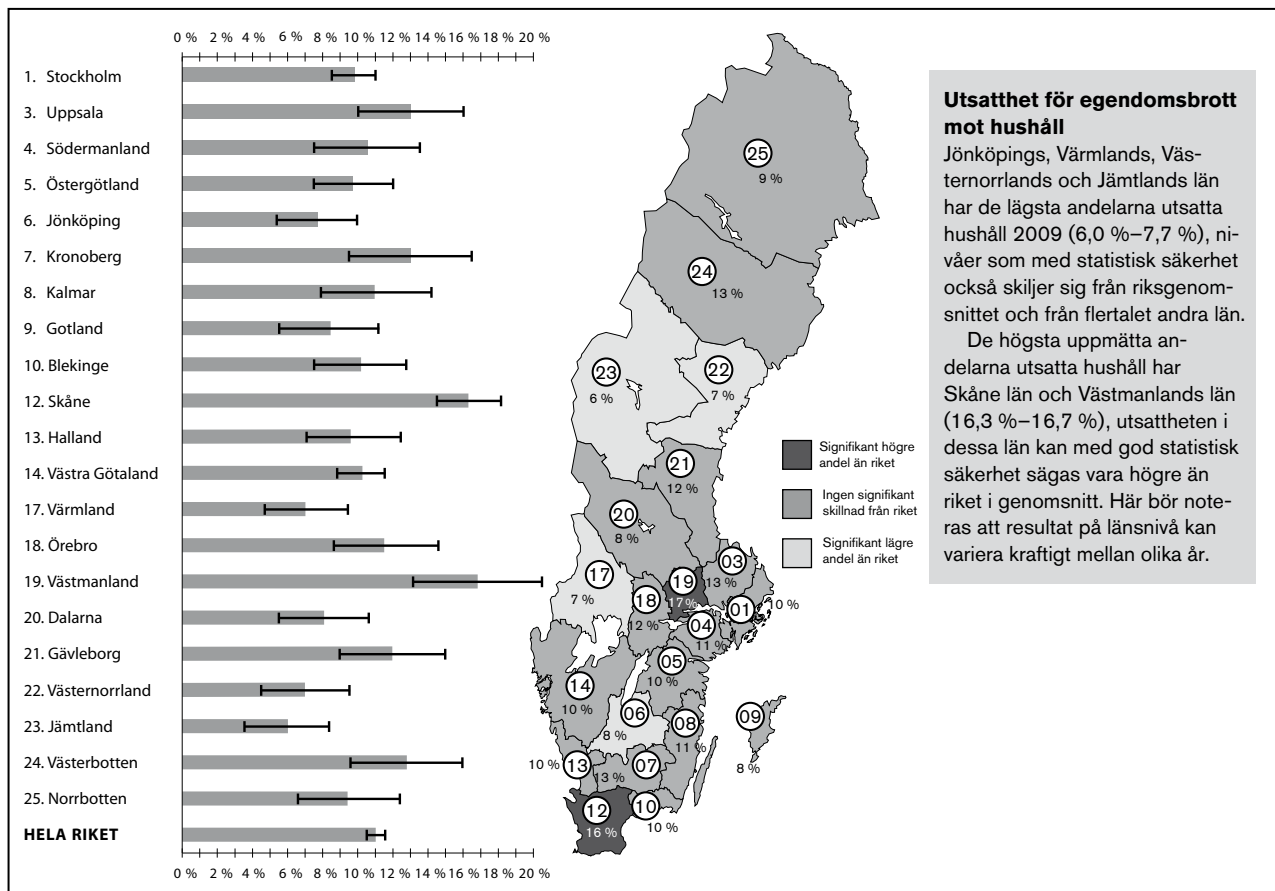
Fick du eller någon annan i hushållet någon cykel stulen under förra året (2009)?

Enligt NTU har knappt 0,5 procent av hushållen, vilket motsvarar cirka 16 000 hushåll i Sverige, utsatts

⁵⁵ Procentsatsen avser andel av samtliga anmälda brott mot brottsbalken, även inkluderat de typer av brott som inte ingår i NTU.

⁵⁶ Med stöld ur eller från ett fordon avses stöld av föremål som finns på eller i en bil, en motorcykel, en moped, en husvagn eller liknande. Stöld från cykel ingår inte.

Figur 3.33. Utsatthet för egendomsbrott mot hushåll år 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län inklusive konfidensintervall (95 procent). Andel för respektive län i riket, i procent.

Utsatthet för egendomsbrott mot hushåll

Jönköpings, Värmlands, Västernorrlands och Jämtlands län har de lägsta andelarna utsatta hushåll 2009 (6,0 %–7,7 %), nivåer som med statistisk säkerhet också skiljer sig från riksgenomsnittet och från flertalet andra län.

De högsta uppmätta andelarna utsatta hushåll har Skåne län och Västmanlands län (16,3 %–16,7 %), utsattheten i dessa län kan med god statistisk säkerhet sägas vara högre än riket i genomsnitt. Här bör noteras att resultat på länsnivå kan variera kraftigt mellan olika år.

för bilstöld 2009 (tabell 3E). Omkring 3,5 procent eller drygt 140 000 hushåll, uppger sig ha utsatts för stöld ur eller från ett fordon, medan 6,9 procent eller ungefär 271 000 hushåll uppger att de har utsatts för cykelstöld under 2009. Sammantaget innebär det att drygt 10 procent eller drygt 400 000 hushåll i Sverige har utsatts för fordonsrelaterade brott under 2009.

Familjetyp

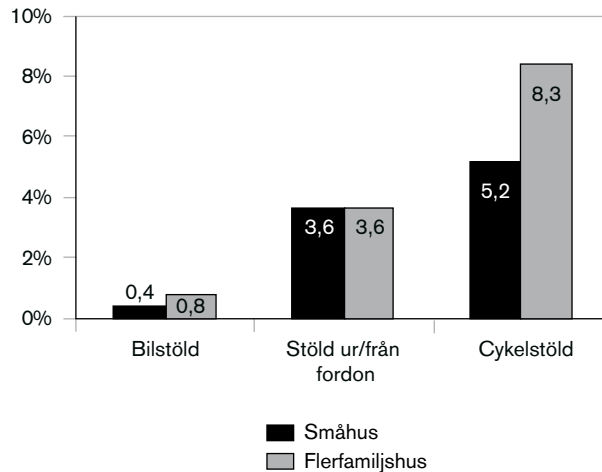
Resultaten visar att hushåll med barn i störst utsträckning utsatts för cykelstölder, i synnerhet hushåll som består av ensamstående med barn (där 14,5 % av hushållen uppges vara utsatta, att jämföra med gruppen sammanboende utan barn där andelen är 4,2 %, tabell 3F). Hushåll med barn uppges också oftare än hushåll utan barn vara utsatta för stöld ur och från fordon (4,5 %–5,2 % jämfört med 3,1 %–3,3 %).

När det gäller cykelstöld kan resultatet till viss del förklaras av att hushåll med barn generellt sett äger fler cyklar per hushåll, vilket ökar risken för cykelstöld.

Bostadstyp

Personer som bor i flerfamiljshus uppger i större utsträckning än boende i småhus att deras hushåll utsatts för fordonsrelaterade brott (figur 3.34). Både när det gäller bilstöld och cykelstöld är boende i flerfamiljshus särskilt utsatta (0,8 % respektive 8,3 %, figur 3.34) jämfört med dem som bor i små hus (0,4 % respektive 5,2 %). När det gäller utsatthet för stöld ur eller från fordon är boende i flerfamiljshus och boende i småhus utsatta i samma utsträckning.

Figur 3.34. Utsatthet för fordonsrelaterade brott år 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning för bostadstyp. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Boendeort

Utsatthet för fordonsrelaterade brott varierar efter boendeortens urbaniseringsgrad (tabell 3F). Personer som bor i storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö uppger i större utsträckning än personer boende i andra regioner att deras hushåll drabbats av stöld ur eller från fordon under 2009. Däremot uppger boende i större städer oftare än boende i storstäder respektive boende i mindre städer och på landsbygd att hushållet har utsatts för cykelstöld.

Det egna bostadsområdet vanligaste brottsplatsen

Det egna bostadsområdet uppges vara den vanligaste geografiska platsen för fordonsrelaterade brott, mellan 63 och 64 procent uppges ha skett i det egna bostadsområdet. De hushåll som utsatts för cykelstöld får svara på frågan *vilken typ av plats* som cykeln blev stulen. I de flesta fall (62 %) rör det sig om en allmän plats. I andra fall har cykeln blivit stulen ur ett källarförråd (7 %) eller från någon annan privat plats (32 %).

På frågan om vilken *typ av fordon* det rört sig om vid stöld ur eller från fordon svarar de utsatta i de flesta fall (82 %) att det handlar om bil. Andra fordon, som i betydligt lägre utsträckning blir föremål för sådan stöld, är till exempel mopeder och motorcyklar.

Bostadsinbrott

Bostadsinbrotten upplevs ofta som mer allvarliga och integritetskränkande än många andra av de stöldbrott som hushållen drabbas av. För att undersöka

omfattningen av bostadsinbrott ställs följande fråga i NTU:

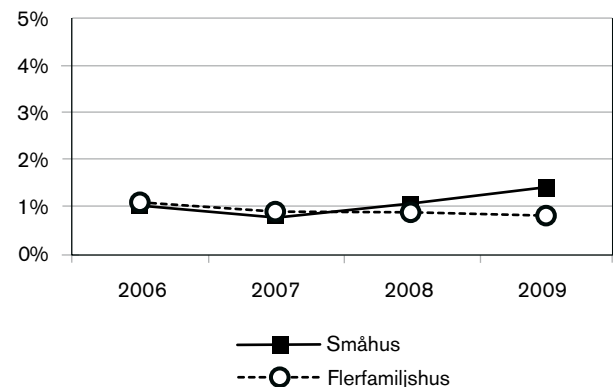
Bröt sig någon in i din bostad i syfte att stjäla något under förra året (2009)?

Enligt resultaten från NTU har 1 procent av hushållen drabbats av bostadsinbrott 2009, vilket motsvarar cirka 41 000 hushåll i Sverige.

Skillnader mellan olika grupper

Tydliga skillnader i utsatthet för bostadsinbrott mellan hushåll i flerfamiljshus respektive i småhus har tidigare inte framträtt i NTU men för 2009 framgår att boende i småhus uppger utsatthet för bostadsinbrott i större utsträckning än boende i flerfamiljshus (figur 3.35). På så vis har fördelningen närmast sig den officiella kriminalstatistiken, där polisanmälningar om bostadsinbrott i småhus är vanligare än bostadsinbrott i flerfamiljshus. Även när det gäller boendeort har skillnaderna ökat något och boende i storstäderna uppger utsatthet i något större utsträckning än boende i andra större städer, som i sin tur uppger utsatthet i större utsträckning än boende i småstäder och på landsbygd. I resultaten för 2009 finns en något högre andel som uppger att de utsatts för bostadsinbrott bland personer som är ensamstående med barn jämfört med hushåll som består av andra familjetyper, men skillnaden är mindre än föregående år (2008).

Figur 3.35. Utsatthet för bostadsinbrott år 2006–2009, enligt NTU 2007–2010. Särredovisning efter bostadstyp. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Omständigheter kring bostadsinbrott

Något fler bostadsinbrott sker på vardagar än på veckoslut eller helgdagar (57 % jämfört med 44 %). Det är också vanligare att inbrotten äger rum på dagtid än nattetid (63 % jämfört med 37 %). Vid de flesta (69 %) rapporterade bostadsinbrotten uppger de svarande att *något blivit stulet i samband med inbrottet*.

4 Trygghet

Sammanfattning

Antalet personer som känner sig otrygga när de går ut sent på kvällen har minskat från 26 procent 2006 till 24 procent 2010. Minskningen avser främst kvinnor medan antalet otrygga män är relativt oförändrat över tid. Det är dock fortfarande betydligt fler kvinnor än män som känner sig otrygga.

Av NTU framgår att det i befolkningen är vanligare med oro för brottsligheten i samhället generellt än för att själva utsättas för brott. Vanligast är oro för att en närstående ska utsättas för brott.

Ett mönster som utkristalliserats i NTU är att personer med lågt förtroende för rättsväsendet upplever otrygghet oftare än personer med stort förtroende för rättsväsendet. Undersökningen visar även att personer som upplever att brottsligheten i samhället ökar kraftigt känner sig otrygga i större utsträckning än personer som uppfattar brottsutvecklingen som oförändrad eller minskande.

Det är främst äldre personer som uppger att de känner sig otrygga. Samtidigt är det bland äldre kvinnor som den största minskningen i andelen otrygga personer har skett sedan 2006. Bland män finns en stor spridning i otrygghet mellan olika åldrar, äldre män är betydligt oftare otrygga än yngre män. Bland kvinnor i olika åldrar är otryggheten mer jämnt fördelad mellan olika åldersgrupper, men även bland kvinnor är andelen otrygga högre ju äldre åldersgrupp som studeras.

Det är vanligare att personer med utländsk bakgrund känner sig otrygga än personer med svensk

bakgrund. Personer med utländsk bakgrund upplever även i betydligt högre grad att otryggheten påverkar deras livskvalitet än de med svensk bakgrund. Otryggheten ska i dessa fall ses mot bakgrunden att personer med utländsk bakgrund är mer utsatta för brott, oavsett vilken typ av brott man studerar.

Ett intressant resultat i NTU är tendensen att ungdomar känner sig otrygga i minst utsträckning i befolkningen, trots att det är den grupp som uppger störst utsatthet för brott. Äldre personer känner sig mest otrygga och oroliga för brottsligheten i samhället samtidigt som de uppger utsatthet för brott i minst utsträckning i befolkningen. Bland ungdomar är oron för brott dock mer konkret. Till skillnad från övriga i befolkningen oroar sig ungdomar i större utsträckning för att själva utsättas för olika typer av brott än för brottsligheten i samhället.

Sammanfattningsvis är det viktigt att komma ihåg att majoriteten av Sveriges befolkning känner sig trygg, och att den mindre del (15 %) som trots allt känner otrygghet inte låter detta få några större konsekvenser i vardagen. Bland de personer som känner sig otrygga och låter denna otrygghet påverka vardagen ser man olika tendenser beroende på ålder. Äldre personer väljer oftare att stanna hemma på grund av sin otrygghet, medan yngre personer oftare väljer att byta färdväg eller väg. I detta kapitel presenteras huvudresultaten om trygghet. Resultatgenomgångens främsta syfte är att beskriva vilka grupper som uppger att de känner sig särskilt otrygga.

Resultat i korthet

- De allra flesta känner sig trygga i sitt bostadsområde om de går ut en sen kväll (85 %), men var sjunde person känner sig otrygg (15 %).
- Otrygghet och oro för brott har i flera avseenden minskat i befolkningen.
- Kvinnor känner sig flerfaldigt mer otrygga än män.
- Äldre personer väljer oftare att stanna hemma till följd av sin känsla av otrygghet, medan yngre personer oftare väljer en annan färdväg eller ett annat färd sätt till följd av sin otrygghet.
- Personer som är födda utanför Sverige samt personer som bor i flerfamiljshus uppger oftare otrygghet.

I detta kapitel presenteras huvudresultaten om trygghet. Resultatgenomgångens främsta syfte är att beskriva vilka grupper som uppger att de känner sig särskilt otrygga. Informationen ger kunskap om var behovet av trygghetskapande åtgärder är störst.

Resultatredovisningen baseras till stor del på jämförelser mellan olika grupper, som män och kvinnor eller unga och gamla. Att studera hur trygghet varierar mellan olika befolkningsgrupper bidrar till en mer nyanserad bild av tryggheten i Sverige. Resultaten redovisas genomgående med uppdelning på kön och ålder. För övriga bakgrundsvariabler, bland annat svensk eller utländsk bakgrund, utbildning och bostadstyp, redogörs resultaten löpande i text och återfinns i sin helhet i tabellbilagan (tabellerna 4A–4H) i slutet av rapporten.

Den Nationella trygghetsundersökningen ger goda möjligheter att ingående beskriva och analysera hur trygghet, otrygghet och oro för brott upplevs och utvecklas i Sverige. Unikt för NTU jämfört med liknande undersökningar är att resultaten även går att relatera till utsatthet för olika typer av brott, vilket redovisas nedan.

Som tidigare nämnts är otrygghet och oro för brott komplexa och mångfacetterade fenomen. Ambitionen med NTU är inte att fånga in och bedöma hela den komplexa otrygghetsföreteelsen, utan att bidra med ett antal centrala indikatorer på området. Frågorna fokuserar exempelvis på såväl otrygghet för personlig del som oro för närstående och oro över brottsligheten i samhället i stort.

I resultatredovisningen beskrivs inledningsvis en mer allmän upplevelse av otrygghet och den konkreta

oron över att drabbas av olika typer av brott. Därefter följer ett avsnitt som beskriver i vilken utsträckning otryggheten påverkar beteendet och livskvaliteten. Slutligen följer ett avsnitt som fokuserar på hur otryggheten ser ut bland personer med olika erfarenhet av utsatthet för brott samt bland personer med olika inställning till brottsligheten och rättsväsendet.

Otrygghet ute sen kväll

För att fånga känslan av otrygghet för egen personlig del används en fråga som tar fasta på känslan av otrygghet vid utevistelse sena kvällar i det egna bostadsområdet. Frågan är inte specifikt kopplad till brott utan syftar i NTU till att beskriva en mer allmän otrygghet. Frågan är vanlig i studier av detta slag.⁵⁷ Intervjufrågan är formulerad på följande vis:

Om du går ut ensam sent en kväll i området där du bor, känner du dig då mycket trygg, ganska trygg, ganska otrygg, mycket otrygg eller går du aldrig ut ensam sena kvällar?

För att särskilja dem som aldrig går ut på grund av otrygghet från övriga, ställs följdfrågan:

Är skälet till att du aldrig går ut ensam sent på kvällen... A) att du inte har någon anledning eller möjlighet att gå ut ensam sent på kvällen, B) att du känner dig otrygg eller C) annat skäl?

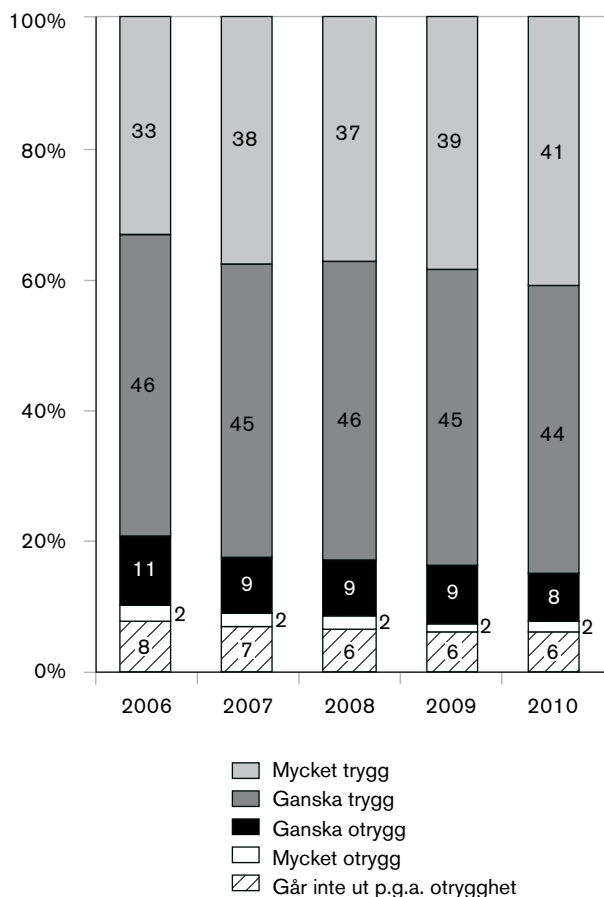
Fyra av fem känner sig trygga

85 procent av den vuxna befolkningen uppger att de känner sig ganska eller mycket trygga när de går ut ensamma sent en kväll i sitt eget bostadsområde (figur 4.1). Resultatet är i linje med tidigare års undersökningar. Jämfört med när NTU genomfördes första gången 2006 har dock andelen personer som känner sig ganska eller mycket trygga ökat med 6 procentenheter.

Knappt var tionde person känner sig ganska otrygg vid sådan utevistelse (8 %). En lägre andel, cirka 2 procent, känner sig mycket otrygga medan 6 procent uppger att de inte går ut ensamma sena kvällar på grund av otrygghet.

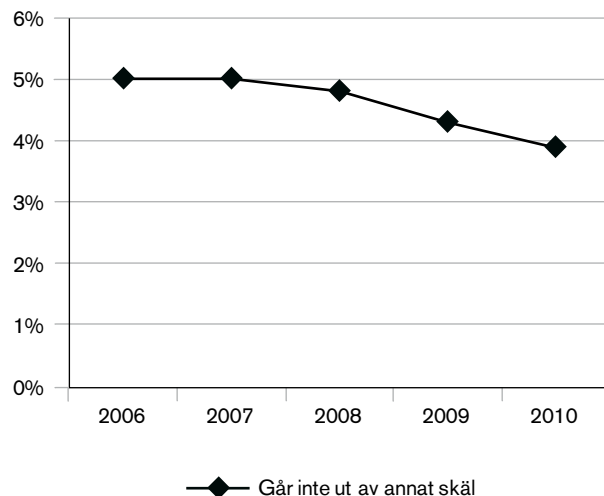
⁵⁷ Se exempelvis Litzén (2006) eller SCB:s undersökning av levnadsförhållanden (ULF), 2006:3–4. Fråga 254 (SCB 2006).

Figur 4.1. Otrygghet, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.

Andelen personer som på följdfrågan svarat att de väljer att inte gå ut ensamma sent på kvällen då de inte har någon anledning eller möjlighet att göra det eller att det finns något annat skäl till att de stannar hemma har minskat något sedan mätningarna infördes. I NTU 2010 uppgav 4 procent att de inte går ut sent på kvällen på grund av något av ovanstående skäl (figur 4.2). Dessa personer upplever eller berörs inte av den form av otrygghet som efterfrågas och inkluderas därför inte i analysen.

Figur 4.2. Andel som svarat att de inte går ut på grund av annat skäl än otrygghet, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.

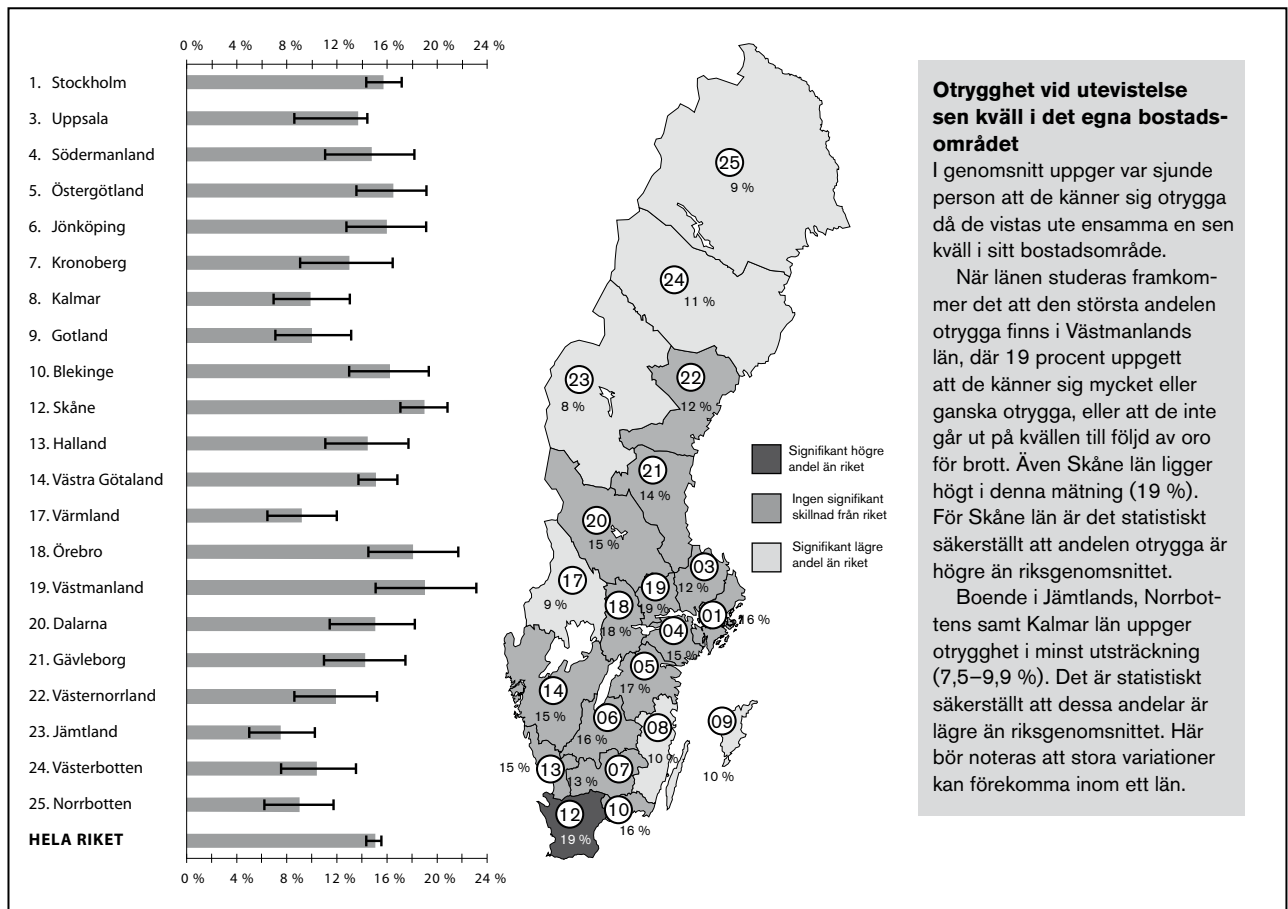
Skillnader i otrygghet mellan olika grupper

Den fortsatta redovisningen fokuserar på hur andelen otrygga varierar mellan olika befolkningsgrupper (se även tabell 4A). Redovisningsenhet är andelen i befolkningen, 16–79 år, som svarat att de antingen känner sig *ganska eller mycket otrygga eller att de inte går ut på grund av otrygghet*.

Regionala skillnader

Ungefär var sjunde person i Sverige (15 %) uppger att de känner sig otrygga när de vistas ute ensamma i området där de bor (tabell 4G). En analys av otryggheten på länsnivå visar att boende i Jämtlands, Värmlands och Norrbottens län i lägst grad uppger att de känner sig otrygga, knappt var tionde person uppger en sådan otrygghet (figur 4.3). Boende i Skåne, Västmanlands och Örebro län är de som uppger detta i högst grad, knappt var femte person är otrygg i dessa län. Det är viktigt att tänka på att det kan förekomma stora variationer i otrygghet *inom* ett län; invånarna i en kommun eller kommunedel kan vara mer eller mindre trygga jämfört med invånarna i en annan kommun eller kommunedel i samma län (tabell 4G).

Figur 4.3. Otrygghet i Sveriges län, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län inklusive konfidensintervall (95 %). Andel för respektive län, i procent.

Otrygghet vid utevistelsen kväll i det egna bostadsområdet

I genomsnitt uppger var sjunde person att de känner sig otrygga då de vistas ute ensamma en sen kväll i sitt bostadsområde.

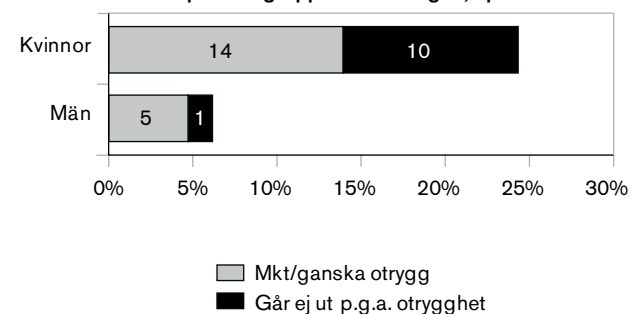
När länen studeras framkommer det att den största andelen otrygga finns i Västmanlands län, där 19 procent uppgett att de känner sig mycket eller ganska otrygga, eller att de inte går ut på kvällen till följd av oro för brott. Även Skåne län ligger högt i denna mätning (19 %). För Skåne län är det statistiskt säkerställt att andelen otrygga är högre än riksgenomsnittet.

Boende i Jämtlands, Norrbottens samt Kalmar län uppger otrygghet i minst utsträckning (7,5–9,9 %). Det är statistiskt säkerställt att dessa andelar är lägre än riksgenomsnittet. Här bör noteras att stora variationer kan förekomma inom ett län.

Kön

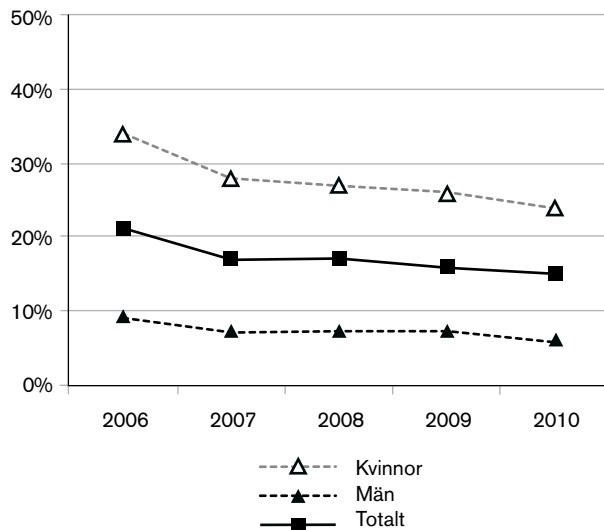
Majoriteten av de män och kvinnor som besvarat frågor i NTU uppger att de känner sig ganska eller mycket trygga. Kvinnor uppger dock betydligt oftare än män att de känner sig otrygga – kvinnornas andel är fyra gånger så hög som männens (figur 4.4 och 4.5). Av männen uppger 6 procent att de känner sig ganska eller mycket otrygga eller att de inte går ut på grund av otrygghet, vilket ska jämföras med 24 procent av kvinnorna. Som framgår av figur 4.4 avstår kvinnorna i betydligt större utsträckning än männen från att gå ut – drygt 41 procent (motsvarande 10 % av befolkningen) av de kvinnor som uppgett att de är otrygga utgörs av personer som inte går ut ensamma sent en kväll i sitt bostadsområde. Samma anledning uppges av var sjätte otrygg man.

Figur 4.4. Otrygghet, enligt NTU 2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

När otryggheten minskade mellan 2006 och 2007 var minskningen större bland kvinnorna än bland männen. Sedan 2007 noteras en fortsatt, om än inte lika tydlig, minskning främst av andelen otrygga kvinnor (figur 4.5).

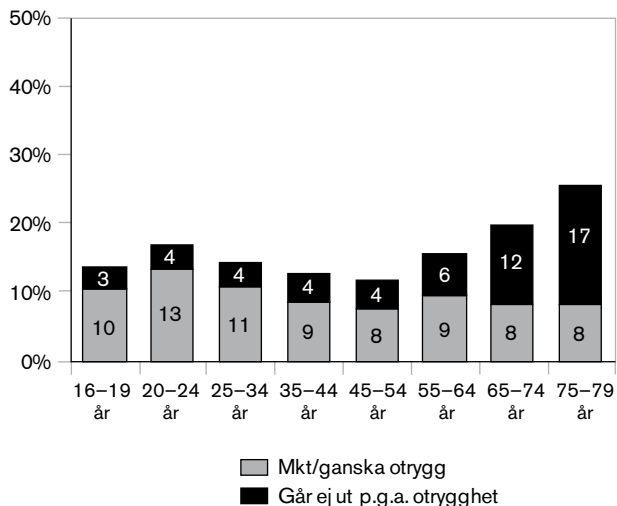
Figur 4.5. Otrygghet (mycket/ganska otrygga samt går inte ut på grund av otrygghet), enligt NTU 2006–2010. Totalt samt särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Ålder

I likhet med tidigare års undersökningar framgår att rapporterad otrygghet vid utevistelse är störst i den äldsta åldersgruppen (75–79 år). Bland dem uppger var fjärde person att man känner sig otrygg eller inte går ut till följd av denna otrygghet (figur 4.6), vilket är en liten minskning sedan föregående undersökning. Man bör dock ha i åtanke att den äldsta gruppen i undersökningen är relativt liten i förhållande till övriga åldersgrupper i befolkningen (tabell 2A).

Figur 4.6. Otrygghet, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Lägre andelar otrygghet rapporteras från de allra yngsta och från personer mellan 25 och 64 år, där mel-

lan 12 och 15 procent känner sig otrygga. Personer i åldern 20–24 år har en något högre andel otrygga (17 %) jämfört med övriga yngre och slutligen har gruppen 65–74 år den näst högsta andelen otrygga (20 %). Mönstret är i stort detsamma som vid föregående undersökning. Hur otryggheten vid utevistelse hanteras samvarierar också med ålder. Ju äldre åldersgrupp som studeras, desto högre är andelen som väljer att inte gå ut. De yngre går oftare ut trots att de känner sig otrygga, medan de äldre i stället väljer att stanna hemma på grund av otrygghet. Om även kön studeras framgår att yngre kvinnor i lägre grad än vid tidigare mätningar nu uppger att de känner sig otrygga (tabell 4A). Det innebär att andelen otrygga kvinnor i åldern 20–24 år sjunkit med 9 procentenheter sedan den första mätningen 2006. För män i åldern 20–24 år har andelen otrygga sjunkit med 8 procentenheter sedan den första mätningen.

Andra grupper otrygghet

Även svensk eller utländsk bakgrund, utbildningsnivå, familjetyp, boendeort och bostadstyp har studerats i relation till otrygghet (tabell 4A). Mönstren är överlag mycket likartade dem som presenterades i föregående rapport. Av resultaten framgår att utrikes födda personer är påtagligt mer otrygga vid utevistelse än inrikes födda personer med en eller båda föräldrarna födda i Sverige (24 respektive 13 %).

Personer med förgymnasial utbildning anger oftare otrygghet vid utevistelse än de med högre utbildning (18 % för personer med förgymnasial utbildning respektive 15 % för personer med gymnasial utbildning och 13 % för personer med eftergymnasial utbildning).⁵⁸ Det är också en högre andel lågutbildade som väljer att inte gå ut på grund av otrygghet.

När familjetyp studeras visar resultaten att det främst är ensamstående, med eller utan barn, som känner sig otrygga (18 respektive 17 %), medan sammanboende med barn är minst otrygga (11 %). Här kan det noteras att samtliga grupper visar minskad otrygghet från förra mätningen, i synnerhet ensamstående med barn där andelen otrygga sjunkit från 25 procent i NTU 2009 till 18 procent i NTU 2010.⁵⁹

I NTU 2010 framkommer ingen skillnad avseende otrygghet mellan dem som bor i någon av storstäderna

⁵⁸ Här bör dock noteras att utbildningsnivå samvarierar starkt med ålder. Kategorin förgymnasial utbildning består till stor del av unga (16–24 år) samt de äldsta (65–79 år). Huruvida det primärt är ålder eller utbildning som påverkar tryggheten kräver analyser som ligger utanför ramarna för denna sammanställning.

⁵⁹ Här bör uppmärksammas att gruppen ensamstående med barn är relativt liten i NTU (n=559). Det går därför inte att utsluta att förändringar över tid kan bero på slumpen.

Stockholm, Göteborg och Malmö (17 %) och boende i andra större städer (16 %). Mindre oroliga är dock de som bor i en mindre stad eller på landsbygd (12 %).

Tydliga skillnader framträder när bostadstyp studeras – mer än dubbelt så hög andel av boende i flerfamiljshus uppger att de är otrygga vid utevistelse jämfört med personer boende i småhus (22 respektive 10 %). Andelarna otrygga i olika typer av städer samt med olika typer av bostad är i stort sett oförändrade över tid.

Grupper med risk för hög otrygghet ringas in när flera bakgrundsfaktorer studeras

En genomgång av detta slag där variationer i otrygghet mellan grupper studeras var för sig och där fokus ligger på skillnader, ger en ganska schematisk bild av verkligheten. Att kvinnor visar sig vara betydligt mer otrygga än män vid utevistelse en sen kväll innebär givetvis inte att alla kvinnor är mer otrygga än männen i detta avseende. I själva verket är det drygt tre fjärdedelar av kvinnorna (76 %) som svarar att de känner sig ganska eller mycket trygga när de visats ute i sitt bostadsområde ensamma sent en kväll. Även om denna andel är högre bland männen (94 %) finns det alltså gott om trygga kvinnor. För att kunna förebygga känslor av otrygghet hos dem som upplever detta – och rikta insatser dit där de bäst behövs – är det fruktbart att identifiera så kallade riskgrupper, det vill säga de som i ganska eller mycket hög grad uppger sig vara otrygga.

Genom att kombinera flera av de bakgrundsförhållanden som har visat sig samvariera med otrygghet framkommer tydligare mönster. I tabell 4.1 redovisas ett exempel på två ”extremgrupper” där, utöver kön och ålder, också bostadstyp vägs in. Det är viktigt att vara medveten om att kön och ålder spelar större roll än bostadstyp när det gäller otrygghet.

Tabell 4.1. Otrygga* vid utevistelse sen kväll (andel ”går inte ut p. g. a. otrygghet”) i två befolkningsgrupper, NTU år 2006–2010 Andel inom respektive grupp i befolkningen, i procent.

	2006	2007	2008	2009	2010
Kvinnor, 65–79 år, boende i flerfamiljshus	55 (36)	50 (35)	52 (36)	48 (29)	45 (31)
Män, 25–44 år, boende i småhus	3 (0,1)	2 (0,2)	2 (0)	2 (0,1)	1 (0)

* Andel som svarat att de antingen känner sig ganska eller mycket otrygga eller att de inte går ut på grund av otrygghet.

Då otryggheten vid utevistelse sen kväll bland äldre kvinnor (65–79 år) boende i flerfamiljshus studeras framkommer att 45 procent kan kategoriseras som ganska eller mycket otrygga och att nästan en tredjedel (31 %) väljer att inte gå ut på grund av sin otrygghet. Det kan jämföras med män i åldern 25–44 år, boende i småhus, av vilka 1 procent kan kategoriseras som ganska eller mycket otrygga. I princip inga av männen uppger att de väljer att stanna inne till följd av otrygghet (tabell 4.1).

Oro för brott

Resultat i korthet

- Majoriteten av befolkningen (16–79 år) oroar sig inte för brott och brottslighet. Ju mer konkret oro som efterfrågas, desto färre uppger att de känner sig oroliga.
- Oro för brott har i flera avseenden minskat i befolkningen.
- Det är vanligare att uttrycka (stor) oro över brottsligheten i samhället (22 %) eller känna oro (ganska eller mycket ofta) över att närstående ska drabbas av brott (28 %) än oro över att själv utsättas för brott (12–15 % beroende på brottstyp).
- När det gäller oro över brottsligheten i samhället är skillnaderna mellan olika grupper i befolkningen förhållandevis små, men kvinnor (26 %) och personer i åldern 55–74 år (29 %) uppger oftare att de oroar sig.
- Kvinnor oroar sig mer än män, oavsett vilken typ av oro som studeras. Kvinnor oroar sig i samma utsträckning över att utsättas för bostadsinbrott och våld (18 %), medan män främst oroar sig för bilrelaterad brottslighet (14 %). Minst oroar sig män för att utsättas för våld (7 %).
- De yngsta (16–19 år) är minst oroliga överlag, med undantag för våldsbrott då i stället de äldsta känner sig minst oroliga.
- Oron för att en närstående ska utsättas för brott är något vanligare, drygt var fjärde person uppger detta. Mest utbredd är denna oro i åldersgruppen 45–64 år (32–38 %) som sannolikt till stor del utgörs av personer som oroar sig för sina barn.
- Resultaten i NTU 2010 är snarlika de resultat som framkommit i tidigare NTU-undersökningar.

Som nämndes i början av kapitlet är otrygghet ett mångfacetterat begrepp. För att fånga de olika dimensioner av otrygghet som man kan tänkas uppleva, tillfrågas de personer som deltar i NTU också om sin oro för brott. Detta görs på flera sätt, dels genom att fråga efter en mer abstrakt oro över brottsligheten i samhället, dels en mer konkret oro för att utsättas för olika brottstyper. Men oron kan också gälla andra personer än en själv. Många föräldrar oroar sig exempelvis mer för sina barn än för sig själva. Inledningsvis redogörs för oron över brottsligheten i samhället, följt av oro att närstående ska utsättas för brott. Därpå följer en redogörelse för oro att utsättas för brott för egen del. Frågan om oro över brottsligheten i samhället formuleras:

Är du orolig över brottsligheten i samhället?

Svarsalternativen är: ja, i stor utsträckning, ja, i viss utsträckning och nej, inte alls.

Frågan om oro för närstående samt för att själv utsätts för något brott formuleras:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att...

... någon närstående till dig ska drabbas av brott?

... du ska drabbas av inbrott i din bostad?

... du ska bli överfallen eller misshandlad?

... din/er bil ska bli utsatt för stöld eller skadegörelse?⁶⁰

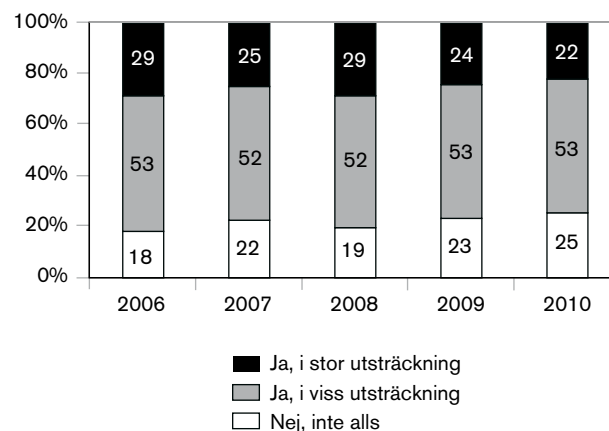
Svarsalternativen är inledningsvis *ja* eller *nej*. De som svarar ja får sedan en följdfråga som lyder:

Har det hänt mycket ofta, ganska ofta eller ganska sällan?

Brottsligheten i samhället oroar

Drygt hälften av de tillfrågade i NTU 2010 uppger att de i viss utsträckning oroar sig över brottsligheten i samhället. Mer än var femte person (22 %) i den vuxna befolkningen (motsvarande ungefär två miljoner personer) oroar sig i stor utsträckning och var fjärde person uppger att de inte alls är oroliga (figur 4.7). I jämförelse med tidigare år är fördelningen likartad. Dock har andelen personer som känner stor oro över brottsligheten i samhället minskat, medan andelen som inte känner någon oro har ökat sedan undersökningarna inleddes 2006.

Figur 4.7. Oro över brottsligheten i samhället, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.

Regionala skillnader

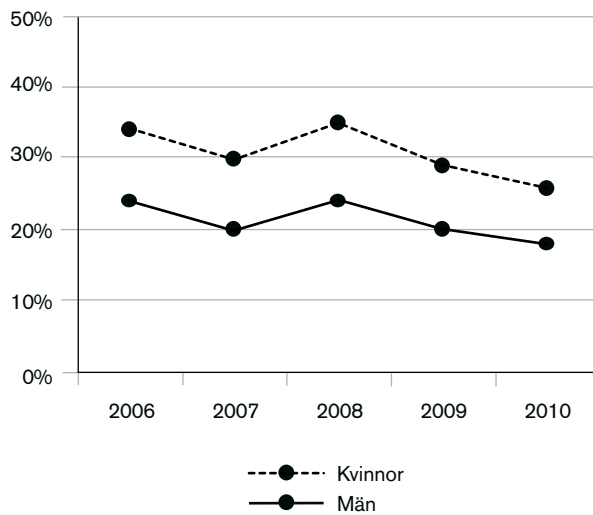
Personer i de södra delarna av landet uppger oftare än personer i de norra delarna att de känner stor oro över brottsligheten i samhället (tabell 4G). Skillnaderna är dock förhållandevis små. Genomsnittet i riket är 22 procent. I storstads länen Skåne och Västra Götaland känner mellan 26 och 30 procent stor oro över brottsligheten i samhället, medan var sjunde person (14–15 %) i Västerbottens, Gotlands och Uppsala län känner sådan oro.

Kön och ålder

Det mest påtagliga resultatet är att det finns tydliga skillnader i oro över brottsligheten i samhället mellan kvinnor och män. När oron över brottsligheten i samhället studeras framgår att drygt var fjärde kvinna (26 %) och knappt var femte man (18 %) har uppgett att de känner stor oro (figur 4.8). Männerna är dock betydligt mer oroliga över brottsligheten i samhället än otrygga vid utevistelse sen kväll (6 %, figur 4.4). För kvinnor finns endast en marginell skillnad i detta avseende. Andelen personer som upplever stor oro över brottsligheten i samhället har över tid minskat bland både kvinnor och män. Sedan första undersökningen (NTU 2006) har oron minskat med 6 procentenheter för män och 8 procentenheter för kvinnor.

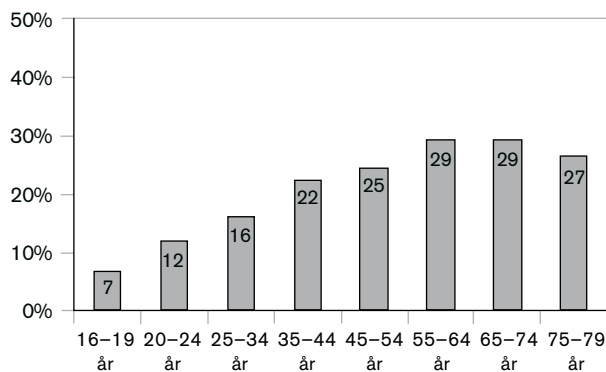
⁶⁰ Ställs endast till dem som bor i hushåll som äger bil.

Figur 4.8. Stor oro över brottsligheten i samhället, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Äldre uppger sig betydligt oftare vara oroade över brottsligheten i samhället än yngre (figur 4.9). Andelen som oroar sig i stor utsträckning ökar successivt upp till 64 års ålder och är drygt fyra gånger så hög i åldersgruppen 65–74 år jämfört med den yngsta åldersgruppen (16–19 år).

Figur 4.9. Stor oro över brottsligheten i samhället, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

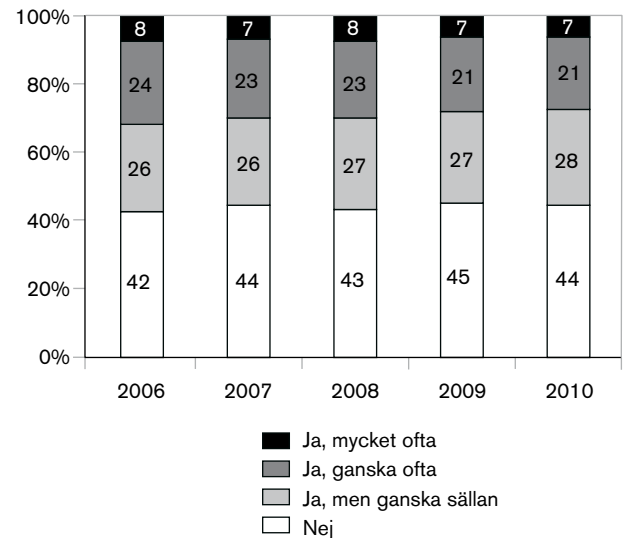

Om hänsyn även tas till kön (tabell 4B) förtydligas skillnaderna ytterligare något. Det framgår att det är de äldre kvinnorna (55–79 år) som oroar sig mest, cirka en tredjedel av dessa kvinnor uppger stor oro (32–34 %). Minst oroliga är de yngsta männen där endast 6 procent anger att de känner stor oro över brottsligheten i samhället. Jämfört med tidigare års undersökningar har andelen personer som uppger oro minskat något, oavsett ålder.

Oro att närstående ska drabbas av brott

Mer än var fjärde tillfrågad person i NTU 2010 uppger att de mycket eller ganska ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott (28 %, figur 4.10).

Figur 4.10. Oro över att närstående ska drabbas av brott, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.

Oron över närstående är alltså relativt utbredd, men det vanligaste förhållandet är att inte oroa sig alls (44 %). Sammantaget med andelen som oroar sig ganska sällan utgör dessa två grupper knappt tre fjärdedelar av de tillfrågade. Fördelningen är snarlik föregående år och har legat på en stabil nivå sedan NTU 2006.

Regionala skillnader

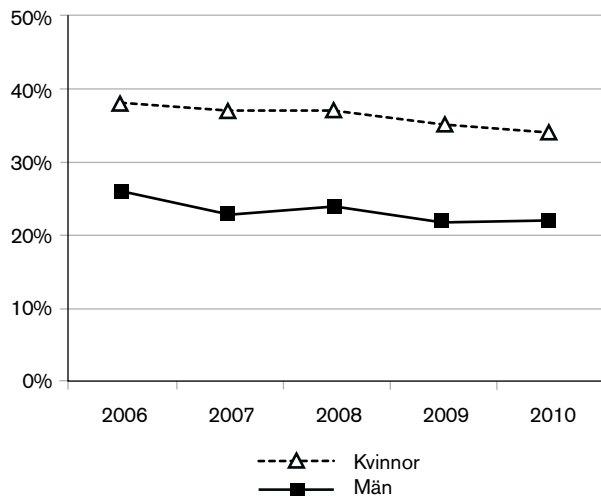
Oron över att närstående ska drabbas av brott tycks vara lika stor oavsett region – de allra flesta länen ligger nära snittet i riket (28 %). Mest utmärker sig dock boende i Västmanlands och Skåne län där andelen oroliga är 34 procent i respektive län. De län där andelen oroliga i detta avseende är lägst är Västerbotten och Gotland (17 respektive 22 %, tabell 4G).

Kön och ålder

Som redovisas i detta kapitel är skillnaderna små när det gäller andelen som oroar sig för att de själva ska utsättas för brott. När det däremot gäller oro för att någon närstående ska utsättas för brott är skillnaden mellan könen större. Kvinnor oroar sig oftare än män över att någon närstående ska drabbas av brott, 34 procent av kvinnorna jämfört med 22 procent av männen uppger att de ganska eller mycket ofta känner en

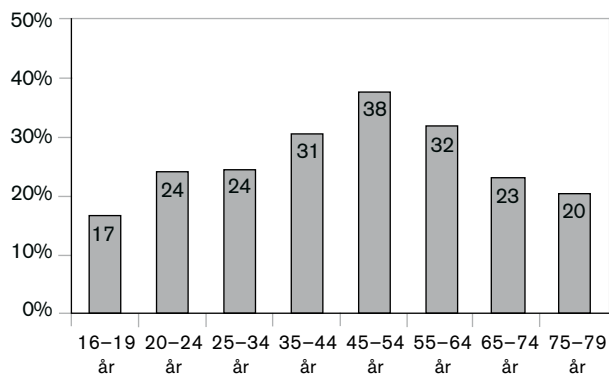
sådan oro (figur 4.11). Nivån är relativt stabil sedan NTU 2006 för både män och kvinnor.

Figur 4.11. Oro (mycket/ganska ofta) över att närstående ska drabbas av brott, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel i befolkningen, i procent.

När ålder studeras framträder ett tydligt mönster – oro över närstående är vanligast i mitten av åldersspannet 16–79 år (figur 4.12). Det beror troligen på att många föräldrar till tonårsbarn är i denna ålder. Minst oroliga för närstående är tonåringarna själva (17 %).

Figur 4.12. Oro (mycket/ganska ofta) över att närstående ska drabbas av brott, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

När kön och ålder studeras tillsammans framkommer samma mönster. Medelålders kvinnor oroar sig i störst utsträckning; 45 procent av kvinnorna i åldern 45–54 år uppger oro för att närstående ska drabbas av brott (tabell 4B). Knappt en tredjedel av männen i samma ålder uppger detsamma (31 %). Även bland tonåringarna uppger flickor oro över närstående i större utsträckning än pojkar (21 respektive 13 %). I

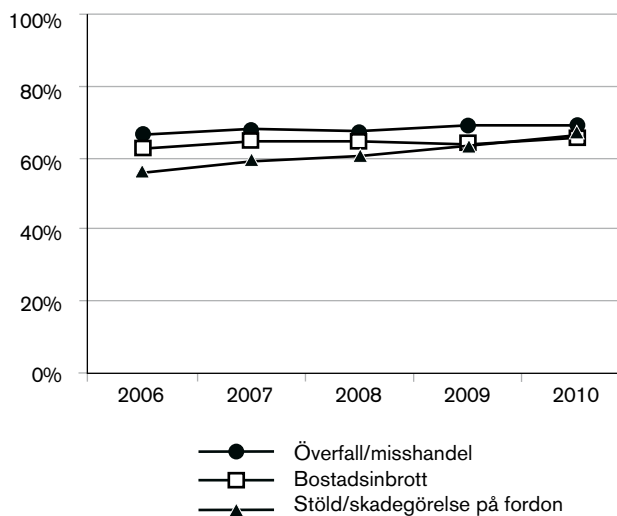
stort varierar oron endast svagt kring en relativt stabil nivå sedan NTU 2006 (tabell 4B).

Oro att själv utsättas för brott lägre än oro för närstående

Hittills i detta kapitel har oro över brottsligheten i samhället samt oro för närståendes del studerats. I båda fallen är oron långt ifrån obetydlig, och ju mer abstrakt oro som efterfrågas, desto fler är det som uppger att de känner sig oroliga. Exempelvis genererar brottsligheten i samhället oftare oro hos de svarande än oron att själva utsättas för brott. Denna konkreta oro för egen del beskrivs i den fortsatta redovisningen genom att oro för brott delas upp på olika brottstyper.

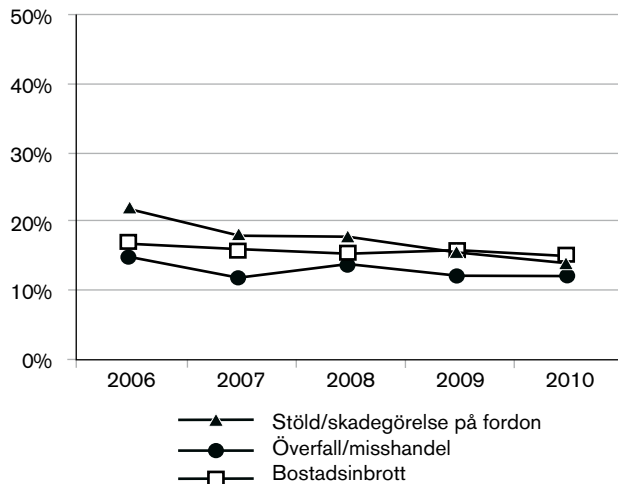
För samtliga brottstyper uppger mer än hälften av de tillfrågade att de inte har oroat sig för att utsättas för brott under det senaste året (figur 4.13).

Figur 4.13. Oro över att utsättas för olika brottstyper, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen som uppger att de inte oroar sig.

Det mest slående i NTU 2010 är att andelen som är oroliga inte varierar för de tre olika brottstyper som studerats, utan är ungefär densamma för alla tre brottstyper (12–15 %, figur 4.14). Det är vanligast att ganska eller mycket ofta oroa sig för bostadsinbrott (15 %). Oro att hushållets bil ska bli stulen eller utsatt för skadegörelse uppges av 14 procent. I lägst utsträckning uppges oro att utsättas för överfall eller misshandel (12 %). Fördelningen är snarlik föregående år. Sett över tid har dock andelen personer som oroar sig för stöld eller skadegörelse på fordon minskat med 8 procentenheter.

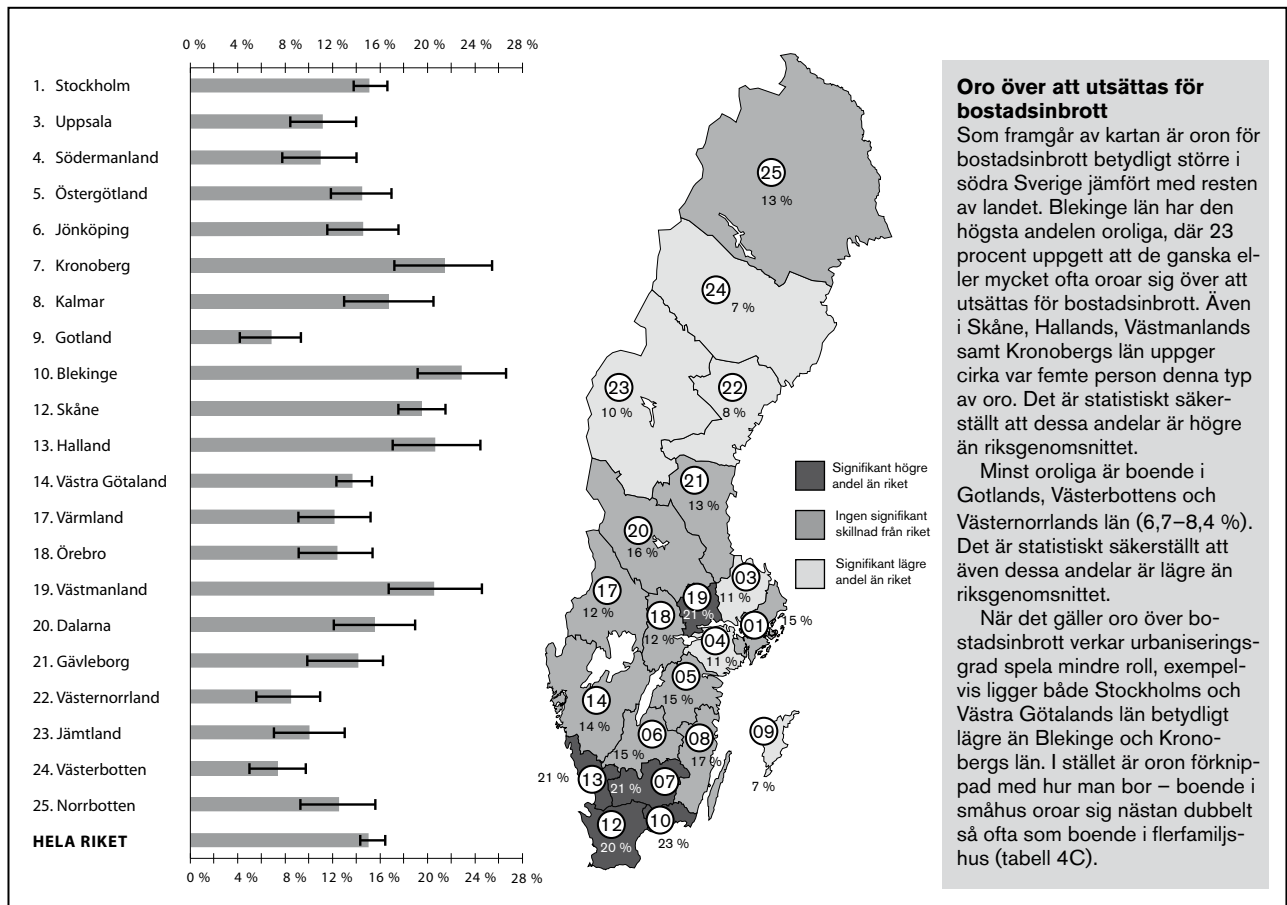
Figur 4.14. Oro över att utsättas för olika brottstyper, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen som oroar sig ganska eller mycket ofta, i procent.

Regionala skillnader

Ungefär var sjunde person mellan 16 och 79 år oroar sig för att utsättas för bostadsinbrott, överfall eller misshandel eller stöld av eller skadegörelse på bil (12–15 %). Boende i Norrlandslänen är generellt mindre oroliga att utsättas för brott än övriga, och skillnaderna mellan länen är förhållandevis stora. När det gäller oro över bostadsinbrott är boende i Gotlands län minst oroliga, färre än var tionde person uppger en sådan oro (7 %). I Blekinge är det i stället knappt en av fyra (23 %) som känner sig orolig att utsättas för bostadsinbrott (figur 4.15). När det gäller överfall eller misshandel är boende i Jämtland och Norrbotten minst oroliga, endast 7 procent uppger att de känner denna form av oro. I Hallands och Västmanlands län återfinns de personer som är mest oroliga (15 % i respektive län, tabell 4G). Dessa resultat skiljer sig något från tidigare resultat i NTU, som visat att oro att utsättas för våld är vanligare bland boende i storstäder (Brå 2008a). I likhet med föregående års undersökning uppger boende i Västerbottens län i lägst grad

Figur 4.15. Oro över att utsättas för bostadsinbrott, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län inklusive konfidensintervall (95 %). Andel för respektive län, i procent.

Oro över att utsättas för bostadsinbrott

Som framgår av kartan är oron för bostadsinbrott betydligt större i södra Sverige jämfört med resten av landet. Blekinge län har den högsta andelen oroliga, där 23 procent uppgett att de ganska eller mycket ofta oroar sig över att utsättas för bostadsinbrott. Även i Skåne, Hallands, Västmanlands samt Kronobergs län uppger cirka var femte person denna typ av oro. Det är statistiskt säkerställt att dessa andelar är högre än riksgenomsnittet.

Minst oroliga är boende i Gotlands, Västerbottens och Västernorrlands län (6,7–8,4 %). Det är statistiskt säkerställt att även dessa andelar är lägre än riksgenomsnittet.

När det gäller oro över bostadsinbrott verkar urbaniseringsgrad spela mindre roll, exempelvis ligger både Stockholms och Västra Götalands län betydligt lägre än Blekinge och Kronobergs län. I stället är oron förknippad med hur man bor – boende i småhus oroar sig nästan dubbelt så ofta som boende i flerbildshus (tabell 4C).

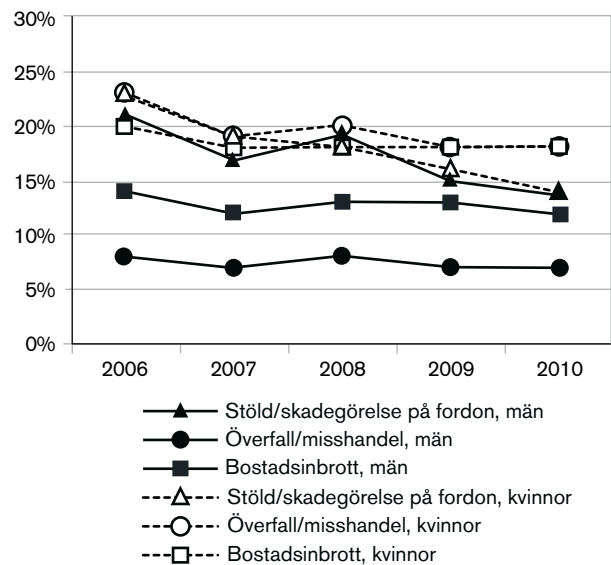
att de oroar sig över att utsättas för fordonsrelaterad brottslighet (6 %). Oron är betydligt mer utbredd i Västmanlands, Skåne och Blekinge län (19 % i respektive län, tabell 4G).

Kön och ålder

Kvinnor oroar sig mer för att utsättas för bostadsinbrott eller våld än män (figur 4.16). Kvinnors oro ligger på ungefär samma nivå oavsett brottstyp, medan män främst känner sig oroliga för bilrelaterad brottslighet och i minst utsträckning är oroliga för att utsättas för överfall eller misshandel.

Skillnaderna mellan könen är störst när det gäller oro för att drabbas av överfall eller misshandel. Knappt var femte kvinna (18 %) oroar sig ganska eller mycket ofta för överfall eller misshandel, medan mindre än var tionde man (7 %) gör det. Även när det gäller bostadsinbrott uppger kvinnor oro oftare än män (18 respektive 12 %). 14 procent av både männen och kvinnorna uppger att de oroar sig för bilrelaterade brott, detta är alltså den brottstyp som män oroar sig över i störst utsträckning och kvinnor oroar sig över i minst utsträckning. Fördelningarna för båda könen är snarlika dem från föregående år, dock har både andelen män och kvinnor som oroar sig för stöld eller skadegörelse på fordon minskat.

Figur 4.16. Oro över att utsättas för olika brottstyper, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

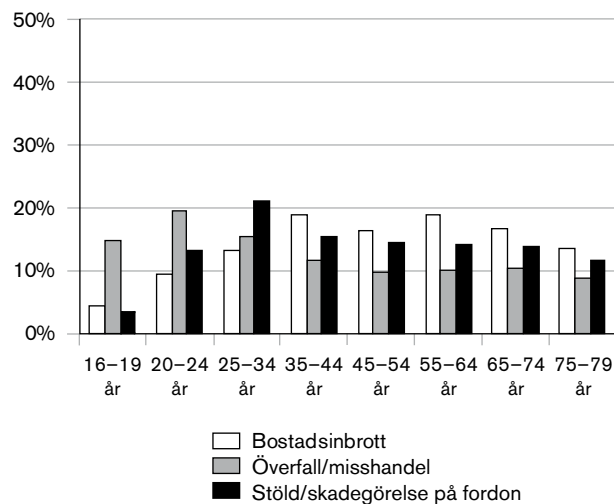

I det tidigare avsnittet om otrygghet framkom att äldre i högre grad än yngre uppgav att de kände sig otrygga. Detta visar sig däremot inte gälla för den konkreta oron för brott. Äldre oroar sig förvisso oftare för bo-

stadsinbrott än de yngsta (16–24 år), men när oro för överfall eller misshandel studeras är det i stället tydligt att det är de yngre (särskilt unga vuxna, 20–24 år) som oftast oroar sig. Andelen som oroar sig minskar därefter successivt med ökande ålder fram till personer i åldern 45–54 år, varefter oron är stabil (figur 4.17).

När hänsyn också tas till kön (tabell 4C) framkommer att det är kvinnor i åldrarna 20–24 år som i störst utsträckning uppger att de oroar sig för att utsättas för överfall eller misshandel. I relation till män i samma ålder är andelen oroliga tre gånger högre (30 respektive 10 %). När det gäller bilrelaterade brott är andelen oroliga högst för personer i åldrarna 25–34 år (21 %), medan de allra yngsta och äldsta oroar sig minst.⁶¹ Jämfört med föregående år uppger, med endast något undantag, samtliga åldersgrupper lika hög eller något lägre grad av oro i NTU 2010.

Figur 4.17. Oro över att utsättas för olika brottstyper, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Övriga bakgrundsvariabler i relation till oro för brott

Även svensk eller utländsk bakgrund, utbildningsnivå, familjetyp, boendeort och bostadstyp har studerats i relation till oro för brott (tabell 4B och 4C).

I likhet med tidigare år uppger utrikes födda något oftare oro över att utsättas för brott jämfört med inrikes födda. Skillnaderna är dock förhållandevis små. Störst är skillnaden när det gäller fordonsrelaterade

⁶¹ Att de yngsta i så liten utsträckning oroar sig för bilrelaterade brott kan sannolikt förklaras av att de själva inte äger en bil, utan tillhör ett hushåll som äger bil. Även om de äldsta och de yngsta har de lägsta andelarna, är fortfarande andelen för de äldsta fyra gånger högre än för de yngsta (12 respektive 3 %).

brott (19 % för utrikes födda respektive 13 och 12 % för inrikes födda).

Personer med gymnasieutbildning uppger oftare än personer med förgymnasial samt eftergymnasial utbildning att de oroar sig över brottsligheten i samhället (25 respektive 22 och 19 %). Samma mönster ser man i oron över närstående, där 31 procent av personerna med gymnasieutbildning uppger att de oroar sig för närstående. Motsvarande andel för personer med förgymnasial samt eftergymnasial utbildning är 25 och 27 procent. Utbildning uppvisar, liksom vid föregående mättillfällen, inte några tydliga samvariationer med oro att utsättas för olika typer av brott. Nivåerna har varit tämligen stabila under perioden 2006–2010.

Oavsett familjetyp uppger ungefär var fjärde person att man oroar sig över brottsligheten i samhället, med ett undantag; ensamstående utan barn uppger en klart lägre oro. Det beror till stor del på att många unga hamnar i denna kategori – och de unga är påtagligt mindre oroliga. Mönstret går också igen när det gäller oro att utsättas för fordonsrelaterade brott och bostadsinbrott. Ensamstående med och utan barn oroar sig dock generellt mer över att utsättas för våld jämfört med sammanboende med och utan barn. När det gäller oro över närstående är det främst hushåll med barn (både ensamstående och sammanboende) som oroar sig (47 respektive 36 %).

Boende i mindre städer eller på landsbygden uppger oro över att utsättas för brott i samma eller något lägre utsträckning än boende i större städer eller storstäder. Skillnaden är tydlig när det gäller oro för överfall eller misshandel, där knappt var tionde person som bor på landsbygd oroar sig (9 %), medan andelen sedan ökar med tätortsgrad (13 % i större städer respektive 15 % i storstadslänen Stockholm, Västra Götaland samt Skåne). När det gäller oro över närstående är mönstret likartat, 24 procent av de boende på landsbygden uppger en sådan oro, medan motsvarande andel i större städer är 29 procent samt 30 procent i storstäderna (Stockholm, Göteborg och Malmö). Fördelningarna är i stort desamma som vid föregående mättillfällen.

När det gäller oro över brottsligheten i samhället eller över närstående noteras inga skillnader som kan kopplas till bostadstyp. Typen av bostad har dock större genomslag när det gäller oro över att utsättas för brott. Nära dubbelt så många boende i småhus uppger oro att utsättas för bostadsinbrott jämfört med boende i flerfamiljshus (18 respektive 11 %). Oro för överfall eller misshandel och fordonsrelaterade brott är i stället högre hos personer som bor i flerfamiljshus (16 respektive 19 %) än hos boende i småhus (9 res-

pektive 12 %). Samtliga resultat ligger i linje med resultaten i föregående undersökningar.

Otrygghetens konsekvenser

Resultat i korthet

- Majoriteten låter inte otryggheten få några konsekvenser för beteendet – var sjunde person har ganska eller mycket ofta valt en annan väg eller annat färdssätt (13 %) och var tjugonde har ganska eller mycket ofta avstått från en aktivitet till följd av oro för att utsättas för brott (4 %).
- Utvecklingen över tid när det gäller konsekvenserna på beteendet har varit stabil sedan mätningarna inleddes år 2006.
- Otryggheten har större konsekvenser för kvinnor, utrikes födda, ensamstående med barn och boende i storstäder.
- Knappt var tionde person (8 %) uppger att oron för brott i viss eller i stor utsträckning påverkar deras livskvalitet. Den största andelen oroliga finns bland utrikes födda personer – var sjunde person i denna grupp anser att oron för brott påverkar deras livskvalitet.

För de flesta av dem som upplever en känsla av otrygghet tycks detta trots allt inte få några större praktiska konsekvenser för deras vardagsliv. Men för en del kan otryggheten i stället vara direkt begränsande i tillvaron.

NTU innehåller frågor om huruvida man på grund av otrygghet väljer andra vägar eller färdssätt och avstår från aktiviteter. Frågorna är formulerade på följande vis:

Har det hänt under det senaste året att du valt att ta en annan väg eller ett annat färdssätt då du känt dig otrygg på grund av oro att utsättas för brott?

och

Har det hänt under det senaste året att du avstått från någon aktivitet, exempelvis promenad, bio eller träffa någon, därför att du känt dig otrygg på grund av oro att utsättas för brott?

I båda dessa fall är svarsalternativen inledningsvis *ja* och *nej* och de som svarar ja får sedan följdfrågan:

Har det hänt mycket ofta, ganska ofta eller ganska sällan?

I dessa fall handlar det således inte enbart om otrygghet som känsla, utan det som är i fokus är om känslan får konsekvenser för beteendet. De två frågor som används i detta sammanhang (tagit annan väg eller färd-sätt respektive avstått aktivitet) fångar situationer där otryggheten på ett konkret sätt påverkar människors val i vardagslivet.

Utöver dessa frågor innehåller NTU en fråga där de tillfrågade ombeds bedöma om oron för brott påverkar deras livskvalitet:

Påverkar oro för brott din livskvalitet?

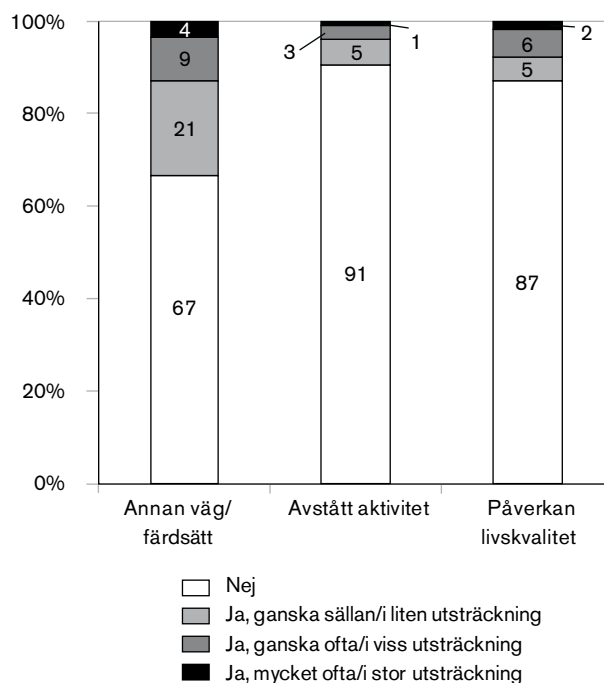
De som svarar ja får också bedöma om oron påverkar livskvaliteten *i stor utsträckning, i viss utsträckning* eller *i liten utsträckning*.

Begränsade konsekvenser av oro

Som framgår av figur 4.18 förändrar de flesta inte sitt beteende genom att ta andra vägar eller färd-sätt eller genom att avstå från aktiviteter på grund av otrygghet – en av tre uppger att de (vid något tillfälle) valt en annan väg eller annat färd-sätt till följd av oro för brott, och en av tio uppger att de (vid något tillfälle) avstått från en aktivitet till följd av denna oro. De flesta (87 %) anser vidare att otryggheten inte har några konsekvenser för deras livskvalitet.

Även om de allra flesta inte upplever att otryggheten har denna typ av konsekvenser, så finns det vissa personer i befolkningen som mycket ofta förändrar sitt beteende och som anser att oro för brott påverkar deras livskvalitet i stor utsträckning. Ett exempel på detta är att motsvarande drygt 225 000 personer (4 %) i befolkningen (16–79 år) uppger att de mycket ofta väljer en annan väg eller ett annat färd-sätt, motsvarande knappt 77 000 personer (1 %) uppger att de mycket ofta avstått från en aktivitet samt motsvarande drygt 151 000 personer (2 %) uppger att deras otrygghet påverkat livskvaliteten i stor utsträckning.

Figur 4.18. Otrygghetens konsekvenser, enligt NTU 2010. Andel i befolkningen, i procent.

Olika grupper påverkade i olika utsträckning

I vilken utsträckning otryggheten har konsekvenser för beteendet eller livskvaliteten varierar mellan olika befolkningsgrupper och regioner. I figur 4.19 redovisas det sammanvägda måttet *hög påverkan på beteendet*.⁶² I figuren redovisas också andelen som svarat att *livskvaliteten i stor eller viss utsträckning är påverkad av oron för brott*.

Regionala skillnader

Av de tillfrågade i NTU uppger 3 procent att otrygghet i hög grad påverkar det egna beteendet (tabell 4H). I Västmanlands och Stockholms län är andelen 6 respektive 5 procent, medan boende i Jämtlands län uppger att de upplever konsekvenser av otrygghet i lägst utsträckning (1 %).

När påverkan på livskvalitet studeras framgår att närmare en av tio anser att deras livskvalitet påverkas av oro för brott (8 %). Också i detta avseende är boende i Västmanlands och Stockholms län att betrakta som något mer otrygga (12 respektive 10 %). I Skåne uppger 10 procent att deras livskvalitet påver-

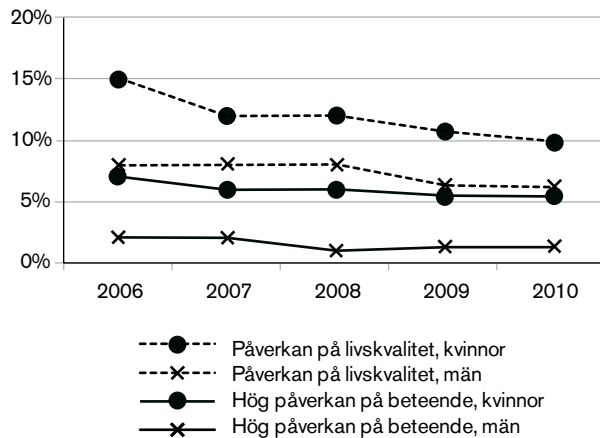
⁶² Måttet är skapat utifrån en sammanvägning av svaren på frågorna om annan väg eller färd-sätt och avstått aktivitet. För en närmare beskrivning, se *Teknisk rapport för Nationella trygghetsundersökningen 2010*, Brå 2011:2).

kas av oro för brott. Boende i Värmlands och Väster-norrlands län uppger påverkan på livskvalitet i lägst utsträckning (3 respektive 4 %). För både hög påverkan på beteende och påverkan på livskvalitet varierar nivåerna mycket inom länen.

Kön och ålder

Liksom vid tidigare redovisade aspekter av otrygghet gäller för otrygghetens konsekvenser att kvinnor påverkas mer än män.

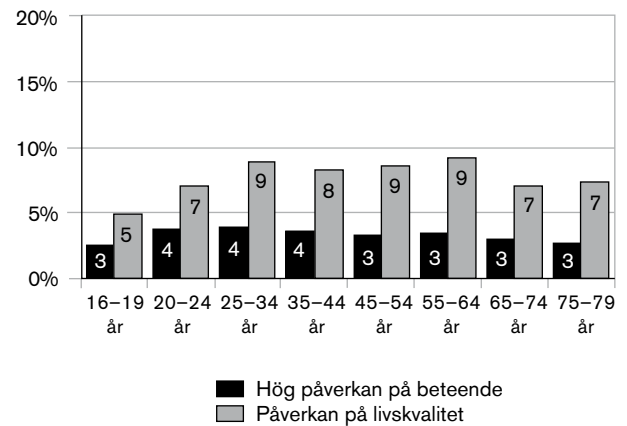
Figur 4.19. Otrygghetens påverkan på beteende och livskvalitet, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Som framgår av figur 4.19 har otrygghet en hög påverkan på beteendet för endast en låg andel av männen (1 % har tagit annan väg eller färdstätt och avstått aktivitet). Andelen är betydligt högre bland kvinnorna (5 %). Kvinnorna anser även i större utsträckning än männen att oro för brott påverkar deras livskvalitet (10 respektive 6 %). Dessa nivåer har varit tämligen konstanta sedan mätningarna påbörjades, med undantag för andelen kvinnor och män som anser att otrygghet har hög påverkan på beteendet som har minskat sedan 2006.

Skillnaderna mellan olika ålderskategorier är små (figur 4.20), i synnerhet avseende påverkan på beteendet där 3–4 procent av respondenterna uppger hög påverkan, oavsett ålder. Även skillnader mellan åldersgrupperna avseende påverkan på livskvalitet är små. De grupper som uppger påverkan på livskvalitet i högst utsträckning är personer mellan 25 och 34 år samt mellan 45 och 64 år, medan personer i den yngsta gruppen (16–19 år) uppger påverkan på livskvalitet i lägst utsträckning. Nivåerna är jämförbara med tidigare undersökningar.

Figur 4.20. Otrygghetens påverkan på beteende och livskvalitet, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Inte heller i detta sammanhang framstår de äldsta som mest otrygga, trots att de framstår som särskilt otrygga när utevistelse sena kvällar studeras (i huvudsak för att de väljer att inte gå ut). När olika åldersgrupper studeras uppdelat på män och kvinnor framkommer samma mönster som beskrivits ovan. Kvinnor, oavsett ålder, uppger betydligt oftare att deras beteende påverkas av oro för brott (tabell 4D). När i stället påverkan på livskvalitet studeras framgår att skillnaderna mellan könen är tydligast för åldersgruppen 20–24 år, där kvinnor har nästan fyra gånger så höga andelar som män i samma ålderskategori (11 % av kvinnorna och 3 % av männen uppger att oro för brott har påverkat deras livskvalitet i denna åldersgrupp). Kvinnor har högst andel som uppger påverkan på livskvaliteten i åldrarna 25–34 år och män i åldrarna 55–64 år (13 respektive 9 %). Sett över tid har konsekvenser av oro inte förändrats nämnvärt vare sig för kvinnor eller män, med undantag för kvinnor i åldern 16–19 år där andelen som uppger påverkan på livskvalitet minskat från 11 procent i NTU 2009 till 7 procent i NTU 2010.

Otrygghetens konsekvenser i andra grupper

Även svensk eller utländsk bakgrund, utbildningsnivå, familjetyp, boendeort och boendetyper har studerats i relation till otrygghetens konsekvenser (tabell 4D).

Personer med utländsk bakgrund⁶³ uppger nästan dubbelt så ofta som personer med svensk bakgrund⁶⁴ att oro för brott har en hög påverkan på beteendet (5

⁶³ Till gruppen utländsk bakgrund räknas personer som är utrikes födda eller som är inrikes födda men som har två utrikes födda föräldrar.

⁶⁴ Till gruppen svensk bakgrund räknas personer som är inrikes födda med en eller två inrikes födda föräldrar.

respektive 3 %). Vidare uppger personer födda utomlands högre påverkan på livskvaliteten jämfört med personer födda i Sverige (oavsett om föräldrarna är födda i Sverige eller ej). I stort är mönstret detsamma som i tidigare undersökningar, men andelen inrikes födda med båda föräldrarna födda utomlands som uppger att oro för brott påverkar beteendet har ökat något sedan föregående år (från 3 till 5 %).

I undersökningen syns inte några nämnvärda skillnader mellan grupper med olika utbildningsnivå avseende konsekvenser till följd av oro för brott.

Ensamstående med barn uppger oftare än andra familjetyper att otrygghet och oro för brott medför konsekvenser. Störst är skillnaderna när beteende (valt annan väg eller färdväg eller avstått aktivitet) studeras. För ensamstående med barn är andelen som uppger hög påverkan på beteendet 7 procent och för övriga (ensamstående utan barn samt sammanboende med eller utan barn) 2–4 procent. Även när livskvalitet studeras framgår samma mönster. För ensamstående föräldrar är andelen som upplever sin livskvalitet påverkad 13 procent och för övriga 7–9 procent. I förhållande till föregående undersökningar är nivåerna i stort sett oförändrade.

Personer boende i storstäder uppger en högre påverkan både på beteendet och på livskvaliteten, med en ungefär dubbelt så hög andel som för boende i mindre städer eller på landsbygden. På samma sätt är personer boende i flerfamiljshus mer otrygga i dessa avseenden än boende i småhus. För båda indikatorerna är mönstret i stort sett detsamma som tidigare år.

Otrygghet relaterat till egna erfarenheter och inställningar

Resultat i korthet

- Personer som har utsatts för brott, har en vän eller anhörig som utsatts för ett allvarligt brott, eller har varit vittne till våld uppger otrygghet i högre grad än personer som saknar sådana erfarenheter.
- Generellt har dock otryggheten bland personer med brottserfarenhet minskat något sedan år 2006.
- I synnerhet gäller detta personer som utsatts för sexualbrott eller bilstöld. Bilstöld är den enda typen av egendomsbrott som samvarierar högre med otrygghet än vissa av brotten mot enskild person.
- Mönstret skiljer sig åt mellan män och kvinnor. Medan kvinnors otrygghet följer mönstret för samtliga personer, så är det män som utsatts för personrån och bilstöld som uppger störst otrygghet. Totalt sett känner sig kvinnor flerfaldigt mer otrygga än män.
- Personer som upplever att brottsligheten ökar kraftigt uppger sig också oftare vara otrygga (9 %) än personer som upplever att brottsligheten minskar eller förblir på en stabil nivå (1 %).
- Även ett lågt förtroende för rättsväsendet samvarierar med otrygghet (9 respektive 3 %).

I detta avsnitt presenteras hur tryggheten ser ut i grupper som har olika syn på brottsligheten och på rättsväsendet, samt i grupper med olika erfarenhet av utsatthet för brott. Här redovisas enbart grundläggande resultat, mer ingående analyser presenteras i olika fördjupningsstudier. Därmed bör vissa begränsningar av tolkningsmöjligheterna understrykas. Att tryggheten ser olika ut i de redovisade grupperna behöver inte nödvändigtvis bero på den erfarenhet eller inställning som redovisas. Om det exempelvis är dubbelt så många brottsutsatta som känner sig otrygga går det inte – med den analysmetod som används här – att fastslå att utsatthet för brott fördubblar risken för otrygghet. Man kan alltså inte utifrån de analyser som här presenteras tala om orsakssamband. Tydliga skillnader av detta slag ger dock en indikation på att det kan föreligga orsakssamband.

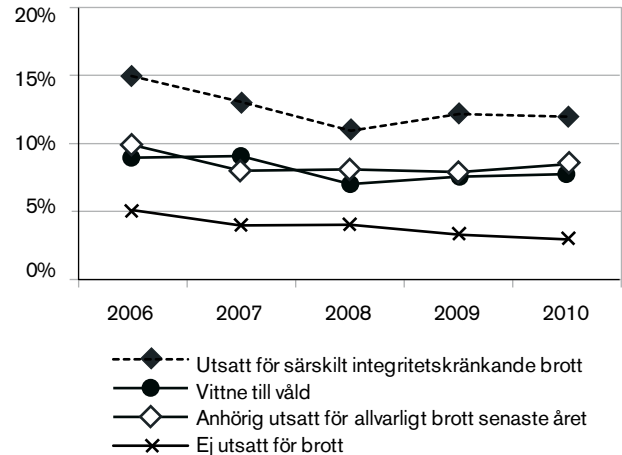
För att närmare studera hur erfarenhet av utsatthet för brott och olika inställningar till rättsväsendet samvarierar med upplevelsen av otrygghet har ett otrygghetsindex skapats. I indexet ingår variabler från de olika, tidigare presenterade, dimensionerna av begreppet trygghet. Det består av en sammanvägning av svaren på frågan om otrygghet vid utevistelse sen kväll, frågan om oro för överfall eller misshandel och frågan om man valt annan väg eller färdsätt. I resultaten i detta avsnitt presenteras andelen som utifrån denna sammanvägning visar sig vara särskilt otrygga.⁶⁵ Totalt är det ungefär 4 procent (motsvarande drygt 290 000 personer) av befolkningen som i detta sammanhang definieras som särskilt otrygga (tabell 4E).

Erfarenheter av utsatthet för brott

Alla erfarenheter av brott, såväl direkta som indirekta, samvarierar med en högre andel otrygga. Som framgår av figur 4.21 uppger de som har varit utsatta för integritetskränkande brott⁶⁶ under föregående kalenderår större otrygghet än övriga. Andel otrygga enligt otrygghetsindex uppgår i denna grupp till 12 procent, vilket ska jämföras med 3 procent bland dem som inte utsatts för brott det senaste året (tabell 4E). Personer som utsatts för något brott uppger mer än dubbelt så ofta att de känner sig otrygga jämfört med dem som inte utsatts för något brott (8 respektive 3 %).

Vidare framgår att även personer med indirekta erfarenheter av utsatthet för brott, som att ha blivit vittne till ett våldsbrott eller att någon anhörig drabbats av något allvarligt brott, är mer otrygga än de som saknar dessa erfarenheter – andelen otrygga är dubbelt så hög (8 % jämfört med 3–4 %). Resultaten är i linje med föregående undersökning, men sedan mätningarna inleddes 2006 ser man en generell minskning av andelen otrygga, i synnerhet bland de personer som varit utsatta för särskilt integritetskränkande brott.

Figur 4.21. Otrygghet (index) hos personer med olika erfarenhet av brott, enligt NTU 2006–2010. Andel särskilt otrygga för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Nedan redovisas även otrygghet indelat efter om man varit utsatt för olika typer av brott. I figur 4.22 redogörs för andelen särskilt otrygga enligt indexet hos män respektive kvinnor som varit utsatta för olika brottstyper.⁶⁷

I linje med resultaten ovan framgår att andelen särskilt otrygga är mångdubbelt högre bland dem som varit utsatta för något brott. För män är det endast utsatthet för cykelstöld som inte ger kraftigt förhöjd otrygghet. Störst skillnad framkommer för hot, misshandel och trakasserier; ungefär fyra gånger fler kvinnor som utsatts för dessa brott är särskilt otrygga jämfört med kvinnor som inte utsatts för något brott. För män är det utsatthet för trakasserier, bostadsinbrott, hot och misshandel som genererar högre otrygghet.

Här bör det betonas att även om grupperna med erfarenheter av brott är betydligt mer otrygga än övriga är det långt ifrån alla med erfarenheter av brott som är otrygga. Majoriteten av dem som är trygga har dock inte några erfarenheter av utsatthet för brott det senaste året.⁶⁸

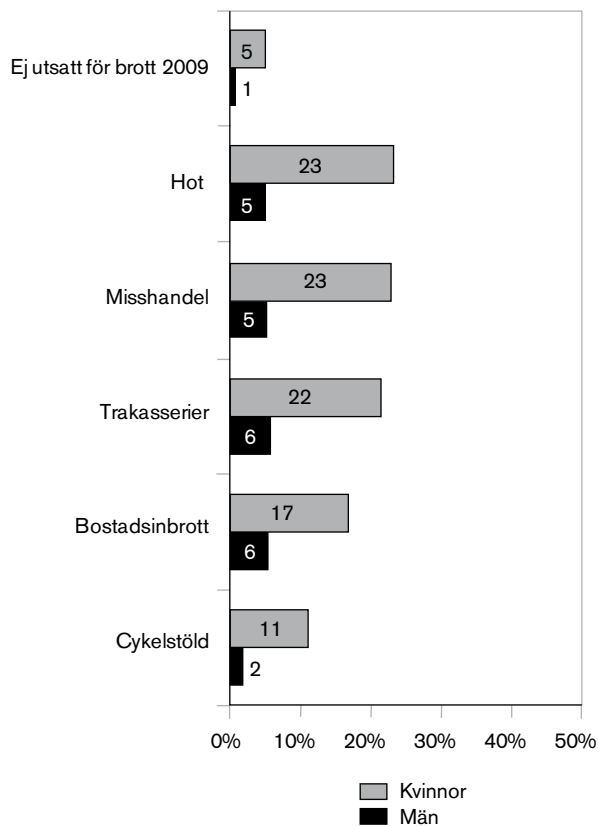
⁶⁵ För ytterligare information, se *Teknisk rapport för Nationella trygghetsundersökningen 2010*, Brå 2011:2.

⁶⁶ Utsatt för bostadsinbrott, personrån, sexualbrott, våld, hot och/eller trakasserier. Hot och trakasserier utgör 66 procent av dessa brott.

⁶⁷ I tabell 4F redogörs för samtliga brottstyper som ingår i undersökningen.

⁶⁸ Att dessa personer varit utsatta för brott någon gång i livet (det vill säga före den efterfrågade tidsperioden "det senaste året") är däremot möjligt.

Figur 4.22. Otrygghet (index) hos personer som utsatts för olika typer av brott,⁶⁹ enligt NTU 2010. Särredovisning efter kön. Andel särskilt otrygga för respektive grupp i befolkningen, i procent.

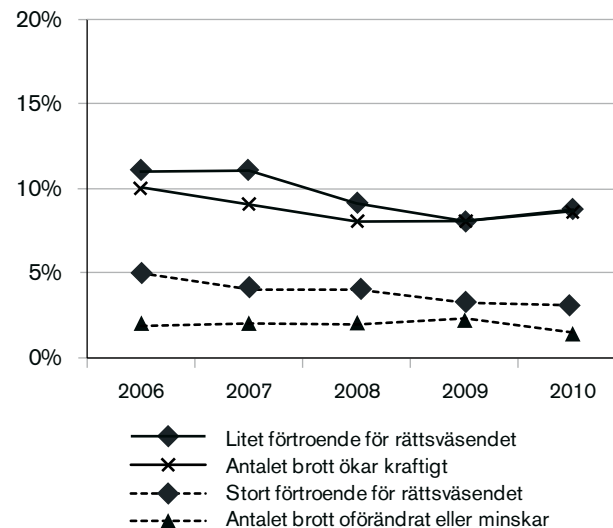
Synen på brottsutvecklingen och förtroende för rättsväsendet

NTU innehåller en fråga om huruvida de tillfrågade tror att antalet brott har ökat, varit oförändrat eller minskat under de senaste tre åren i Sverige. Som framgår av figur 4.23 är de som anser att brottsligheten i samhället har ökat kraftigt betydligt mer otrygga än de som anser att brottsligheten har varit oförändrad eller minskat. Bland dessa kategoriseras 9 procent som särskilt otrygga enligt indexet, vilket kan jämföras med 1 procent i den grupp som anser att brottsutvecklingen har varit oförändrad eller minskat. Som framgår av diagrammet har otrygghetsnivån bland dessa grupper varit tämligen stabil sedan mätningarna inleddes 2006.

Även människors förtroende för rättsväsendet samvarierar med den egna upplevelsen av trygghet. Andelen otrygga är tre gånger så hög i den grupp som har litet förtroende (9 %) jämfört med i den grupp som

har stort förtroende för rättsväsendet (3 %). Också i relation till förtroende har nivåerna för otrygghet varit i stort sett stabila mellan de fem undersökningsomgångarna. Mellan 2007 och 2009 skedde dock en minskning i andelen otrygga personer med litet förtroende för rättsväsendet samt andelen personer som upplever att antalet brott ökar kraftigt.

Figur 4.23. Otrygghet (index) hos personer med olika uppfattning om brottsutvecklingen och rättsväsendet, enligt NTU 2006–2010. Andel särskilt otrygga för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Resultaten visar att synen på brottsutvecklingen och förtroendet för rättsväsendet samvarierar med otrygghet. Personer med litet förtroende för rättsväsendet och som upplever att brottsligheten ökar kraftigt upplever i högre utsträckning otrygghet. Man kan dock inte utesluta att samvariationen har påverkats av andra förhållanden, till exempel utsatthet för brott, vilket är viktigt att hålla i minnet då resultaten tolkas.

⁶⁹ I tabell 4F redogörs för samtliga brottstyper.

5 Förtroende för rättsväsendet

Sammanfattning

Antalet personer som har stort förtroende för rättsväsendet som helhet har ökat från 54 procent till 61 procent sedan mätningarna inleddes 2006. Även förtroendet för de enskilda myndigheterna polisen, åklagarna, domstolarna och Kriminalvården har ökat över tid. Det gäller särskilt förtroendet för Kriminalvården, som har ökat mer än för de andra myndigheterna. Samtidigt är det den myndighet som uppbringat lägst förtroende jämfört med övriga undersökta myndigheter.

Polisen är den enskilda myndighet som flest personer har förtroende för, och generellt gäller att allmänheten har ett lägre förtroende för de myndigheter som verkar längre in i rättskedjan. Den tendensen återfinns också i internationella undersökningar av förtroende för rättsväsendet.

Omkring hälften av befolkningen har ett stort förtroende för att polisen hanterar såväl *misstänkta* som *brottsutsatta* personer rättvist och bra. Ungefär en lika stor andel har förtroende för att misstänkta personer hanteras rättvist av rättsväsendet som helhet. Däremot har allmänheten ett lägre förtroende för hur brottsutsatta personer behandlas av rättsväsendet som helhet (inklusive åklagare och domstolar), jämfört med hur de behandlas av polisen.

Personer som uppger att de varit utsatta för brott, varit vittne till brott eller anmält brott till polisen

har generellt sett ett lägre förtroende för rättsväsendet än befolkningen i övrigt. Exempelvis har omkring 54 procent av dem som utsatts för brott ett högt förtroende för rättsväsendet som helhet jämfört med 64 procent i övriga befolkningen. Detta gäller i synnerhet förtroendet för att rättsväsendet behandlar misstänkta och brottsutsatta personer på ett rättvist och bra sätt. Liknande resultat återfinns för personer som själva varit åtalade för brott. Det kan dock noteras att denna grupp har ett ännu lägre förtroende för hur rättsväsendet och polisen hantarer såväl misstänkta som brottsutsatta.

I jämförelser mellan olika åldersgrupper framgår att ungdomar i åldern 16–19 år har ett högre förtroende för rättsväsendet än den övriga befolkningen. Detta resultat är särskilt intressant mot bakgrund av att de yngsta personerna är den mest brottsutsatta gruppen i befolkningen. Generellt sett samvarierar utsatthet för brott och kontakter med rättsväsendet med ett lägre förtroende för rättsväsendet.

Sammanfattningsvis har allmänhetens förtroende för rättsväsendet ökat. Detta gäller speciellt för Kriminalvården, som dock är den myndighet i undersökningen där förtroendet är lägst. I grupper med erfarenheter av brott är förtroendet dock fortfarande lägre än i befolkningen i övrigt.

Regeringen har uttalat att ”rättsväsendet har ett särskilt ansvar för den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet”.⁷⁰ I en rättsstat är förtroende för rättsväsendet och alla dess beståndsdelar en grundläggande förutsättning för att medborgarna ska vilja, och våga, delta i rättssamhället. Om viljan och benägenheten att anmäla brott minskar, om bristande förtroende för polis, åklagare och domstol leder till att utsetta inte vill eller vågar ställa upp som målsägande eller vittnen vid utredningar och rättegångar etcetera, då blir det svårt för rättsväsendet att bedriva sin verksamhet.

Rättsväsendet består av flera olika myndighetsfärer (genomgående används dock begreppet myndigheter). I NTU ställs frågan om inställningen till fyra av dem – polisen, åklagarna, domstolarna och Kriminalvården. Utöver dessa ingår även andra myndigheter såsom Tullverket och Brottsoffermyndigheten. Även dessa myndigheter i rättsväsendet kan bidra till helhetssynen på rättsväsendet och dess förmåga att utföra sina arbetsuppgifter. Litet eller stort förtroende för en enskild länk i rättskedjan kan (alltså) påverka förtroendet för hela rättssystemet i någon riktning.

NTU ger en mer samlad bild av förtroendet för rättsväsendet och dess olika delar än vad som tidigare varit möjligt att ge utifrån andra undersökningar. I och med att NTU ställer frågor om förtroende för så många av rättsväsendets myndigheter på en årlig basis skapas ett stabilt underlag att följa utvecklingen.

En annan styrka med NTU är att undersökningen spänner över flera frågeområden och därigenom rymmer information som möjliggör beskrivningar av exempelvis eventuella skillnader i förtroende mellan dem som utsatts, respektive inte utsatts, för brott.

I detta kapitel redovisas grundläggande resultat avseende förtroende för rättsväsendet utifrån NTU 2010. Inför resultatredovisningen är det viktigt att ha i åtanke att förtroende för rättsväsendet är ett område som sannolikt påverkas av aktuella händelser, exempelvis uppmärksammade rättsfall och medias bevakning av dem.⁷¹ Om en händelse inträffar under insamlingsperioden och blir medialt uppmärksammat kan detta ge utslag i förtroendet för rättsväsendet.

Resultatredovisningen i detta kapitel består av tre avsnitt. I första avsnittet beskrivs det generella förtroendet för rättsväsendet samt allmänhetens uppfattning om enskilda myndigheter. I det andra avsnittet

redovisas förtroendet för hur rättsväsendet utför olika arbetsuppgifter. Det sista avsnittet fokuserar på hur förtroendet för rättsväsendet ser ut bland dem som har erfarenheter av brott och av rättsväsendet jämfört med den övriga befolkningen. I dessa tre resultatavsnitt presenteras huvudresultaten i korthet. Ett mer fullständigt tabellunderlag finns i tabellbilagan i slutet av rapporten (tabellerna 5A–5K).

I redovisningarna används tre olika mått: Stort förtroende (svarsalternativen mycket stort eller ganska stort förtroende), litet förtroende (svarsalternativen mycket litet eller ganska litet förtroende) och förtroendebalans (beräknad genom att subtrahera andelen personer med stort förtroende från andelen personer med litet förtroende⁷²).

Kom ihåg:

Stort förtroende: Mycket stort *och* ganska stort förtroende

Litet förtroende: Mycket litet *och* ganska litet förtroende

Förtroendebalans: Stort förtroende *minus* litet förtroende

Rättsväsendet och de enskilda myndigheterna

Resultat i korthet

- Polisen är den enskilda myndighet som har det största förtroendet hos allmänheten (62 % har stort förtroende). Lägst förtroende uppges för Kriminalvården (42 % har stort förtroende).
- Förtroendet för polisen, Kriminalvården och rättsväsendet som helhet har ökat något sedan föregående mätning.
- Många saknar dock uppfattning om åklagare, domstolar och Kriminalvården (15–19 %).
- Skillnaderna i förtroende är förhållandevis små inom och mellan olika grupper och grundar sig främst på ålder, där de äldre generellt hyser ett lägre förtroende (undantaget Polisen) än de yngre.

För att beskriva allmänhetens förtroende för rättsväsendet ställs följande frågor i NTU:

⁷⁰ Proposition 2010/11:1.

⁷¹ Även om forskningen på området visar olika resultat uppges många personer ofta media som en stark influens när det gäller inställningar som på något sätt rör brott, se exempelvis Heber 2007, s.128f.

⁷² Exempel: Andelen i befolkningen som uppges att de har stort förtroende för rättsväsendet som helhet är 61 procent och andelen som uppges att de har litet förtroende för rättsväsendet som helhet är 12 procent. Uträkningen för förtroendebalansen blir då 61–12=49.

Nu kommer några frågor om din inställning till rättsväsendet. Till rättsväsendet räknas polis, åklagare, domstolar och Kriminalvård. Om du tänker dig rättsväsendet som en helhet. Vilket förtroende har du för rättsväsendet?

och

Vilket förtroende har du för polisens/åklagarnas/domstolarnas/Kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete?

Svarsalternativen är: *mycket stort, ganska stort, varken stort eller litet, ganska litet, mycket litet* samt *ingen åsikt/vet ej*.

Avsaknad av uppfattning eller ovilja att ta ställning är i sig viktiga förhållanden att beakta vid bedömningar av förtroende. Därför inkluderas de som saknar uppfattning i förtroendefrågorna i redovisningarna.⁷³

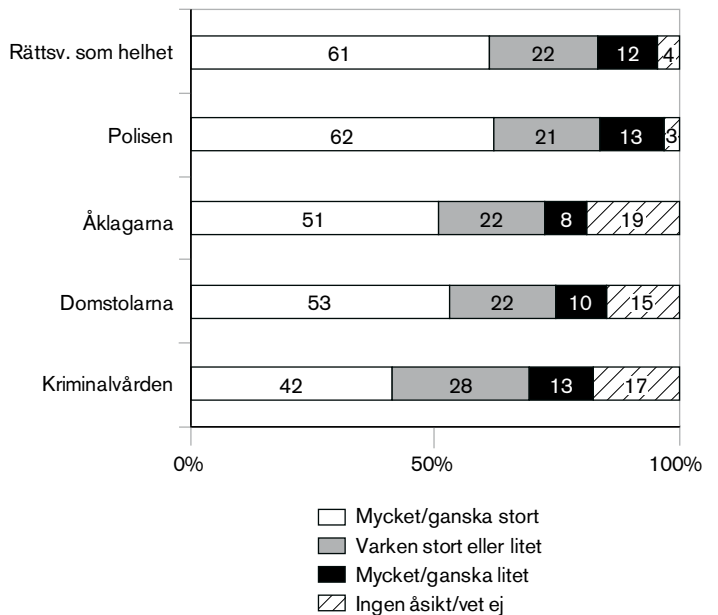
Fortsatt ökat förtroende för Kriminalvården och polisen

Av figur 5.1 och 5.2 framgår att en tydlig majoritet (62 %) har mycket eller ganska stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är en viss ökning (+2 procentenheter) sedan föregående år och en tydlig ökning (sammanlagt +7 procentenheter) sedan mätningarna inleddes 2006 (se även tabell 5A). Andelen med mycket eller ganska litet förtroende för polisen uppgår till 13 procent. Fördelningen för rättsväsendet som helhet är likartad, vilket sannolikt beror på att många svaranden främst tänker på polisen, som är den myndighet som de flesta har kännedom om och kommer i kontakt med, när de svarar på frågor om rättsväsendet som helhet.

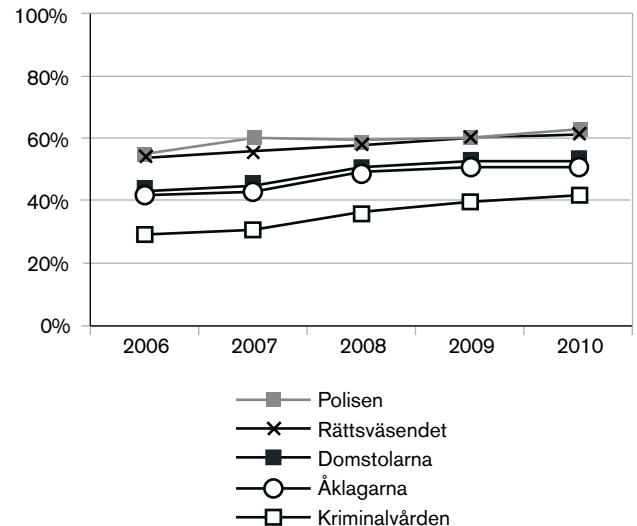
Ungefär varannan person har stort förtroende för åklagarna och domstolarna (figur 5.1). Förtroendet för åklagarna och domstolarna har ökat (sammanlagt +10 respektive +9 procentenheter) sedan 2006, men är oförändrat sedan föregående år (figur 5.2). Kriminalvården hamnar jämfört med de övriga lågt, två av fem har ett stort förtroende för denna myndighet. Samtidigt har förtroende för just Kriminalvården ökat stadigt (sammanlagt +13 procentenheter) sedan 2006 (figur 5.2).

⁷³ När de som saknar uppfattning i förtroendefrågorna exkluderas i redovisningen blir andelarna stort och litet förtroende större än vad som är fallet här. För en ytterligare inblick i hur utfallet påverkas av valet att inkludera eller exkludera kategorin "vet ej/ej svar", se tabell 5F i tabellbilagan i slutet av denna rapport. För skillnaderna mellan de olika typerna av redovisning redogörs mer ingående i tidigare årsböcker (Brå 2008a, Brå 2007b).

Figur 5.1. Allmänhetens förtroende för rättsväsendet, enligt NTU 2010. Andel i befolkningen, i procent.

Figur 5.2. Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.

När det gäller andelen som har lågt förtroende är skillnaden mellan myndigheterna liten. Andelen med lågt förtroende varierar mellan 8 procent och 13 procent. Även i den negativa änden av skalan har förändringar skett.⁷⁴ Andelen med lågt förtroende för polisen och Kriminalvården har minskat sedan 2005, medan andelen med lågt förtroende för hur åklagarna och dom-

⁷⁴ Refererade värden för tidigare undersökningar återfinns i tabell 5C i Brå 2007a, Brå 2007b, Brå 2008a, Brå 2009a samt Brå 2010a.

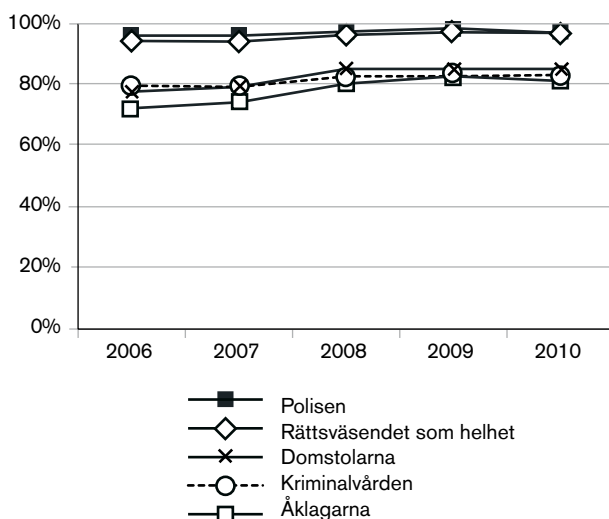
stolarna bedriver sitt arbete är relativt oförändrad jämfört med tidigare år.

Allt fler tar ställning till myndigheterna

Relativt många människor saknar uppfattning om olika samhällsinstitutioner – särskilt sådana institutioner som de flesta inte har någon kontakt med eller har liten insyn i (Statskontoret 2002). Därför redogörs kort för i vilken utsträckning de svarande i NTU tagit ställning till rättsväsendet och dess myndigheter.

Brist på egen erfarenhet eller sämre kunskap om myndigheterna är troliga orsaker till att människor inte har någon inställning när det gäller förtroende för de enskilda myndigheterna. Det är dock tydligt att de allra flesta tar ställning till rättsväsendet som en helhet (figur 5.3).

Figur 5.3. Andel svarande som tagit ställning i förtroendefrågan (uppgett antingen stort, litet eller varken stort eller litet förtroende), enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.

Detsamma gäller förtroendet för polisens arbete, som alltså de allra flesta har en uppfattning om. När det gäller de övriga myndigheterna är det betydligt fler som inte har någon uppfattning. Mellan 15 och nära 20 procent av befolkningen (16–79) år har inte någon åsikt eller vet inte vilket förtroende de har för hur åklagarväsendet, domstolarna eller Kriminalvården bedriver sitt arbete. I synnerhet åklagarväsendet framstår som obekant för många. Som framgår av figuren har andelen personer som tagit ställning i förtroendefrågan ökat sedan 2006, men i princip inte förändrats sedan NTU 2009. Generellt sett är det något fler kvinnor, äldre, utrikes födda, lågutbildade, ensamstående och boende i flerfamiljshus som inte har någon åsikt (tabell 5B).

Förtroende i olika grupper

Kunskap om vilka som har stort respektive litet förtroende är användbar i arbetet för att öka förtroendet. I detta avsnitt redovisas andelen personer som har stort förtroende (mycket/ganska stort förtroende). Delvis redovisas även andel personer med litet förtroende (mycket/ganska litet förtroende) och i jämförelserna som görs mellan olika grupper diskuteras även förtroendebalanserna (andelen personer som har stort förtroende *minus* andelen personer som har litet förtroende).

Kom ihåg:

Stort förtroende: Mycket stort *och* ganska stort förtroende

Litet förtroende: Mycket litet *och* ganska litet förtroende

Förtroendebalans: Stort förtroende *minus* litet förtroende

Regionala skillnader

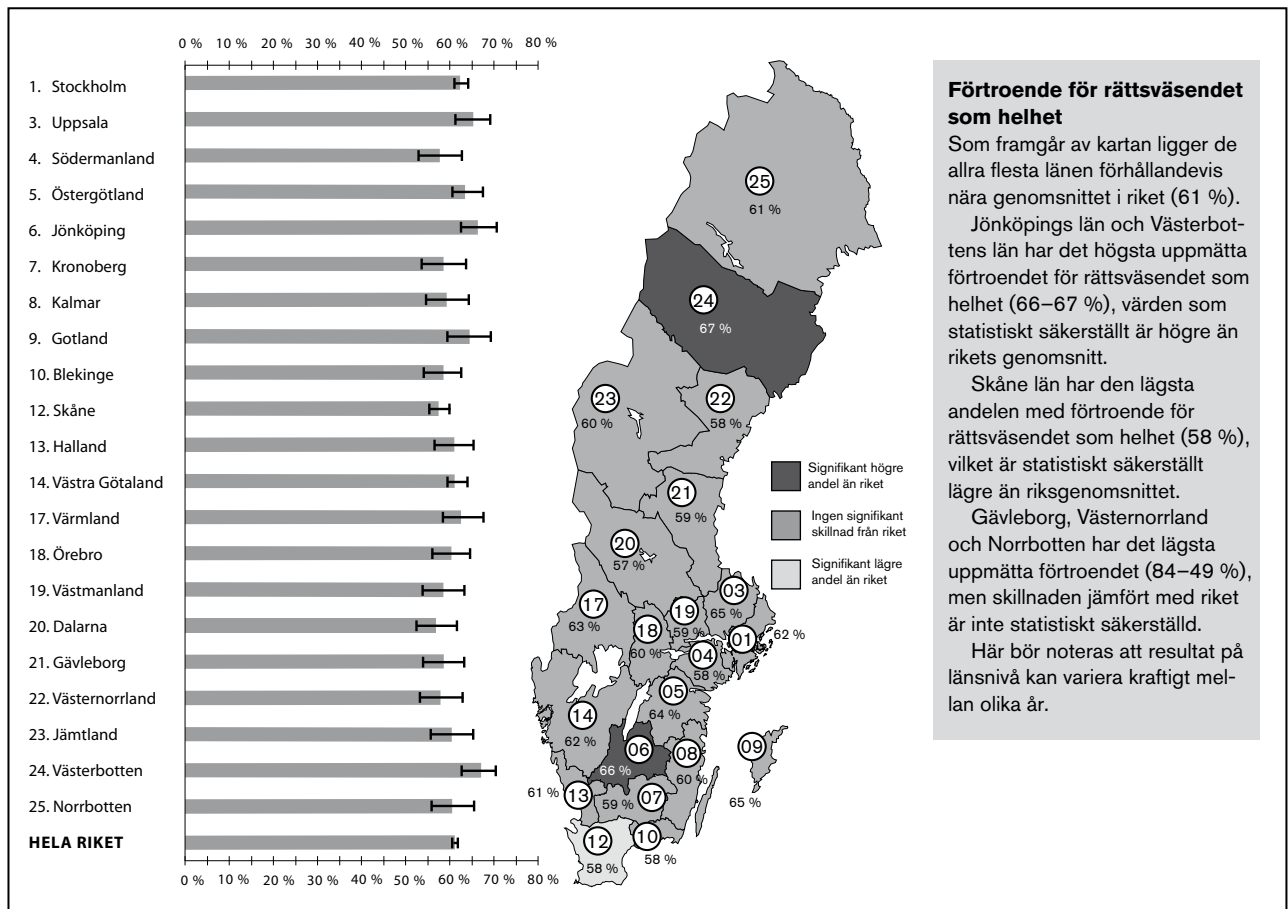
Som framgår av figur 5.2 är förtroendet för rättsväsendet som helhet och polisen likartat fördelat. Enligt samma princip är också förtroendet för åklagarna och domstolarna likartat, medan Kriminalvården skiljer sig från övriga myndigheter. Mönstret kan även noteras på regional nivå. Befolkningen i vissa län utmärker sig dock som mer eller mindre positivt eller negativt inställda till rättsväsendet och dess myndigheter.

När det gäller *rättsväsendet som helhet* uppges stort förtroende i störst utsträckning av boende i Jönköpings och Västerbottens län (66–67 %, figur 5.4). I dessa län är det också en låg andel som uppger litet förtroende (9–10 %, tabell 5J). Boende i Skåne, Blekinge och Västernorrland är de län som har lägst förtroende. Detta mönster kvarstår när man tar hänsyn till andelen med litet förtroende, men då tillkommer även Dalarnas län som ett av de län där befolkningen har lägst förtroende.

När det gäller *polisen* är förtroendet högst i Gotlands och Västerbottens län (72 %), men även boende i Uppsala län uppger stort förtroende (66 %). Också i en sammanvägd bedömning kvarstår dessa mönster som en följd av att andelen personer med litet förtroende är låg i dessa län (tabell 5K).

Förtroendet för polisen är lägst i Kronobergs län, där 57 % har stort förtroende. Boende i Blekinge län har i tidigare mätningar haft ett markant lägre förtroende för polisen jämfört med samtliga övriga län, men placerar sig i NTU 2010 relativt nära riksgenomsnittet.

Figur 5.4. Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet som helhet, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län inklusive konfidensintervall (95 %). Andel för respektive län, i procent.

Förtroende för rättsväsendet som helhet

Som framgår av kartan ligger de allra flesta länen förhållandevis nära genomsnittet i riket (61 %).

Jönköpings län och Västerbottens län har det högsta uppmätta förtroendet för rättsväsendet som helhet (66–67 %), värden som statistiskt säkerställt är högre än rikets genomsnitt.

Skåne län har den lägsta andelen med förtroende för rättsväsendet som helhet (58 %), vilket är statistiskt säkerställt lägre än riksgenomsnittet.

Gävleborg, Västernorrland och Norrbotten har det lägsta uppmätta förtroendet (84–49 %), men skillnaden jämfört med riket är inte statistiskt säkerställt.

Här bör noteras att resultat på länsnivå kan variera kraftigt mellan olika år.

tet (59 %). När man tar hänsyn till andelen med litet förtroende (16 %) tillhör länet dock fortfarande den grupp av län där förtroendet är lägst.

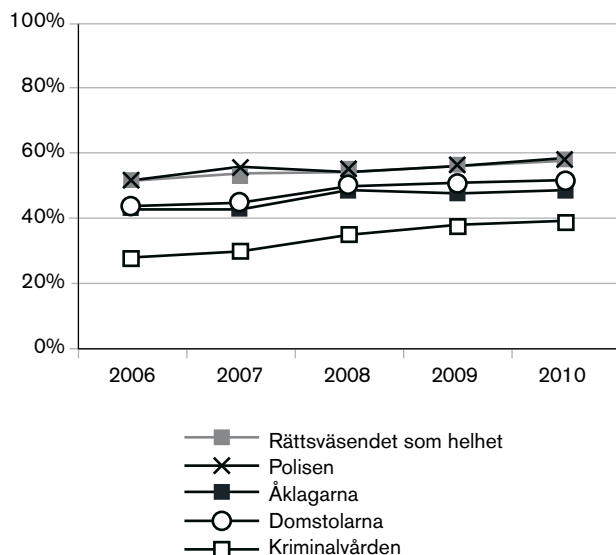
Förtroende för *åklagare* och *domstol*, uppdelat på län, är detsamma för båda myndigheterna. Högst andel med stort förtroende återfinns i Uppsala län och Västerbottens län, där 56 procent hyser mycket eller ganska stort förtroende för åklagare och 60–61 procent har stort förtroende för domstolar. Om hänsyn också tas till andelen med litet förtroende (tabell 5K) framgår att även Norrbottens, Östergötlands och Kalmar län tillhör länen med högst förtroende för dessa myndigheter. Lägst förtroende för myndigheterna (i en sammanvägd bedömning) uppges av boende i Kronobergs, Skåne och Västernorrlands län (tabell 5K).

Avseende *Kriminalvården* är boende i Örebro län mest positiva, varannan uppger stort förtroende. Boende i Kronobergs län uppger i lägst utsträckning stort förtroende för Kriminalvården (35 %), och dessa mönster kvarstår även då hänsyn tas till andelen med litet förtroende (tabell 5J–K).

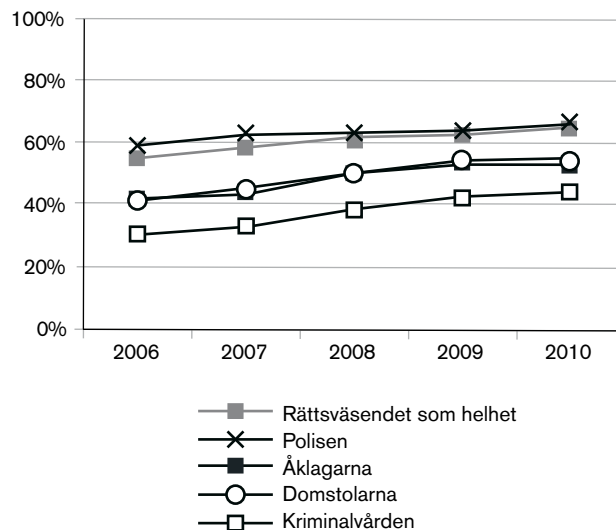
Kön

Kön spelar en tydlig roll när det gäller förtroende för rättsväsendet och dess myndigheter, där fler kvinnor än män har ett stort förtroende (figur 5.6 jämfört med figur 5.5). Störst är skillnaden i frågorna om rättsväsendet som helhet och om polisen. Nära två av tre kvinnor uppger stort förtroende för polisen (66 %), medan motsvarande andel för männen är 58 procent. För övriga myndigheter är skillnaderna mindre men tendensen är densamma, det vill säga att kvinnorna har högre förtroende än männen. När hänsyn tas även till förtroendebalansen (tabell 5G) blir skillnaden mellan mäns och kvinnors förtroende för rättsväsendets olika myndigheter ännu tydligare och nästan lika stora för samtliga myndigheter.

Figur 5.5. Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning för män. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Figur 5.6. Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning för kvinnor. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Ålder

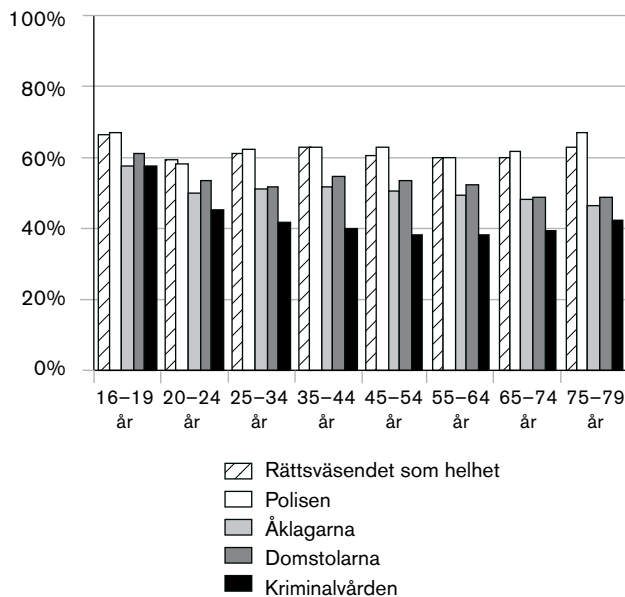
På det hela taget är skillnaderna i förtroende mellan åldersgrupperna inte särskilt stora, mest åldersvariation förekommer för Kriminalvården, där det skiljer 20 procentenheter mellan högsta (58 %, 16–19 år) och lägsta (38 %, 45–64 år) noteringen för stort förtroende. Minst variation är det för rättsväsendet som helhet (8 procentenheter).

Som framgått tidigare har förtroendet för framför allt Kriminalvården och åklagarna ökat något sedan

2006 och ökningen är tämligen jämnt fördelad över de olika åldersgrupperna. Liksom föregående år ligger de yngsta högst i förtroende för flera av rättsväsendets myndigheter (figur 5.7).

Genom att även ta hänsyn till andelarna med lågt förtroende kan bilden av åldersgruppernas förtroende nyanseras något (tabell 5G), men generellt gäller att en hög andel personer med litet förtroende sammanfaller med en låg andel personer med stort förtroende.

Figur 5.7. Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

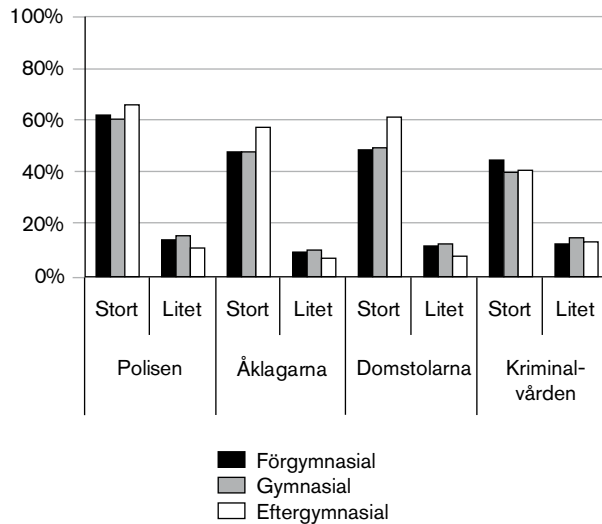
Andra grupper förtroende för rättsväsendet

Även svensk eller utländsk bakgrund, utbildningsnivå, familjetyp, boendeort och boendetyper har studerats i relation till förtroende för rättsväsendet och dess myndigheter (tabell 5C). Jämfört med utlandsfödda har personer födda i Sverige en högre andel stort förtroende för såväl rättsväsendet som helhet som för de enskilda myndigheterna (tabell 5C). Om både andelen stort respektive litet förtroende studeras, visar förtroendebalanserna att skillnaderna är störst avseende rättsväsendet som helhet och minst avseende Kriminalvården (tabell 5G). I förra årets mätning visade svenskfödda personer med två utrikes födda föräldrar en större ökning av förtroende än övriga grupper. Årets resultat innebär dock en återgång till nivåerna före ökningen.

Människors utbildningsnivå har relativt stor betydelse för skillnader i förtroende (figur 5.8). Det är tydligt att personer med eftergymnasial utbildning har ett större förtroende, såväl för rättsväsendet i allmänhet

som för åklagarna och domstolarna (tabell 5C). Kriminalvården utgör dock ett undantag, där är det i stället personer med förgymnasial utbildning som har något större förtroende, vilket sannolikt hänger samman med att den yngsta gruppen i studien (16–19 år) är den åldersgrupp som har störst förtroende för Kriminalvården (tabell 5G).

Figur 5.8. Förtroende för rättsväsendets myndigheter, enligt NTU 2010. Särredovisning efter utbildningsnivå. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Förtroendet för polisen, åklagarna, domstolarna och för rättsväsendet som helhet är störst hos sammanboende (med eller utan barn). Så var också fallet vid tidigare mätningar. Förtroendet för Kriminalvården tycks inte samvariera med familjetyp på något entydigt sätt (tabell 5G).

Boendeort samvarierar främst med förtroendet för Kriminalvården. Förtroendet är lägre i storstäderna (Stockholm, Göteborg, Malmö) än i mindre städer och på landsbygden. För övriga myndigheter samt för rättsväsendet som helhet spelar boendeort mindre roll. Mönstret är likt det från föregående år. När det gäller typ av boende framgår att boende i småhus överlag har ett högre förtroende än boende i flerfamiljshus. Mönstret är detsamma som vid tidigare mätningar.

Hur rättsväsendet utför olika arbetsuppgifter

Resultat i korthet

- Förtroendet för att rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta rättvist är förhållandevis högt och är i nivå med förtroendet för åklagarna och domstolarna.
- Högst förtroende i dessa avseenden har personer i åldern 16–19 och 35–44 år, lägst förtroende har de äldsta kvinnorna. Även utrikes födda och personer med förgymnasial utbildning hyser ett lägre förtroende.
- Lägst förtroende uppges för att rättsväsendet behandlar brottsutsatta bra (40 % uppges stort förtroende, 24 % uppges litet förtroende).
- Förtroendet för att polisen behandlar utsatta bra är dock påtagligt högre (54 % respektive 14 %). Detta antyder att det främst är andra aktörer inom rättsväsendet som ligger till grund för det bristande förtroendet för att rättsväsendet behandlar utsatta bra.
- De yngsta (16–19 år) uppges i störst utsträckning högt förtroende för att utsatta behandlas bra. Lägst förtroende har personer över 45 år (i synnerhet män) och ensamstående med barn. Skillnaderna är genomgående större för rättsväsendet som helhet än för polisen.
- Förtroendet för att polisen och övriga rättsväsendet utför sina arbetsuppgifter bra har ökat något sedan frågorna började ställas (år 2006 för rättsväsendet och år 2008 för polisen).

En viktig aspekt av människors förtroende för rättsväsendet är hur väl de anser att olika arbetsuppgifter utförs. I NTU ingår två frågor om detta. Frågorna ställs dels för rättsväsendet som helhet, men från och med NTU 2008 också för polisen och lyder:

Vilket förtroende har du för att rättsväsendet/polisen...

... hanterar de som misstänks för brott på ett rättvist sätt?

... behandlar de som utsätts för brott på ett bra sätt?

Svarsalternativen är: *mycket stort, ganska stort, varken stort eller litet, ganska litet, mycket litet* samt *ingen åsikt/vet ej*.

De olika formuleringarna "hantera rättvist" respektive "behandla bra" innebär att frågorna inte bör jämföras direkt med varandra, utan det är resultaten för varje fråga för sig som bör stå i fokus.

I detta avsnitt redovisas andelen personer som har stort förtroende (mycket/ganska stort förtroende). Delvis redovisas även andel personer med litet förtroende (mycket/ganska litet förtroende) och i jämförelserna som görs mellan olika grupper diskuteras även förtroendebalanserna (andelen personer som har stort förtroende minus andelen personer som har litet förtroende).

Kom ihåg:

Stort förtroende: Mycket stort *och* ganska stort förtroende

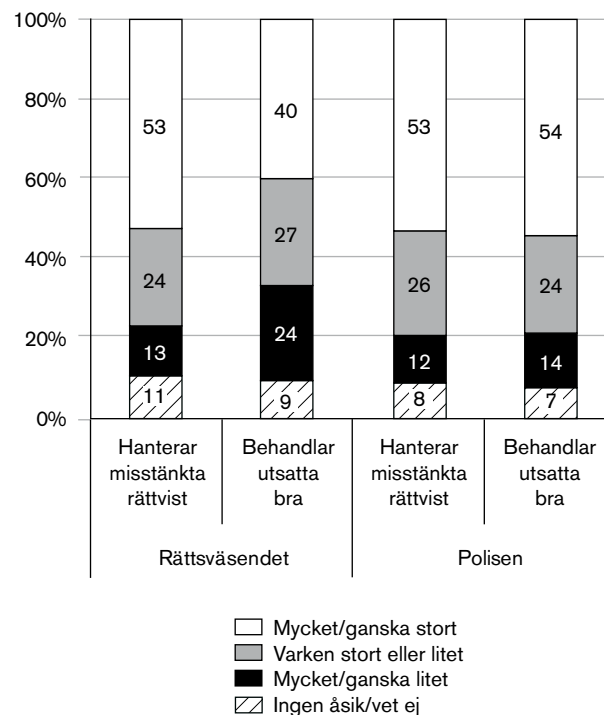
Litet förtroende: Mycket litet *och* ganska litet förtroende

Förtroendebalans: Stort förtroende *minus* litet förtroende

Högst förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta bra

Av figur 5.9 framgår att hälften (53 %) av befolkningen (16–79 år) har mycket eller ganska stort förtroende för att rättsväsendet hanterar dem som misstänks för brott på ett rättvist sätt. En fjärdedel (24 %) svarar att de varken har stort eller litet förtroende och 13 procent svarar att de har litet förtroende i detta avseende.

Figur 5.9. Allmänhetens förtroende för hur rättsväsendet och polisen utför olika uppgifter, enligt NTU 2010. Andel i befolkningen, i procent.

När samma fråga ställs med polisen som aktör är resultatet nästan identiskt. Något fler anger varken stort eller litet förtroende för att polisen hanterar misstänkta rättvist men lika höga andelar har stort respektive litet förtroende.

Det är färre som har förtroende för att rättsväsendet behandlar de *utsatta* bra. Fyra av tio (40 %) i befolkningen har stort förtroende för att rättsväsendet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, men nära var fjärde person (24 %) saknar förtroende för rättsväsendet i detta avseende. Förtroendet har ökat något sedan mätningarna började men skillnaden från föregående års mätning är inte stor.

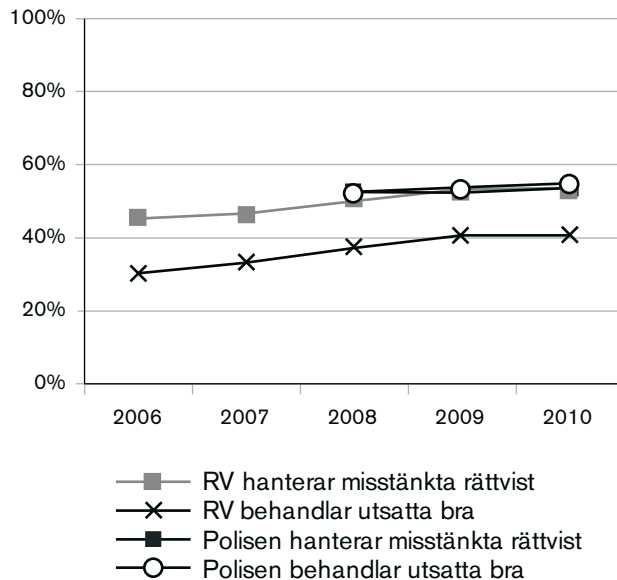
När samma fråga ställs med polisen som aktör blir resultatet annorlunda. Där är bilden när det gäller förtroendet ungefär densamma som vid frågan om hanteringen av misstänkta. Mer än varannan tillfrågad upplever således att polisen behandlar brottsoffer bra (54 %). I detta avseende har 14 procent lågt förtroende för polisen i frågan.

Resultaten tyder på att det inte främst är polisen som allmänheten har i åtanke när rättsväsendets behandling av brottsutsatta får underbetyg, utan snarare aktörer senare i rättskedjan. Denna inställning är sannolikt känslig för aktuella händelser som tas upp i media, vilket bör hållas i åtanke när resultaten tolkas.

Förtroendet för att rättsväsendet utför sina arbetsuppgifter bra har ökat sedan frågorna började ställas 2006, men i förhållande till föregående mätning är andelarna i princip oförändrade. Förtroendet för att polisen utför sina arbetsuppgifter bra har varit relativt stabilt sedan frågorna började ställas 2008 (figur 5.10).

har det lägsta förtroendet för att rättsväsendet hantarer misstänkta rättvist (tabell 5J–K), men när det gäller i vilken mån *polisen* hantarer misstänkta rättvist är det Kronobergs län som har det lägsta förtroendet.

Figur 5.10. Stort (mycket/ganska) förtroende för hur rättsväsendet och polisen utför olika uppgifter, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.

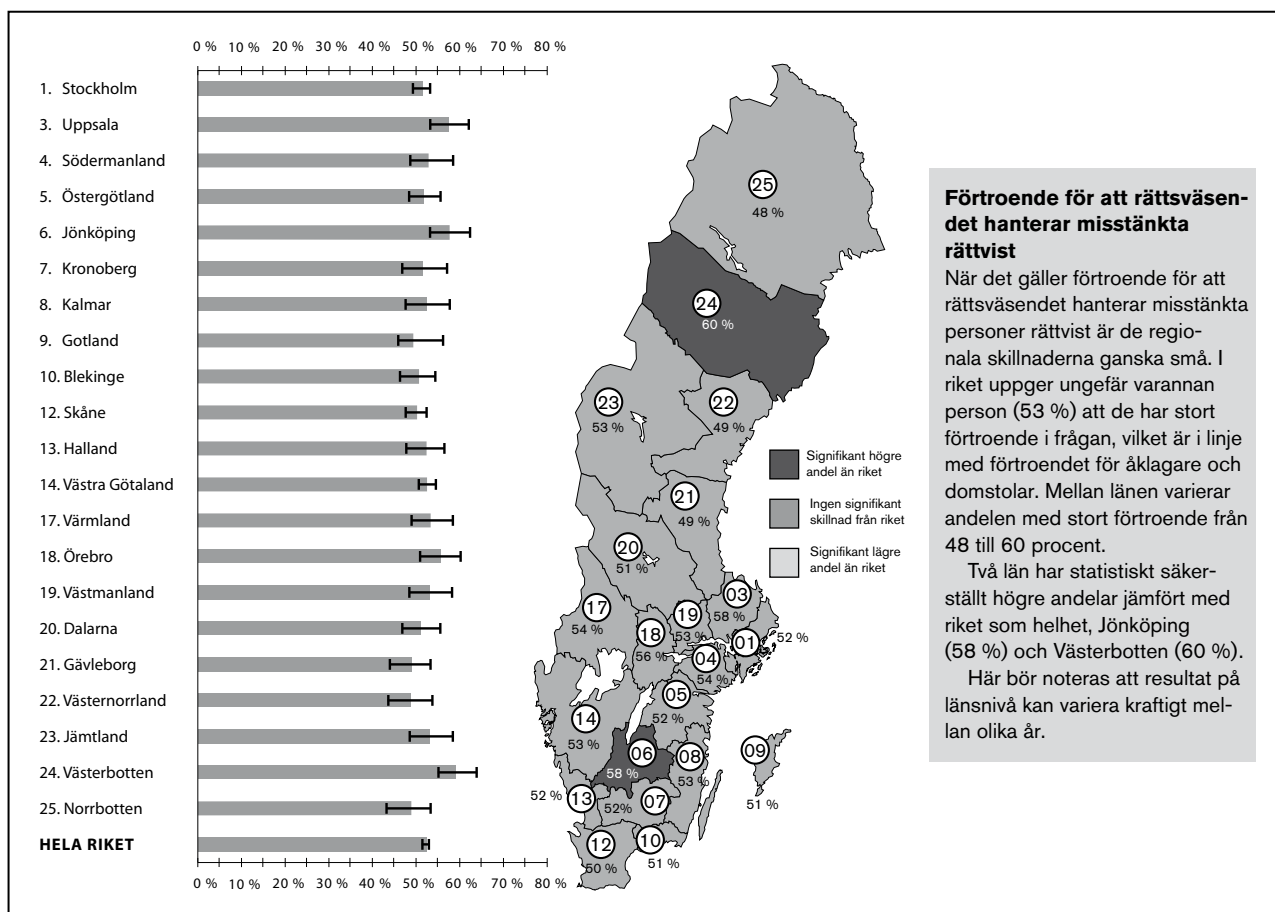
Små skillnader i olika gruppers förtroende för hur arbetsuppgifter utförs

I detta avsnitt redovisas övergripande resultat för hur väl olika grupper i befolkningen anser att rättsväsendets myndigheter utför olika uppgifter. Skillnaderna är generellt sett små.

Regionala skillnader

Hälften av de tillfrågade har ett stort förtroende för såväl rättsväsendet i stort som för polisen specifikt när det gäller hanteringen av misstänkta (figur 5.10). Regionalt sett finns vissa skillnader i förtroende för rättsväsendet jämfört med polisen där skillnaden uppgår till 6 procentenheter (se exempelvis Blekinge län, tabell 5J). Högst andel stort förtroende för att *rättsväsendet respektive polisen hantarer misstänkta rättvist* har boende i Västerbottens län (60 respektive 63 %). Boende i Norrbottens, Västernorrlands och Skåne län

Figur 5.11. Stort (mycket/ganska) förtroende för att rättsväsendet hanterar misstänkta rättvist, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län inklusive konfidensintervall (95 %). Andel för respektive län, i procent.

Mönstret att fler har förtroende för polisen än för rättsväsendet som helhet när det gäller frågan om *brottsoffer behandlas bra* (figur 5.10) är tydligt även på regional nivå. För *rättsväsendet* är det boende i Västerbottens län som har högst andelar med stort förtroende (50 %), vilket gäller även om man tar hänsyn till andelen med litet förtroende (figur 5.12 och tabell 5J–K). I denna fråga har boende i Västernorrland det lägsta förtroendet, även när man tar hänsyn till andelen litet förtroende. (tabell 5J).

Även när förtroendet för att *polisen* behandlar utsatta bra studeras regionalt, framgår att boende i Västerbottens län har det högsta förtroendet. Boende i Västernorrlands län har den lägsta andelen med stort förtroende för att polisen behandlar utsatta bra. När förtroendebalansen studeras visar det sig också att Skåne och Blekinge län tillhör de län som har lägst förtroende för att polisen behandlar utsatta bra.

Kön

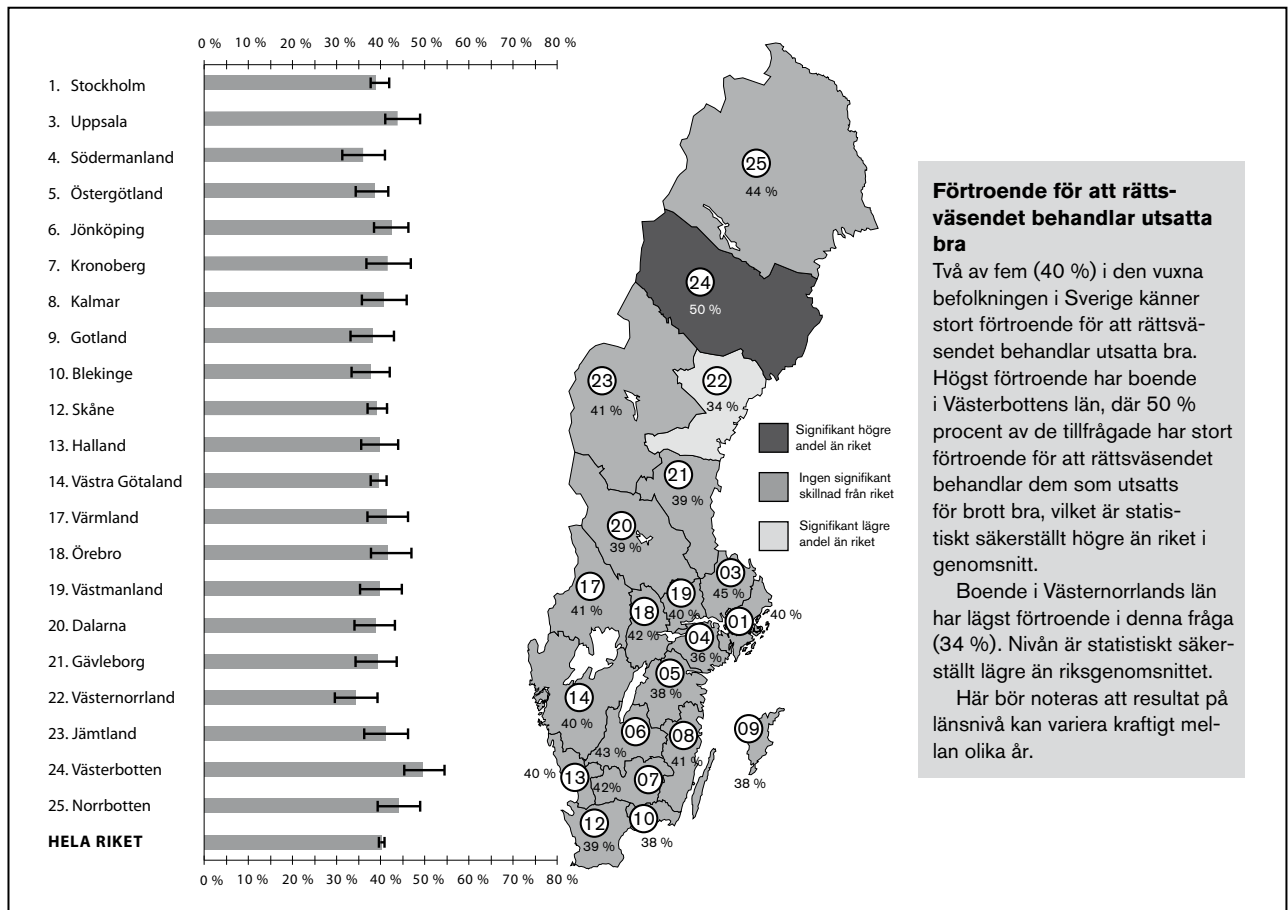
Män och kvinnor har ungefär samma förtroende för att rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta rättvist (figur 5.13, 5.14 och tabell 5G). När rättsväsendets och polisens behandling av utsatta efterfrågas har kvinnor en något högre andel stort förtroende, en tendens som förstärks när man även väger in andelen med lågt förtroende (tabell 5G).

Ålder

I figur 5.15 framgår att de allra yngsta (16–19 år) har högst andel personer med stort förtroende för att rättsväsendet utför sina arbetsuppgifter väl, både avseende misstänkta och utsatta. Personer i åldern 35–44 år har också stort förtroende för att rättsväsendet hanterar misstänkta rättvist. Dessa grupper har störst förtroende även när hänsyn tas till andelen med litet förtroende.

När det gäller förtroendet för att polisen utför sina arbetsuppgifter väl är mönstret snarlikt, förtroendet

Figur 5.12. Stort (mycket/ganska) förtroende för att rättsväsendet behandlar utsatta bra, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län inklusive konfidensintervall (95 procent). Andel för respektive län, i procent.

Förtroende för att rättsväsendet behandlar utsatta bra

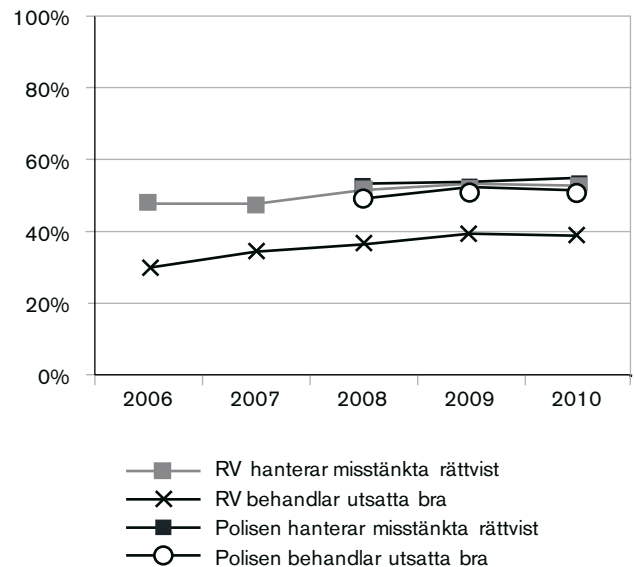
Två av fem (40 %) i den vuxna befolkningen i Sverige känner stort förtroende för att rättsväsendet behandlar utsatta bra. Högst förtroende har boende i Västerbottens län, där 50 % procent av de tillfrågade har stort förtroende för att rättsväsendet behandlar dem som utsatts för brott bra, vilket är statistiskt säkerställt högre än riket i genomsnitt.

Boende i Västernorrlands län har lägst förtroende i denna fråga (34 %). Nivån är statistiskt säkerställt lägre än riksgenomsnittet.

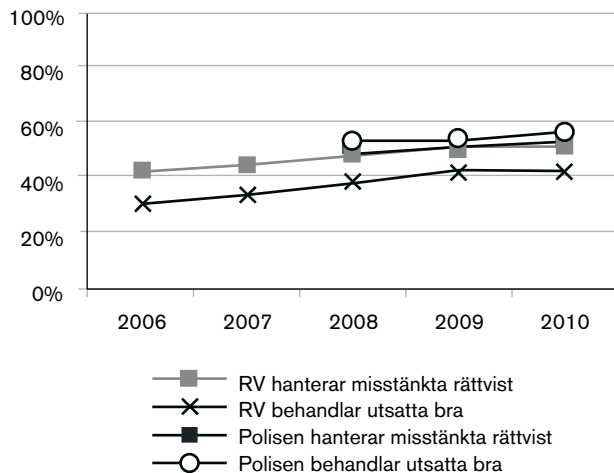
Här bör noteras att resultat på länsnivå kan variera kraftigt mellan olika år.

för att polisen hanterar misstänkta rättvist är högst bland personer i åldern 16–19 år (57 %), vilket också gäller när förtroendebalansen studeras (tabell 5G). Liksom för rättsväsendet är förtroendet för att polisen behandlar utsatta bra högst hos de yngsta (65 %), också när hänsyn tas till förtroendebalansen. Förtroendet för hur polisen utför sina arbetsuppgifter har ökat något sedan frågorna började ställas år 2008.

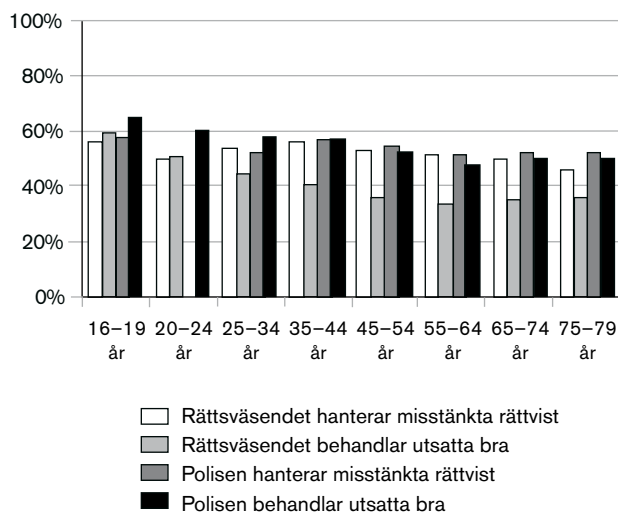
Figur 5.13. Stort (mycket/ganska) förtroende för hur rättsväsendet samt polisen utför olika uppgifter, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning för män. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Figur 5.14. Stort (mycket/ganska) förtroende för hur rättsväsendet samt polisen utför olika uppgifter, enligt NTU 2006–2010. Särredovisning för kvinnor. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Figur 5.15. Stort (mycket/ganska) förtroende för hur rättsväsendet samt polisen utför olika uppgifter, enligt NTU 2010. Särredovisning efter ålder. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Andra grupperns förtroende för hur rättsväsendet utför sina arbetsuppgifter

Även svensk eller utländsk bakgrund, utbildningsnivå, familjetyp, boendeort och boendetyp har studerats i relation till förtroende för rättsväsendets och polisens arbetsuppgifter (tabell 5C).

Svenskfödda, i synnerhet svenskfödda med minst en inrikes född förälder, har en högre andel med stort förtroende än utrikes födda för att rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta rättvist (tabell 5C). Mönstret är likartat när det gäller behandling av utsatta; svenskfödda med minst en svenskfödd förälder upp-

ger oftare än övriga stort förtroende för att rättsväsendet och polisen behandlar utsatta bra.

Personer med eftergymnasial utbildning uppger i högre grad att de har ett stort förtroende för att rättsväsendet och polisen hanterar misstänkta rättvist än personer med gymnasie- eller grundskoleutbildning. Samvariationen är särskilt tydlig för rättsväsendet. När det gäller frågan om hur utsatta behandlas inom rättsväsendet kan inget tydligt mönster skönjas vare sig avseende polisen eller rättsväsendet.

Sammanboende uppger överlag ett större förtroende än ensamstående när det gäller hantering av misstänkta, såväl för rättsväsendet i sin helhet som för polisen. Detta gäller även när förtroendebalansen studeras. Tydligt lägst förtroende för att rättsväsendet behandlar utsatta bra har ensamstående med barn (se tabell 5C samt 5G). Endast 35 procent av ensamstående med barn har stort förtroende för att rättsväsendet behandlar utsatta bra och 29 procent har ett litet förtroende för detta, vilket resulterar i en förtroendebalans på 5 medan ensamstående utan barn har en förtroendebalans på 23 i samma fråga. Resultaten är snarlika föregående år.

Boendeort tycks spela mindre roll för förtroendet för att rättsväsendet och polisen utför sina uppgifter väl. Förtroendet för att polisen utför sina uppgifter tycks visserligen vara något större hos boende i små städer och på landsbygd än bland boende i storstäder och andra större städer. På det hela taget är dock skillnaderna små, med vissa fluktuationer mellan åren (tabell 5C).

När bostadstyp studeras är skillnaderna relativt små, men boende i småhus uppger i något högre grad än boende i flerfamiljshus stort förtroende, såväl för att de misstänkta hanteras rättvist som för att de utsatta behandlas bra (tabell 5C). Detta gäller både för rättsväsendet och för polisen. Skillnaderna är något större när det gäller misstänkta än utsatta och mönstret är detsamma som vid tidigare undersökningar.

Förtroende för rättsväsendet relaterat till erfarenheter av brott och/eller av rättsväsendet

Resultat i korthet

- Alla erfarenheter av brott – egen eller andras utsatthet eller att bevittna våld – samvarierar med ett lägre förtroende för rättsväsendet och dess myndigheter.
- Också förtroendet för att rättsväsendet i stort och polisen hanterar misstänkta bra är avsevärt lägre om personen har erfarenheter av brott.
- Personer som anser att antalet brott ökat något eller kraftigt de senaste tre åren hyser ett lägre förtroende för rättsväsendet och dess myndigheter än personer som anser att brottsutvecklingen är stabil.
- Resultaten är i linje med tidigare års mätningar.

Det är förhållandevis många människor som någon gång i sitt liv har drabbats av brott och därmed varit i kontakt med rättsväsendet, antingen som målsägande, nära anhörig, vittne eller kanske som misstänkt. Dock är det relativt få som har erfarenheter av aktörerna i rättskedjans senare skede – åklagare, domstol och Kriminalvård. Enligt NTU uppger 24 procent av befolkningen att de utsatts för något brott under år 2009, och 17 procent uppger att någon anhörig drabbats av ett allvarligt brott under det senaste året. Samtidigt uppger 2 procent, vilket motsvarar ungefär 160 000 personer i den vuxna befolkningen (16–79 år), att de under de senaste tre åren åtalats för något brott. I det här avsnittet redovisas hur förtroendet för rättsväsendet varierar beroende på de erfarenheter människor haft av brott och/eller av rättsväsendet.

Brottsutsatta uppger lägre förtroende

Erfarenheter av utsatthet för brott har i andra studier visat sig samvariera med något lägre förtroende jämfört med att sakna sådana erfarenheter (Home Office 2006). Resultaten i NTU bekräftar delvis detta, men visar också att utfallet skiljer sig åt beroende på vilket förtroende som studeras. Nedan redovisas förtroende efter utsatthet (tabell 5.1 samt tabell 5E/I).

I detta avsnitt redovisas andelen personer som har stort förtroende (mycket/ganska stort förtroende). Delvis redovisas även andel personer med litet förtroende (mycket/ganska litet förtroende) och i jämförel-

serna som görs mellan olika grupper diskuteras även förtroendebalanserna (andelen personer som har stort förtroende minus andelen personer som har litet förtroende).

Kom ihåg:

Stort förtroende: Mycket stort *och* ganska stort förtroende

Litet förtroende: Mycket litet *och* ganska litet förtroende

Förtroendebalans: Stort förtroende *minus* litet förtroende

Egen utsatthet för brott

Personer som utsatts för brott under år 2009 uppger lägre förtroende för rättsväsendet än de som inte utsatts (tabell 5.1). Det stämmer såväl för rättsväsendet i sin helhet som för dess myndigheter och för hur de svarande uppfattar att rättsväsendet utför sina uppgifter.

Störst skillnad i andelen personer med stort förtroende mellan utsatta och icke utsatta är det för rättsväsendet som helhet (10 procentenheter). Minst skillnad i förtroende återfinns avseende rättsväsendets och polisens behandling av utsatta, där det endast skiljer 2 respektive 3 procentenheter. I stort är mönstret det samma som i tidigare mätningar.

Tabell 5.1. Stort (mycket/ganska) och litet (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendet hos personer som utsatts för brott 2009, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Stort respektive litet förtroende för (stort/litet):	Ej utsatt för brott 2009	Utsatt för brott 2009
Rättsväsendet (RV) som helhet	64/10	54/19
Polisen	64/11	57/19
Åklagarna	53/7	46/12
Domstolarna	55/9	48/14
Kriminalvården	43/12	38/16
RV hanterar misstänkta rättvist	54/11	49/18
RV behandlar utsatta bra	41/22	39/29
Polisen hanterar misstänkta rättvist	55/11	49/17
Polisen behandlar utsatta bra	55/13	52/18

När utsatthet för specifika brottstyper studeras, såväl sammantaget som uppdelat på kön, blir variationen inom kategorin utsatt för brott tydlig – brott mot

enskild person samvarierar i högre grad än brott mot egendom med förtroende (tabell 5E/I).

Studeras förtroendet i förhållande till utsatthet för olika brott framgår att de brottskategorier som har ett mycket litet svarsunderlag, sexualbrott (n=137), personrån (n=117), bostadsinbrott (n=137) och bilstöld (n=58), också har stora skillnader i förtroendebalans från föregående mätning. Detta indikerar att även skillnader dem emellan bör tolkas med försiktighet. I det följande bygger därför jämförelserna på resterande brottskategorier. Brottskategorin med det lägsta förtroendet generellt (bland dem med ett större svarsunderlag) är personer utsatta för misshandel. Här är det tydligt att speciellt förtroendet för rättsväsendet som helhet (12 %), för Kriminalvården (12 %) och för att rättsväsendet behandlar utsatta bra (13 %) är relativt lågt (figur 5.16). Rättsväsendets behandling av utsatta får lägst betyg av personer som varit utsatta för hot (förtroendebalans -1 %).

Förtroendet för att misstänkta hanteras rättvist är lägst hos personer som utsatts för trakasserier, och det gäller både för rättsväsendet som helhet och för polisen (tabell 5 I).

Integritetskränkande brott och anhörigas erfarenheter

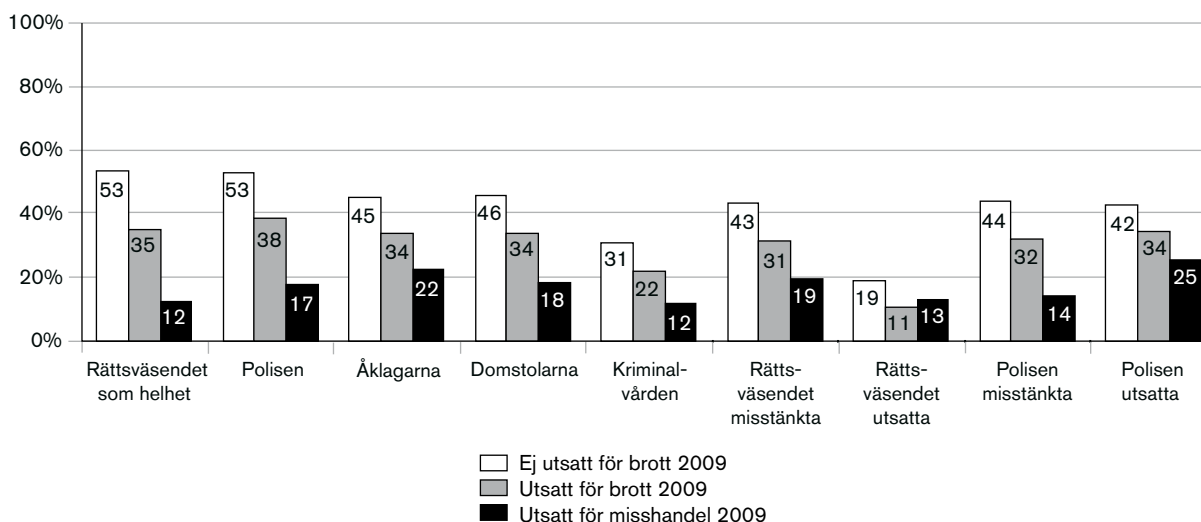
Som antyds i figur 5.16 blir skillnaderna mellan dem som har respektive inte har utsatts för brott större när fokus läggs på de personer som utsatts för särskilt integritetskränkande brott,⁷⁵ såsom hot, misshandel eller

trakasserier, jämfört med dem som utsatts för andra brottstyper (tabell 5D). Som mest, gällande rättsväsendet som helhet, uppgår skillnaden till 41 procentenheter jämfört med dem som inte varit utsatta för något brott. Ytterligare ett sätt att studera utsatthetens betydelse är att se till de personer som har någon anhörig eller bekant som utsatts för något allvarligt brott. Även bland dessa personer är förtroendet för rättsväsendet lägre och på ungefär samma nivå som bland dem som utsatts för brott (tabell 5D).

Anmält brott

Att man själv, eller någon närstående, blivit utsatt för brott betyder inte automatiskt att brottet är polisanmält och att man av denna anledning har erfarenheter av rättsväsendet. De som har polisanmält sin utsatthet har däremot på ett konkret sätt varit i kontakt med rättsväsendet, även om kontakten många gånger begränsar sig till att gälla polisen. Resultaten visar att förtroendet för rättsväsendet bland personer som under de tre senaste åren anmält brott ligger i ungefär samma nivå som bland samtliga som har utsatts för brott 2009 (tabell 5D).⁷⁶ I likhet med personer som utsatts för integritetskränkande brott har de som anmält brott under de senaste tre åren särskilt lågt förtroende för Kriminalvården (tabell 5H).

Figur 5.16. Förtroendebalanser (stort – litet förtroende) för rättsväsendet och dess arbetsuppgifter, enligt NTU 2010. Särredovisning efter personer som inte utsatts för något brott 2009, personer som utsatts för något brott 2009 samt efter personer som utsatts för misshandel 2009.

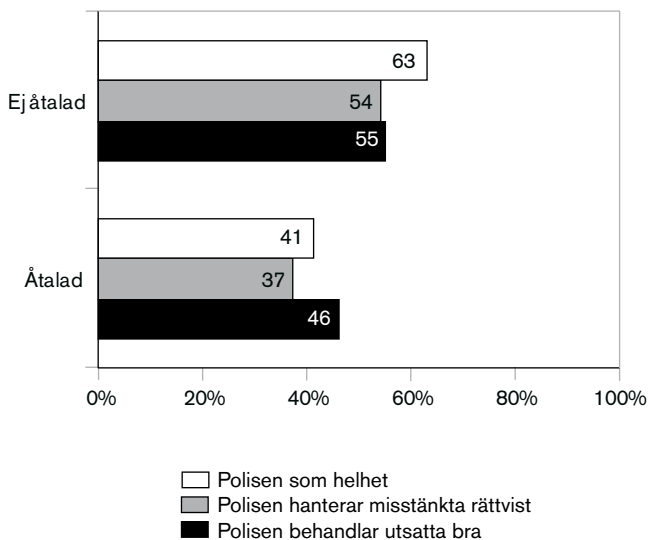
⁷⁵ Hot, misshandel, sexualbrott, personrån, trakasserier och/eller bostadsinbrott.

⁷⁶ Dessa grupper överlappar också varandra i viss utsträckning. Notera dock att frågorna har olika referensperioder, tre respektive ett år.

Åtalade har lägre förtroende

Personer som uppger att de åtalats för brott under de senaste tre åren har lägre förtroende för såväl rättsväsendet som helhet som för de enskilda myndigheterna än de som inte åtalats (tabell 5D och figur 5.17). Lägst förtroende uppger åtalade att de har för att polisen hanterar misstänkta rättvist och för att rättsväsendet behandlar utsatta bra; där uppger mer än var tredje svarande litet förtroende. Polisen är också den enskilda myndighet som har den högsta andelen litet förtroende bland de enskilda myndigheterna i denna grupp (tabell 5D).

Figur 5.17. Stort (mycket/ganska) förtroende för polisen hos personer som uppger att de åtalats för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Andel för gruppen åtalade, i procent.

En mycket stor skillnad (22 procentenheter) i andel stort förtroende mellan de åtalade och de icke åtalade återfinns såväl för polisen som för rättsväsendet som helhet (tabell 5D). Även sett till förtroendebalansen (tabell 5H) är skillnaderna stora mellan de åtalade och övriga i samtliga fall med undantag av förtroendet för Kriminalvården.

Tro på ökad brottslighet sammanfaller med lågt förtroende

Andelen personer i NTU som själva uppger att de utsatts för brott har inte ökat sedan undersökningen inleddes men de medverkande i undersökningen har

ändå bilden av att brottsligheten ökar.⁷⁷ En överväldigande majoritet (75 %) uppgav i NTU 2010 att antalet brott ökat under de senaste tre åren. Var tredje person i den svenska befolkningen upplever att brottsligheten ökat kraftigt (30 %).⁷⁸

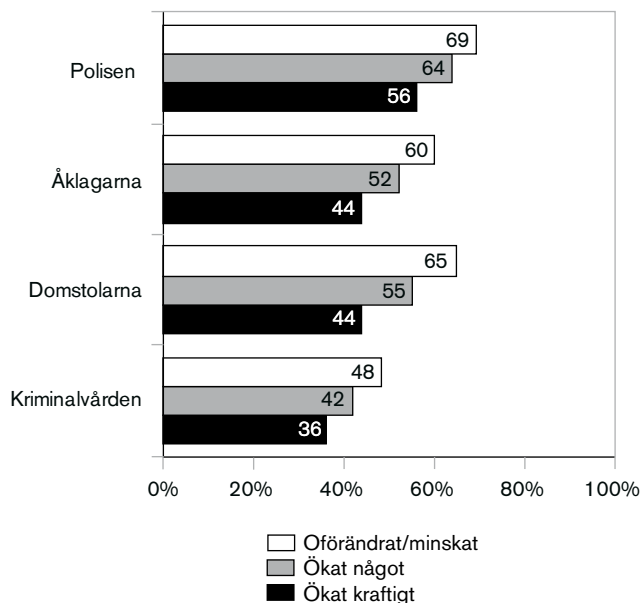
Enligt NTU 2010 upplever var fjärde person i den svenska befolkningen att antalet brott varit oförändrat eller minskat (25 %). Nedan undersöks i vilken utsträckning uppfattningen om brottsutvecklingen samvarierar med förtroendet för rättsväsendet.

Av figur 5.18 framgår det tydligt att förtroendet för rättsväsendets myndigheter är lägre bland människor som tror att antalet brott ökat kraftigt i Sverige under de senaste tre åren och det gäller för samtliga förtroendefrågor. Störst förtroende har de som tror att antalet brott varit oförändrat eller minskat. Mönstret är detsamma som vid föregående mättillfälle. År 2010 har uppfattningen om brottsutvecklingen framför allt betydelse när det gäller andelen som uppger stort förtroende för domstolarna. Det handlar om en av de största skillnaderna i hela studien. Andelen som uppger stort förtroende för domstolarna är 21 procentenheter lägre hos dem som tror att brottsligheten ökat kraftigt (figur 5.18). Uppfattningen om brottsutvecklingen har inte lika stor betydelse när det gäller polisen och Kriminalvården men skillnaden är ändå tydlig, vilket också var fallet vid föregående mätning.

⁷⁷ Formulering av fråga: På det hela taget, tror du att antalet brott i Sverige har ökat, minskat eller varit oförändrat de senaste tre åren? Med svarsalternativen: ökat kraftigt, ökat något, varit oförändrat, minskat något eller minskat kraftigt samt vet ej/ingen uppfattning.

⁷⁸ Dessa resultat kan ställas mot tillgängliga offerundersökningar och bedömningar som forskare gör om ett oförändrat totalt antal brott, och i vissa delar (stölder som drabbar allmänheten) minskande brottslighet under senare år (Brå 2008c, Sarnecki 2007, von Hofer 2006).

Figur 5.18. Stort (mycket/ganska) förtroende för rättsväsendets myndigheter hos personer med olika uppfattning om brottsutvecklingen de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

När det gäller frågorna om hur rättsväsendet och polisen utför olika arbetsuppgifter är skillnaden i förtroende, liksom föregående år, störst gällande frågan om rättsväsendet hanterar misstänkta rättvist. Nära två av tre (62 %) som tror att antalet brott varit oförändrat eller minskat har stort förtroende i denna fråga, medan motsvarande andel hos dem som tror att brotten ökat kraftigt är 44 procent (tabell 5D). Uppfattningen om brottsutvecklingen har något mindre betydelse för förtroendet för hur rättsväsendet behandlar utsatta samt för hur polisen utför sina arbetsuppgifter.

6 Brottssutspattas kontakter med rättsväsendet

Sammanfattning

En femtedel av befolkningen har varit i kontakt med polisen de senaste tre åren, medan en betydligt mindre andel (2 %) uppger att de varit i kontakt med andra myndigheter inom rättsväsendet i samband med utsatthet för brott. Av dem som varit i kontakt med polisen under de senaste tre åren har drygt hälften en positiv erfarenhet av polisens arbete. Detta gäller alla typer av brott, oavsett om brottet hade inslag av hot eller våld. Bland personer som utsatts för hot eller våldsbrott är dock andelen missnöjda högre (23 %), jämfört med personer som utsatts för andra typer av brott (14 %). Andelen personer med positiva erfarenheter har legat på en relativt stabil nivå sedan mätningarna inleddes.

När det gäller polisens arbete är de brottssutspatta mest nöjda med polisens tillgänglighet och bemötande, men mindre nöjda med den information som gavs och polisens effektivitet. Ett generellt mönster är att kvinnor tenderar att vara mer nöjda med polisen än vad män är. Detta gäller alla dimensioner av polisens arbete. I linje med detta har kvinnor även ett generellt högre förtroende för rättsväsendets olika myndigheter.

Ett annat mönster som framträder i NTU är att äldre personer (65–79 år) har mer positiva erfa-

renheter av polisens arbete än övriga brottssutspatta. Vidare gäller att utrikes födda personer som blivit utsatta för brott som inkluderade hot eller våld är betydligt mer missnöjda med polisens arbete än inrikes födda personer som utsatts för sådana brott.

Av dem som varit i kontakt med polisen i samband med utsatthet för brott har endast ett fåtal medverkat i rättegång på grund av att de utsatts för brott. Bland dem som medverkat i rättegång har män och kvinnor positiva erfarenheter i samma utsträckning. Dock är det fler kvinnor än män som anser att de fått tillräcklig information inför rättegången.

De personer som varit i kontakt med rättsväsendet i samband med utsatthet för brott är överlag nöjda med denna kontakt. Intressant är dock att när dessa personer tillfrågas mer generellt om sitt förtroende för rättsväsendet är deras svar mer negativa. Detta innebär att deras bild av hur de själva bemöts av rättsväsendet och bilden av rättsväsendet som samhällsinstitution skiljer sig åt.

Resultat i korthet

- Omkring 20 procent av befolkningen uppger att de varit i kontakt med polisen i samband med att de anmält brott som de själva drabbats av under de senaste tre åren. Endast 2 procent har medverkat i rättegång av samma anledning.
- Drygt hälften av de brottsutsatta har positiva erfarenheter av polisen och var sjunde har negativa erfarenheter.
- Andelen med negativa erfarenheter av polisen är störst hos gruppen där den anmälda händelsen innehöll hot eller våld.
- Det är betydligt fler brottsutsatta som är nöjda med polisens bemötande (78 %) än med dess effektivitet (33 %).
- Majoriteten har positiva erfarenheter av sitt målsägandebitråde (71 %), och drygt hälften har positiva erfarenheter av åklagaren (55 %).
- Var tredje brottsutsatt person som varit målsägande i en rättegång tyckte inte att de fått tillräcklig information inför rättegången, och var sjunde person upplevde att det var svårt att förstå rättegången.

När en person som utsatts för ett brott väljer att anmäla händelsen till polisen innebär detta att den brottsutsatta får kontakter med och erfarenheter av en eller flera av rättsväsendets myndigheter. Erfarenheterna begränsas vanligen till den kontakt man får med polisen i samband med att polisanmälan görs, men kan också bestå av kontakter med åklagare, målsägandebitråde och domstol i de fall då brottet tas upp i en rättegång.

Det är förordnat av den svenska regeringen (proposition 2010/11:1) att rättsväsendets myndigheter ska informera brottsoffer om hur rättsprocessen går till och vad som sker i det enskilda ärendet. Brottsoffer ska även kunna få information om var det finns olika stöd- och hjälpinsatser. Brottsoffrets uppfattning om kontakterna med polis, åklagare, målsägandebitråde och domstol är betydelsefulla indikatorer för rättsväsendet på huruvida de lyckas uppfylla dessa krav.

I detta avsnitt belyses resultat från NTU 2010 gällande kontakter med rättsväsendet med anledning av utsatthet för brott.⁷⁹ Liksom i tidigare kapitel redovi-

⁷⁹ I detta frågeavsnitt har de tillfrågade svarat på frågor om erfarenheter under *de senaste tre åren*. Tidsperioden avser intervjudatum (våren 2010) och tre år bakåt i tiden. Redovisningarna i utsatthetskapitlet avser däremot *ett år* (föregående kalenderår).

sas ett urval av resultaten i diagram, men en fullständig redovisning finns i tabellbilagan i slutet av denna rapport (tabell 6A–6F). För en del av resultaten ges där redovisningar mot bakgrund av kön, ålder, svensk eller utländsk bakgrund, utbildningsnivå samt familje- och boendeförhållanden men i andra delar endast övergripande resultat för befolkningen.

I frågeavsnittet om brottsutsattas erfarenheter ställs inledningsvis följande fråga:

Har du under de senaste tre åren drabbats av något brott som anmälts till polisen?

Enligt NTU har 19 procent av befolkningen (16–79 år) drabbats av⁸⁰ något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren.⁸¹ Majoriteten av dem (cirka 76 %), motsvarande 17 procent av befolkningen, har själva haft någon form av kontakt med polisen med anledning av (det senaste) brottet. I de fall då den tillfrågade har utsatts för flera brott under den efterfrågade perioden, ställs samtliga följdfrågor för *den senaste av dessa händelser*.

Kom ihåg:

I NTU efterfrågas kontakter med rättsväsendet som beskrivs i detta kapitel som har ägt rum under *de senaste tre åren*. På grund av den långa referensperioden redovisas generellt inte utvecklingen över tid i detta kapitel.

Erfarenheter av polisen

Vilka erfarenheter har då de personer som haft kontakter med polisen? Är majoriteten positiv eller negativ? Finns det skillnader mellan olika befolkningsgrupper och mellan utsatta för olika typer av brott? Dessa frågeställningar belyses i NTU genom frågan:

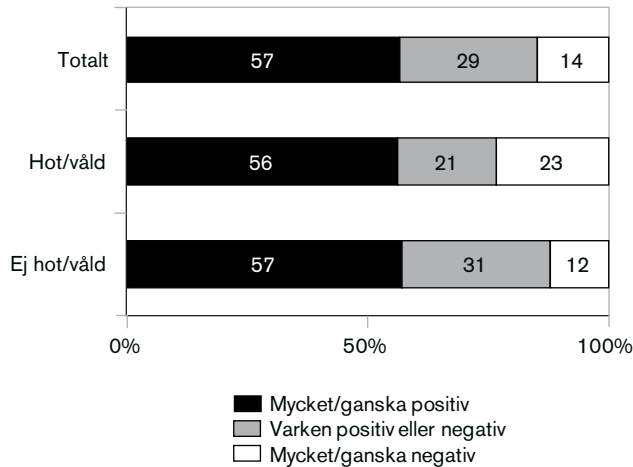
Hur skulle du beskriva dina erfarenheter av polisen i samband med det här brottet?

Svarsalternativen är *mycket* eller *ganska positiv*, *varken positiv eller negativ* och *ganska* eller *mycket negativ*.

⁸⁰ I frågan används begreppet *drabbats* för att kunna fånga in personer som själva inte direkt utsatts för brottet men som berörts av det på något vis och varit delaktiga i polisanmälan av brottet och eventuellt deltagit i övriga kontakter med rättsväsendet på grund av det. För enkelhetens skull kommer alla personer som svarat på frågor om kontakter med rättsväsendet dock att omnämnas *brottsutsatta* i det här kapitlet.

⁸¹ Av dessa tillhör drygt hälften (53 procent) den grupp som uppger att de blivit utsatta för något brott under 2009.

Figur 6.1. Erfarenhet av polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Särredovisning efter om (den senaste) händelsen innehöll hot eller våld eller ej. Andel för respektive grupp, i procent.

Resultaten i figur 6.1 visar att drygt hälften (57 %) av de tillfrågade som haft kontakter med polis har mycket eller ganska positiva erfarenheter, medan 14 procent uppger att de har mycket eller ganska negativa erfarenheter. Resultaten inkluderar både dem som har respektive inte utsatts för brott som innehöll hot och/eller våld,⁸² och är snarlika med föregående års resultat. Bland dem som polisanmält ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen med positiva erfarenheter ungefär densamma, men andelen negativa är högre. Nära en fjärdedel (23 %) av dem som varit i kontakt med polisen med anledning av utsatthet för brott som innehållit hot eller våld har ganska eller mycket negativa erfarenheter av sina kontakter med polisen. Motsvarande andel negativa bland dem som drabbats av brott som inte uppger ha innehållit hot eller våld är 12 procent. Detta innebär att de personer som anmält en händelse med inslag av hot eller våld har en lägre andel som saknar tydlig (positiv eller negativ) uppfattning (21 %, jämfört med 31 %). Skillnaden kan ha ett samband med hur olika typer av brott anmäls. Vid exempelvis misshandel sker den första kontakten med polisen ofta på brottsplatsen, i direkt anknytning till brottet. Vid exempelvis cykelstöld eller stöld ur fordon sker kontakten oftast via telefon eller Internet. Vid brott mot egendom av vardags-

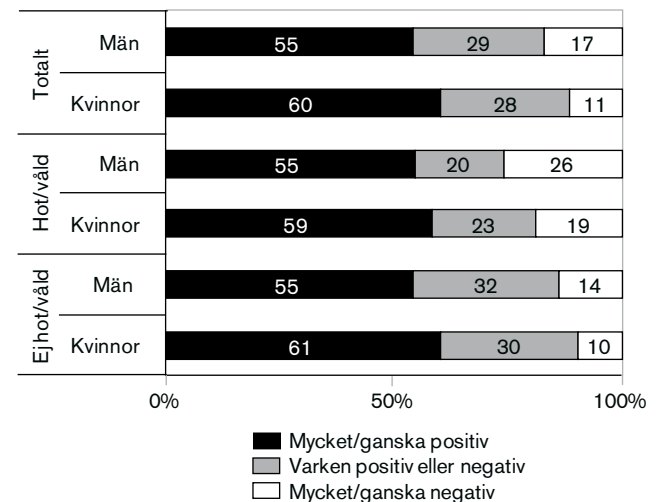
⁸² Ungefär en femtedel av brotten som är anmälda till polisen under de senaste tre åren uppger ha innehållit någon form av hot eller våld. För att fånga in omfattningen av sådana brott ställs frågan *Ingick någon form av hot eller våld i händelsen?* Denna fråga fångar således inte in några specificerade brottstyper utan belyser snarare den tillfrågades övergripande bedömning av huruvida inslag som uppfattades som våld eller hot ingick i händelsen.

brottlig karaktär utgör polisanmälan ofta en åtgärd som främst vidtas i syfte att kunna begära ersättning från försäkringsbolag, vilket kan vara en förklaring till varför drabbade av brott utan inslag av våld eller hot oftare saknar en tydlig (positiv eller negativ) uppfattning om sina erfarenheter av polisen.

Kvinnor har mer positiva erfarenheter av polisen än män

Av figur 6.2 framgår att kvinnor oftare uppger att de har positiva erfarenheter av polisen, medan män oftare uppger att de har ganska eller mycket negativa erfarenheter av polisen. Bland de män som anmält en händelse med inslag av hot eller våld uppger en fjärdedel (26 %) negativa erfarenheter av polisen. Skillnaden mellan könen gäller oavsett vilken brottstyp som kontakten med polisen har gällt. Andelen personer som har positiva erfarenheter av polisen har ökat något sedan NTU 2008 (då frågor om brottsutsattas kontakter med rättsväsendet infördes). Den observerade skillnaden mellan män och kvinnor är dock densamma över de tre mättillfällena. Vid jämförelser mellan olika åldersgrupper framkommer att äldre personer (55–79 år) i större utsträckning har positiva erfarenheter av polisen (tabell 6A).

Figur 6.2. Erfarenhet av polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Särredovisning efter kön samt om (den senaste) händelsen innehöll hot eller våld eller ej. Andel för respektive grupp, i procent.

Skillnader i erfarenheter mellan andra befolkningsgrupper

Erfarenheter av polisen skiljer sig mycket lite mellan olika befolkningsgrupper. Vid en jämförelse av svaren från dem som anmält en händelse om hot eller våld

syns dock en svag tendens till fler positiva och färre negativa erfarenheter bland personer boende i mindre städer och på landsbygden jämfört med personer som bor i storstäder. En liknande svag tendens finns även för personer som har anmält en händelse som inte innehållit inslag av hot eller våld. Där gäller dock att boende i storstäder har fler positiva och färre negativa erfarenheter än personer boende i småstäder och på landsbygden.

Bland ensamstående personer (med eller utan barn) är det färre som har negativa erfarenheter av polisen när det gäller poliskontakter till följd av att de utsatts för hot- eller våldsbrott, jämfört med sammanboende personer med barn. Sammanboende utan barn har negativa erfarenheter i minst grad jämfört med övriga grupper.

För händelser med inslag av hot eller våld gäller vidare att utrikes födda personer har en betydligt lägre andel med positiv erfarenhet än inrikes födda personer. Mönstret gäller dock enbart för dem som anmält en händelse som innehöll hot eller våld. För händelser som inte innehöll hot eller våld framträder inget mönster.

Vid en jämförelse mellan olika utbildningsgrupper syns inte något mönster i hur man svarat om sina erfarenheter av polisen.

Sett över tid sedan NTU 2008 ser man att nivåerna kan skifta relativt mycket mellan åren, men att det tycks röra sig om variationer kring en stabil nivå.

Många nöjda med bemötandet men effektiviteten får sämre betyg

För att mäta hur man upplever polisens tillgänglighet, bemötande, information och effektivitet i samband med anmälan av brott ställs följande frågor:

Hur nöjd eller missnöjd var du med möjligheten att på ett enkelt sätt få kontakt med någon inom polisen som kunde hjälpa dig?

Hur nöjd eller missnöjd är du med det bemötande du fick av polisen?

Hur nöjd eller missnöjd är du med den information du fick om hur polisen arbetar med ditt ärende?

Hur nöjd eller missnöjd är du med polisens arbete med att utreda och klara upp brottet?

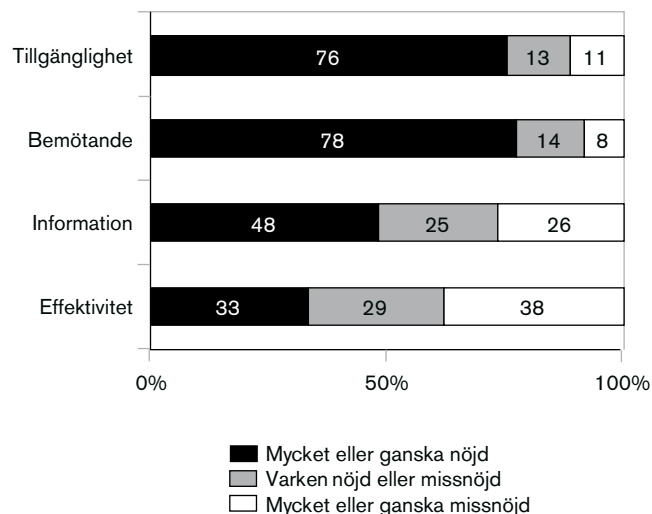
Svarsalternativen för dessa är *mycket eller ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska eller mycket missnöjd*.

Som figur 6.3 visar ger en majoritet av de personer som varit i kontakt med polisen med anledning av utsatthet för brott bra betyg åt möjligheten att enkelt

komma i kontakt med polisen (76 %) samt till det bemötande man fått av polisen (78 %). Däremot uppger en betydligt lägre andel att de är nöjda med den information de fått om hur polisen arbetar med ärendet (48 %) och med polisens sätt att utreda och klara upp brottet (33 %).

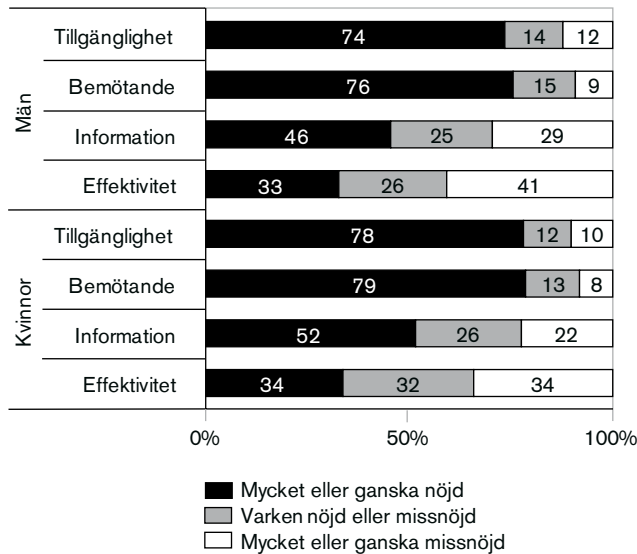
Resultaten för de sistnämnda frågorna ska dock inte tolkas som att en majoritet är missnöjda med polisen i dessa avseenden, eftersom en hög andel saknar en tydlig uppfattning, det vill säga de uppger att de varken är nöjda eller missnöjda med den information de fick eller med polisens sätt att arbeta (25 respektive 29 %).

Figur 6.3. Andel nöjda och missnöjda med olika delar av kontakten med polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp, i procent.

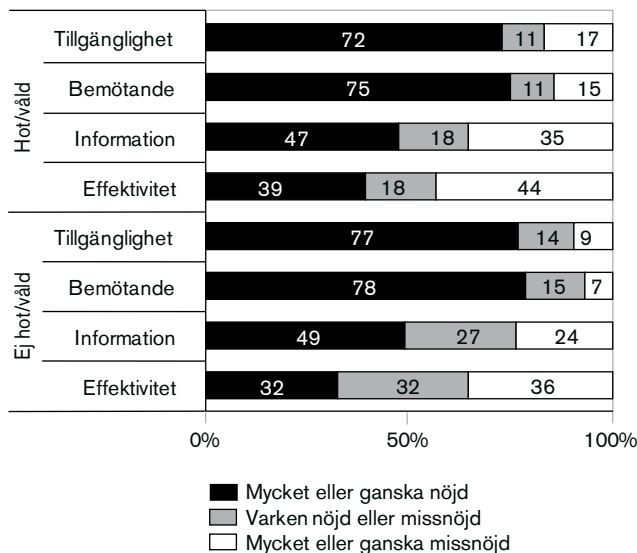
Figur 6.4 visar att män och kvinnor har relativt likartade erfarenheter. Kvinnor är dock mindre missnöjda och något mer nöjda än männen i svaren på samtliga frågor.

Figur 6.4. Andel nöjda och missnöjda med olika delar av kontakten med polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp, i procent.

När andelen nöjda respektive missnöjda med kontakten med polisen studeras uppdelat på vilken typ av händelse som anmälts framträder dock tydliga skillnader (figur 6.5).

Figur 6.5. Andel nöjda och missnöjda med olika delar av kontakten med polis i samband med utsatthet för brott de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Särredovisning efter om händelsen innehållit hot eller våld eller ej. Andel för respektive grupp, i procent.

De personer som anmält en händelse av hot eller våld uppger oftare att de är missnöjda med polisen i samtliga avseenden, jämfört med dem som anmält en händelse som inte innehållit inslag av hot eller våld. De

som anmält en händelse med inslag av hot eller våld har dessutom en något lägre andel som uppger att de är nöjda med polisens tillgänglighet och bemötande eller den information som gavs. Ett undantag är hur nöjd man är med polisens arbete med att utreda och klara upp brottet, där är andelen nöjda högre bland dem som gjort en anmälan som avsåg ett brott med inslag av hot eller våld. Andelen personer som är missnöjda med polisens arbete är dock genomgående högre bland dem som utsatts för hot- eller våldsbrott, medan andelen personer som känner sig varken nöjda eller missnöjda är högre bland dem som utsatts för brott som inte innehöll hot eller våld.

Eftersom kvinnor och män anmält händelser med inslag av hot eller våld i samma utsträckning torde inte skillnaden mellan hur nöjda män respektive kvinnor är kunna förklaras av vilken typ av brott som anmälts. När andelen nöjda respektive missnöjda med de olika aspekterna av kontakten med polisen studeras uppdelat på både kön och om den anmälda händelsen innehållit hot eller våld (tabell 6B–6E) framgår således inte heller några fler skillnader mellan könen än de som framgår av figur 6.4.

Erfarenheter av åklagare

I samband med utredningen av brottet eller i samband med rättegång kommer den brottsutsatte i kontakt med en åklagare. Enligt NTU har 2,3 procent av befolkningen eller cirka 166 000 personer varit i kontakt med en åklagare under de senaste tre åren.⁸³ I NTU undersöks erfarenheten från kontakten med åklagaren genom frågan:

Hur skulle du beskriva dina erfarenheter av åklagaren?

Svarsalternativen är *mycket eller ganska positiv, varken positiv eller negativ* och *ganska eller mycket negativ*.

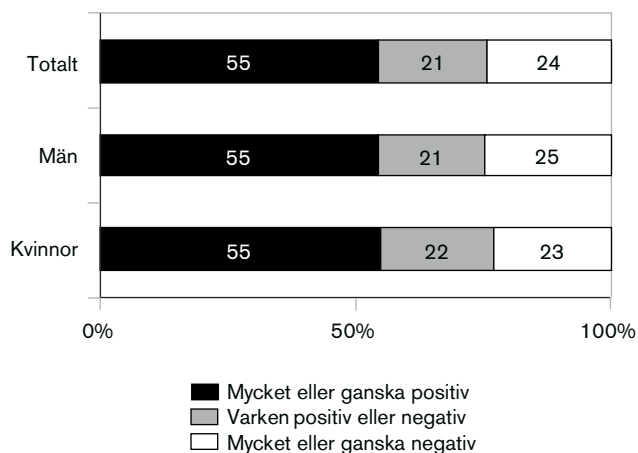
Drygt hälften (55 %) av de tillfrågade uppger att de har mycket eller ganska positiva erfarenheter av kontakten med åklagaren, medan andelen med negativa erfarenheter uppgår till 24 procent (figur 6.6).

⁸³ För de flesta har kontakten varit i samband med en rättegång, men för en femtedel av dem (0,4 % av befolkningen) har ärendet inte gått till rättegång och kontakten har endast varit i samband med utredningen av brottet. I NTU 2006–2008 ställdes frågan om åklagare enbart till personer som varit i kontakt med åklagare i samband med rättegång. Från och med NTU 2009 ställs dock frågan till samtliga personer med erfarenhet av åklagare under de senaste tre åren, varför dessa resultat inte är fullt jämförbara med resultaten i de tre första NTU-rapporterna.

Män och kvinnor lika nöjda med åklagarens arbete

Vid särredovisning för kön (figur 6.6) framgår att kvinnor och män som haft kontakt med åklagare i samma utsträckning uppger att deras erfarenheter varit positiva (55 %). Även andelen kvinnor och män som uppger att erfarenheterna varit negativa är snarlika (23 respektive 25 %). Andelen kvinnor och män som har positiva erfarenheter av åklagaren har minskat över åren, det är dock viktigt att vara medveten om att detta är en mycket liten grupp, vilket medför att förändringar över tid inte är oväntade.

Figur 6.6. Erfarenhet av åklagare de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Totalt samt särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp, i procent.

Erfarenheter av rättegång

I NTU får personer som medverkat i rättegång ett antal frågor om sina erfarenheter av detta. Eftersom en relativt liten del av befolkningen i åldern 16–79 år (1,9 %) uppger att de har medverkat i rättegång med anledning av utsatthet för brott under de senaste tre åren begränsas den fortsatta redovisningen till att belysa mer övergripande resultat.

För att belysa hur hög andel av befolkningen som har medverkat som målsägande vid en rättegång under de senaste tre åren, ställs följande fråga:

*Har du under de senaste tre åren medverkat i någon rättegång i domstol därför att du blivit utsatt för något brott?*⁸⁴

Knappt 2 procent av de tillfrågade, vilket motsvarar cirka 136 000 personer i befolkningen, har svarat ja-kande på denna fråga i NTU 2010. Som förväntat är

⁸⁴ De brott som omfattas av sådana rättegångar kan dock ha inträffat tidigare än under de senaste tre åren.

således polisen den myndighet i rättsväsendet som de flesta som anmäler brott kommer i kontakt med, medan endast en liten del av befolkningen har erfarenhet av att medverka som målsägande i en rättegång.

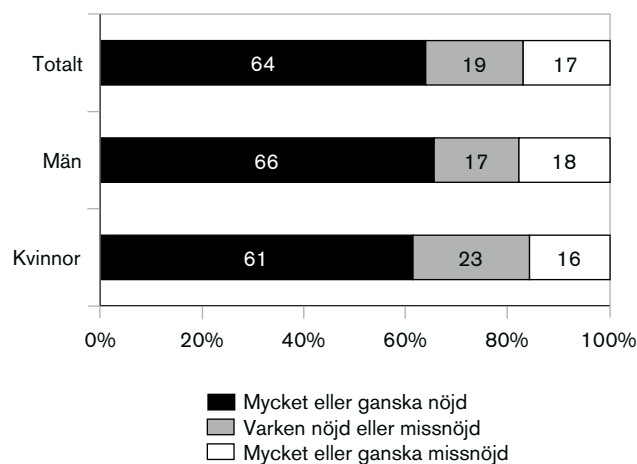
För att studera uppfattningen om bemötandet i domstolen på ett övergripande plan ställer NTU frågan:

Hur nöjd eller missnöjd är du med det sammantagna bemötandet du fick i domstolen?

Svarsalternativen är *mycket eller ganska positiv, varken positiv eller negativ* och *ganska eller mycket negativ*.

En majoritet av de tillfrågade anser att de sammantaget fick ett bra bemötande i domstolen, vilket framgår av figur 6.7. Ungefär två tredjedelar (64 %) är mycket eller ganska nöjda i detta avseende. Andelen som är mycket eller ganska missnöjda med det sammantagna bemötandet uppgår till 17 procent. Figur 6.7 visar även att män i större utsträckning än kvinnor är nöjda med bemötandet i domstol. Samtidigt är en högre andel av männen mycket eller ganska missnöjda med bemötandet.

Figur 6.7. Upplevelse av bemötande i domstol bland målsägande i rättegång de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Totalt samt särredovisning efter kön. Andel för respektive grupp, i procent.

Målsägandebitråde får högst betyg

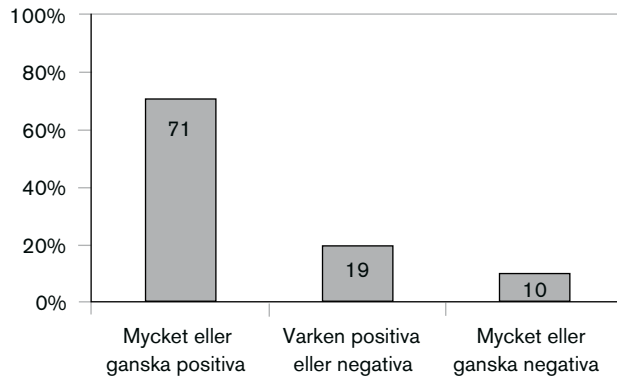
I vissa fall tilldelas målsägande i en rättegång ett juridiskt biträde, ett så kallat målsägandebitråde, som ska fungera som stöd och hjälp under rättsprocessen. Drygt hälften av dem som enligt NTU har erfarenhet av att som målsägande medverka i rättegång (motsvarande 1,9 % av befolkningen), uppger att de hade ett målsägandebitråde. Dessa personer fick uppge sin

uppfattning om denna person genom att besvara frågan:

Hur skulle du beskriva dina erfarenheter av målsägandebiträdet?

Svarsalternativen är *mycket eller ganska positiva, varken positiva eller negativa* och *ganska eller mycket negativa*.

Figur 6.8. Erfarenhet av målsägandebiträde i samband med medverkan som målsägande i rättegång de senaste tre åren, enligt NTU 2010.⁸⁵

Av figur 6.8 framgår att 71 procent uppger att erfarenheterna av målsägandebiträdet är mycket eller ganska positiva, medan en person av tio uppger att deras erfarenhet av biträdet varit mycket eller ganska negativ.

Tre av fyra personer har lätt att förstå rättegången

Som nämndes inledningsvis har målsäganden i en rättegång rätt till begriplig och relevant information. I NTU finns två frågor som rör information och begriplighet relaterat till brottsutsattas erfarenheter av rättegång:

Hur lätt eller svårt var det att förstå vad som hände under rättegången?

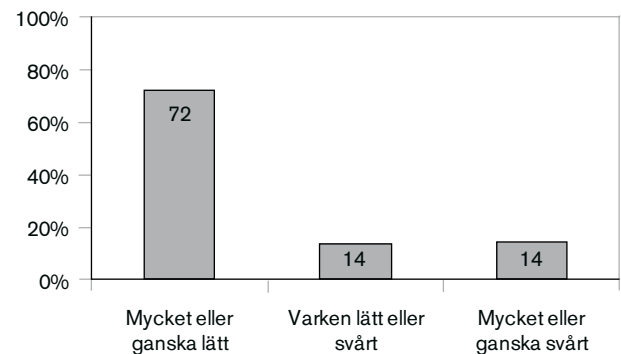
och

Upplevde du informationen du fick inför rättegången som tillräcklig eller otillräcklig?

Svarsalternativen för den första frågan är *mycket eller ganska lätt, varken lätt eller svårt* samt *ganska eller mycket svårt*. Den andra frågan besvaras med antingen *tillräcklig* eller *otillräcklig*.

⁸⁵ Då antalet som uppgett att de haft ett målsägandebiträde är mycket litet (n=155) särredovisas inte resultaten för några redovisningsgrupper.

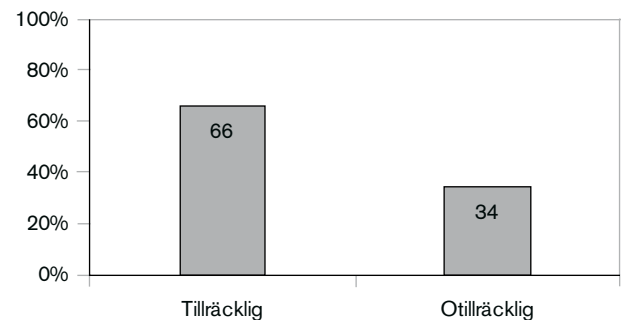
Figur 6.9. Förståelse av rättegången bland målsägande i rättegång de senaste tre åren, enligt NTU 2010.

Figur 6.9 visar att även här har en majoritet av de tillfrågade positiv inställning. Nära tre av fyra personer (72 %) som deltagit som målsägande i en rättegång uppger att de tyckte att det var mycket eller ganska lätt att förstå vad som hände, medan var sjunde person (14 %) upplever att det var mycket eller ganska svårt.

När målsäganden i stället svarat på frågan om informationen han eller hon fick inför rättegången var tillräcklig eller otillräcklig är andelen missnöjda högre (figur 6.10).⁸⁶ Två tredjedelar av de tillfrågade anser att informationen var tillräcklig medan en tredjedel upplever att informationen var otillräcklig.

Figur 6.10. Upplevelse av information om rättegången bland målsägande i rättegång de senaste tre åren, enligt NTU 2010.

⁸⁶ Att andelen missnöjda är högre i denna fråga än i frågan om förståelse av rättegången kan bero på att ett neutralt svarsalternativ saknats i frågan och att tveksamma därför behövt ta ställning.

Referenser

- Arbetsmiljöverket (2006). *Våld och hot inom sjukvården, korta sifferfakta 8*. Hämtat 2009-11-04 från: http://www.av.se/dokument/statistik/sf/sf2006_08.pdf.
- Björkman, N.-M. (2000). *Fyra metodologiska teman*. Sociologiska institutionen, Stockholms universitet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2000). *Vanor och trygghet – intervjuundersökning av socialt utsatta personer och normalbefolkningen*. Brottsförebyggande rådet. Internetpublikation.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2001a). *Brottsutvecklingen i Sverige 1998–2000*. Rapport 2001:10. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2001). *Upprepad utsatthet för brott – En utgångspunkt för brottsförebyggande verksamhet*. Rapport 2001:3. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2002). *Våld mot kvinnor i nära relationer. En kartläggning*. Rapport 2002:14. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2006). *Konsten att läsa statistik om brottslighet*. Rapport 2006:1. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2007a). *Förtroendet för rättsväsendet. Resultat från Nationella trygghetsundersökningen 2006*. Rapport 2007:9. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2007b). *Nationella trygghetsundersökningen 2006. De första resultaten om utsatthet, trygghet och förtroende*. Rapport 2007:14. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2008a). *Nationella trygghetsundersökningen 2007. Om utsatthet, trygghet och förtroende*. Rapport 2008:3. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2008). *Brottsoffers benägenhet att anmäla brott*. Rapport 2008:12. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2008c). *Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2007*. Rapport 2008:23. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2009a). *Nationella trygghetsundersökningen 2008. Om utsatthet, trygghet och förtroende*. Rapport 2009:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2009a). *Våld mot kvinnor och män i nära relationer*. Rapport 2009:12. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2009b). *Tonåringars benägenhet att anmäla brott och deras förtroende för rättsväsendet*. Rapport 2009:20. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2010a). *Nationella trygghetsundersökningen 2009. Om utsatthet, trygghet och förtroende*. Rapport 2010:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2010b). *Kriminalstatistik 2009*. Rapport 2010:15. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2011). *Teknisk rapport. Nationella trygghetsundersökningen 2010*. Rapport 2011:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Van Dijk, J. J. M., van Kesteren, J. N., Smit, P. (2008). *Criminal Victimization in International Perspective, Key findings from the 2004-2005 ICVS and EU ICS*. The Hague, Boom Legal Publishers.
- Estrada, F., Nilsson, A. och Wikman, S. (2007). *Det ökade våldet i arbetslivet. En analys utifrån de svenska offerundersökningarna*. Nordisk Tidskrift för Kriminalvetenskap, Nr 1:2007.

- Eurobarometer (2009). Eurobarometer 71. Allmänna opinionen i Europeiska unionen, våren 2009. *Nationella rapporter, Sverige*. Hämtat 2010-10-14 från:
<http://ec.europa.eu/sverige/documents/eurobarometer71_spring2009_sv.pdf>
- Heber, A. (2007). *Var rädd om dig! Rädsla för brott enligt forskning, intervjupersoner och dagspress*. Doktorsavhandling, Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet.
- von Hofer, H. (2006). Ökat våld och/eller vidgade definitioner? En empirisk och teoretisk analys av den långsiktiga våldsutvecklingen. *Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab*, 93, 193–208.
- Home Office (2006). *Policing and the criminal justice system – public confidence and perceptions: findings from the 2004/05 British Crime Survey*. London, United Kingdom: Home Office, Research, Development and Statistics Directorate, 2006:07.
- Litzén, S. (2006). *Oro för brott i urban miljö. Trygghetsundersökningar med anknytning till Stockholm*. Licentiatuppsats, Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet.
- Lundgren, E., Heimer, G., Westerstrand, J. och Kalliokoski, A-M. (2001). *Slagen Dam. Mäns våld mot kvinnor i jämställda Sverige – en omfångsundersökning*. Stockholm: Fritzes.
- Lohr, S. (2004). Statistical frontiers in survey sampling. *The American Statistician*, 58, 145–149.
- Nilsson, A. (2002). *Fånge i marginalen – uppväxtvillkor, levnadsförhållanden och återfall i brott bland fångar*. Avhandling, Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet.
- Persson, L.G.W. (1990). *Brottsoffer del II. En studie om människor som utsatts för stölder och skadegörelser*. Stockholm: Trygg Hansa Protectum.
- Proposition 2010/11:1. *Budgetpropositionen för 2011*. Regeringskansliet.
- Sarnecki, J. (2007). Stöld i Sverige. Utvecklingen av stöld i Sverige 1841–2004 ur ett internationellt och teoretiskt perspektiv. I: *Brott i välfärden – festskrift till Henrik Tham*. Stockholm: Kriminologiska institutionen.
- Statistiska centralbyrån, SCB (2006). *Frågeformulär 2006:3–4, undersökningen av levnadsförhållanden (ULF)*. Hämtat 2007-11-14 från:
<www.scb.se/statistik/LE/LE0101/ULF%202006%203%204.pdf>
- Statistiska Centralbyrån, SCB (2009). *Utsatt för något hot eller våld i yrket*. Hämtat 2010-08-11 från: <http://www.scb.se/Pages/TableAndChart___48972.aspx>
- Statskontoret (2002). *Att ta reda på vad folket tycker. En pilotundersökning om medborgarnas syn på offentlig förvaltning*. Statskontoret 2002:12.
- Särndal, C., Swensson, B., & Wretman, J. (1992). *Model assisted survey sampling*. New York: Springer-Verlag.
- Walby, S. och Myhill, A. (2001). New survey methodologies in researching violence against women. *British Journal of Criminology*, 41:502–522. Oxford: Oxford University Press.

Bilaga 1. Tabeller.

Kapitel 2. Metod

Tabell 2A. Antal individer som medverkade i NTU 2010 samt populationsstorlekar för redovisningsgrupperna.

Redovisningsgrupp	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Antal individer i populationen (N)	Redovisningsgrupp	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Antal individer i populationen (N)
SAMTLIGA, 16–79 år	14 115	7 237 270	SAMTLIGA, 16–79 år	14 115	7 237 270
Män	6 841	3 646 403	Svensk/utländsk bakgrund		
Kvinnor	7 274	3 590 867	Svenskfödda med		
			– båda/en förälder		
Ålder			inrikes född(a)	11 780	5 756 971
16–19 år	1 627	599 065	– båda föräldrarna		
20–24 år	1 609	596 782	utrikes födda	803	322 840
25–34 år	2 166	1 066 775	Utrikesfödda	1 532	1 157 459
35–44 år	1 928	1 286 883			
45–54 år	1 961	1 220 665	Utbildning (högsta)		
55–64 år	1 998	1 206 330	Förgymnasial	3 768	1 678 107
65–74 år	1 658	945 460	Gymnasial	5 709	3 035 564
75–79 år	1 168	315 310	Eftergymnasial	4 133	2 319 871
Män			Familjetyp		
16–19 år	800	309 810	Sammanboende		
20–24 år	809	313 314	utan barn	5 550	2 850 185
25–34 år	1 055	536 932	Sammanboende		
35–44 år	898	619 068	med barn	2 720	1 653 025
45–54 år	933	602 493	Ensamstående		
55–64 år	1 004	643 458	utan barn	5 244	2 375 256
65–74 år	800	470 776	Ensamstående		
75–79 år	542	150 553	med barn	559	336 594
Kvinnor			Bostadstyp		
16–19 år	827	289 256	Småhus	8 173	4 108 438
20–24 år	800	283 468	Flerfamiljshus	8 173	3 069 608
25–34 år	1 111	529 842			
35–44 år	1 030	667 816	Boendeort		
45–54 år	1 028	618 173	Storstad	4 274	2 670 518
55–64 år	994	562 872	Större stad	5 344	2 625 734
65–74 år	858	474 684	Mindre stad/ landsbygd	4 497	1 941 018
75–79 år	626	164 757			

Tabell 2B. Antal individer som medverkat i NTU 2010 samt populationsstorlekar för redovisningsgruppen län.

	Antal individer i undersöknings- materialet (n) totalt	Antal individer i populationen (N) i genomsnitt
HELA RIKET (16–79 år)	14 115	7 237 270
Stockholms län	2 442	1 556 935
Uppsala län	480	259 987
Södermanlands län	389	207 936
Östergötlands län	703	330 867
Jönköpings län	512	255 766
Kronobergs län	359	141 136
Kalmar län	375	183 561
Gotlands län	371	45 438
Blekinge län	498	118 309
Skåne län	1 568	950 622
Hallands län	464	227 546
Västra Götalands län	2 153	1 218 781
Värmlands län	450	212 124
Örebro län	454	215 103
Västmanlands län	391	195 075
Dalarnas län	430	213 624
Gävleborgs län	448	216 572
Västernorrlands län	387	188 282
Jämtlands län	389	99 703
Västerbottens län	443	202 713
Norrbottnens län	409	197 190

Tabell 2C. Antal individer som medverkat i NTU 2010 för redovisningsgruppen kommun.¹

	Antal individer i undersöknings- materialet (n) totalt
Huddinge	107
Häringe	102
Stockholm	946
Södertälje	101
Nacka	100
Solna	102
Uppsala	289
Eskilstuna	139
Linköping	250
Norrköping	204
Jönköping	212
Växjö	169
Karlskrona	190
Ronneby	102
Karlshamn	103
Malmö	330
Lund	172
Helmingborg	176
Kristianstad	114
Halmstad	132
Kungsbacka	114
Göteborg	642
Borås	140
Karlstad	136
Örebro	218
Västerås	218
Gävle	150
Sundsvall	164
Östersund	186
Umeå	213
Skellefteå	120
Luleå	123

¹ I NTU 2010 deltog personer från landets samtliga kommuner. I den regionala redovisningen redogörs dock endast för resultaten för de kommuner där antalet respondenter varit 100 eller fler.

Kapitel 3. Utsatthet för brott

Tabell 3A. Utsatta för brott mot enskild person år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.
(Fortsättning på nästa sida.)

	Utsatta för misshandel					därav allvarlig ¹				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
SAMTLIGA, 16–79 ÅR²	2,7	2,5	2,9	2,4	2,4	0,8	0,6	0,7	0,6	0,6
Kön										
Män	3,7	3,0	3,8	3,3	3,0	1,1	0,6	0,8	0,8	0,7
Kvinnor	1,8	2,0	2,0	1,5	1,8	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4
Ålder										
16–19 år	8,5	8,0	8,8	7,2	6,2	2,1	1,5	2,0	1,2	1,3
20–24 år	7,1	7,4	8,3	8,5	7,3	2,3	1,4	1,7	1,8	1,9
25–34 år	4,1	3,2	4,0	3,4	3,5	1,0	0,5	0,9	0,8	0,8
35–44 år	2,5	2,4	2,0	1,7	1,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,4
45–54 år	1,5	1,3	2,1	1,3	1,9	x	0,4	0,5	0,3	0,3
55–64 år	0,8	0,7	0,8	0,3	1,3	x	x	x	x	0,4
65–74 år	x	x	x	1,3	x	x	x	x	x	x
75–79 år	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Män										
16–24 år	11,0	9,2	11,9	10,6	9,6	3,4	1,8	2,6	2,3	2,5
25–44 år	4,5	3,2	3,9	3,5	2,9	1,2	0,5	0,8	1,1	0,7
45–64 år	0,8	0,8	1,3	0,8	1,3	x	0,3	0,3	x	0,2
65–79 år	x	0,3	x	x	x	x	x	x	x	x
Kvinnor										
16–24 år	4,1	6,0	4,6	4,8	3,6	0,8	1,0	0,9	0,6	0,6
25–44 år	1,9	2,3	2,0	1,4	1,9	x	0,5	0,4	0,2	0,4
45–64 år	1,6	1,1	1,6	0,9	1,9	0,4	0,2	0,3	x	0,4
65–79 år	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Fortsättning tabell 3A. Utsatta för brott mot enskilda personer år 2005–2009 enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.
(Fortsättning på nästa sida.)

	Utsatta för misshandel					därav allvarlig ¹				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
SAMTLIGA, 16–79 ÅR²	2,7	2,5	2,9	2,4	2,4	0,8	0,6	0,7	0,6	0,6
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– bådar/en förälder inrikes född(a)	2,8	2,5	2,9	2,5	2,2	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5
– båda föräldrarna utrikes födda	1,7	2,6	2,7	1,8	2,2	x	0,8	0,9	x	x
Utrikesfödda	2,8	2,5	2,8	1,9	3,4	0,9	0,5	0,9	0,7	0,9
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	3,9	3,6	4,4	3,7	3,7	1,1	0,8	1,0	0,6	0,7
Gymnasial	2,9	2,2	2,4	2,2	2,3	0,7	0,5	0,5	0,6	0,6
Eftergymnasial	1,4	1,6	2,0	1,4	1,5	0,3	0,2	0,3	0,4	0,4
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	1,3	1,1	1,4	1,2	1,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3
– med barn	1,8	1,3	1,5	0,8	1,6	0,5	0,2	0,2	0,2	0,3
Ensamstående										
– utan barn	4,8	4,8	5,3	4,6	4,2	1,2	1,1	1,2	1,1	1,0
– med barn	4,2	3,4	4,7	4,4	3,3	x	x	1,4	0,8	0,9
Bostadstyp										
Småhus	1,7	1,8	2,3	1,8	2,0	0,3	0,3	0,5	0,3	0,5
Fierfamiljshus	3,9	3,4	3,6	3,3	2,9	1,2	0,7	0,8	0,8	0,7
Boendeort										
Storstad	2,6	2,8	3,0	2,5	2,8	0,8	0,4	0,8	0,8	0,8
Större stad	2,9	2,4	3,0	2,6	2,1	0,8	0,6	0,6	0,3	0,4
Mindre stad/landsbygd	2,6	2,2	2,6	2,1	2,3	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5

Fortsättning tabell 3A. Utsatta för brott mot enskilda personer år 2005–2009 enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.
(Fortsättning på nästa sida)

	Utsatta för hot					Utsatta för sexualbrott					Utsatta för personrån				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
SAMTLIGA, 16–79 ÅR	4,6	4,6	4,1	4,1	4,3	0,9	0,8	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	0,8	1,0	0,8
Kön															
Män	4,6	4,2	3,9	3,6	3,8	0,3	0,3	0,3	0,2	0,4	1,1	1,4	1,0	1,3	1,0
Kvinnor	4,6	4,9	4,3	4,6	4,8	1,6	1,3	1,1	1,4	1,4	0,8	0,7	0,6	0,7	0,5
Ålder															
16–19 år	8,4	8,2	7,2	8,3	6,8	2,3	1,8	1,5	2,0	1,5	2,9	3,3	1,6	2,0	1,9
20–24 år	8,7	9,7	7,9	8,1	8,2	3,0	2,1	2,2	2,3	2,3	2,3	2,4	2,1	2,7	3,1
25–34 år	5,3	5,8	5,5	5,2	6,3	1,6	1,5	1,1	1,1	1,5	0,7	1,1	1,0	1,0	0,8
35–44 år	5,5	4,8	4,6	3,9	4,6	0,8	0,7	0,5	0,6	0,8	0,6	0,5	0,4	0,7	0,5
45–54 år	4,5	4,1	3,4	3,5	3,7	x	0,3	0,7	0,7	0,6	0,6	0,8	0,5	1,2	0,1
55–64 år	2,5	2,9	2,4	2,5	3,0	x	x	0,2	0,3	0,7	1,0	0,4	0,4	0,3	0,5
65–74 år	1,9	1,4	1,6	1,6	1,1	x	x	x	x	x	x	1,0	0,3	0,4	0,3
75–79 år	0,9	1,1	1,3	0,7	1,3	x	x	x	x	x	x	0,4	1,2	0,6	x
Män															
16–24 år	8,2	8,7	7,7	7,9	7,0	0,6	0,3	0,5	0,3	0,4	3,7	4,3	2,4	3,3	3,9
25–44 år	5,4	4,3	4,3	3,6	4,7	0,5	0,3	0,3	0,2	0,4	0,6	1,1	1,0	1,0	0,7
45–64 år	3,3	3,2	2,9	2,5	2,9	x	0,3	0,3	0,1	0,6	0,9	0,7	0,6	0,9	0,2
65–79 år	1,7	1,4	1,0	1,3	0,9	x	x	x	x	x	x	0,7	x	0,6	0,4
Kvinnor															
16–24 år	8,9	9,1	7,3	8,6	8,0	4,9	3,7	3,4	4,2	3,5	1,3	1,2	1,1	1,3	1,0
25–44 år	5,4	6,3	5,6	5,4	6,0	1,8	1,9	1,3	1,4	1,8	0,7	0,5	0,4	0,7	0,5
45–64 år	3,6	3,7	2,9	3,5	3,9	0,6	0,2	0,6	0,9	0,7	0,8	0,5	0,4	0,6	0,4
65–79 år	1,5	1,3	1,9	1,4	1,4	x	x	x	x	x	0,7	0,9	0,9	0,4	0,3

Fortsättning tabell 3A. Utsatta för brott mot enskilda personer år 2005–2009 enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.
(Fortsättning på nästa sida.)

	Utsatta för hot					Utsatta för sexualbrott					Utsatta för personrån				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
SAMTLIGA, 16–79 ÅR	4,6	4,6	4,1	4,1	4,3	0,9	0,8	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	0,8	1,0	0,8
Svensk/utländsk bakgrund															
Svenskfödda med															
– bådar/en förälder inrikes född(a)	4,8	4,5	4,1	3,8	4,1	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8	0,9	1,0	0,7	0,9	0,8
– båda föräldrarna utrikes födda	2,2	3,7	4,3	3,2	5,2	0,9	0,4	1,1	0,9	1,0	0,6	0,9	1,3	0,7	0,7
Utrikesfödda	5,1	5,2	4,1	5,5	5,1	1,4	0,7	0,8	0,9	1,5	1,5	1,6	1,2	1,7	0,8
Utbildning (högsta)															
Förgymnasial	4,7	4,6	4,6	4,7	4,8	0,8	1,1	1,0	1,1	1,3	1,6	1,9	1,2	1,3	1,2
Gymnasial	4,6	4,2	3,9	3,3	4,3	1,1	0,6	0,7	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,7
Eftergymnasial	4,5	4,9	3,8	4,4	3,9	0,7	0,8	0,6	0,7	1,0	0,8	0,7	0,5	1,0	0,4
Familjetyp															
Sammanboende															
– utan barn	3,7	3,1	2,6	2,6	2,9	0,7	0,4	0,5	0,3	0,5	0,8	0,5	0,5	0,7	0,5
– med barn	3,7	3,3	3,7	2,4	3,5	0,4	0,5	0,3	0,3	0,7	0,5	0,4	0,5	0,4	0,1
Ensamstående															
– utan barn	6,1	6,8	5,6	6,2	6,0	1,5	1,3	1,2	1,4	1,4	1,6	2,1	1,3	1,7	1,6
– med barn	6,5	6,4	7,6	8,8	8,4	1,2	1,5	1,8	2,5	2,9	x	1,0	1,0	0,6	x
Bostadstyp															
Småhus	3,4	3,4	3,4	3,0	3,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,6	0,6	0,8	0,5
Flerfamiljshus	6,1	6,1	5,1	5,5	5,5	1,5	1,1	1,0	1,2	1,3	1,3	1,5	1,0	1,3	1,1
Boendeort															
Storstad	5,9	5,3	4,7	4,6	5,5	0,9	0,8	1,1	1,0	1,1	1,6	1,7	1,0	1,5	1,2
Större stad	4,1	4,5	4,2	3,9	3,8	1,1	0,7	0,6	0,7	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8	0,6
Mindre stad/landsbygd	3,7	3,8	3,3	3,6	3,4	0,6	0,8	0,5	0,6	0,8	0,4	0,5	0,6	0,5	0,4

Fortsättning tabell 3A. Utsatta för brott mot enskilda personer år 2005–2009 enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.
(Fortsättning på nästa sida)

	Utsatta för trakasserier					Utsatta för bedrägeri					Utsatta för något brott mot enskilda personer				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
SAMTLIGA, 16–79 ÅR	5,2	4,6	4,3	4,0	3,7	2,8	2,5	2,4	2,9	2,9	13,1	12,1	11,9	11,5	11,4
Kön															
Män	4,4	3,9	3,6	2,9	3,0	3,0	2,8	3,0	3,6	3,4	13,1	12,1	12,5	11,7	11,4
Kvinnor	6,0	5,2	5,0	5,1	4,4	2,5	2,1	1,8	2,2	2,5	13,0	12,2	11,3	11,3	11,3
Ålder															
16–19 år	9,0	7,6	5,7	7,3	5,9	3,9	2,3	2,4	3,1	1,8	23,3	21,7	21,0	21,1	17,6
20–24 år	6,5	7,2	6,4	6,4	5,7	4,1	4,5	3,5	4,0	4,0	22,8	23,8	22,9	22,7	21,9
25–34 år	5,9	4,5	4,3	4,1	4,3	3,0	3,3	3,1	3,9	4,1	16,0	14,9	15,0	14,4	15,1
35–44 år	6,6	4,6	4,5	4,6	3,6	2,5	2,6	2,6	3,8	3,3	14,1	12,0	11,9	11,7	10,8
45–54 år	4,7	4,5	4,6	3,8	4,7	3,4	2,2	3,0	2,9	3,2	11,4	10,7	10,1	10,4	11,0
55–64 år	2,9	3,3	3,1	2,6	2,4	1,9	2,3	1,9	2,2	2,5	8,0	7,5	7,5	6,9	8,2
65–74 år	4,0	3,6	4,0	2,2	1,5	2,5	1,2	0,9	1,3	1,5	7,7	6,6	5,9	4,9	4,4
75–79 år	2,2	2,2	2,2	1,5	1,9	0,7	1,5	0,9	0,4	1,7	3,7	4,7	4,6	3,2	4,5
Män															
16–24 år	5,2	4,8	3,8	4,3	4,2	4,3	3,1	3,2	4,0	3,5	23,6	23,2	23,4	21,9	20,7
25–44 år	5,0	4,1	3,6	3,1	3,1	3,4	3,5	3,9	5,0	4,3	14,7	12,9	14,0	13,3	12,9
45–64 år	3,6	3,9	3,9	2,7	3,0	2,6	2,5	2,9	3,0	3,2	9,1	8,8	9,3	8,6	9,0
65–79 år	3,7	2,5	3,1	1,4	1,6	1,9	1,5	1,0	1,3	1,8	6,8	5,3	4,5	4,3	4,5
Kvinnor															
16–24 år	10,6	10,3	8,7	9,7	7,6	3,7	3,6	2,7	3,0	2,3	22,4	22,2	20,2	21,9	18,6
25–44 år	7,6	5,1	5,2	5,7	4,7	2,1	2,2	1,8	2,5	3,0	15,2	13,8	12,8	12,4	12,6
45–64 år	3,9	3,9	3,8	3,8	4,1	2,6	1,9	2,0	2,1	2,6	10,2	9,2	8,3	8,6	10,3
65–79 år	3,2	3,9	4,0	2,6	1,6	2,0	1,1	0,8	0,9	1,4	6,4	6,7	6,6	4,6	4,3

Fortsättning tabell 3A. Utsatta för brott mot enskilda personer år 2005–2009 enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

	Utsatta för trakasserier				Utsatta för bedrägeri				Utsatta för något brott mot person						
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
SAMTLIGA, 16–79 ÅR	5,2	4,6	4,3	4,0	3,7	2,8	2,5	2,4	2,9	2,9	13,1	12,1	11,9	11,5	11,4
Svensk/utländsk bakgrund															
Svenskfödda med															
– bådar/en förälder inrikes född(a)	4,8	4,3	4,1	4,0	3,1	2,3	2,2	2,4	2,1	2,5	12,4	11,9	11,6	11,2	10,5
– båda föräldrarna utrikes födda	4,7	3,5	3,9	4,8	4,3	2,6	2,7	1,5	1,8	3,4	9,3	9,2	11,1	8,5	12,7
Utrikesfödda	7,5	6,2	5,9	5,9	6,3	5,5	3,7	4,1	4,1	4,9	18,5	14,8	14,0	14,2	15,5
Utbildning (högsta)															
Förgymnasial	5,0	5,6	5,0	4,7	3,9	3,1	2,7	1,8	2,6	2,8	13,7	13,8	13,7	12,9	12,8
Gymnasial	5,4	4,5	4,4	3,5	3,8	2,5	2,3	2,5	2,7	2,9	12,8	11,2	11,4	10,3	11,2
Eftergymnasial	5,0	3,7	3,6	4,0	3,3	2,9	2,5	2,7	3,4	3,1	12,8	11,6	10,7	11,6	10,5
Familjetyp															
Sammanboende															
– utan barn	3,5	2,9	3,1	2,7	2,2	2,1	1,9	1,9	2,1	2,7	9,5	8,1	7,9	7,8	8,2
– med barn	4,8	3,6	3,3	3,0	2,3	2,1	1,8	2,0	2,7	2,5	11,2	8,8	9,5	8,5	8,5
Ensamstående															
– utan barn	6,7	6,4	6,0	5,6	5,5	3,9	3,4	2,9	3,5	3,3	17,5	18,1	17,1	16,7	16,1
– med barn	9,4	9,3	8,0	7,5	10,1	3,2	2,9	4,8	5,2	4,1	19,3	18,5	18,8	18,8	19,3
Bostadstyp															
Småhus	4,2	3,4	3,6	3,3	2,8	1,8	1,9	1,9	2,3	2,4	9,5	9,3	9,8	9,2	9,3
Flerfamiljshus	6,4	5,9	5,2	5,0	4,9	4,0	3,1	3,0	3,6	3,7	17,4	15,7	14,6	14,6	14,2
Boendeort															
Storstad	5,2	4,7	4,6	3,9	4,2	3,7	3,3	3,0	3,8	3,5	15,0	14,0	13,6	12,9	13,7
Större stad	5,4	4,4	4,3	4,2	3,9	2,2	2,1	2,3	2,6	2,8	12,9	11,5	11,7	11,3	10,8
Mindre stad/landsbygd	4,8	4,5	3,9	3,9	2,7	2,3	2,0	1,8	2,0	2,4	10,7	10,6	10,0	9,9	9,1

¹ Andel av utsatta för misshandel som utsatts för allvarig misshandel. I parentes redovisas andel utsatta för allvarig misshandel inom respektive grupp i befolkningen.

(x) Antalet observationer understiger fyra.

Tabell 3B. Utsatthet i befolkningen (16–79 år) för olika typer av brott mot enskild person samt skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Andel i procent. (Fortsättning på nästa sida).

	Andel utsatta i procent					Skattat antal utsatta personer i befolkningen				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
SAMTLIGA BROTT MOT ENSKILDA PERSONER¹	13,1	12,1	11,9	11,5	11,4	907 000	852 000	844 000	824 000	825 000
Misshandling	2,7	2,5	2,9	2,4	2,4	189 000	175 000	204 000	172 000	174 000
därav allvarlig ²	0,8	0,6	0,7	0,6	0,6	53 000	39 000	47 000	44 000	45 000
Hot	4,6	4,6	4,1	4,1	4,3	320 000	321 000	290 000	290 000	311 000
Sexualbrott	0,9	0,8	0,7	0,8	0,9	64 000	54 000	52 000	56 000	67 000
Personrån	1,0	1,1	0,8	1,0	0,8	68 000	74 000	55 000	72 000	55 000
Bedrägeri	2,8	2,5	2,4	2,9	2,9	192 000	173 000	169 000	205 000	211 000
Trakasserier	5,2	4,6	4,3	4,0	3,7	360 000	320 000	306 000	286 000	267 000

¹ Netto-redovisning, vilket innebär att en och samma person endast redovisas en gång även om den kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

² Avser misshandel som varit så allvarlig att den lett till besök hos läkare, sjuksköterska eller tandläkare.

Fortsättning tabell 3B. Utsatthet i befolkningen (16–79 år) för olika typer av brott mot enskilda personer samt skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Andel i procent.

	Skattat antal händelser i befolkningen					Andel anmälda händelser i procent				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
SAMTLIGA BROTT MOT ENSKILDA PERSONER¹	1 905 000	2 032 000	1 968 000	2 144 000	1 872 000	24	26	24	25	27
Misshandel	390 000	470 000	513 000	346 000	378 000	34	33	27	30	32
därav allvarlig ²	78 000	78 000	92 000	73 000	75 000	69	63	55	64	64 ³
Hot	650 000	716 000	687 000	908 000	956 000	20	22	21	22	24
Sexuallbrott	185 000	173 000	165 000	220 000	156 000	11	17	14	19	12
Personrån	96 000	93 000	84 000	86 000	66 000	45	44	42	43	45 ⁴
Bedrägeri	225 000	260 000	213 000	298 000	316 000	40	32	35	34	41
Trakasserier	-	-	-	-	- ⁵	20	19	18	19	19 ⁶

¹ Netto-redovisning, vilket innebär att en och samma person endast redovisas en gång även om den kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

² Avser misshandel som varit så allvarlig att den lett till besök hos läkare, sjuksköterska eller tandläkare.

³ Underlaget för allvarlig misshandel är förhållandevis litet, vilket innebär att förändringar i anmälningsbenägenhet för detta brott kan vara ett resultat av slumpmässiga variationer kring en stabil nivå.

⁴ Andel och antal utsatta personer samt skattat antal personrån avser samtliga personrån rapporterade till NTU. Andel anmälda personrån avser endast de personrån som rapporteras ha begåtts i Sverige. (Enligt de utsatta i NTU har 12 procent av personrån ägt rum utomlands).

⁵ Trakasserier utgörs per definition av en serie händelser, därför anges inte antalet händelser i tabellen.

⁶ Andel utsatta personer som polisanmält en eller flera händelser. Detta eftersom trakasserier inte räknas i antal händelser i NTU.

Tabell 3C. Typ av brottsplats för hot, misshandel och sexualbrott år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Totalt samt särredovisning efter kön. Andel händelser av totalt antal händelser för respektive brottstyp, i procent.

Hot	TOTALT					Män					Kvinnor				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
Allmän plats	45	40	43	46	38	51	50	53	54	51	37	31	34	41	29
Arbete/skola	31	29	28	21	26	28	24	22	17	23	35	32	33	24	28
Bostad	19	24	24	28	27	15	16	20	22	13	23	30	28	33	36
Annan plats	5	8	5	4	10	6	9	6	7	13	4	7	5	3	7
Misshandel															
Allmän plats	54	52	54	67	52	64	60	69	78	66	29	40	28	41	26
Arbete/skola	27	27	20	16	24	24	22	15	12	16	33	35	28	23	39
Bostad	13	13	19	12	14	4	8	9	5	7	33	22	37	29	28
Annan plats	6	7	7	5	10	7	10	7	4	12	4	4	6	7	7
Sexualbrott															
Allmän plats	54	49	37	48	56	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Arbete/skola	24	17	21	20	13	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bostad	16	22	27	26	16	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Annan plats	6	12	14	7	15	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

(x) Då antalet sexualbrott mot män som rapporterats in till NTU är mycket litet särredovisas inte typ av brottsplats för män och kvinnor.

Tabell 3D. Relation till gärningspersonen för olika typer av brott år 2005–2009, enligt NTU 2006–2010. Totalt samt särredovisning efter kön. Andel händelser av totalt antal händelser för respektive brottstyp, i procent.

	TOTALT									Män					Kvinnor					
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
Hot	64	56	54	52	53	72	67	62	65	66	56	46	46	42	44	56	46	46	42	44
Gärningsperson helt okänd																				
Gärningsperson bekant	29	34	34	35	34	26	29	34	32	30	33	39	34	37	36	33	39	34	37	36
Gärningsperson närstående	6	10	12	13	14	1	4	4	3	4	12	15	19	21	20	12	15	19	21	20
Misshandling	56	50	49	62	54	68	65	63	75	63	29	29	24	34	38	29	29	24	34	38
Gärningsperson helt okänd																				
Gärningsperson bekant	33	36	36	27	33	30	30	34	22	30	40	44	40	38	39	40	44	40	38	39
Gärningsperson närstående	11	14	15	11	13	2	5	3	3	7	31	27	36	28	23	31	27	36	28	23
Sexualbrott	64	55	51	57	57	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gärningsperson helt okänd																				
Gärningsperson bekant	27	34	36	34	36	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gärningsperson närstående	9	11	13	9	8	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Trakasserier*	43	41	39	40	36	51	41	43	41	46	37	41	35	39	30	37	41	35	39	30
Gärningsperson helt okänd																				
Gärningsperson bekant	37	34	39	38	40	37	36	38	39	38	37	33	39	37	42	37	33	39	37	42
Gärningsperson närstående	8	12	10	12	12	5	9	7	7	6	11	15	13	15	16	11	15	13	15	16
Vet ej	12	12	12	11	11	6	14	11	12	10	6	14	11	9	11	6	11	13	9	11

(x) Då antalet sexualbrott mot män som rapporterats in till NTU är mycket litet särredovisas inte relation till gärningsperson för män och kvinnor.

* Andel av utsatta personer.

Tabell 3E. Andel utsatta hushåll i befolkningen (16–79 år) för olika typer av brott mot egendom, skattat antal händelser och andel polisanmälda händelser år 2006–2009, enligt NTU 2007–2010. Andel i procent.

	Andel utsatta hushåll i procent			Skattat antal utsatta hushåll			Skattat antal händelser i populationen			Andel anmälda händelser i procent						
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009				
SAMTLIGA EGENDOMSBROTT MOT HUSHÅLL¹	12,6	11,7	11,2	11,0	489 000	459 000	442 000	436 000	646 000	591 000	582 000	558 000	53	50	51	52
Bostadsinbrott	1,0	0,9	1,0	1,0	40 000	34 000	38 000	41 000	50 000	39 000	47 000	43 000	7,4	7,8	7,5	8,8
Bilstöld ²	0,9	0,8	0,7	0,5	26 000	23 000	21 000	16 000	27 000	24 000	22 000	16 000	9,8	9,6	9,7	9,8
Stöld ur/från fordon	5,0	4,1	3,7	3,5	193 000	160 000	146 000	140 000	238 000	185 000	183 000	162 000	61	65	64	66
Cykelstöld	6,9	7,1	6,9	6,9	267 000	278 000	273 000	271 000	331 000	342 000	330 000	337 000	40	35	37	38

¹ Netto-redovisning, vilket innebär att ett och samma hushåll endast redovisas en gång även om det kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

² I tabellen redovisas bilstöld bland hushåll som ägde bil under respektive år eftersom det är den mest vedertagna redovisningsformen. Andelen hushåll utsatta för bilstöld av hela befolkningen är 0,4 procent år 2009.

Tabell 3F. Utsatta för egendomsbrott år 2009, enligt NTU 2010. Särredovisning efter familje- och boendeförhållanden. Andel för respektive grupp av hushåll i befolkningen, i procent.

	Utsatta för bostadsinbrott			Utsatta för bilstöld ¹			Utsatta för stöld ur/från fordon			Utsatta för cykelstöld			Utsatta för något egendomsbrott							
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009				
SAMTLIGA, 16-79 ÅR²	1,0	0,9	1,0	1,0	0,9	0,6	0,7	0,5	5,0	4,1	3,7	3,5	6,9	7,1	6,9	6,9	12,6	11,7	11,2	11,0
Familjetyp																				
Sammanboende utan barn	1,0	0,7	0,8	0,8	0,6	0,5	0,6	0,5	4,7	3,5	3,5	3,3	4,5	5,0	4,4	4,2	10,0	9,0	8,6	8,0
Sammanboende med barn	1,0	1,1	0,7	1,1	0,9	1,1	0,8	0,6	5,8	4,4	4,4	5,2	8,8	9,8	9,2	10,4	15,2	15,2	14,2	15,8
Ensamstående utan barn	1,1	0,9	1,0	1,2	1,1	1,0	0,7	0,6	4,7	4,3	3,5	3,1	7,2	7,1	7,5	6,9	12,8	11,8	11,5	10,9
Ensamstående med barn	1,3	0,8	2,0	1,6	x	0,4	x	x	5,7	5,6	4,8	4,5	14,6	13,1	11,5	14,5	20,8	17,8	16,9	19,1
Bostadstyp																				
Småhus	1,0	0,8	1,0	1,4	0,5	0,5	0,5	0,4	4,5	3,5	3,2	3,6	5,0	5,7	5,2	5,2	10,1	9,6	9,1	9,8
Flerfamiljshus	1,1	0,9	0,9	0,8	1,3	1,3	1,0	0,8	5,5	4,7	4,1	3,6	8,7	8,5	8,6	8,3	14,9	13,7	13,1	12,1
Boendeort																				
Storstad	1,4	0,9	1,1	1,3	1,1	1,0	0,7	0,9	6,4	5,1	4,6	4,4	6,5	6,3	6,8	7,1	14,0	12,1	11,9	12,4
Större stad	0,9	0,9	0,8	1,0	0,8	0,7	0,9	0,3	4,4	3,6	3,3	3,2	8,0	8,4	8,3	7,7	12,9	12,5	12,2	11,3
Mindre stad/landsbygd	0,7	0,7	0,9	0,7	0,6	0,6	0,6	0,4	3,9	3,4	3,1	2,9	5,8	6,5	5,4	5,4	10,2	10,2	9,0	8,7

¹ Bland hushåll som ägde bil under det aktuella kalenderåret.

² Uppgifter om antalet personer i undersökningen (n) samt i populationen (N) för samtliga redovisningsgrupper återfinns i tabellerna 2A-2C.
(x) Antalet observationer understiger fyra.

Tabell 3G. Upprepad utsatthet för brott mot enskild person år 2009, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent. (Fortsättning på nästa sida.)

		Andel utsatta			
		därav...			
		1 gång	2-3 gånger	4 gånger eller fler	
		7,4	2,7	1,3	
SAMTLIGA, 16-79 ÅR		11,4			
Kön					
Män		11,4	2,6	1,0	
Kvinnor		11,3	2,7	1,5	
Ålder					
16-19 år		17,6	5,2	2,1	
20-24 år		21,9	5,6	3,0	
25-34 år		15,1	3,6	2,1	
35-44 år		10,8	2,5	1,2	
45-54 år		11,0	2,5	1,3	
55-64 år		8,2	1,7	0,6	
65-74 år		4,4	0,4	x	
75-79 år		4,5	0,9	x	
Män					
16-24 år		20,7	5,3	2,9	
25-44 år		12,9	2,7	1,2	
45-64 år		9,0	2,1	0,4	
65-79 år		4,5	0,7	x	
Kvinnor					
16-24 år		18,6	5,5	2,1	
25-44 år		12,6	3,3	2,0	
45-64 år		10,3	2,1	1,5	
65-79 år		4,3	0,4	x	

(x) Antalet observationer understiger fyra.

Fortsättning tabell 3G. Upprepad utsatthet för brott mot enskilda personer år 2009 enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

	Andel utsatta			
		därav...		
	1 gång	2-3 gånger	4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16-79 ÅR	11,4	7,4	2,7	1,3
Svensk/utländsk bakgrund				
Svenskfödda med				
– bådar/en förälder inrikes född(a)	10,5	6,8	2,5	1,1
– båda föräldrarna utrikes födda	12,7	8,6	2,5	1,3
Utrikesfödda	15,5	10,1	3,3	2,0
Utbildning (högsta)				
Förgymnasial	12,8	7,7	3,5	1,5
Gymnasial	11,2	7,5	2,5	1,1
Eftergymnasial	10,5	7,0	2,3	1,2
Familjetyp				
Sammanboende				
– utan barn	8,2	5,9	1,6	0,7
– med barn	8,5	5,8	1,8	0,8
Ensamstående				
– utan barn	16,1	9,7	4,3	1,9
– med barn	19,3	11,0	4,3	4,0
Bostadstyp				
Småhus	9,3	6,3	2,1	0,9
Flerfamiljshus	14,2	8,9	3,5	1,8
Boendeort				
Storstad	13,7	8,6	3,4	1,7
Större stad	10,8	7,2	2,3	1,2
Mindre stad/landsbygd	9,1	6,0	2,2	0,8

(x) Antalet observationer understiger fyra.

Tabell 3H. Upprepad utsatthet för brott mot hushåll år 2009, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp av hushåll i befolkningen, i procent.

	Andel utsatta			
		1 gång	2-3 gånger	4 gånger eller fler
SAMTLIGA, 16-79 ÅR	11,0	8,7	2,1	0,1
Familjetyp				
Sammanboende utan barn	8,0	6,5	1,4	0,2
Sammanboende med barn	15,8	11,9	3,6	0,2
Ensamstående utan barn	10,9	8,9	1,9	0,1
Ensamstående med barn	19,1	14,4	4,8	x
Bostadstyp				
Småhus	9,8	7,9	1,7	0,1
Flerfamiljshus	12,1	9,4	2,5	0,1
Boendeort				
Storstad	12,4	9,7	2,5	0,1
Större stad	11,3	9,0	2,1	0,2
Mindre stad/landsbygd	8,7	7,0	1,6	0,1

(x) Antalet observationer understiger fyra.

Tabell 31. Utsatthet för brott i län och i vissa kommuner. Personer utsatta för brott mot person och hushåll utsatta för egendomsbrott år 2009, enligt NTU 2010. Andel för respektive län och kommun, i procent.

	Brott mot enskilda personer	Egendomsbrott mot hushåll	Brott mot enskilda personer	Egendomsbrott mot hushåll
HELA RIKET	11,4	11,0		
Stockholms län	13,7	9,8		
Huddinge	17,4	7,1	14,5	18,4
Haninge	9,7	8,4	8,5	10,2
Stockholm	16,5	11,9	11,8	9,7
Södertälje	21,6	13,3	12,7	10,3
Nacka	6,8	8,0	12,9	10,9
Solna	13,3	9,1	12,1	10,2
Uppsala län	9,7	13,0	15,0	12,1
Uppsala	10,7	16,4	7,7	6,5
Södermanlands län	8,9	10,6	8,7	7,0
Eskilstuna	10,5	13,3	7,4	9,2
Östergötlands län	11,6	9,8	12,3	11,6
Linköping	12,6	13,1	15,4	15,3
Norrköping	11,7	8,2	11,8	16,9
Jönköpings län	9,5	7,7	13,0	23,7
Jönköping	11,1	5,4	9,4	8,1
Kronobergs län	8,6	13,0	10,8	12,0
Växjö	10,9	15,7	10,2	14,7
Kalmar län	7,2	11,0	9,6	7,0
Gotlands län	10,7	8,4	8,7	3,7
Blekinge län	11,7	10,2	10,0	6,0
Karlskrona	12,0	10,2	12,2	9,1
Ronneby	8,4	9,0	7,4	12,8
Karlshamn	12,3	8,2	7,4	15,2
Skåne län	12,2	16,3	7,5	11,6
Malmö	13,5	22,8	7,7	9,4
Lund	12,6	23,0	7,6	11,1

Kapitel 4. Trygghet

Tabell 4A. Otrygghet i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2006–2010. Andel otrygga inom respektive grupp i befolkningen, i procent. (Fortsättning på nästa sida.)

		OTRYGGHET VID UTEVISTELSE SEN KVÄLL ¹ (andel "går inte ut på grund av otrygghet")				
		2006	2007	2008	2009	2010
SAMTLIGA, 16–79 år		21 (8)	17 (7)	17 (6)	16 (6)	15 (6)
Kön						
Män		9 (2)	7 (2)	7 (1)	7 (1)	6 (1)
Kvinnor		34 (14)	28 (12)	27 (12)	26 (10)	24 (10)
Ålder						
16–19 år		19 (4)	15 (2)	14 (3)	15 (3)	14 (3)
20–24 år		24 (5)	20 (3)	18 (4)	18 (3)	17 (4)
25–34 år		20 (5)	17 (5)	17 (4)	15 (3)	14 (4)
35–44 år		18 (6)	13 (4)	14 (4)	14 (4)	13 (4)
45–54 år		16 (6)	14 (5)	13 (5)	13 (4)	12 (4)
55–64 år		22 (9)	18 (9)	19 (8)	15 (7)	16 (6)
65–74 år		26 (14)	24 (15)	22 (13)	21 (12)	20 (12)
75–79 år		34 (24)	29 (19)	30 (21)	30 (20)	25 (17)
Män						
16–19 år		6 (0,6)	4 (0,5)	5 (0,5)	6 (1)	4 (0,6)
20–24 år		12 (0,8)	8 (0,3)	6 (0,5)	8 (0,3)	4 (0,8)
25–34 år		7 (0,1)	6 (0,7)	7 (1)	5 (0,4)	4 (0,5)
35–44 år		8 (0,5)	5 (0,5)	5 (0,4)	5 (1)	5 (0,3)
45–54 år		7 (2)	8 (1)	8 (0,5)	6 (1)	5 (2)
55–64 år		9 (2)	9 (3)	8 (2)	6 (2)	8 (2)
65–74 år		13 (3)	10 (4)	9 (3)	10 (4)	10 (3)
75–79 år		13 (8)	14 (5)	14 (8)	12 (5)	11 (5)

¹ Andel som svarat att de antingen känner sig ganska otrygga eller mycket otrygga eller att de inte går ut på grund av otrygghet.

Fortsättning tabell 4A. Otrygghet i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2006–2010. Andel otrygga inom respektive grupp i befolkningen, i procent.

	2006	2007	2008	2009	2010
OTRYGGHET VID UTEVISTELSE SEN KVÄLL¹ (andel "går inte ut på grund av otrygghet")					
SAMTLIGA, 16–79 år	21 (8)	17 (7)	17 (6)	16 (6)	15 (6)
Kvinnor					
16–19 år	33 (9)	29 (5)	24 (6)	24 (5)	25 (6)
20–24 år	40 (9)	35 (7)	32 (7)	30 (6)	31 (7)
25–34 år	33 (9)	29 (10)	27 (8)	27 (7)	24 (7)
35–44 år	30 (11)	23 (7)	22 (9)	23 (8)	20 (8)
45–54 år	26 (10)	20 (9)	19 (9)	21 (7)	18 (7)
55–64 år	35 (18)	28 (16)	30 (15)	24 (12)	25 (12)
65–74 år	41 (25)	38 (26)	37 (24)	33 (21)	30 (21)
75–79 år	55 (41)	42 (32)	48 (35)	47 (34)	39 (30)
Svensk/utländsk bakgrund					
Svenskfödda med...					
...båda/en förälder inrikes född(a)	18 (6)	15 (6)	15 (5)	14 (5)	13 (5)
...båda föräldrarna utrikes födda	28 (16)	23 (11)	22 (12)	24 (11)	19 (8)
Utrikes födda	33 (12)	28 (12)	27 (11)	26 (9)	24 (9)
Utbildning (högsta)					
Förgymnasial	24 (11)	21 (9)	21 (9)	19 (8)	18 (8)
Gymnasial	20 (7)	17 (7)	17 (6)	16 (6)	15 (6)
Eftergymnasial	17 (5)	15 (5)	14 (5)	14 (4)	13 (4)

¹ Andel som svarat att de antingen känner sig ganska otrygga eller mycket otrygga eller att de inte går ut på grund av otrygghet.

Fortsättning tabell 4A. Otrygghet i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2006–2010. Andel otrygga inom respektive grupp i befolkningen, i procent.

OTRYGGHET VID UTEVISTELSE SEN KVÄLL ¹ (andel "går inte ut på grund av otrygghet")					
	2006	2007	2008	2009	2010
SAMTLIGA, 16–79 år	21 (8)	17 (7)	17 (6)	16 (6)	15 (6)
Familjetyp					
Sammanboende utan barn	22 (10)	18 (8)	17 (7)	17 (7)	15 (6)
Sammanboende med barn	17 (6)	13 (5)	13 (5)	12 (4)	11 (5)
Ensamstående utan barn	22 (7)	19 (7)	20 (7)	18 (5)	17 (6)
Ensamstående med barn	26 (7)	22 (10)	19 (6)	25 (7)	18 (6)
Boendeort					
Storstad	23 (7)	21 (7)	19 (6)	18 (6)	17 (5)
Större stad	22 (8)	17 (8)	18 (7)	18 (6)	16 (7)
Mindre stad/landsbygd	16 (6)	13 (5)	12 (6)	12 (5)	12 (5)
Bostadstyp					
Småhus	14 (6)	11 (5)	11 (5)	11 (5)	10 (4)
Flerfamiljshus	29 (9)	25 (9)	24 (8)	24 (7)	22 (8)

¹ Andel som svarat att de antingen känner sig ganska otrygga eller mycket otrygga eller att de inte går ut på grund av otrygghet.

Tabell 4B. Oro över brottsligheten i samhället samt oro över närstående i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent. Fortsättning på nästa sida.

	STOR ORO ÖVER BROTTSLIGHETEN I SAMHÄLLET					ORO ÖVER NÄRSTÅENDE (ganska/mycket ofta)				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
SAMTLIGA, 16–79 år	29	25	29	24	22	32	30	30	28	28
Kön										
Män	24	20	24	20	18	26	23	24	22	22
Kvinnor	34	30	35	29	26	38	37	37	35	34
Ålder										
16–19 år	11	8	7	7	7	21	17	17	16	17
20–24 år	17	15	14	13	12	31	28	25	25	24
25–34 år	23	22	22	17	16	31	28	28	28	24
35–44 år	31	26	29	25	22	36	31	33	32	31
45–54 år	33	29	33	27	25	42	40	40	36	38
55–64 år	36	31	40	32	29	33	33	33	29	32
65–74 år	35	33	39	33	29	24	26	28	25	23
75–79 år	31	30	36	29	27	20	22	24	20	20
Män										
16–19 år	8	5	5	6	6	16	10	12	11	13
20–24 år	12	14	10	10	10	23	22	19	21	18
25–34 år	19	15	17	14	12	25	20	23	23	20
35–44 år	29	22	24	20	18	30	25	28	24	25
45–54 år	27	25	29	22	20	35	37	33	27	31
55–64 år	31	24	33	27	26	28	26	27	24	25
65–74 år	31	27	33	30	25	15	17	20	18	16
75–79 år	25	25	30	26	21	13	17	18	14	14

Fortsättning tabell 4B. Oro över brottsligheten i samhället samt oro över närtstående i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

	STOR ORO ÖVER BROTTSLIGHETEN I SAMHÄLLET										ORO ÖVER NÄRSTÄENDE (ganska/mycket ofta)			
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009
SAMTLIGA, 16–79 år	29	25	29	24	22	32	30	30	28	28	30	28	28	28
<i>Kvinnor</i>														
16–19 år	15	11	10	8	8	27	25	24	21	21	21	21	21	21
20–24 år	24	17	19	17	14	42	35	33	31	31	31	31	31	31
25–34 år	28	29	27	21	21	36	35	32	32	32	32	32	29	29
35–44 år	33	31	35	30	26	42	38	38	39	39	39	36	36	36
45–54 år	39	32	38	33	29	49	45	47	45	45	45	45	45	45
55–64 år	41	37	46	37	34	38	39	40	35	39	35	39	39	39
65–74 år	40	37	45	36	34	32	35	35	32	30	32	30	30	30
75–79 år	36	34	42	31	32	26	26	29	25	25	25	25	25	25
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med...														
...båda/en förälder	28	25	29	23	21	32	30	30	28	28	28	28	28	28
inrikes född(a)														
...båda föräldrarna	31	28	30	25	24	25	27	26	25	25	25	25	25	28
utrikes födda														
Utrikes födda	33	28	31	28	25	36	31	32	31	30	31	30	30	30
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	30	25	27	24	22	31	27	28	24	25	24	25	25	25
Gymnasial	32	28	33	27	25	34	33	33	32	31	32	31	31	31
Eftergymnasial	25	22	26	22	19	32	29	30	28	27	28	28	28	27

Fortsättning tabell 4B. Oro över brottsligheten i samhället samt oro över närtstående i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

	STOR ORO ÖVER BROTTSLIGHETEN I SAMHÄLLET					ORO ÖVER NÄRSTÅENDE (ganska/mycket ofta)				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
SAMTLIGA, 16–79 år	29	25	29	24	22	32	30	30	28	28
Familjetyper										
Sammanboende utan barn	31	27	33	27	23	32	29	29	28	26
Sammanboende med barn	30	27	31	26	24	40	37	38	36	36
Ensamstående utan barn	24	21	23	19	19	23	24	24	21	22
Ensamstående med barn	35	33	35	28	28	43	45	43	45	47
Boendeort										
Storstad	31	25	29	24	23	34	33	32	31	30
Större stad	29	26	30	24	22	33	30	32	28	29
Mindre stad/landsbygd	26	25	29	24	21	27	27	25	25	24
Bostadstyp										
Småhus	28	25	30	24	22	32	30	30	28	28
Flerfamiljshus	30	25	28	24	23	32	30	31	29	29

Tabell 4C. Oro över att utsättas för olika brottstyper, enligt NTU år 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent. Fortsättning på nästa sida.

Ganska eller mycket ofta orolig för:	BOSTADSINBROTT					ÖVERFALL/ MISSHANDEL					STÖLD/ SKADEGÖRELSE PÅ FORDON				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
SAMTLIGA, 16–79 år	17	15	16	16	15	15	13	14	12	12	22	18	18	16	14
Kön															
Män	14	12	13	13	12	8	7	8	7	7	21	17	19	15	14
Kvinnor	20	18	18	18	18	23	19	20	18	18	23	19	18	16	14
Ålder															
16–19 år	8	5	5	6	4	21	16	15	16	15	8	5	4	4	3
20–24 år	10	9	7	10	9	26	22	19	20	20	26	22	20	16	13
25–34 år	15	14	12	14	13	19	17	17	15	15	29	25	25	22	21
35–44 år	19	16	18	18	19	15	12	13	11	12	25	19	18	18	16
45–54 år	21	18	18	18	16	12	10	13	10	10	21	18	18	16	14
55–64 år	22	18	20	18	19	13	10	13	10	10	24	18	19	16	14
65–74 år	15	19	20	18	17	12	11	11	10	10	17	18	19	13	14
75–79 år	14	15	15	15	13	9	8	10	10	9	14	15	16	13	12
Män															
16–19 år	5	2	3	3	3	9	6	7	7	7	7	4	5	4	3
20–24 år	4	7	4	7	4	12	11	9	11	10	25	20	18	15	13
25–34 år	12	8	9	10	9	7	7	9	7	7	29	24	26	22	22
35–44 år	17	15	15	15	17	8	6	7	5	6	24	20	20	18	16
45–54 år	19	17	16	17	15	7	6	9	6	5	20	17	19	15	14
55–64 år	20	14	18	16	17	7	5	9	7	6	24	15	20	17	15
65–74 år	12	15	19	16	14	7	8	7	5	7	16	17	18	11	13
75–79 år	12	14	13	13	13	5	6	7	5	7	13	17	14	14	12

Fortsättning tabell 4C. Oro över att utsättas för olika brottstyper, enligt NTU år 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Ganska eller mycket ofta orolig för:	BOSTADSINBROTT					ÖVERFALL/ MISSHANDEL					STÖLD/ SKADEGÖRELSE PÅ FORDON				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
SAMTLIGA, 16–79 år	17	15	16	16	15	15	13	14	12	12	22	18	18	16	14
Kvinnor															
16–19 år	12	9	7	10	7	34	27	23	25	23	9	7	4	4	3
20–24 år	16	12	10	14	15	42	34	32	30	30	27	24	22	16	14
25–34 år	18	19	16	18	17	30	27	26	24	24	28	25	25	22	20
35–44 år	22	18	21	22	21	21	18	19	17	17	26	17	17	18	15
45–54 år	22	20	19	19	18	18	14	17	14	14	22	19	17	17	14
55–64 år	24	21	22	19	22	19	15	17	13	14	23	20	19	16	13
65–74 år	18	23	21	21	19	17	13	15	14	14	19	19	19	15	15
75–79 år	16	17	17	17	14	12	9	13	14	10	16	13	18	12	12
Svensk/utländsk bakgrund															
Svenskfödda med...	16	14	15	15	15	15	12	13	11	12	21	17	17	15	13
...båda/en förälder inrikes född(a)															
...båda föräldrarna utrikes födda	16	16	14	14	14	12	11	12	12	12	19	17	16	13	12
Utrikes födda	21	20	19	19	18	20	16	17	16	16	30	21	23	21	19
Utbildning (högsta)															
Förgymnasial	17	15	14	13	13	17	14	15	13	14	19	16	16	12	11
Gymnasial	18	16	17	17	17	15	13	14	12	13	23	20	20	18	16
Eftergymnasial	17	16	16	16	15	15	12	13	12	11	25	18	18	16	14

Fortsättning tabell 4C. Oro över att utsättas för olika brottstyper, enligt NTU år 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Ganska eller mycket ofta orolig för:	BOSTADSINBROTT					ÖVERFALL/ MISSHANDEL					STÖLD/ SKADEGÖRELSE PÅ FORDON				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
SAMTLIGA, 16–79 år	17	15	16	16	15	15	13	14	12	12	22	18	18	16	14
Familjetyp															
Sammanboende															
- utan barn	20	17	18	18	16	14	13	12	11	10	22	19	19	16	15
- med barn	19	18	20	20	20	14	11	12	10	10	23	17	19	16	14
Ensamstående															
- utan barn	12	10	10	10	10	18	15	16	14	15	20	16	16	14	12
- med barn	18	18	14	19	17	17	17	18	18	18	30	23	19	22	22
Boendeort															
Storstad	18	17	16	16	15	19	16	17	15	15	25	20	20	18	16
Större stad	17	15	16	15	16	15	13	15	12	13	22	17	19	15	14
Mindre stad/landsbygd	16	14	14	16	14	10	9	9	9	9	18	16	16	14	12
Bostadstyp															
Småhus	20	18	19	19	18	12	9	11	9	9	19	15	16	13	12
Flerfamiljshus	14	12	11	12	11	20	17	18	16	16	28	23	23	20	19

Tabell 4D. Otrygghetens påverkan på beteende och livskvalitet samt särskild otrygghet enligt index inom olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent. Fortsättning på nästa sida.

	HÖG PÅVERKAN PÅ BETEENDE					PÅVERKAN PÅ LIVSKVALITET (viss eller stor påverkan)					SÄRSKILT OTRYGGA ENLIGT INDEX				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
SAMTLIGA, 16–79 år	4	4	3	3	3	11	10	10	9	8	6	5	4	4	
Kön															
Män	2	2	1	1	1	8	8	8	6	6	2	2	1	1	
Kvinnor	7	6	6	5	5	15	12	12	11	10	11	9	8	7	
Ålder															
16–19 år	3	3	3	4	3	9	7	6	8	5	7	5	4	4	
20–24 år	5	5	3	4	4	14	10	8	8	7	10	8	5	6	
25–34 år	5	5	4	4	4	11	11	9	9	9	7	6	4	5	
35–44 år	4	3	3	3	4	13	10	11	8	8	5	4	4	4	
45–54 år	5	4	3	3	3	14	11	13	10	9	5	4	3	4	
55–64 år	5	4	4	3	3	10	11	11	8	9	7	6	4	4	
65–74 år	4	4	4	3	3	9	10	9	8	7	5	7	5	5	
75–79 år	3	4	3	4	3	9	8	9	7	7	7	7	5	4	
Män															
16–19 år	1	1	1	2	1	3	3	4	4	3	x	1	1	x	
20–24 år	1	1	1	2	1	8	6	5	5	3	3	3	2	1	
25–34 år	1	1	1	1	0	4	8	7	7	5	1	1	2	1	
35–44 år	2	1	1	1	2	11	8	10	5	7	1	1	1	1	
45–54 år	3	2	1	1	2	12	10	12	8	7	2	1	1	1	
55–64 år	2	2	2	1	2	8	9	9	8	9	2	3	2	2	
65–74 år	2	2	1	2	2	6	8	7	7	6	2	4	2	1	
75–79 år	x	3	2	1	1	7	7	7	4	5	x	3	2	3	

(x) anger att antalet observationer understiger fyra.

Fortsättning tabell 4D. Otrygghetens påverkan på beteende och livskvalitet samt särskild otrygghet enligt index inom olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

	HÖG PÅVERKAN PÅ BETEENDE					PÅVERKAN PÅ LIVSKVALITET (viss eller stor påverkan)					SÄRSKILT OTRYGGA ENLIGT INDEX				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
SAMTLIGA, 16–79 år	4	4	3	3	3	11	10	10	9	8	6	5	5	4	4
Kvinnor															
16–19 år	6	6	4	6	4	16	11	9	11	7	14	9	7	8	8
20–24 år	9	9	7	7	7	20	14	12	12	11	18	14	11	10	11
25–34 år	9	9	7	6	7	17	15	12	12	13	12	11	10	8	9
35–44 år	7	6	6	6	5	16	13	12	12	9	10	7	7	6	6
45–54 år	7	6	5	5	5	16	11	14	11	10	8	7	7	6	6
55–64 år	7	5	7	5	6	12	12	12	9	10	12	9	8	7	6
65–74 år	6	5	6	4	4	11	12	11	9	9	8	10	10	9	9
75–79 år	5	5	4	5	4	11	9	11	10	9	13	9	8	12	5
Svensk/utländsk bakgrund															
Svenskfödda med...															
...båda/en förälder	4	3	3	3	3	10	9	9	7	7	6	5	4	4	4
inrikes född(a)															
...båda föräldrarna	4	4	3	3	5	11	10	9	9	9	8	6	5	5	5
utrikes födda															
Utrikes födda	7	7	5	5	5	21	17	18	16	15	9	8	7	7	6
Utbildning (högsta)															
Förgymnasial	3	4	3	3	3	10	10	10	8	8	7	6	5	5	5
Gymnasial	5	4	3	3	4	12	10	10	9	8	6	6	5	4	5
Eftergymnasial	5	4	3	3	3	12	11	10	9	8	6	5	4	4	4

Fortsättning tabell 4D. Otrygghetens påverkan på beteende och livskvalitet samt särskild otrygghet enligt index inom olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

	HÖG PÅVERKAN PÅ BETEENDE					PÅVERKAN PÅ LIVSKVALITET (viss eller stor påverkan)					SÄRSKILT OTRYGGA ENLIGT INDEX				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
SAMTLIGA, 16–79 år	4	4	3	3	3	11	10	10	10	8	6	5	5	4	4
Familjetyp															
Sammanboende															
- utan barn	4	3	3	3	2	10	10	9	7	7	6	5	4	4	4
- med barn	4	3	3	3	4	11	9	11	9	8	6	4	4	3	3
Ensamstående															
- utan barn	5	5	4	4	4	12	11	10	9	9	7	6	6	5	5
- med barn	5	7	7	7	7	16	14	16	14	13	7	9	7	8	6
Boendeort															
Storstad	5	6	5	5	5	14	13	12	11	10	7	7	5	6	5
Större stad	5	4	3	3	3	12	10	10	8	8	7	5	6	4	4
Mindre stad/landsbygd	3	2	2	2	2	7	7	7	6	5	4	3	3	2	3
Bostadstyp															
Småhus	3	2	3	2	2	9	8	8	7	6	5	3	3	3	3
Flerfamiljshus	6	6	5	5	5	14	13	13	11	10	9	8	7	7	6

Tabell 4E. Ötrygghet hos personer med olika erfarenheter/inställningar, enligt NTU 2006–2010. Andel i befolkningen, i procent.

	SÄRSKILT OTRYGGA ENLIGT INDEX				
	2006	2007	2008	2009	2010
SAMTLIGA, 16–79 år	6	5	5	4	4
Utsatt för något brott under föregående år¹					
Ja (2010 n=3 267)	11	9	8	7	8
Nej	5	4	4	3	3
Brott som särskilt drabbar integriteten²					
Ja (2010 n=1 398)	15	13	11	12	12
Nej	5	4	4	3	3
Anmält brott senaste tre åren					
Ja (2010 n=2 178)	10	8	6	6	7
Nej	7	5	4	6	6
Anhörig utsatt för allvarligt brott senaste året					
Ja (2010 n=2 258)	10	8	8	8	8
Nej	6	5	4	4	3
Vittne till våld					
Ja (2010 n=1 919)	9	9	7	8	8
Nej	6	5	4	4	4
Uppfattning om brottsutveckling senaste tre åren					
Ökat kraftigt (2010: 30 %)	10	9	8	8	9
Ökat något (2010: 45 %)	5	4	3	3	3
Oförändrat/minskat (2010: 25 %)	2	2	2	2	1
Förtroende för rättsväsendet					
Mycket eller ganska stort (2010: 63 %)	5	4	4	3	3
Varken stort eller litet (2010: 22 %)	6	6	5	5	5
Mycket eller ganska litet (2010: 12 %)	11	11	9	8	9

¹ Förutom brott mot personen själv ingår även bostadsinbrott samt bil- och cykelstölder mot andra medlemmar i hushållet.² Utsatt för bostadsinbrott, personrån, sexualbrott, våld, hot och/eller trakasserier under år 2005–2009. Hot och trakasserier utgör närmare 70 procent av dessa brott.

Tabell 4F. Särskilt otrygga enligt index efter utsatthet för olika typer av brott, enligt NTU 2010. Redovisning totalt, samt efter kön. Andel i procent.

		SÄRSKILT OTRYGGA ENLIGT INDEX				
		TOTALT	Män	Kvinnor		
		(n)	(n)	(n)	(n)	
Index baserat på frågorna otrygghet ute sen kväll, oro att utsättas för våld, samt valt annan väg/färdstätt.						
Utsatt för brott år 2009¹						
Ja	8	(3 267)	3	(1 645)	14	(1 622)
Nej	3	(10 089)	1	(4 972)	5	(5 117)
Utsatt för...						
Hot	15	(585)	5	(254)	23	(331)
Misshandel	12	(365)	5	(236)	22,9	(129)
Sexualbrott	21	(135)	5	(28)	26,2	(107)
Personrån	13	(117)	12	(80)	16,7	(37)
Trakasserier	15	(487)	6	(179)	21,6	(308)
Bedrägeri	11	(359)	7	(213)	17,8	(146)
Bostadsinbrott	11	(131)	6	(65)	17,1	(66)
Bilstöld	17	(54)	12	(30)	24,9	(24)
Stöld ur/från bil	7	(494)	2	(280)	13,3	(214)
Cykelstöld	7	(1 115)	2	(537)	11,3	(578)

¹ Förutom brott mot personen själv ingår även bostadsinbrott samt bil- och cykelstöld mot andra medlemmar i hushållet.

Tabell 4G. Andel som i stor utsträckning känner oro för brottsligheten i samhället, oro för närstående, som känner mycket eller ganska stor otrygghet vid utvistelse en sen kväll i det egna området samt som känner mycket eller ganska stor oro över att utsättas för olika brottstyper, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län och vissa kommuner. Fortsättning på nästa sida.

	Otrygghet vid utvistelse sen kväll	Oro över brottsligheten i samhället	Oro för närstående	Oro för bostadsinbrott	Oro för överfall/misshandel	Oro för bilbrott
HELA RIKET	15	22	28	15	12	14
Stockholms län	16	20	28	15	14	15
Huddinge	18	24	35	20	15	XX
Haninge	XX	19	28	15	19	XX
Stockholm	16	18	26	14	15	16
Södertälje	XX	36	38	25	21	XX
Nacka	XX	17	33	19	14	XX
Solna	XX	19	30	9	13	XX
Uppsala län	12	15	23	11	10	10
Uppsala	14	13	20	7	11	9
Södermanlands län	15	17	31	11	13	12
Eskilstuna	14	17	33	14	14	11
Östergötlands län	17	19	27	15	13	11
Linköping	20	16	28	15	15	11
Norrköping	14	23	30	16	18	9
Jönköpings län	16	18	25	15	10	13
Jönköping	18	23	29	11	14	13
Kronobergs län	13	23	26	21	13	12
Växjö	16	21	27	21	17	13
Kalmar län	10	23	23	17	10	14
Gotlands län	10	14	22	7	9	8
Blekinge län	16	24	32	23	14	19
Karlskrona	13	19	31	17	13	17
Ronneby	XX	21	29	27	11	XX
Karlshamn	14	22	39	29	16	XX
Skåne län	19	29	34	20	14	19
Malmö	24	34	34	16	15	21
Lund	13	19	34	14	14	10
Helsingborg	21	35	34	23	14	29
Kristianstad	19	23	26	17	14	XX

(XX) anger att antalet observationer understiger 100.

Fortsättning tabell 4G. Andel som i stor utsträckning känner oro för brottsligheten i samhället, oro för närliggande, som känner mycket eller ganska stor otrygghet vid utvistelse en sen kväll i det egna området samt som känner mycket eller ganska stor oro över att utsättas för olika brottstyper, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län och vissa kommuner.

	Otrygghet vid utvistelse sen kväll	Oro över brottsligheten i samhället	Oro för närliggande	Oro för bostadsinbrott	Oro för överfall/misshandel	Oro för bilbrott
HELA RIKET	15	22	28	15	12	14
Hallands län	15	24	31	21	15	11
Halmstad	17	19	26	19	12	11
Kungsbacka	12	22	30	22	19	10
Västra Götalands län	15	26	28	14	12	15
Göteborg	21	27	31	13	15	20
Borås	14	22	26	14	11	7
Värmlands län	9	19	25	12	8	11
Karlstad	12	15	28	12	10	7
Örebro län	18	22	28	12	11	13
Örebro	24	25	34	12	16	15
Västmanlands län	19	23	34	21	15	19
Västerås	21	23	35	21	15	19
Dalarnas län	15	21	24	16	10	12
Gävleborgs län	14	25	27	13	12	13
Gävle	18	22	25	10	13	12
Västernorrlands län	12	18	26	8	9	8
Sundsvall	11	17	30	7	10	11
Jämtlands län	8	20	24	10	7	12
Östersund	11	14	23	7	10	12
Västerbottens län	11	14	17	8	9	6
Umeå	14	13	20	10	14	8
Skellefteå	9	13	15	4	6	4
Norrbottnens län	9	19	24	13	7	10
Luleå	10	17	27	10	6	14

Tabell 4H. Otrygghetens påverkan på beteende (valt annan väg/färdsätt, samt avstått aktivitet) och livskvalitet, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län och vissa kommuner.

	Hög påverkan på beteende	Påverkan på livskvalitet		Hög påverkan på beteende	Påverkan på livskvalitet
HELA RIKET	3	8			
Stockholms län	5	10	Helsingborg	4	9
Huddinge	8	16	Kristianstad	4	10
Haninge	3	8	Hallands län	3	8
Stockholm	4	9	Halmstad	4	10
Södertälje	13	18	Kungsbacka	5	5
Nacka	1	12	Västra Götalands län	3	9
Solna	4	6	Göteborg	4	12
Uppsala län	2	5	Borås	3	6
Uppsala	1	5	Värmlands län	2	3
Södermanlands län	2	6	Karlstad	1	2
Eskilstuna	4	6	Örebro län	2	7
Östergötlands län	3	7	Örebro	3	11
Linköping	5	8	Västmanlands län	6	12
Norrköping	4	8	Västerås	7	13
Jönköpings län	4	7	Dalarnas län	XX	6
Jönköping	5	9	Gävleborgs län	3	6
Kronobergs län	3	9	Gävle	2	5
Växjö	2	10	Västernorrlands län	2	4
Kalmar län	2	5	Sundsvall	3	5
Gotlands län	2	5	Jämtlands län	1	6
Blekinge län	4	8	Östersund	2	5
Karlskrona	4	5	Västerbottens län	3	5
Ronneby	5	7	Umeå	6	7
Karlshamn	2	10	Skellefteå	1	2
Skåne län	4	10	Norrbottnens län	2	5
Malmö	6	11	Luleå	4	5
Lund	4	9			

(XX) anger att antalet observationer understiger 100.

Kapitel 5. Förtroende för rättsväsendet

Tabell 5A. Allmänhetens förtroende för rättsväsendet, enligt NTU 2006–2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent. (Observera att ett mått på andelen med mycket och ganska mycket stort förtroende kan räknas fram genom att addera de respektive svarsandelarna.)

	Mycket stort	Ganska stort	Varken stort eller litet	Ganska litet	Mycket litet	Ingen åsikt/vet ej
	-06 -07 -08 -09 -10	-06 -07 -08 -09 -10	-06 -07 -08 -09 -10	-06 -07 -08 -09 -10	-06 -07 -08 -09 -10	-06 -07 -08 -09 -10
Förtroende för...						
Rättsväsendet som en helhet	8 8 8 9 10	46 48 49 51 51	25 24 25 23 22	11 11 10 10 9	4 4 4 3 4	6 6 4 3 4
Polisens sätt att arbeta	10 11 11 12 13	45 48 48 49 50	24 22 24 23 21	12 11 11 11 9	5 4 4 4 4	4 4 3 2 3
Åklagarnas sätt att arbeta	8 8 9 10 10	35 36 40 41 41	21 21 22 23 22	7 7 6 6 6	3 3 2 2 3	28 26 20 18 19
Domstolarnas sätt att arbeta	9 9 10 11 11	34 36 40 42 42	23 22 23 22 22	9 9 8 8 7	3 3 3 3 3	22 21 15 15 15
Kriminalvårdens sätt att arbeta	4 5 6 6 7	25 27 31 34 35	28 28 29 29 28	16 15 13 11 10	6 5 4 3 3	21 21 18 17 17
Att rättsväsendet hanterar dem som misstänks för brott på ett rättvist sätt	7 6 8 8 9	38 40 42 43 44	27 27 27 26 24	11 11 10 9 9	4 4 3 3 3	14 13 11 10 11
Att rättsväsendet behandlar dem som utsätts för brott på ett bra sätt	4 4 5 6 6	26 29 32 34 34	27 27 29 28 27	23 21 19 17 18	8 7 6 6 6	12 11 9 9 9
Att <i>polisen</i> hanterar dem som misstänks för brott på ett rättvist sätt	. . . 8 8 8	. . . 44 44 45	. . . 27 28 26	. . . 9 9 10	. . . 3 3 3	. . . 9 9 8
Att <i>polisen</i> behandlar dem som utsätts för brott på ett bra sätt	. . . 9 9 9	. . . 43 44 45	. . . 26 26 24	. . . 12 10 10	. . . 3 3 4	. . . 8 8 7

Med (.) menas att uppgift ej finns tillgänglig.

Tabell 5B. Ingen uppfattning (ingen åsikt/vet ej) om förtroende för rättsväsendet i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent. Fördelning på nästa sida.

Ingen åsikt/ vet ej	Rättsväsendet som helhet	Polisen	Åklagarna	Domstolarna	Kriminal- vården	Rättsväsendet hanterar miss- tänkta rättvist	Rättsväsendet behandlar utsatta bra	Polisen hante- rar misstänkta rättvist	Polisen behandlar utsatta bra
SAMTLIGA, 16-79 år	4	3	19	15	17	11	9	8	7
Kön									
Män	3	2	18	14	17	9	8	7	7
Kvinnor	5	4	20	16	18	12	10	9	8
Ålder									
16-19 år	6	3	19	15	17	12	10	8	8
20-24 år	3	2	19	14	16	9	8	7	6
25-34 år	4	2	18	14	15	9	8	7	6
35-44 år	3	3	17	13	15	9	8	7	6
45-54 år	4	3	17	13	16	10	8	8	7
55-64 år	3	3	18	14	17	9	8	8	8
65-74 år	5	4	22	19	23	14	12	11	10
75-79 år	8	7	30	24	28	18	16	14	14
Män									
16-19 år	6	3	20	16	17	14	10	8	8
20-24 år	3	2	21	15	17	10	10	9	6
25-34 år	4	3	19	15	16	8	8	7	6
35-44 år	1	1	14	10	13	7	6	5	4
45-54 år	3	3	16	13	17	9	8	8	6
55-64 år	3	2	19	13	18	9	9	8	8
65-74 år	4	3	17	14	22	11	11	8	8
75-79 år	5	6	27	19	24	14	13	10	12

Fortsättning tabell 5B. Ingen uppfattning (ingen åsikt/vet ej) om förtroende för rättsväsendet i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Ingen åsikt/vet ej	Rättsväsendet som helhet	Polisen	Åklagarna	Domstolarna	Kriminalvården	Rättsväsendet hanterar misstänkta rättvist	Rättsväsendet behandlar utsatta bra	Polisen hanterar misstänkta rättvist	Polisen behandlar utsatta bra
4	3	19	15	17	11	9	8	7	
SAMTLIGA, 16–79 år									
Kvinnor									
16–19 år	6	3	17	13	16	11	10	7	
20–24 år	3	2	16	13	14	7	5	5	
25–34 år	3	2	18	13	14	9	8	6	
35–44 år	5	4	19	16	18	12	10	7	
45–54 år	5	4	17	13	16	11	9	8	
55–64 år	4	3	18	15	16	10	8	8	
65–74 år	7	6	27	24	24	17	14	12	
75–79 år	9	7	33	29	31	23	19	16	
Svensk/utländsk bakgrund									
Svenskfödda med:									
-båda/en förälder inrikes född(a)	3	2	17	13	15	8	7	6	
- båda föräldrarna utrikes födda	6	4	22	17	20	13	12	9	
Utrikesfödda	10	8	29	24	29	22	19	16	
Utbildning (högsta)									
Förgymnasial	6	5	24	20	22	14	13	10	
Gymnasial	4	3	19	15	17	10	9	7	
Eftergymnasial	2	2	15	10	13	7	6	5	

Fortsättning tabell 5B. Ingen uppfattning (ingen åsikt/vet ej) om förtroende för rättsväsendet i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Ingen åsikt/ vet ej	Rättsvä- sendet som helhet	Polisen	Åklagarna	Domstolarna	Kriminal- vården	Rättsväsendet hanterar miss- tänkta rättvist	Rättsväsendet behandlar utsatta bra	Polisen hante- rar misstänkta rättvist	Polisen be- handlar utsatta bra
SAMTLIGA, 16–79 år	4	3	19	15	17	11	9	8	7
Familjetyp									
Sammanboende									
- utan barn	4	3	18	15	18	10	9	8	7
- med barn	3	3	17	13	15	9	8	8	7
Ensamstående									
- utan barn	5	3	21	16	19	11	10	9	8
- med barn	5	4	20	16	20	13	11	11	8
Boendeort									
Storstad	4	3	20	15	18	11	9	9	8
Större stad	4	3	18	14	17	10	9	8	7
Mind. stad/ landsbygd	4	3	19	16	16	11	9	8	7
Bostadstyp									
Småhus	3	2	17	14	16	9	8	7	6
Flerfamiljshus	5	4	21	16	20	12	11	10	9

Tabell 5C. Förtroende för rättsväsendet i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent. Fortsätter på nästa sida.

Mycket eller ganska stort respektive litet förtroende för: (+/-)	Rättsväsendet som helhet		Polisen		Åklagarna		Domstolarna		Kriminalvården		Rättsväsendet det hanterar misstänkta rättvist		Rättsväsendet behandlar utsatta bra		Polisen hantlar misstänkta rättvist		Polisen behandlar utsatta bra	
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-
SAMTLIGA, 16-79 år	61	12	62	13	51	8	53	10	42	13	53	13	40	24	53	12	54	14
Kön																		
Män	58	15	58	16	49	10	52	13	39	15	53	14	39	26	54	14	52	16
Kvinnor	65	10	66	10	53	7	54	8	44	11	52	11	42	21	53	11	56	12
Ålder																		
16-19 år	67	9	67	12	58	5	61	7	58	7	56	11	59	10	57	14	65	8
20-24 år	59	13	58	17	50	8	54	10	45	12	50	16	51	19	48	19	60	14
25-34 år	61	14	62	14	51	8	52	11	42	15	54	13	44	20	52	14	57	11
35-44 år	63	12	63	12	51	8	55	10	40	14	56	11	40	25	57	11	57	13
45-54 år	61	13	63	13	51	10	54	11	38	14	53	13	35	27	54	11	52	15
55-64 år	60	13	60	14	50	10	52	12	38	14	51	14	33	29	51	13	47	17
65-74 år	60	12	62	12	48	9	49	10	39	12	50	12	34	27	52	11	50	16
75-79 år	63	9	67	9	47	8	49	9	42	11	46	12	36	23	52	10	50	13
Män																		
16-19 år	63	11	64	14	55	5	60	8	56	10	54	12	60	10	56	16	65	9
20-24 år	56	16	54	20	46	10	52	11	42	14	51	16	51	18	48	20	62	13
25-34 år	54	18	56	19	46	11	47	14	38	19	55	13	44	21	53	15	56	12
35-44 år	61	15	60	16	51	9	53	14	38	18	57	12	38	29	58	12	53	16
45-54 år	58	16	59	15	47	11	51	12	35	15	52	15	32	32	53	13	49	18
55-64 år	57	16	57	17	49	12	52	14	36	15	52	15	32	32	52	13	45	19
65-74 år	58	14	58	15	49	10	51	13	39	13	54	13	33	30	54	12	47	19
75-79 år	62	10	63	13	46	9	50	11	41	12	49	12	34	26	53	12	47	14
Kvinnor																		
16-19 år	70	7	70	10	61	4	62	7	60	4	58	10	57	9	59	11	65	7
20-24 år	63	10	62	14	55	6	56	9	49	9	48	15	50	20	47	17	58	14
25-34 år	68	9	68	9	57	5	57	7	46	11	52	12	44	19	52	13	59	11
35-44 år	64	9	66	9	52	7	56	7	41	11	54	10	43	22	56	10	61	11
45-54 år	64	11	66	11	54	8	56	9	41	12	54	11	39	22	56	9	55	12
55-64 år	63	10	64	11	51	7	52	9	41	12	51	13	34	26	50	13	50	14
65-74 år	61	11	66	8	46	7	47	8	40	12	46	10	36	24	49	10	52	13
75-79 år	64	8	72	6	48	6	48	8	43	9	43	11	37	20	51	8	52	11

Fortsättning tabell 5C. Förtroende för rättsväsendet i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp i befolkningen, i procent.

Mycket eller ganska stort respektive litet förtroende för: (+/-)	Rättsväsendet som helhet		Polisen		Åklagarna		Domstolarna		Kriminalvården		Rättsväsendet det hanterar misstänkta rättvist		Rättsväsendet behandlar utsatta bra		Polisen hanterar misstänkta rättvist		Polisen behandlar utsatta bra	
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-
SAMTLIGA, 16-79 år	61	12	62	13	51	8	53	10	42	13	53	40	24	53	12	54	14	14
Svensk/utländsk bakgrund																		
Svenskfödda med:																		
- båda/en förälder inrikes född(a)	63	12	64	12	53	8	55	9	43	13	55	41	24	55	12	55	14	14
- båda föräldrama utrikes födda	56	17	57	18	46	11	50	15	39	17	46	38	25	48	14	53	13	13
Utrikes födda	53	16	56	17	42	11	45	13	37	13	41	37	22	46	16	50	15	15
Utbildning (högsta)																		
Förgymnasial	58	14	62	14	48	9	48	11	45	12	47	43	20	51	14	54	13	13
Gymnasial	57	15	60	15	47	10	49	12	40	14	50	38	26	52	13	53	15	15
Eftergymnasial	69	8	66	10	57	6	61	8	41	13	60	40	24	57	11	56	13	13
Familjetyp																		
Sammanboende																		
- utan barn	63	12	62	13	52	8	54	10	40	13	54	38	25	54	11	53	14	14
- med barn	64	12	65	12	53	8	55	9	41	13	56	39	24	55	10	56	13	13
Ensamstående																		
- utan barn	59	14	61	14	49	9	52	11	44	13	50	44	22	51	15	55	14	14
- med barn	54	16	60	16	44	12	47	15	35	16	45	35	29	50	15	52	16	16
Boendeort																		
Storstad	62	12	62	13	49	9	53	10	39	14	52	40	24	52	13	54	14	14
Större stad	61	13	62	13	52	8	54	11	43	13	53	40	24	54	13	54	15	15
Mindre stad/landsbygd	61	13	63	13	51	8	52	10	44	12	53	41	23	55	11	55	13	13
Bostadstyp																		
Småhus	63	12	64	12	53	8	55	10	43	13	55	41	24	56	11	56	13	13
Flerfamiljshus	59	14	61	14	48	9	50	11	40	14	49	39	23	50	14	52	14	14

Tabell 5D. Förtroende för rättsväsendet hos personer med olika erfarenheter av brott i befolkningen, enligt NTU 2010. Andel i procent.

Mycket eller ganska stort respektive litet förtroende för: (+/-)	Rättsväsendet som helhet		Polisen		Åklagarna		Domstolarna		Kriminalvården		Rättsväsendet hanterar misstänkta rättvist		Rättsväsendet behandlar utsatta bra		Polisen hanterar misstänkta rättvist		Polisen behandlar utsatta bra	
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-
SAMTLIGA, 16-79 år	61	12	62	13	51	8	53	10	42	13	53	13	40	24	53	12	54	14
Utsatt för brott år 2009¹																		
Ja (n=3 381)	54	19	57	19	46	12	48	14	38	16	49	18	39	29	49	17	52	18
Nej	64	10	64	11	53	7	55	9	43	12	54	11	41	22	55	11	55	13
Brott som särskilt drabbat integriteten²																		
Ja (n=1 449)	48	25	51	25	42	17	44	20	35	19	44	22	37	33	45	23	49	23
Anmält brott senaste tre åren																		
Ja (n=2 249)	52	20	58	19	42	12	46	15	33	16	51	16	39	29	51	16	54	18
Nej	63	11	63	12	52	8	55	9	43	12	53	12	40	23	54	12	54	13
Anhörig utsatt för allvarligt brott senaste året																		
Ja (n=2 320)	52	19	55	21	45	13	47	16	37	19	48	19	36	31	46	20	51	19
Nej	64	11	64	12	52	7	55	9	43	12	54	11	41	22	55	11	55	13
Åtalad för brott senaste tre åren																		
Ja (n=319)	40	36	41	36	38	26	43	26	40	23	37	30	38	33	37	35	46	23
Nej	62	12	63	13	51	8	53	10	42	13	53	12	40	24	54	12	55	14
Uppfattning brottsutveckling senaste tre åren																		
Ökat kraftigt (32%)	52	19	56	19	44	13	44	15	36	19	44	19	34	31	48	17	49	19
Ökat något (44%)	64	11	64	11	52	7	55	9	42	11	54	11	42	21	55	11	56	13
Oförändrat eller minskat (24%)	72	7	69	9	60	5	65	6	48	10	62	8	47	20	59	10	62	10

¹ Förutom brott mot personen själv ingår även bostadsinbrott samt bil- och cykelstölder mot andra medlemmar i hushållet.² Utsatt för bostadsinbrott, personrån, sexualbrott, våld, hot och/eller trakasserier under år 2009. Våld och trakasserier utgör ca 56 procent av dessa brott.

Tabell 5E. Förtroende för rättsväsendet hos personer utsatta för olika brottstyper under år 2009, enligt NTU 2010. Andel i procent. Fortsättning med uppdelning på kön på nästa sida.

Mycket eller ganska stort respektive litet förtroende för: (+/-)	Rättsväsendet som helhet		Polisen		Åklagarna		Domstolarna		Kriminalvården		Rättsväsendet hanterar misstänkta rättvist		Rättsväsendet behandlar utsatta bra		Polisen hanterar misstänkta rättvist		Polisen behandlar utsatta bra	
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-
Utsatt för brott år 2009¹																		
Ja (n=3 381)	54	19	57	19	46	12	48	14	38	16	49	18	39	29	49	17	52	18
Nej	64	10	64	11	53	7	55	9	43	12	54	11	41	22	55	11	55	13
Utsatt för...																		
Hot (n=609)	47	27	51	26	42	19	45	23	35	20	41	24	34	36	44	24	45	27
Misshandel (n=373)	43	31	49	31	42	19	40	22	33	21	44	25	42	29	43	29	51	26
Sexualbrott (n=137)	46	26	55	22	46	17	40	23	36	23	49	19	37	36	43	30	45	29
Personrån (n=117)	41	32	44	28	39	15	41	18	33	25	42	24	42	29	41	26	50	25
Trakasserier (n=514)	43	30	49	30	37	24	38	27	34	22	39	27	30	42	38	27	43	27
Bedrägeri (n=381)	43	30	46	28	37	17	40	21	35	18	42	24	33	34	41	27	41	24
Bostadsinbrott (n=137)	57	17	54	21	44	19	52	17	42	18	50	18	38	33	47	24	56	19
Bilstöld (n=58)	46	17	57	24	45	12	47	15	41	19	43	13	39	24	58	17	52	16
Stöld ur/från fordon (n=510)	57	18	58	18	44	12	50	14	38	17	51	15	41	29	51	13	56	16
Cykelstöld (n=1 157)	59	14	61	16	48	9	50	10	42	15	51	16	42	24	48	17	52	15

¹ Förutom brott mot personen själv ingår även bostadsinbrott samt bil- och cykelstöld mot andra medlemmar i hushållet.

Fortsättning tabell 5E. Förtroende för rättsväsendet hos män utsatta för olika brottstyper under år 2009, enligt NTU 2010. Andel i procent. Fortsättning för kvinnor på nästa sida.

Mycket eller ganska stort respektive litet förtroende för: (+/-)	Rättsväsendet som helhet		Polisen		Åklagarna		Domstolarna		Kriminalvården		Rättsväsendet hanterat misstänkta rättvist		Rättsväsendet behandlar utsatta bra		Polisen hantlar misstänkta rättvist		Polisen behandlar utsatta bra		
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	
Män utsatta för brott år 2009¹																			
Ja (n= 1687)	52	22	53	22	44	13	47	17	37	18	49	19	40	30	50	18	51	19	
Nej	60	13	60	14	50	9	53	11	40	14	55	12	39	25	55	12	53	15	
Utsatt för...																			
Hot (n=260)	47	31	47	32	41	20	45	25	33	21	42	25	37	37	47	24	45	28	
Misshandel (n=239)	40	36	43	37	39	19	38	23	31	22	46	26	45	26	42	33	53	25	
Persområn (n=80)	38	35	36	38	36	18	41	19	35	29	40	31	43	31	35	36	48	33	
Trakasserier (n=190)	37	36	39	41	31	26	36	31	31	23	35	30	32	45	33	36	36	33	
Bedrägeri (n=221)	41	33	41	31	35	19	38	25	35	22	42	25	31	39	39	27	38	25	
Bostadsinbrott (n=69)	52	22	54	22	45	22	54	20	39	17	51	14	38	29	48	19	52	25	
Bilstöld (n=33)	48	21	58	21	48	12	52	12	48	21	45	15	45	24	64	12	61	9	
Stöld ur/från fordon (n=285)	53	21	54	20	41	14	47	16	39	18	48	19	43	28	53	16	56	18	
Cykelstöld (n=554)	58	16	58	19	47	10	51	13	43	17	52	17	47	22	50	19	54	16	

¹ Förutom brott mot personen själv ingår även bostadsinbrott samt bil- och cykelstöld mot andra medlemmar i hushållet. På grund av få observationer (28) redovisas inte förtroende hos män som utsatts för sexualbrott.

Fortsättning tabell 5E. Förtroende för rättsväsendet hos kvinnor utsatta för olika brottstyper under år 2009, enligt NTU 2010. Andel i procent.

Mycket eller ganska stort respektive litet förtroende för: (+/-)	Rättsväsendet som helhet		Polisen		Åklagarna		Domstolarna		Kriminalvården		Rättsväsendet det hanterar misstänkta rättvist		Rättsväsendet behandlar utsatta bra		Polisen hanterar misstänkta rättvist		Polisen behandlar utsatta bra		
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	
Kvinnor utsatta för brott år 2009¹																			
Ja (n= 1 694)	56	16	61	15	47	10	49	12	39	15	49	17	39	27	49	17	53	16	
Nej	67	8	68	8	55	6	56	7	45	10	53	10	42	19	54	10	57	11	
Utsatt för....																			
Hot (n=349)	46	23	53	22	44	18	46	20	36	19	42	23	33	35	42	25	46	25	
Misshandel (n=134)	47	23	57	25	47	22	44	21	40	17	44	22	41	33	45	26	50	26	
Sexualbrott (n=109)	47	24	60	19	48	17	41	24	38	22	52	23	37	36	44	30	47	30	
Personrån (n=37)	46	28	53	17	43	15	40	20	30	15	38	14	36	29	44	13	46	16	
Trakasserier (n=324)	45	27	54	24	42	22	40	23	38	21	42	24	32	39	42	22	50	21	
Bedrägeri (n=160)	44	26	54	22	38	14	42	14	35	12	44	20	38	26	44	24	46	20	
Bostadsinbrott (n=68)	64	13	58	20	48	12	52	11	43	19	52	20	41	34	52	24	63	9	
Bilstöld (n=25)	41	17	54	33	38	8	38	16	27	18	43	12	30	24	53	21	42	21	
Stöld ur/från fordon (n=225)	62	12	64	13	49	9	51	11	38	16	57	10	40	27	51	11	57	11	
Cykelstöld (n=603)	59	13	64	12	47	7	50	8	41	12	48	16	39	25	47	15	52	12	

¹ Förutom brott mot personen själv ingår även bostadsinbrott samt bil- och cykelstöld mot andra medlemmar i hushållet.

Tabell 5F. Förtroendebalanser (stort förtroende – litet förtroende) för rättsväsendet, enligt NTU 2006–2010.

	Förtroendebalans inklusive "vet ej"				Förtroendebalans exklusive "vet ej"					
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
Rättsväsendet som helhet	39	42	44	47	49	41	44	46	49	49
Polisen	38	45	45	53	49	41	47	46	47	49
Åklagarna	33	34	41	42	42	46	45	51	52	42
Domstolarna	31	32	39	42	43	38	40	46	49	43
Kriminalvården	7	11	20	26	28	9	14	24	31	28
Rättsväsendet hanterar misstänkta rättvist	30	31	37	40	40	34	31	42	44	40
Rättsväsendet behandlar utsatta bra	-1	5	12	17	17	-1	5	14	19	17
Polisen hanterar misstänkta rättvist	40	40	41	40	44	40
Polisen behandlar utsatta bra	37	39	40	44	42	41

Med (.) menas att uppgift ej finns tillgänglig.

Tabell 5G. Förtroendebalans (stort förtroende – litet förtroende) för rättsväsendet i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2010. I den högra kolumnen (kursiverat) anges differensen från föregående år. Fortsättning på nästa sida.

	Rättsväsendet som helhet		Polisen	Domstolarna	Kriminalvården	Rättsväsendet hanterar misstänkta rättvist		Rättsväsendet behandlar utsatta bra	Rättsväsendet behandlar utsatta bra		Polisen hanterar misstänkta rättvist	Polisen behandlar utsatta bra			
	Diff.	Diff.				Diff.	Diff.		Diff.	Diff.		Diff.	Diff.		
SAMTLIGA, 16–79 år	49	2	49	43	1	28	3	40	0	17	0	41	1	40	1
Kön															
Män	43	2	42	39	0	24	2	40	-1	13	-1	40	0	36	-1
Kvinnor	55	2	56	46	1	33	4	40	2	20	0	42	2	45	3
Ålder															
16–19 år	58	1	55	3	54	1	3	45	1	49	3	44	-1	57	3
20–24 år	46	1	41	0	44	-1	3	34	-1	32	1	29	-5	47	2
25–34 år	47	1	48	5	41	0	6	41	1	24	2	38	2	46	5
35–44 år	51	2	51	4	44	1	4	45	2	15	-1	46	4	44	2
45–54 år	47	1	50	1	43	4	0	40	-1	9	-3	43	0	36	-2
55–64 år	46	3	46	2	41	-1	1	37	-2	4	-2	38	0	30	-2
65–74 år	48	4	50	5	38	0	4	38	3	8	1	41	2	34	4
75–79 år	54	5	58	6	40	0	1	34	-2	12	-5	42	-1	37	-2
Män															
16–19 år	52	0	50	4	52	1	1	42	-2	50	4	40	-3	56	3
20–24 år	40	2	34	-2	41	0	4	35	1	33	0	28	-6	48	2
25–34 år	36	-1	37	0	33	-3	3	42	0	23	4	38	3	44	5
35–44 år	46	0	44	5	39	0	2	45	1	9	-2	46	7	37	1
45–54 år	41	-1	44	0	39	4	-2	37	-5	0	-5	40	-5	30	-4
55–64 år	41	5	40	4	38	1	0	37	-5	0	-1	39	0	26	-5
65–74 år	45	6	43	6	38	-1	4	40	2	3	1	42	0	28	0
75–79 år	51	9	50	4	39	-1	-1	36	-3	8	-11	41	-8	32	-9
Kvinnor															
16–19 år	64	2	60	2	56	0	5	48	5	48	2	48	1	58	3
20–24 år	53	0	48	2	47	-2	2	33	-3	30	2	30	-5	45	2
25–34 år	59	2	59	9	50	2	9	40	1	26	0	39	1	48	6
35–44 år	56	3	57	2	49	2	5	45	3	21	0	46	0	50	3
45–54 år	53	3	56	2	47	3	2	43	3	17	-1	47	5	42	0
55–64 år	53	1	53	2	43	-2	1	38	0	8	-3	38	1	35	2
65–74 år	50	3	57	5	39	0	4	35	4	12	2	40	3	40	7
75–79 år	56	2	66	9	41	1	2	32	-2	17	1	43	5	41	4

Fortsättning tabell 5G. Förtroendebalans (stort förtroende – litet förtroende) för rättsväsendet i olika befolkningsgrupper, enligt NTU 2010. I den högra kolumnen (kursiverat) anges differensen från föregående år.

	Rättsväsendet som helhet	Polisen	Åklagarna	Dom-stolarna	Kriminal-vården	Rättsväsendet hanterar miss-tänkta rättvist	Rätts-väsen-det behandlar utsatta bra	Polisen hante-rar miss-tänk-ta rättvist	Polisen behandlar utsatta bra	Diff.	Diff.	Diff.	Diff.	Diff.	Diff.			
SAMTLIGA, 16–79 år	49	2	49	3	42	0	43	1	28	3	40	0	17	0	41	1	40	1
Svensk/utländsk bakgrund																		
Svenskfödda med:																		
- båda/en förälder inrikes född(a)	52	3	52	4	45	1	45	1	30	4	44	1	17	0	43	1	42	1
- båda föräldrarna utrikes födda	40	-7	40	-5	35	-5	35	-6	22	-6	31	-4	12	-3	34	-3	39	4
Utrikes födda	36	1	38	0	30	-1	32	-1	24	2	24	-3	15	-2	31	0	34	0
Utbildning (högsta)																		
Förgymnasial	44	3	48	4	39	1	37	-1	33	3	32	-3	22	0	37	0	41	3
Gymnasial	42	-1	45	2	38	0	37	1	25	2	35	0	11	1	38	0	38	2
Eftergymnasial	61	4	56	4	51	-1	53	1	28	4	51	2	17	-2	46	1	42	-1
Familjetyp																		
Sammanboende																		
- utan barn	51	2	49	2	44	1	44	1	27	1	42	1	14	0	43	1	39	1
- med barn	52	3	53	5	46	1	47	2	28	5	44	0	16	-1	45	1	43	1
Ensamstående																		
- utan barn	46	1	47	2	40	-1	41	-1	32	4	37	-1	23	0	37	-1	42	2
- med barn	38	2	45	5	32	1	31	-4	20	1	29	-1	6	1	34	2	35	6
Boendeort																		
Storstad	50	3	49	6	41	-1	43	1	25	3	39	1	16	2	38	2	40	3
Större stad	48	0	48	0	44	1	43	1	30	2	40	-2	16	-2	41	-1	39	-1
Mindre stad/landsbygd	48	2	50	4	43	1	42	-1	31	5	41	1	18	-1	44	2	42	3
Bostadstyp																		
Småhus	52	2	51	3	45	1	46	1	30	3	44	0	17	-1	45	1	42	1
Flerfamiljshus	45	2	46	3	39	-1	39	0	26	2	35	0	16	1	35	1	38	2

Tabell 5H. Förtroendebalanser (stort förtroende – litet förtroende) för rättsväsendet hos personer med olika erfarenheter av brott i befolkningen, enligt NTU 2010. I den högra kolumnen (kursiverat) anges differensen från föregående år.

	Rättsväsendet som helhet		Polisen		Åklagarna		Domstolarna		Kriminalvården		Rättsväsendet hanterar misstänkta rättvist		Rättsväsendet behandlar utsatta bra		Polisen hanterar misstänkta rättvist		Polisen behandlar utsatta bra						
	Diff.	49	Diff.	3	Diff.	0	Diff.	43	Diff.	1	Diff.	3	Diff.	17	Diff.	0	Diff.	41	Diff.	1	Diff.	40	1
SAMTLIGA, 16–79 år		49		3		0		43		1		3		17		0		41		1		40	1
Utsatt för brott år 2009¹																							
Ja (n=3 381)		35		38		34		34		2		31		11		4		32		1		34	1
Nej		53		53		45		46		3		43		19		0		44		1		42	1
Brott som särskilt drabbar integriteten²																							
Ja (n=1 449)		23		26		25		24		1		23		4		1		22		2		26	1
Anmält brott senaste tre åren																							
Ja (n=2 249)		32		39		31		31		2		35		1		10		34		1		36	2
Nej		52		51		45		45		0		41		5		18		42		4		41	-3
Anhörig utsatt för allvarligt brott senaste året																							
Ja (n=2 320)		33		34		32		32		-1		29		6		2		26		-1		33	1
Nej		53		53		45		45		3		43		0		19		44		1		42	1
Åtalad för brott senaste tre åren																							
Ja (n=3 119)		5		5		12		17		-1		6		5		4		0		0		23	1
Nej		50		50		43		43		1		41		0		17		42		1		41	1
Uppfattning brottsutveckling senaste tre åren																							
Ökat kraftigt (32 %)		32		36		31		28		0		25		-2		3		31		0		30	0
Ökat något (44 %)		53		53		45		46		-1		44		-1		20		44		0		43	0
Oförändrat eller minskat (24 %)		65		60		55		59		2		54		3		27		49		1		51	3

¹ Förutom brott mot personen själv ingår även bostadsinbrott samt bil- och cykelstölder mot andra medlemmar i hushållet.

² Utsatt för bostadsinbrott, personrån, sexualbrott, våld, hot och/eller trakasserier under år 2009. Våld och trakasserier utgör ca xx procent av dessa brott.

Tabell 5.1. Förtroendebalans (stort förtroende – litet förtroende) hos personer utsatta för olika brottstyper under år 2009, enligt NTU 2010. Fortsättning med uppdelning på kön på sidorna 146 och 147.

	Rätts- väsendet som helhet	Polisen	Åklagarna	Domstolarna	Kriminal- vården	Rättsväsen- det hanterar misstänkta rättvist	Rättsväsen- det behand- lar utsatta bra	Polisen hanterar misstänkta rättvist	Polisen behandlar utsatta bra
Utsatt för brott år 2009¹									
Ja (n=3 381)	35	38	34	34	22	31	11	32	34
Nej	53	53	45	46	31	43	19	44	42
Utsatt för...									
Hot (n=609)	19	25	23	22	15	17	-1	21	18
Misshandel (n=373)	12	17	22	18	12	19	13	14	25
Sexualbrott (n=137)	20	34	29	17	13	31	1	13	17
Personrån (n=117)	9	16	24	23	8	19	13	15	25
Trakasserier (n=514)	12	19	13	11	12	12	-12	10	16
Bedrägeri (n=381)	13	18	20	19	17	18	-2	14	17
Bostadsinbrott (n=137)	40	33	25	35	25	32	5	23	38
Bilstöld (n=58)	29	32	34	32	23	30	15	41	37
Stöld ur/från fordon (n=510)	39	40	33	36	21	37	12	38	40
Cykelstöld (n= 1 157)	45	46	39	40	27	35	17	31	38

¹ Förutom brott mot personen själv ingår även bostadsinbrott samt bil- och cykelstöld mot andra medlemmar i hushållet.

Fortsättning tabell 5 I. Förtroendebalans (stort förtroende – litet förtroende) hos män utsatta för olika brottstyper under år 2009, enligt NTU 2010. Fortsättning för kvinnor på nästa sida.

	Rättsväsendet som helhet	Polisen	Åklagarna	Domstolarna	Kriminalvården	Rättsväsendet hanterat misstänkta rättvist	Rättsväsendet behandlar utsatta bra	Polisen hanterat misstänkta rättvist	Polisen behandlar utsatta bra
Män utsatta för brott år 2009¹									
Ja (n= 1 687)	30	31	31	31	19	30	10	31	31
Nej	47	46	41	42	26	43	14	43	38
Utsatt för....									
Hot (n=260)	16	16	21	19	12	17	0	23	17
Misshandel (n=239)	4	7	21	15	9	21	19	9	28
Personrån (n=80)	3	-1	19	23	6	9	11	-1	15
Trakasserier (n=190)	2	-2	5	5	7	4	-13	-3	3
Bedrägeri (n=221)	8	10	15	13	13	16	-8	12	12
Bostadsinbrott (n=69)	30	32	23	33	22	36	9	29	28
Bilstöld (n=33)	27	36	36	39	27	30	21	52	52
Stöld ur/från fordon (n=285)	32	33	27	32	21	29	15	37	37
Cykelstöld (n=554)	42	39	38	38	26	35	25	31	38

¹ Förutom brott mot personen själv ingår även bostadsinbrott samt bil- och cykelstölder mot andra medlemmar i hushållet. På grund av få observationer (23) redovisas inte förtroende hos män som utsatts för sexualbrott.

Fortsättning tabell 5 I. Förtroendebalans (stort förtroende – litet förtroende) hos kvinnor utsatta för olika brottstyper under år 2009, enligt NTU 2010.

	Rätts- väsendet som helhet	Polisen	Åklagarna	Dom stolarna	Kriminal- vården	Rättsväsen- det hanterar misstänkta rättvist	Rätts- väsendet behandlar utsatta bra	Polisen hanterar misstänkta rättvist	Polisen behandlar utsatta bra
Kvinnor utsatta för brott år 2009¹									
Ja (n= 1 694)	40	46	37	37	24	32	12	32	38
Nej	60	60	49	49	36	43	23	45	47
Utsatt för....									
Hot (n=349)	23	32	26	26	17	19	-2	17	21
Misshandel (n=134)	24	33	25	23	22	22	8	20	24
Sexualbrott (n=109)	23	41	31	17	17	29	0	14	17
Personrån (n=37)	18	36	28	20	15	24	7	31	30
Trakasserier (n=324)	18	30	20	17	17	18	-7	20	28
Bedrägeri (n=160)	19	33	24	28	24	24	12	20	26
Bostadsinbrott (n=68)	50	38	36	40	24	33	7	28	55
Bilstöld (n=25)	24	20	30	22	10	31	6	32	21
Stöld ur/från fordon (n=225)	50	51	39	39	22	46	13	40	46
Cykelstöld (n=603)	47	52	40	42	28	32	14	31	40

¹ Förutom brott mot personen själv ingår även bostadsinbrott samt bil- och cykelstölder mot andra medlemmar i hushållet.

Tabell 5J. Förtroende för rättsväsendet som helhet, för polisens, åklagarnas, domstolarnas och Kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete samt för att rättsväsendet respektive polisen hanterar misstänkta rättvist/behandlar utsatta bra, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län och vissa kommuner. Fortsättning på nästa sida.

Mycket eller ganska stort respektive litet förtroende för: (+/-)	Rättsväsendet som helhet		Polisen		Åklagarna		Domstolarna		Kriminalvården		Rättsväsendet hanterar misstänkta rättvist		Rättsväsendet behandlar utsatta bra		Polisen hanterar misstänkta rättvist		Polisen behandlar utsatta bra	
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-
HELA RIKET	61	12	62	13	51	8	53	10	42	13	53	13	40	24	53	12	54	14
Stockholms län	62	12	62	13	49	9	54	10	40	13	52	13	40	24	51	14	54	14
Huddinge	58	13	64	12	47	9	52	7	34	15	50	19	41	26	50	15	58	17
Haninge	52	15	60	14	44	13	45	15	40	14	42	14	29	33	48	18	52	17
Stockholm	62	13	59	15	50	10	55	12	40	13	51	15	39	24	47	15	53	14
Södertälje	53	19	62	18	40	12	41	19	35	18	49	14	45	22	56	11	53	15
Nacka	68	8	68	11	59	4	63	3	43	11	63	10	45	26	56	13	56	11
Solna	68	7	70	8	52	6	58	8	36	13	57	14	34	19	48	15	51	9
Uppsala län	66	8	66	12	56	8	61	9	44	11	58	10	45	20	54	12	58	12
Uppsala	66	8	66	11	56	7	62	9	40	12	55	12	40	23	53	14	56	14
Södermanlands län	58	14	62	14	53	8	53	12	43	13	54	12	36	26	54	13	53	18
Eskestuna	58	15	61	16	57	10	58	10	46	14	53	11	39	24	59	14	54	18
Östergötlands län	64	11	61	10	51	8	56	9	43	13	52	11	38	24	54	10	53	15
Linköping	63	13	57	13	54	10	57	11	40	15	55	13	41	24	53	11	53	17
Norrköping	68	9	65	6	55	4	59	7	47	10	51	9	38	24	51	11	55	15
Jönköpings län	67	9	64	11	58	5	59	9	48	11	58	12	43	25	55	12	57	12
Jönköping	70	6	62	10	62	3	63	7	45	11	57	14	44	25	53	14	59	13
Kronobergs län	59	14	57	14	44	8	45	9	35	14	52	9	42	23	49	11	53	11
Växjö	65	14	58	16	44	8	47	7	33	13	55	9	40	24	54	12	58	11
Kalmar län	60	10	65	13	52	6	54	8	48	12	53	11	41	24	54	8	57	12
Gotlands län	65	10	72	12	54	9	52	11	45	11	51	12	38	22	51	11	53	14
Blekinge län	58	18	59	16	51	10	51	13	45	14	51	14	38	24	57	14	52	15
Karlskrona	62	18	62	15	53	10	54	11	52	12	56	11	42	22	58	15	56	14
Ronneby	58	13	61	13	52	9	53	13	45	19	46	16	40	29	59	14	50	17
Karlshamn	58	19	57	19	51	13	56	15	39	13	51	14	37	22	54	10	48	13
Skåne län	58	14	59	16	48	10	48	12	38	15	50	16	39	28	53	15	53	17
Malmö	54	16	60	15	43	10	40	13	36	16	47	14	37	26	51	13	52	13
Lund	71	6	61	15	54	8	58	7	35	14	52	8	47	19	52	11	55	11
Helsingborg	54	19	57	20	49	13	45	16	41	15	50	18	40	27	56	20	56	18
Kristianstad	64	11	62	14	55	5	55	10	47	7	52	15	51	25	51	15	53	18
Hallands län	61	12	62	13	50	9	52	12	39	15	52	16	40	25	56	13	55	13
Halmstad	56	10	59	12	50	7	51	10	44	10	52	13	42	18	53	12	48	13
Kungsbacka	62	6	58	8	48	4	52	8	34	10	51	13	37	28	57	13	61	13

Fortsättning tabell 5J. Förtroende för rättsväsendet som helhet, för polisens, åklagarnas, domstolarnas och Kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete samt för att rättsväsendet respektive polisen hanterar misstänkta rättvist/behandlar utsatta bra, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län och vissa kommuner.

Mycket eller ganska stort respektive litet förtroende för: (+/-)	Rättsväsendet som helhet		Polisen		Åklagarna		Domstolarna		Kriminalvården		Rättsväsendet hanterar misstänkta rättvist		Rättsväsendet behandlar utsatta bra		Polisen hanterar misstänkta rättvist		Polisen behandlar utsatta bra	
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-
HELA RIKET	61	12	62	13	51	8	53	10	42	13	53	13	40	24	53	12	54	14
Västra Götalands län	62	14	63	13	51	8	54	11	41	14	53	13	40	23	52	12	53	14
Göteborg	64	13	63	12	51	9	54	11	40	16	54	12	39	24	52	13	54	15
Borås	60	14	61	19	58	7	56	10	42	14	52	14	46	23	44	17	52	13
Värmlands län	63	12	65	11	51	6	57	9	46	11	54	9	41	24	57	10	56	14
Karlstad	71	11	68	4	60	7	64	9	47	12	63	9	44	25	61	8	58	13
Örebro län	61	12	64	12	53	9	55	10	49	11	56	12	42	20	57	10	57	12
Örebro	60	12	66	11	55	7	58	7	51	10	53	13	44	20	57	9	59	9
Västmanlands län	59	11	64	12	46	8	50	9	41	12	53	11	40	24	52	13	54	12
Västerås	56	11	62	14	43	9	50	10	37	14	52	13	38	26	49	13	52	15
Dalarnas län	57	13	59	16	50	9	50	10	38	14	51	12	39	23	59	11	53	15
Gävleborgs län	59	13	59	14	53	9	53	11	43	13	50	12	40	25	51	13	54	14
Gävle	60	11	58	11	51	7	47	11	34	16	48	8	31	24	44	14	52	14
Västernorrlands län	58	12	59	12	47	11	49	11	41	11	49	10	34	25	52	11	49	13
Sundsvall	60	9	59	10	47	11	50	10	38	10	50	8	40	21	51	9	46	14
Jämtlands län	60	13	65	11	53	5	53	7	43	12	53	9	41	21	54	12	53	12
Östersund	65	9	70	9	59	5	59	8	44	14	56	9	44	20	53	11	53	11
Västerbottens län	67	10	72	9	56	7	60	7	49	10	60	9	50	17	63	7	64	9
Umeå	72	12	73	11	59	7	62	7	52	8	60	12	49	19	60	7	65	7
Skellefteå	68	7	74	7	57	5	59	3	47	12	61	6	55	15	62	6	63	8
Norrbottnens län	61	13	64	15	55	7	52	8	39	11	48	13	45	17	53	12	53	12
Luleå	57	14	61	16	57	4	55	5	40	12	47	11	44	17	54	10	52	12

Tabell 5K. Förtroendebalanser (stort — litet förtroende) för rättsväsendet som helhet, för polisens, åklagarnas, domstolarnas och Kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete samt för att rättsväsendet respektive polisens hanterar misstänkta rättvist/behandlar utsatta bra, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län och vissa kommuner.

	Rättsväsendet som helhet	Polisen	Åklagarna	Domstolarna	Kriminal- vården	Rättsväsendet hanterar miss- tänkta rättvist	Rättsväsendet behandlar utsatta bra	Polisen hante- rar misstänkta rättvist	Polisen behandlar utsatta bra
HELA RIKET	49	49	42	43	28	40	17	41	40
Stockholms län	50	49	40	43	27	39	16	37	40
Huddinge	45	52	39	44	18	31	15	35	41
Häringe	37	46	30	30	25	28	-4	29	35
Stockholm	50	44	41	44	27	36	16	32	39
Södertälje	34	44	27	21	18	35	23	45	38
Nacka	60	58	55	60	32	53	19	43	45
Solna	61	61	46	50	24	43	14	34	42
Uppsala län	57	55	48	52	33	48	25	42	47
Uppsala	57	55	48	53	29	43	18	39	42
Södermanlands län	44	48	45	41	30	42	10	41	36
Eskilstuna	42	44	47	47	31	41	15	45	36
Östergötlands län	53	51	44	46	30	41	14	44	38
Linköping	50	44	44	45	25	42	18	42	36
Norrköping	59	58	51	52	37	42	14	40	40
Jönköpings län	57	53	53	51	37	46	18	43	45
Jönköping	64	52	60	57	33	43	20	40	46
Kronobergs län	45	43	36	36	20	43	19	38	42
Växjö	51	42	36	40	20	46	17	42	47
Kalmar län	50	52	46	46	36	42	17	45	44
Gotlands län	55	60	45	41	34	40	16	40	39
Blekinge län	41	43	40	38	30	36	14	43	37
Karlskrona	44	47	44	42	40	45	20	43	42
Ronneby	45	48	43	40	26	31	11	46	34
Karlshamn	39	38	39	40	26	38	14	44	35
Skåne län	44	44	39	35	23	35	12	38	36
Malmö	39	45	33	27	20	33	11	39	39
Lund	64	45	47	50	21	44	29	41	44
Helsingborg	35	37	36	29	26	33	12	35	37
Kristianstad	53	48	50	45	40	37	26	36	35
Hallands län	50	49	41	40	24	36	15	43	41
Halmstad	46	47	43	41	34	39	24	41	36
Kungsbacka	55	49	44	45	24	38	9	43	48

Fortsättning tabell 5K. Förtroendebalanser (stort — litet förtroende) för rättsväsendet som helhet, för polisens, åklagarnas, domstolarnas och Kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete samt för att rättsväsendet respektive polisen hanterar misstänkta rättvist/behandlar utsatta bra, enligt NTU 2010. Särredovisning efter län och vissa kommuner.

	Rättsväsendet som helhet	Polisen	Åklagarna	Domstolarna	Kriminal- vården	Rättsväsen- det hanterar misstänkta rättvist	Rättsväsendet behandlar utsatta bra	Polisen hante- rar misstänkta rättvist	Polisen behandlar utsatta bra
HELA RIKET	49	49	42	43	28	40	17	41	40
Västra Götalands län	48	49	43	43	27	40	17	40	39
Göteborg	51	50	42	44	24	42	14	38	40
Borås	46	42	51	46	29	39	23	27	39
Värmlands län	51	54	45	47	35	45	18	47	42
Karlstad	61	64	53	55	35	54	19	53	45
Örebro län	49	52	44	46	38	44	22	47	45
Örebro	48	55	48	51	41	40	23	47	50
Västmanlands län	48	52	38	41	29	43	17	40	42
Västerås	44	48	34	40	22	39	12	36	36
Dalarnas län	44	43	41	40	24	40	16	48	39
Gävleborgs län	47	45	44	42	30	37	15	38	40
Gävle	49	46	43	36	18	40	8	30	38
Västernorrlands län	46	46	36	37	30	39	9	41	37
Sundsvall	51	49	36	39	28	42	19	42	32
Jämtlands län	48	55	47	46	30	45	20	42	41
Östersund	55	61	55	51	31	47	24	42	41
Västerbottens län	57	63	48	53	39	51	33	56	55
Umeå	60	62	52	54	44	49	30	52	58
Skellefteå	62	67	52	56	34	55	41	56	55
Norrbottnens län	48	49	48	44	29	36	28	41	41
Luleå	43	45	52	50	28	36	27	43	39

Kapitel 6. Brottsofsutskattas kontakter med rättsväsendet

Tabell 6A. Erfarenhet av polis i samband med utsatthet för brott, totalt samt uppdelat på om händelsen innehöll respektive inte innehöll hot och/eller våld, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp som varit i kontakt med polisen, i procent. Fortsättning på nästa sida.

	TOTALT				Hot eller våld (22 %)				Ej hot eller våld (78 %)				
	Mycket eller ganska positiv	Varken eller negativ	Mycket eller ganska negativ	14	56	Mycket eller ganska positiv	Varken positiv eller negativ	21	23	57	Mycket eller ganska positiv	Varken positiv eller negativ	Mycket eller ganska negativ
TOTALT	57	29	14		56	21	23		57	31	12		
Män	55	29	17		55	20	26		55	32	14		
Kvinnor	60	28	11		59	23	19		61	30	10		
Ålder													
16–19 år	55	29	15		58	22	20		53	37	9		
20–24 år	51	29	21		50	25	25		51	31	18		
25–34 år	51	35	14		52	18	29		50	40	10		
35–44 år	57	30	13		57	22	21		56	32	12		
45–54 år	56	29	15		50	21	28		58	31	11		
55–64 år	64	22	14		67	16	17		63	24	13		
65–74 år	71	20	9		87	x	x		69	21	10		
75–79 år	65	24	11		54	x	x		66	22	12		
Män													
16–24 år	46	31	24		52	22	26		40	40	21		
25–44 år	55	31	15		53	18	29		55	34	11		
45–64 år	57	26	17		60	14	26		57	29	15		
65–79 år	61	26	13		64	x	x		61	25	14		
Kvinnor													
16–24 år	60	26	13		57	25	18		63	27	10		
25–44 år	53	35	13		57	23	20		51	37	11		
45–64 år	64	25	11		54	25	21		67	26	8		
65–79 år	81	14	5		x	x	x		79	15	6		

(x) Antalet observationer understiger fyra.

Fortsättning tabell 6A. Erfarenhet av polis i samband med utsatthet för brott, totalt samt uppdelat på om händelsen innehöll respektive inte innehöll hot och/eller våld, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp som varit i kontakt med polisen, i procent.

	TOTALT				Hot eller våld (22 %)				Ej hot eller våld (78 %)				
	Mycket eller ganska positiv	Varken positiv eller negativ	Mycket eller ganska negativ	14	56	21	23	57	31	12	57	31	12
TOTALT	57	29	14		56	21	23	57	31	12	57	31	12
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
– båda/en förälder inrikes född(a)	58	30	13		62	21	18	56	32	12	56	32	12
– båda föräldrarna utrikes födda	59	24	18		58	x	x	59	30	11	59	30	11
Utrikesfödda	54	26	20		36	25	39	62	26	12	62	26	12
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	59	24	16		58	17	24	60	29	11	60	29	11
Gymnasial	58	27	16		56	23	21	58	28	14	58	28	14
Eftergymnasial	55	34	12		55	22	23	55	36	9	55	36	9
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	57	29	14		63	19	18	56	31	13	56	31	13
– med barn	58	29	13		42	26	32	61	30	10	61	30	10
Ensamstående													
– utan barn	56	29	16		57	21	22	55	33	12	55	33	12
– med barn	61	23	16		57	20	23	63	25	12	63	25	12
Bostadstyp													
Småhus	57	29	14		57	21	23	57	31	12	57	31	12
Flerfamiljshus	57	29	15		56	21	23	58	31	11	58	31	11
Boendeort													
Storstad	59	29	12		54	22	24	60	32	8	60	32	8
Större stad	54	30	16		55	21	24	54	32	13	54	32	13
Mindre stad/landsbygd	58	25	17		62	20	18	56	27	16	56	27	16

(x) Antalet observationer understiger fyra.

Tabell 6B. Upplevelse av att på ett enkelt sätt få kontakt med polis i samband med utsatthet för brott, totalt samt uppdelat på om händelsen innehöll respektive inte innehöll hot och/eller våld, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp som varit i kontakt med polisen, i procent. Fortsättning på nästa sida.

	TOTALT				Hot eller våld (22 %)				Ej hot eller våld (78 %)			
	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	TOTALT	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	TOTALT	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	TOTALT
TOTALT	76	13	11	11	72	11	17	17	77	14	9	9
Män	74	14	12	12	70	12	19	19	75	15	10	10
Kvinnor	78	12	10	10	77	9	14	14	78	13	9	9
Ålder												
16–19 år	80	13	8	8	80	5	14	14	80	x	x	x
20–24 år	76	12	12	12	67	15	18	18	81	10	9	9
25–34 år	73	17	10	10	67	17	16	16	74	17	9	9
35–44 år	77	12	11	11	68	8	24	24	79	12	8	8
45–54 år	73	15	12	12	73	11	16	16	73	15	12	12
55–64 år	75	13	12	12	78	x	x	x	74	14	12	12
65–74 år	81	10	9	9	x	x	x	x	79	12	10	10
75–79 år	81	10	9	9	71	x	x	x	82	10	8	8
Män												
16–24 år	75	12	14	14	71	10	19	19	79	14	8	8
25–44 år	74	15	11	11	65	14	21	21	77	15	8	8
45–64 år	72	16	13	13	72	12	17	17	72	16	12	12
65–79 år	78	12	11	11	89	x	x	x	76	13	11	11
Kvinnor												
16–24 år	81	12	7	7	76	13	12	12	83	12	5	5
25–44 år	76	13	11	11	72	10	18	18	77	14	9	9
45–64 år	77	12	12	12	78	7	14	14	76	13	11	11
65–79 år	85	8	7	7	x	x	x	x	83	9	8	8

(x) Antalet observationer understiger fyra.

Fortsättning tabell 6B. Upplevelse av att på ett enkelt sätt få kontakt med polis i samband med utsatthet för brott, totalt samt uppdelat på om händelsen innehöll respektive inte innehöll hot och/eller våld, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp som varit i kontakt med polisen, i procent.

	TOTALT				Hot eller våld (22 %)				Ej hot eller våld (78 %)			
	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	11	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	17	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	9
TOTALT	76	13	11		72	11	17		77	14	9	
Svensk/utländsk bakgrund												
Svenskfödda med												
– båda/en förälder inrikes född(a)	77	14	10		75	11	14		77	14	9	
– båda föräldrarna utrikes födda	75	7	18		67	x	x		78	9	13	
Utrikesfödda	69	14	16		63	12	25		72	15	13	
Utbildning (högsta)												
Förgymnasial	78	11	12		77	8	15		78	12	9	
Gymnasial	73	14	14		66	12	22		75	14	11	
Eftergymnasial	78	14	8		77	13	10		78	14	7	
Familjetyp												
Sammanboende												
– utan barn	75	12	13		74	9	18		75	13	13	
– med barn	79	11	10		70	9	21		81	11	8	
Ensamstående												
– utan barn	74	16	10		73	11	16		74	19	8	
– med barn	78	14	8		68	18	14		83	11	6	
Bostadstyp												
Småhus	77	11	12		77	6	17		77	13	10	
Fierfamiljshus	74	15	11		69	14	17		76	16	9	
Boendeort												
Storstad	78	12	9		73	10	16		80	13	7	
Större stad	75	14	11		70	11	19		76	15	9	
Mindre stad/landsbygd	71	14	15		74	11	15		70	15	14	

(x) Antalet observationer understiger fyra.

Tabell 6C. Upplevelse av bemötandet från polis i samband med utsatthet för brott, totalt samt uppdelat på om händelsen innehöll respektive inte innehöll hot och/eller våld, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp som varit i kontakt med polisen, i procent. Fortsättning på nästa sida.

	TOTALT				Hot eller våld (22 %)				Ej hot eller våld (78 %)			
	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	TOTALT	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	Hot eller våld (22 %)	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	Ej hot eller våld (78 %)
TOTALT	78	14	8		75	11	15		78	15	7	
Män	76	15	9		71	12	17		78	16	7	
Kvinnor	79	13	8		79	10	11		79	14	7	
Ålder												
16–19 år	79	10	11		76	8	16		83	x	x	
20–24 år	74	15	11		66	18	16		79	13	8	
25–34 år	74	18	8		76	6	18		74	21	5	
35–44 år	79	14	7		79	7	14		79	16	5	
45–54 år	79	14	7		69	17	14		81	13	6	
55–64 år	79	12	9		77	14	9		80	11	9	
65–74 år	79	11	10		x	x	x		76	13	11	
75–79 år	81	8	11		88	x	x		80	7	13	
Män												
16–24 år	72	15	13		69	15	17		77	16	7	
25–44 år	76	16	8		71	8	21		77	18	5	
45–64 år	78	13	8		71	13	16		80	13	7	
65–79 år	77	14	9		95	x	x		75	15	11	
Kvinnor												
16–24 år	80	11	9		74	11	16		83	11	6	
25–44 år	77	16	6		86	4	11		75	19	6	
45–64 år	80	13	8		74	18	8		82	11	7	
65–79 år	82	6	11		x	x	x		80	7	13	

(x) Antalet observationer understiger fyra.

Fortsättning tabell 6C. Upplevelse av bemötandet från polis i samband med utsatthet för brott, totalt samt uppdelat på om händelsen innehöll respektive inte innehöll hot och/eller våld, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp som varit i kontakt med polisen, i procent.

	TOTALT				Hot eller våld (22 %)				Ej hot eller våld (78 %)			
	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	8	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	15	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	7
TOTALT	78	14	8		75	11	15		78	15	7	
Svensk/utländsk bakgrund												
Svenskfödda med												
– båda/en förälder inrikes född(a)	79	14	7		80	9	11		79	15	6	
– båda föräldrarna utrikes födda	79	12	10		62	13	25		85	11	4	
Utrikesfödda	71	16	13		59	17	25		76	15	9	
Utbildning (högsta)												
Förgymnasial	78	11	11		76	8	17		80	13	7	
Gymnasial	78	13	9		75	11	14		79	14	7	
Eftergymnasial	77	17	6		74	16	10		77	17	6	
Familjetyp												
Sammanboende												
– utan barn	78	13	9		80	9	11		77	13	9	
– med barn	81	15	4		76	14	9		81	15	4	
Ensamstående												
– utan barn	75	15	10		71	12	17		77	16	7	
– med barn	79	12	9		78	7	15		80	15	5	
Bostadstyp												
Småhus	79	13	8		77	10	13		80	14	7	
Flerfamiljshus	76	15	9		73	11	16		77	17	7	
Boendeort												
Storstad	80	15	6		77	14	10		81	15	4	
Större stad	75	15	10		69	11	19		77	16	7	
Mindre stad/landsbygd	77	10	12		78	6	17		77	12	11	

Tabell 6D. Upplevelse av den information man fått om hur polisen arbetar med ärendet i samband med utsatthet för brott, totalt samt uppdelat på om händelsen innehöll respektive inte innehöll hot och/eller våld, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp som varit i kontakt med polisen, i procent. Fortsättning på nästa sida.

	TOTALT						Hot eller våld (22 %)						Ej hot eller våld (78 %)					
	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd			
TOTALT	48	25	26	47	18	35	49	27	24	49	27	24	49	27	24			
Män	46	25	29	45	18	37	46	27	27	46	27	27	46	27	27			
Kvinnor	52	26	22	50	17	33	52	28	20	52	28	20	52	28	20			
Ålder																		
16-19 år	50	22	28	53	19	28	49	25	26	49	25	26	49	25	26			
20-24 år	47	23	31	41	23	36	50	22	28	50	22	28	50	22	28			
25-34 år	43	28	30	38	20	42	44	29	27	44	29	27	44	29	27			
35-44 år	46	27	27	45	16	40	46	29	25	46	29	25	46	29	25			
45-54 år	46	27	28	45	15	40	46	30	24	46	30	24	46	30	24			
55-64 år	57	22	21	63	15	22	56	23	21	56	23	21	56	23	21			
65-74 år	58	24	18	78	x	x	56	27	18	56	27	18	56	27	18			
75-79 år	60	27	13	59	x	x	60	27	13	60	27	13	60	27	13			
Män																		
16-24 år	45	23	32	46	22	32	45	25	30	45	25	30	45	25	30			
25-44 år	42	25	33	35	19	46	44	27	30	44	27	30	44	27	30			
45-64 år	48	25	27	56	13	31	48	27	26	48	27	26	48	27	26			
65-79 år	55	26	19	72	x	x	53	28	19	53	28	19	53	28	19			
Kvinnor																		
16-24 år	51	21	27	46	21	33	54	22	25	54	22	25	54	22	25			
25-44 år	47	30	23	51	16	33	47	33	21	47	33	21	47	33	21			
45-64 år	54	24	22	49	17	34	56	26	18	56	26	18	56	26	18			
65-79 år	63	23	15	77	x	x	61	25	14	61	25	14	61	25	14			

(x) Antalet observationer understiger fyra.

Fortsättning tabell 6D. Upplevelse av den information man fått om hur polisen arbetar med ärendet i samband med utsatthet för brott, totalt samt uppdelat på om händelsen innehöll respektive inte innehöll hot och/eller våld, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp som varit i kontakt med polisen, i procent.

	TOTALT				Hot eller våld (22 %)				Ej hot eller våld (78 %)			
	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	TOTALT	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	TOTALT	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	TOTALT
TOTALT	48	25	26		47	18	35		49	27	24	
Svensk/utländsk bakgrund												
Svenskfödda med												
– båda/en förälder inrikes född(a)	49	27	24		50	20	30		49	29	22	
– båda föräldrarna utrikes födda	51	25	24		47	18	35		52	28	20	
Utrikesfödda	44	16	40		37	9	54		48	18	35	
Utbildning (högsta)												
Förgymnasial	53	24	24		57	16	27		51	28	22	
Gymnasial	46	24	30		43	19	38		47	25	28	
Eftergymnasial	49	28	23		45	17	39		50	30	20	
Familjetyp												
Sammanboende												
– utan barn	49	28	23		51	19	30		49	29	22	
– med barn	48	26	26		47	14	39		49	28	24	
Ensamstående												
– utan barn	47	24	29		46	19	35		48	26	26	
– med barn	54	17	30		45	10	45		58	20	22	
Bostadstyp												
Småhus	48	27	25		48	22	31		48	28	23	
Flerfamiljshus	49	24	28		46	14	40		50	27	24	
Boendeort												
Storstad	48	27	25		44	19	38		49	30	21	
Större stad	50	23	27		50	13	37		50	26	24	
Mindre stad/landsbygd	46	25	29		50	21	29		45	26	29	

Tabell 6E. Upplevelse av polisens arbete med att utreda och klara upp brottet, totalt samt uppdelat på om händelsen innehöll respektive inte innehöll hot och/eller våld, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp som varit i kontakt med polisen, i procent. Fortsättning på nästa sida.

	TOTALT				Hot eller våld (22 %)				Ej hot eller våld (78 %)			
	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	TOTALT	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	TOTALT	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	TOTALT
TOTALT	33	29	38		39	18	44		32	32	36	
Män	33	26	41		40	17	44		31	29	40	
Kvinnor	34	32	34		37	19	44		33	36	31	
Ålder												
16-19 år	42	23	35		45	14	41		40	34	26	
20-24 år	33	26	41		32	21	47		33	29	38	
25-34 år	30	31	39		33	23	44		29	34	38	
35-44 år	31	30	38		33	18	49		31	33	36	
45-54 år	32	26	43		42	12	46		29	29	42	
55-64 år	37	28	35		50	13	37		35	30	35	
65-74 år	39	33	28		68	x	x		35	37	28	
75-79 år	34	40	26		x	55	x		37	38	26	
Män												
16-24 år	37	24	40		38	21	41		36	27	37	
25-44 år	30	29	41		33	19	48		30	31	39	
45-64 år	34	23	42		52	7	41		32	26	42	
65-79 år	34	31	35		58	x	x		31	34	35	
Kvinnor												
16-24 år	36	27	38		37	14	49		35	34	31	
25-44 år	31	34	35		33	22	45		31	36	33	
45-64 år	34	31	36		37	19	44		33	34	33	
65-79 år	44	38	18		57	x	x		42	41	18	

(x) Antalet observationer understiger fyra.

Fortsättning tabell 6E. Upplevelse av polisens arbete med att utreda och klara upp brottet, totalt samt uppdelat på om händelsen innehöll respektive inte innehöll hot och/eller våld, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp som varit i kontakt med polisen, i procent.

	TOTALT				Hot eller våld (22 %)				Ej hot eller våld (78 %)			
	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	38	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	44	Mycket eller ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Mycket eller ganska missnöjd	36
TOTALT	33	29	38		39	18	44		32	32	36	
Svensk/utländsk bakgrund												
Svenskfödda med												
– båda/en förälder inrikes född(a)	33	31	36	42	19	39	31	34	35			
– båda föräldrarna utrikes födda	34	34	32	41	18	41	31	41	28			
Utrikesfödda	34	17	49	25	12	63	38	18	44			
Utbildning (högsta)												
Förgymnasial	42	23	35	44	14	42	40	29	31			
Gymnasial	33	28	39	36	20	44	32	31	38			
Eftergymnasial	30	32	38	38	17	45	29	35	36			
Familjetyp												
Sammanboende												
– utan barn	30	33	38	40	23	37	28	34	38			
– med barn	34	30	36	34	14	52	35	32	33			
Ensamstående												
– utan barn	36	24	40	39	17	45	34	28	38			
– med barn	34	33	33	43	16	41	30	40	30			
Bostadstyp												
Småhus	33	29	38	37	18	45	32	32	37			
Flerfamiljshus	34	29	37	40	17	43	32	33	35			
Boendeort												
Storstad	32	30	37	35	19	46	32	33	35			
Större stad	34	28	38	40	13	47	32	32	36			
Mindre stad/landsbygd	35	28	38	44	20	36	32	30	38			

Tabell 6F. Erfarenheter av rättsväsendets myndigheter under de senaste tre åren, enligt NTU 2010. Andel för respektive grupp i befolkningen som varit i kontakt med respektive myndighet, i procent.

	Mycket positiva	Ganska positiva	Varken positiva eller negativa	Ganska negativa	Mycket negativa
Erfarenheter av polisen					
TOTALT	27	30	29	8	6
Män	25	30	29	8	8
Kvinnor	30	31	28	8	4
Erfarenheter av målsägandebiträde					
TOTALT	45	26	19	6	4
Erfarenheter av åklagare					
TOTALT	26	29	21	9	15
Män	23	31	21	9	15
Kvinnor	31	24	22	7	15
	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Varken nöjd eller missnöjd	Ganska missnöjd	Mycket missnöjd
Bemötande i domstol					
TOTALT	26	38	19	8	9
	Mycket lätt	Ganska lätt	Varken lätt eller svårt	Ganska svårt	Mycket svårt
Förståelse av rättegången					
TOTALT	36	36	14	10	5
	Tillräcklig	Ollräcklig			
Information om rättegången					
TOTALT	66			34	
Män	64			36	
Kvinnor	70			30	

Not: Underlaget för personer som deltagit i rättegång är relativt litet. Därför är det inte möjligt att särredovisa resultaten efter kön för samtliga frågor.

Bilaga 2. Statistisk säkerhet

Tabell 1. Uppskattning av skattningarnas osäkerhet för olika procenttal och urvalsstorlekar. Halva intervall.

Antal svarande personer	Andel i procent									
	5 95	10 90	15 85	20 80	25 75	30 70	35 65	40 60	45 55	50
25	8.5	11.8	14.0	15.7	17.0	18.0	18.7	19.2	19.5	19.6
50	6.0	8.3	9.9	11.1	12.0	12.7	13.2	13.6	13.8	13.9
75	4.9	6.8	8.1	9.1	9.8	10.4	10.8	11.1	11.3	11.3
100	4.3	5.9	7.0	7.8	8.5	9.0	9.3	9.6	9.8	9.8
150	3.5	4.8	5.7	6.4	6.9	7.3	7.6	7.8	8.0	8.0
200	3.0	4.2	4.9	5.5	6.0	6.4	6.6	6.8	6.9	6.9
300	2.5	3.4	4.0	4.5	4.9	5.2	5.4	5.5	5.6	5.7
400	2.1	2.9	3.5	3.9	4.2	4.5	4.7	4.8	4.9	4.9
500	1.9	2.6	3.1	3.5	3.8	4.0	4.2	4.3	4.4	4.4
600	1.7	2.4	2.9	3.2	3.5	3.7	3.8	3.9	4.0	4.0
700	1.6	2.2	2.6	3.0	3.2	3.4	3.5	3.6	3.7	3.7
800	1.5	2.1	2.5	2.8	3.0	3.2	3.3	3.4	3.4	3.5
900	1.4	2.0	2.3	2.6	2.8	3.0	3.1	3.2	3.3	3.3
1000	1.4	1.9	2.2	2.5	2.7	2.8	3.0	3.0	3.1	3.1
1500	1.1	1.5	1.8	2.0	2.2	2.3	2.4	2.5	2.5	2.5
2000	1.0	1.3	1.6	1.8	1.9	2.0	2.1	2.1	2.2	2.2
2500	0.9	1.2	1.4	1.6	1.7	1.8	1.9	1.9	2.0	2.0
3000	0.8	1.1	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.8	1.8
3500	0.7	1.0	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.6	1.6	1.7
4000	0.7	0.9	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.5	1.5	1.5
4500	0.6	0.9	1.0	1.2	1.3	1.3	1.4	1.4	1.5	1.5
5000	0.6	0.8	1.0	1.1	1.2	1.3	1.3	1.4	1.4	1.4
5500	0.6	0.8	0.9	1.1	1.1	1.2	1.3	1.3	1.3	1.3
6000	0.6	0.8	0.9	1.0	1.1	1.2	1.2	1.2	1.3	1.3
6500	0.5	0.7	0.9	1.0	1.1	1.1	1.2	1.2	1.2	1.2
7000	0.5	0.7	0.8	0.9	1.0	1.1	1.1	1.1	1.2	1.2
7500	0.5	0.7	0.8	0.9	1.0	1.0	1.1	1.1	1.1	1.1
8000	0.5	0.7	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.1	1.1	1.1
8500	0.5	0.6	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0	1.1	1.1
9000	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0
9500	0.4	0.6	0.7	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0
10000	0.4	0.6	0.7	0.8	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0
15000	0.3	0.5	0.6	0.6	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8
20000	0.3	0.4	0.5	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.7	0.7

Om tabellen och statistisksäkerhet

Statistiken i denna rapport bygger på ett urval av den svenska befolkningen. Då detta urval är slumpmässigt är det med hjälp av statistisk teori möjligt att uppskatta hur stor osäkerheten är för varje skattning. Osäkerheten beror (något förenklat) dels på hur proportionen är bland de svarande, dels på hur många som har svarat. Genom tabellen på s. 163 är det möjligt att ta fram ett grovt osäkerhetsintervall över hur säker skattningen är. Något förenklat kan man säga att om två intervall *inte* överlappar varandra är skillnaden mellan skattningarna statistiskt säker. Skillnaden beror då inte på slumpen som uppstår på grund av att urvalet är slumpmässigt. Att en skillnad är statistiskt säker kallas ofta för att skillnaden är *signifikant*. För korrekta uppskattningar av osäkerhetsintervall se Lohr (2004) eller Särndal, Swensson och Wretman (1992).

Hur tolkas tabellen?

Tabellen redogör för ett grovt sätt att beräkna skattningarnas osäkerhet. Att tabellen redogör *halva* osäkerhetsintervallet innebär att värdet i tabellen både *dras ifrån* skattningen för att erhålla värdet för *den nedre gränsen* i intervallet och *läggs till* skattningen för att erhålla värdet i för *den övre gränsen* i intervallet.

Exempel I: Otrygghet i Lunds kommun (NTU 2008)

Boende i Lunds kommun uppger otrygghet i klart lägre utsträckning än de andra redovisade städerna i länet. Av de boende i Lund har 10 procent uppgett att de är otrygga, jämfört med 30 procent i Malmö, 31 procent i Helsingborg och 21 procent i Kristianstad (Tabell 4G). Är invånare i Lund mindre otrygga än de boende i övriga kommuner?

För att beräkna osäkerhet för skattningarna använder du tabellen. Lund representeras i urvalet av 172 personer (tabell 2C) andelen otrygga är som nämnts 10 procent. Det första steget är att avrunda antalet svarande personer (det vill säga 172) ner¹ till närmaste *antal svarande personer* i tabellen (vilket är 150). Därefter avrundas procenttalet ned till *närmaste andel i procent i tabellen* (vilket är 10). I rutan för *antal svarande personer* = 150 och *andel i procent* = 10 står 4,8. Detta antal drar du både ifrån och lägger till den skattade andelen på 10 procent. Beräkningen (10 procent plus/minus 4,8) ger ett osäkerhetsintervall mellan 5,2 och 14,8 procent. Motsvarande uträkningar görs sedan för de andra kommunerna.

Antal svarande personer	Andel i procent			
	5 95	10 90	15 85	20 80
25	8,5	11,8	14,0	
50	6,0	8,3	9,9	
75	4,9	6,8	8,1	
100	4,3	5,9	7,0	
150	3,5	4,8	5,7	
200	3,0	4,2	4,9	

	Lund	Kristianstad	Malmö	Helsingborg
Andel oroade utsattat::	10 %	21 %	30 %	31 %
<i>avrundas till närmaste andel i tabellen</i>	10 %	20 %	30 %	30 %
Antal svarande personer	173	113	371	167
<i>avrundas ner till:</i>	150	100	300	150
<i>Halva osäkerhetsintervallets storlek (enligt tabellen):</i>	4,8	7,8	5,2	7,3
Osäkerhetsintervall (andelen +/- halva intervallet):	5,2–14,8 %	13,2–28,8 %	24,8–35,2 %	23,7–38,7 %

Både Malmös och Helsingborgs intervall ligger högre än Lunds, vilket innebär att skillnaden mellan Lund och dessa två städer med största sannolikhet är signifikant. Däremot överlappar den övre gränsen i Lunds intervall (14,8 procent), den undre gränsen för Kristianstads intervall (13,2 procent). Detta resultat innebär att skillnaden dem emellan troligtvis inte är signifikant.

¹ Genom att avrunda antalet svarande personer nedåt, och avrunda den skattade andelen (i procent) uppåt, tar man det säkra före det osäkra och får en mycket konservativ skattning

Exempel II: Utsatthet för cykelstöld bland ensamstående med barn jämfört med sammanboende utan barn (NTU 2008)

Resultaten visar att hushåll med ensamstående personer som har barn är betydligt mer utsatta än hushåll bestående av sammanboende personer utan barn (tabell 3A). Är skillnaden signifikant?

	Ensamstående med barn	Sammanboende utan barn
Andel oroadе utsattat::	13,1 %	5,0 %
<i>avrundas till närmaste andel i tabellen</i>	15 %	5 %
Antal svarande personer	648	5 503
<i>avrundas ner till:</i>	600	5 500
<i>Halva osäkerhetsintervallets storlek (enligt tabellen):</i>	2,9	0,6
Osäkerhetsintervall (andelen +/- halva intervallet):	10,2–16,0 %	4,4–5,6 %

Osäkerhetsintervallen 4,4–5,6 % och 10,2–16,0 % överlappar inte varandra, vilket innebär att skillnaden troligtvis är statistiskt säker.

Exempel III: Regionala skillnader i oro för stöld av eller skadegörelse på bil i kommunerna inom Stockholms län (NTU 2008)

Inom Stockholms län är det stora skillnader mellan kommunerna i hur stor andel som uppger att de känner oro att utsättas för stöld eller skadegörelse på fordon (tabell 4G). Solna utmärker sig genom att ha en betydligt högre andel oroadе än de andra redovisade kommunerna (35 %), men är skillnaden signifikant?

	Huddinge	Botkyrka	Haninge	Stockholm	Södertälje	Nacka	Solna
Andel oroadе för bilbrott::	15 %	16%	17 %	19 %	13 %	10 %	35 %
<i>avrundas till närmaste andel i tabellen</i>	15 %	15 %	15 %	20 %	15 %	10 %	35 %
Antal svarande personer	128	106	117	1 015	113	122	91
<i>avrundas ner till:</i>	100	100	100	1 000	100	100	75
<i>Halva osäkerhetsintervallets storlek (enligt tabellen):</i>	7,0	7,0	7,0	2,5	7,0	5,9	10,8
Osäkerhetsintervall (andelen +/- halva intervallet):	8–22 %	9–23 %	10–24 %	16,5–21,5 %	6,0–20,0 %	4,1–15,9 %	24,2–45,8 %

Solnas osäkerhetsintervall är 24,2–45,8 % och eftersom ingen av de redovisade kommunerna har ett intervall som överlappar detta spann betyder det att andelen oroadе för stöld av eller skadegörelse på fordon troligtvis är signifikant högre i Solna än i de övriga redovisade kommunerna i Stockholms län.